

บริษัท ทู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)

งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ

วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2560

สารบัญ	หน้า
รายงานผู้สอบบัญชีรับอนุญาต	1
งบแสดงฐานะการเงิน	7
งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ	10
งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น	12
งบกระแสเงินสด	14
หมายเหตุประกอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ	
1 ข้อมูลทั่วไป	15
2 สัญญาร่วมการทำงานและร่วมลงทุน สัญญาและใบอนุญาตให้ดำเนินการ	16
3 นโยบายการบัญชีที่สำคัญ	
3.1 เกณฑ์ในการจัดทำงบการเงิน	19
3.2 มาตรฐานการรายงานทางการเงินที่มีการปรับปรุงและการตีความที่เกี่ยวข้อง	19
3.3 การแปลงค่าเงินตราต่างประเทศ	19
3.4 เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	20
3.5 เงินลงทุน	20
3.6 ลูกหนี้การค้า	21
3.7 สินค้าคงเหลือ	21
3.8 อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน	22
3.9 เงินลงทุนในบริษัทย่อย บริษัทร่วมและส่วนได้เสียในการร่วมค้า	22
3.10 ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	26
3.11 สัญญาเช่า - กรณีที่กลุ่มกิจการเป็นผู้เช่า	27
3.12 ค่าความนิยม	27
3.13 สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	28
3.14 การค้ำของสินทรัพย์	30
3.15 ต้นทุนในการได้มาของผู้ให้บริการ	30
3.16 ภาษีเงินได้และภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	30
3.17 เงินกู้ยืม	31
3.18 ประมาณการหนี้สิน	32
3.19 ผลประโยชน์พนักงาน	32
3.20 ทุนเรือนหุ้น	33
3.21 การรับรู้รายได้	33
3.22 ข้อมูลจำแนกตามส่วนงาน	35
3.23 สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน (กลุ่มสินทรัพย์ที่ยกเลิก) ที่ถือไว้เพื่อขาย	35
4 การเปลี่ยนแปลงประมาณการบัญชี	36
5 การจัดการความเสี่ยงทางการเงิน	
5.1 บัญชีความเสี่ยงทางการเงิน	36
ก. ความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ	36
ข. ความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ย	37
ค. ความเสี่ยงด้านการให้สินเชื่อ	37
ง. ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง	37
5.2 การบัญชีสำหรับอนุพันธ์ที่เป็นเครื่องมือทางการเงินและกิจกรรมป้องกันความเสี่ยง	37

สารบัญ	หน้า
6 ประเมินการทางการเงินบัญชีที่สำคัญ ข้อสมมติ และการใช้ดุลยพินิจ	
6.1 ประเมินการทางการเงินบัญชีที่สำคัญและข้อสมมติฐาน	38
ก. การด้อยค่าของค่าความนิยม ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ และสินทรัพย์ไม่มีตัวตน	38
ข. ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ	38
ค. อายุการใช้งานของที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ และสินทรัพย์ไม่มีตัวตน	38
ง. ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	39
จ. เงินกู้ยืม	39
ฉ. ผลประโยชน์พนักงาน	39
ช. สัญญาการให้บริการ	39
6.2 การใช้ดุลยพินิจที่สำคัญในการปฏิบัติตามนโยบายบัญชีของกิจการ	40
ก. งบการเงินรวมของกิจการที่กลุ่มกิจการถือหุ้นน้อยกว่าร้อยละ 50	40
ข. เงินลงทุนในบริษัทร่วม	40
ค. การร่วมการงาน	40
7 การจัดการความเสี่ยงเกี่ยวกับทุน	40
8 ข้อมูลทางการเงินจำแนกตามส่วนงานรวม	41
9 มูลค่ายุติธรรม	42
10 ค่าใช้จ่ายตามลักษณะ	44
11 ต้นทุนทางการเงิน	44
12 ภาษีเงินได้	45
13 กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน	46
14 เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	46
15 เงินฝากธนาคารที่มีภาระผูกพัน	46
16 เงินลงทุน	47
17 ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	49
18 สินค้าคงเหลือ	51
19 สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	51
20 เงินลงทุนในบริษัทย่อย บริษัทร่วม และส่วนได้เสียในการร่วมค้า	52
21 อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน	63
22 ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์	64
23 ค่าความนิยม	74
24 สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	75
25 ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	80
26 สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	83
27 เงินกู้ยืม	83
28 เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	89
29 หนี้สินหมุนเวียนอื่น	89
30 หนี้สินภายใต้สัญญาและใบอนุญาตให้ดำเนินการ	90
31 ภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงาน	91
32 หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น	94
33 ทุนเรือนหุ้น ส่วนเกินมูลค่าหุ้น และส่วนค่ากว่ามูลค่าหุ้น	94
34 สำรองตามกฎหมาย	95
35 ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม	95
36 กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน	96
37 เครื่องมือทางการเงิน	97
38 สัญญาและภาระผูกพัน	99
39 คดีฟ้องร้องและข้อพิพาทอื่นต่ออนุญาตดูแลการและหนี้สินที่อาจจะเกิดขึ้น	102
40 ค่าแอสเสทชาร์จ	114
41 ธุรกรรมกองทุนรวมโครงสร้างพื้นฐาน	117
42 รายการกับบุคคลและกิจการที่เกี่ยวข้องกัน	119
43 เหตุการณ์ภายหลังวันที่ในรายงานทางการเงิน	124

สรุปตัวอย่างที่ใช้ในงบการเงิน

ชื่อบริษัทย่อย บริษัทร่วมและการร่วมค้า	ตัวย่อ
บริษัท เอพีแอนด์เจ โปรดักชั่น จำกัด	AP&J
บริษัท เอเชีย ไร้เลส คอมมิวนิเคชั่น จำกัด	AWC
บริษัท กรุงเทพอินเตอร์เทเลเทค จำกัด (มหาชน)	BITCO
บริษัท บีบอยด์ ซีจี จำกัด	Bboyd
บริษัท บีเอฟเคที (ประเทศไทย) จำกัด	BFKT
บริษัท ซินิเพ็กซ์ จำกัด	CNP
บริษัท ฮัทซันตัน ซีเอที ไร้เลส มัลติมีเดีย จำกัด	HCAT
บริษัท ฮัทซันตัน มัลติมีเดีย เซอร์วิส (ประเทศไทย) จำกัด	HMSTL
บริษัท ฮัทซันตันเทเลคอมมิวนิเคชั่นส์ (ประเทศไทย) จำกัด	HTTCL
บริษัท ฮัทซันตัน ไร้เลส มัลติมีเดีย โฮลดิ้งส์ จำกัด	HWMH
บริษัท ศูนย์บริการวิทยากร อินเตอร์เน็ต จำกัด	IKSC
บริษัท เคเอสซี คอมเมอร์เชียล อินเตอร์เน็ต จำกัด	KSC
บริษัท เอ็มเคเอสซีเวิลด์คอตคอม จำกัด	MKSC
บริษัท แพนเทอร์ เอ็นเทอร์เทนเมนต์ จำกัด	PTE
บริษัท เรียล มูฟ จำกัด	RMV
บริษัท สมุทรปราการ มีเดีย คอร์ปอเรชั่น จำกัด	SPM
บริษัท แซทเทลไลท์ เซอร์วิส จำกัด	SSV
บริษัท เอสเอ็ม ทู จำกัด	SM True
บริษัท ส่องดาว จำกัด	SD
บริษัท เทเลเอ็นจิเนียริง แอนด์ เซอร์วิสเชส จำกัด	TE
บริษัท เทเลคอม แอสเซท แมนเนจเม้นท์ จำกัด	TAM
บริษัท เทเลคอมโฮลดิ้ง จำกัด	TH
บริษัท เทเลคอม เคเอสซี จำกัด	TKSC
บริษัท ไทย นิวส์ เน็ตเวิร์ค (ทีเอ็นเอ็น) จำกัด	TNN
บริษัท ทู ดิจิตอล แอนด์ มีเดีย แพลตฟอร์ม จำกัด	TDMP
บริษัท ทู ดิจิทัล พาร์ค จำกัด	TDPK
บริษัท ทู ดิสทริบิวชัน แอนด์ เซลส์ จำกัด	TDS
บริษัท ทู โฟร์ยู สเตชั่น จำกัด	True4U
บริษัท ทู ไอคอนแทนท์ จำกัด	TICT
บริษัท ทู อินคิวบ์ จำกัด	True Incube
บริษัท ทู อินฟอร์เมชั่น เทคโนโลยี จำกัด	TIT
บริษัท ทู อินเตอร์เนชั่นแนล คอมมิวนิเคชั่น	TIC
บริษัท ทู อินเตอร์เนชั่นแนล เกดเวย์ จำกัด	TIG
บริษัท ทู อินเทอร์เน็ต จำกัด	TI
บริษัท ทู อินเทอร์เน็ต คอร์ปอเรชั่น จำกัด	TICC
บริษัท ทู ไลฟ์ พลัส จำกัด	TLP

สรุปตัวอย่างที่ใช้ในงบการเงิน (ต่อ)

ชื่อบริษัทย่อย บริษัทร่วมและการร่วมค้า (ต่อ)

ตัวย่อ

บริษัท ทรู มีเดีย โซลูชันส์ จำกัด	TSC
บริษัท ทรู มูฟ จำกัด	TMV
บริษัท ทรู มูฟ เอช ยูนิเวอร์แซล คอมมิวนิเคชั่น จำกัด	TUC
บริษัท ทรู มัลติมีเดีย จำกัด	TM
บริษัท ทรู มิวสิค จำกัด	TMS
บริษัท ทรู มิวสิค เรดิโอ จำกัด	TMR
บริษัท ทรู พับลิค คอมมิวนิเคชั่น จำกัด	TPC
บริษัท ทรู ทัท จำกัด	TT
บริษัท ทรู ยูไนเต็ล ฟุตบอล คลับ จำกัด	TUFC
บริษัท ทรู วิชั่นส์ เคเบิล จำกัด (มหาชน)	True Cable
บริษัท ทรู วิชั่นส์ กรุ๊ป จำกัด	TVG
บริษัท ทรู วิชั่นส์ จำกัด (มหาชน)	True Visions
บริษัท ทรู วิสต้าส์ จำกัด	TVT
บริษัท ทรู วอยซ์ จำกัด	TV
K.I.N. (Thailand) Co., Ltd.	KINBVI
Gold Palace Investments Limited	GPI
Golden Light Co., Ltd.	GDL
Golsky Co., Ltd.	GSK
Golden Pearl Global Limited	GDP
Rosy Legend Limited	RL
Prospect Gain Limited	PG
True Internet Technology (Shanghai) Company Limited	TIS
True Trademark Holdings Company Limited	TTH
กองทุนรวมโครงสร้างพื้นฐานโทรคมนาคม ดิจิทัล	DIF
บริษัท ทรู จีเอส จำกัด	TG
บริษัท เอเชีย อินโฟเน็ท จำกัด	AI
บริษัท บีอีซี-เทโร ทรู วิชั่นส์ จำกัด	BEC
บริษัท ทรานส์ฟอร์เมชั่น फिल्ม จำกัด	TFF
บริษัท ทรู ซีเจ ครีเอชั่นส์ จำกัด	TRUECJ
บริษัท ทรู แอ็กซอน อินเตอร์แอคทีฟ จำกัด	TrueAxion

องค์กรอื่น

องค์กรการโทรศัพท์แห่งประเทศไทย (ปัจจุบันชื่อ บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน))	ทศท.
คณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ	กทช.
คณะกรรมการกิจการโทรคมนาคม	กทล.
คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ	กสทช.
บริษัท กสท. โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน)	กสท.
องค์กรสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย (ปัจจุบันชื่อ บริษัท อสมท จำกัด (มหาชน))	อสมท.
สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์	กลต.

รายงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

เสนอผู้ถือหุ้นของบริษัท ทูร คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)

ความเห็น

ข้าพเจ้าเห็นว่า งบการเงินรวมของบริษัท ทูร คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) (บริษัท) และบริษัทย่อย (กลุ่มกิจการ) และงบการเงินเฉพาะกิจการของบริษัทแสดงฐานะการเงินรวมของกลุ่มกิจการและฐานะการเงินเฉพาะกิจการของบริษัท ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2560 และผลการดำเนินงานรวมและผลการดำเนินงานเฉพาะกิจการ กระแสเงินสดรวมและกระแสเงินสดเฉพาะกิจการสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกัน โดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

งบการเงินที่ตรวจสอบ

งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการประกอบด้วย

- งบแสดงฐานะการเงินรวมและงบแสดงฐานะการเงินเฉพาะกิจการ ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2560
- งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมและงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จเฉพาะกิจการสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกัน
- งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้นรวมและงบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้นเฉพาะกิจการสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกัน
- งบกระแสเงินสดรวมและงบกระแสเงินสดเฉพาะกิจการสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกัน และ
- หมายเหตุประกอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการซึ่งรวมถึงหมายเหตุสรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ

เกณฑ์ในการแสดงความเห็น

ข้าพเจ้าได้ปฏิบัติตามตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชี ความรับผิดชอบของข้าพเจ้าได้กล่าวไว้ในส่วนของความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการในรายงานของข้าพเจ้า ข้าพเจ้ามีความเป็นอิสระจากกลุ่มกิจการและบริษัทตามข้อกำหนดจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการที่กำหนดโดยสภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์ และข้าพเจ้าได้ปฏิบัติตามความรับผิดชอบด้านจรรยาบรรณอื่น ๆ ซึ่งเป็นไปตามข้อกำหนดเหล่านี้ ข้าพเจ้าเชื่อว่าหลักฐานการสอบบัญชีที่ข้าพเจ้าได้รับเพียงพอและเหมาะสมเพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นของข้าพเจ้า

ข้อมูลและเหตุการณ์ที่เน้น

ข้าพเจ้าขอให้สังเกตหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 38.3 ข้อ 39 และข้อ 40.2 เกี่ยวกับความไม่แน่นอนที่มีสาระสำคัญเนื่องจากกลุ่มบริษัทมีคดีฟ้องร้องที่ยังไม่ทราบผล และสัญญาสำคัญทางธุรกิจที่อยู่ระหว่างการสรุปในรายละเอียด ผลสุดท้ายของคดีฟ้องร้องและ ข้อสรุปของสัญญาสำคัญทางธุรกิจดังกล่าวยังไม่สามารถระบุได้ในขณะนี้ และบริษัทไม่ได้ทำรายการปรับปรุงที่อาจมีขึ้นในงบการเงิน ทั้งนี้ข้าพเจ้ามิได้แสดงความเห็นอย่างมีเงื่อนไขในเรื่องเหล่านี้

เรื่องสำคัญในการตรวจสอบ

เรื่องสำคัญในการตรวจสอบคือเรื่องต่างๆ ที่มีนัยสำคัญที่สุดตามดุลยพินิจของผู้ประกอบวิชาชีพของข้าพเจ้าในการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการสำหรับงวดปัจจุบัน ข้าพเจ้าได้นำเรื่องเหล่านี้มาพิจารณาในบริบทของการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการโดยรวมและในการแสดงความเห็นของข้าพเจ้า ทั้งนี้ ข้าพเจ้าไม่ได้แสดงความเห็นแยกต่างหากสำหรับเรื่องเหล่านี้

การประเมินการด้อยค่าของค่าความนิยม

อ้างอิงถึงหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการของบริษัทข้อ 6.1 และ ข้อ 23 เรื่องประมาณการทางบัญชีที่สำคัญ ข้อสมมติฐานและการใช้ดุลยพินิจและเรื่องค่าความนิยม

ค่าความนิยมของกลุ่มกิจการเกิดจากหน่วยสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสดของส่วนงานดำเนินงานการให้บริการโทรศัพท์พื้นฐานและส่วนงานดำเนินงานการให้บริการ โทรศัพท์ระบบบอกรับเป็นสมาชิก จำนวน 360.62 ล้านบาท และ 11,042.47 ล้านบาท ตามลำดับ กลุ่มกิจการมีความจำเป็นต้องทดสอบการด้อยค่าของค่าความนิยมอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้งตามข้อกำหนดของมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

ข้าพเจ้าให้ความสำคัญเรื่องการประเมินการด้อยค่าของค่าความนิยมเนื่องจากมูลค่าของค่าความนิยมมีสาระสำคัญต่องบการเงิน มูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนของค่าความนิยมขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของผู้บริหารในการกำหนดตัวแปรต่างๆ ที่ใช้ในการประเมินมูลค่า เช่น รายได้ อัตราการเติบโตของรายได้ อัตรากำไรขั้นต้นและอัตราคิดลด

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2560 ผู้บริหารได้ทดสอบการด้อยค่าของค่าความนิยมโดย

1. คำนวณหามูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนของค่าความนิยมจากมูลค่าจากการใช้ของแต่ละหน่วยสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสดโดยวิธีการคิดลดประมาณการกระแสเงินสดในอนาคต วิธีนี้ขึ้นอยู่กับประมาณการกระแสเงินสด (รายได้ ค่าใช้จ่ายและค่าใช้จ่ายฝ่ายทุน) ที่เกิดขึ้นจากแต่ละหน่วยสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสดสำหรับห้าปีข้างหน้าโดยใช้สมมติฐานว่าไม่มีอัตราการเติบโตของกระแสเงินสดตั้งแต่ปีห้าเป็นต้นไป และคิดลดประมาณการกระแสเงินสดในอนาคตเป็นมูลค่าปัจจุบันโดยใช้อัตราต้นทุนถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักของเงินทุนเป็นอัตราคิดลด
2. เปรียบเทียบกับมูลค่าจากการใช้งานของแต่ละหน่วยสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสดกับมูลค่าตามบัญชีและพิจารณาบันทึกตั้งค่าเพื่อการด้อยค่าถ้าหากมูลค่าจากการใช้น้อยกว่ามูลค่าตามบัญชี

จากการทดสอบการด้อยค่าของค่าความนิยมประจำปีดังกล่าว ผู้บริหารของกลุ่มกิจการได้ข้อสรุปว่าไม่มีการด้อยค่าของค่าความนิยม ทั้งนี้สมมติฐานที่สำคัญได้เปิดเผยในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการของบริษัทข้อ 6.1 และ ข้อ 23

วิธีการตรวจสอบของข้าพเจ้ารวมถึงเรื่องดังต่อไปนี้

- ได้รับประมาณการกระแสเงินสดในอนาคตที่จัดทำขึ้นโดยผู้บริหารของกลุ่มกิจการ และได้ทำความเข้าใจและประเมินวิธีการจัดทำประมาณการดังกล่าว
- ได้เปรียบเทียบประมาณการกระแสเงินสดดังกล่าวกับงบประมาณที่ได้รับการอนุมัติจากประธานเจ้าหน้าที่ฝ่ายการเงินของกลุ่มกิจการ
- สอบถามผู้บริหารในเชิงทดสอบเกี่ยวกับสมมติฐานที่สำคัญที่ใช้ในการจัดทำประมาณการกระแสเงินสด เช่น รายได้ อัตราการเติบโตของรายได้ อัตรากำไรขั้นต้นและอัตราคิดลด โดยอ้างอิงกับแนวโน้มสภาพเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมและสมมติฐานที่จัดทำโดยผู้บริหารในปีก่อน โดยคำนึงถึงความอ่อนไหวของสมมติฐานดังกล่าวที่มีผลต่อมูลค่าของค่าความนิยม
- ขอให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการประเมินมูลค่าในสำนักงานของข้าพเจ้าทำการประเมินความเหมาะสมของอัตราการคิดลดที่ใช้ในการประเมินการด้อยค่าของค่าความนิยม

จากการปฏิบัติงานตามวิธีการข้างต้น สมมติฐานที่สำคัญที่ผู้บริหารของกลุ่มกิจการใช้มีความสมเหตุสมผลตามหลักฐานสนับสนุนและเหมาะสมกับสถานการณ์และสภาพแวดล้อมในปัจจุบัน

เรื่องสำคัญในการตรวจสอบ	วิธีการตรวจสอบ
การรับรู้รายได้ - ความถูกต้องและการตัดรอบบัญชีของการบันทึกรายได้ การบันทึกรายได้เป็นความเสี่ยงสืบเนื่องของอุตสาหกรรมโทรคมนาคม เนื่องจากระบบการเรียกเก็บเงินของธุรกิจโทรคมนาคมมีความซับซ้อน การขายที่มีข้อตกลงหลายๆอย่าง เป็นองค์ประกอบอยู่ร่วมกัน เช่น การขายสินค้าและบริการร่วมกัน และการเปลี่ยนแปลงการกำหนดราคา (อัตราค่าบริการและส่วนลด) ทำให้การรับรู้รายได้มีความซับซ้อนและอาจไม่ถูกต้อง การตัดรอบบัญชีรายได้ถือเป็นเรื่องสำคัญในการตรวจสอบ เนื่องจากรอบระยะเวลาการเรียกเก็บเงินรายเดือนที่ถูกแบ่งเป็นหลายรอบ วันสิ้นรอบของการเรียกเก็บเงินอาจไม่ตรงกับรอบการปิดบัญชีสิ้นงวด ทำให้มีความเสี่ยงว่าการบันทึกรายได้ถูกต้องตรงตามรอบบัญชีหรือไม่ ข้าพเจ้าให้ความสำคัญในการตรวจสอบการรับรู้รายได้เนื่องจากจำนวนเงินและจำนวนรายการของรายได้มีสาระสำคัญอย่างมาก อีกทั้งการรับรู้รายได้มีความซับซ้อนและเกี่ยวข้องกับการประมาณของผู้บริหาร	วิธีการตรวจสอบของข้าพเจ้ารวมถึงเรื่องดังต่อไปนี้ • ประเมินและทดสอบการควบคุมทั่วไปในระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับระบบการเรียกเก็บเงินและระบบสนับสนุนอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมถึงกระบวนการควบคุมการเปลี่ยนแปลงในระบบดังกล่าว • ประเมินและทดสอบการควบคุมภายในเกี่ยวกับการอนุมัติการเปลี่ยนแปลงอัตราค่าบริการ และแผนการส่งเสริมการขายใหม่ และการนำเข้าข้อมูลในระบบการเรียกเก็บเงิน • ทดสอบการปันมูลค่ายุติธรรมระหว่างการขายสินค้าและรายได้ค่าบริการที่ขายพร้อมกัน ในแผนการส่งเสริมการขายที่เป็นรายการใหม่ในระหว่างปี • ทดสอบการกระทบยอดรายได้รวมในบัญชีแยกประเภททั่วไปกับยอดรายได้ตลอดทั้งในระบบของการเรียกเก็บเงิน การทดสอบนี้รวมถึงการตรวจสอบรายการปรับปรุงทางบัญชีที่สำคัญในระบบการเรียกเก็บเงินและบัญชีแยกประเภททั่วไป • ทดสอบกลุ่มตัวอย่างเพื่อตรวจสอบความถูกต้องของใบแจ้งหนี้ โดยตรวจกับจำนวนรับชำระจริงตามใบเสร็จ ใบแจ้งหนี้ที่ทดสอบครอบคลุมทั้งลูกค้าประเภทบุคคลและลูกค้าองค์กร • ทดสอบประมาณการรายได้ช่วงปิดบัญชีสิ้นงวดโดยเปรียบเทียบรายได้ที่เกิดขึ้นจริงจากการใช้งานของลูกค้าที่ทราบภายหลังการปิดบัญชีกับประมาณการรายได้ที่บันทึกในส่วนที่ยังไม่ได้ออกใบแจ้งหนี้ในช่วงสิ้นงวด • ทำการวิเคราะห์แนวโน้มของรายได้ โดยคาดการณ์รายได้จากการใช้งานของลูกค้าและจำนวนลูกค้า • สอบถามกับผู้บริหารหลายฝ่ายเพื่อหาหลักฐานสนับสนุนสาเหตุที่รายได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างสำคัญและแนวโน้มที่เกิดขึ้นในระหว่างปี ข้าพเจ้าไม่พบประเด็นที่มีสาระสำคัญจากการปฏิบัติงานดังกล่าวข้างต้น

เรื่องสำคัญในการตรวจสอบ	วิธีการตรวจสอบ
การขายสินทรัพย์และสิทธิในรายได้ให้แก่ กองทุนรวมโครงสร้างพื้นฐานโทรคมนาคม ดิจิทัล (DIF) - ความถูกต้องและการจัดประเภท อ้างอิงถึงหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ ข้อ 41 ในระหว่างปี พ.ศ. 2560 กลุ่มกิจการทำสัญญากับ DIF เพื่อขายสินทรัพย์โทรคมนาคม โอนสิทธิในการรับผลประโยชน์รายได้สุทธิ และให้เช่าสินทรัพย์บางรายการ นอกจากนี้กลุ่มกิจการได้ทำสัญญาเช่ากลับสินทรัพย์บางรายการจาก DIF กลุ่มกิจการรับรู้กำไรจากรายการดังกล่าวจำนวน 8,388 ล้านบาท นอกจากนี้สำหรับรายการให้เช่าและเช่ากลับคืน กลุ่มกิจการใช้หลักเกณฑ์การบันทึกรายการที่ระบุในมาตรฐานการบัญชีเรื่องสัญญาเช่า ข้าพเจ้าให้ความสำคัญในรายการดังกล่าวเนื่องจากมูลค่าของรายการมีสาระสำคัญอย่างมาก และเกี่ยวข้องกับการใช้ดุลยพินิจของผู้บริหารอย่างมากในการตีความเงื่อนไขในสัญญาและในการตัดสินใจเรื่องการใช่วิธีการบัญชีที่เหมาะสม ซึ่งมีผลกระทบต่อการแสดงฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของกลุ่มกิจการอย่างมีสาระสำคัญ	วิธีการตรวจสอบของข้าพเจ้ารวมถึงเรื่องดังต่อไปนี้ • ทำความเข้าใจในลักษณะของรายการ และข้อกำหนดและเงื่อนไขที่สำคัญในสัญญาที่เกี่ยวข้อง • ประเมินวิธีการบัญชีที่เลือกโดยผู้บริหาร ว่าถูกต้องตามมาตรฐานการบัญชีหรือไม่ • ประเมินการใช้ดุลยพินิจของผู้บริหารและความถูกต้องของจำนวนเงิน โดยสอบถามผู้บริหารในเชิงทดสอบเกี่ยวกับสมมติฐานที่สำคัญ เช่น อัตราคิดลดและค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้อง และทำการทดสอบการคำนวณของรายการที่สำคัญบางรายการ • ตรวจสอบรายการรับเงินจาก DIF กับรายการเงินฝากบัญชีธนาคาร • ทดสอบความถูกต้อง ความครบถ้วน และการจัดประเภทของรายการบัญชีที่เกี่ยวข้อง ข้าพเจ้าไม่พบประเด็นที่มีสาระสำคัญจากการปฏิบัติงานดังกล่าวข้างต้น

ข้อมูลอื่น

กรรมการเป็นผู้รับผิดชอบต่อข้อมูลอื่น ข้อมูลอื่นประกอบด้วย ข้อมูลซึ่งรวมอยู่ในรายงานประจำปี แต่ไม่รวมถึงงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ และรายงานของผู้สอบบัญชีที่อยู่ในรายงานนั้น ข้าพเจ้าคาดว่าข้าพเจ้าจะได้รับรายงานประจำปีภายหลังวันที่ในรายงานของผู้สอบบัญชีนี้

ความเห็นของข้าพเจ้าต่องบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการไม่ครอบคลุมถึงข้อมูลอื่น และข้าพเจ้าไม่ได้ให้ความเชื่อมั่นต่อข้อมูลอื่น

ความรับผิดชอบของข้าพเจ้าที่เกี่ยวข้องเนื่องจากการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการคือ การอ่านและพิจารณาว่าข้อมูลอื่นมีความขัดแย้งที่มีสาระสำคัญกับงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ หรือกับความรู้ที่ได้รับจากการตรวจสอบของข้าพเจ้า หรือปรากฏว่าข้อมูลอื่นมีการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่

เมื่อข้าพเจ้าได้อ่านรายงานประจำปี หากข้าพเจ้าสรุปได้ว่าการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ ข้าพเจ้าต้องสื่อสารเรื่องดังกล่าวกับคณะกรรมการตรวจสอบ

ความรับผิดชอบของกรรมการต่อการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ

กรรมการมีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดทำและนำเสนองบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการเหล่านี้ โดยถูกต้องตามที่ควรตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน และรับผิดชอบเกี่ยวกับการควบคุมภายในที่กรรมการพิจารณาว่าเป็น เพื่อให้สามารถจัดทำงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการที่ปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด

ในการจัดทำงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ กรรมการรับผิดชอบในการประเมินความสามารถของกลุ่มกิจการและบริษัทในการดำเนินงานต่อเนื่อง เปิดเผยเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานต่อเนื่อง (ตามความเหมาะสม) และการใช้เกณฑ์การบัญชีสำหรับการดำเนินงานต่อเนื่อง เว้นแต่กรรมการมีความตั้งใจที่จะเลิกกลุ่มกิจการและบริษัท หรือหยุดดำเนินงาน หรือไม่สามารถดำเนินงานต่อเนื่องต่อไปได้

คณะกรรมการตรวจสอบมีหน้าที่ช่วยกรรมการในการสอดส่องดูแลกระบวนการในการจัดทำรายงานทางการเงินของกลุ่มกิจการและบริษัท

ความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ

การตรวจสอบของข้าพเจ้ามีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลว่างบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ โดยรวมปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่ ไม่ว่าเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด และเสนอรายงานของผู้สอบบัญชีซึ่งรวมความเห็นของข้าพเจ้าอยู่ด้วย ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลคือความเชื่อมั่นในระดับสูง แต่ไม่ได้เป็นการรับประกันว่าการปฏิบัติงานตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชีจะสามารถตรวจพบข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญที่มีอยู่ได้เสมอไป ข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอาจเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด และถือว่ามีสาระสำคัญเมื่อการคำนวณอย่างสมเหตุสมผลได้ว่ารายการที่ขัดต่อข้อเท็จจริงแต่ละรายการ หรือทุกรายการรวมกันจะมีผลต่อการตัดสินใจทางเศรษฐกิจของผู้ใช้งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการเหล่านี้

ในการตรวจสอบของข้าพเจ้าตามมาตรฐานการสอบบัญชี ข้าพเจ้าได้ใช้ดุลยพินิจเชิงผู้ประกอบวิชาชีพและการสังเกต และสงสัยเชิงผู้ประกอบวิชาชีพตลอดการตรวจสอบ การปฏิบัติงานของข้าพเจ้ารวมถึง

- ระบุและประเมินความเสี่ยงจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญในงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ ไม่ว่าเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด ออกแบบและปฏิบัติงานตามวิธีการตรวจสอบเพื่อตอบสนองต่อความเสี่ยงเหล่านั้น และได้หลักฐานการสอบบัญชีที่เพียงพอและเหมาะสมเพื่อเป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นของข้าพเจ้า ความเสี่ยงที่ไม่พบข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญซึ่งเป็นผลมาจากการทุจริตจะสูงกว่าความเสี่ยงที่เกิดจากข้อผิดพลาด เนื่องจากการทุจริตอาจเกี่ยวกับการสมรู้ร่วมคิด การปลอมแปลงเอกสารหลักฐาน การตั้งใจละเว้นการแสดงผล การแสดงผลที่ไม่ตรงตามข้อเท็จจริงหรือการแทรกแซงการควบคุมภายใน
- ทำความเข้าใจระบบการควบคุมภายในที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบ เพื่อออกแบบวิธีการตรวจสอบที่เหมาะสมกับสถานการณ์ แต่ไม่ใช่เพื่อวัตถุประสงค์ในการแสดงความเห็นต่อความมีประสิทธิภาพของการควบคุมภายในของกลุ่มกิจการและบริษัท
- ประเมินความเหมาะสมของนโยบายการบัญชีที่กรรมการใช้และความสมเหตุสมผลของประมาณการทางบัญชี และการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องซึ่งจัดทำขึ้นโดยกรรมการ

- สรุปเกี่ยวกับความเหมาะสมของการใช้เกณฑ์การบัญชีสำหรับการดำเนินงานต่อเนื่องของกรรมการจากหลักฐานการสอบบัญชีที่ได้รับ และประเมินว่ามีความไม่แน่นอนที่มีสาระสำคัญที่เกี่ยวกับเหตุการณ์หรือสถานการณ์ที่อาจเป็นเหตุให้เกิดข้อสงสัยอย่างมีนัยสำคัญต่อความสามารถของกลุ่มกิจการและบริษัทในการดำเนินงานต่อเนื่องหรือไม่ ถ้าข้าพเจ้าได้ข้อสรุปว่ามีความไม่แน่นอนที่มีสาระสำคัญ ข้าพเจ้าต้องกล่าวไว้ในรายงานของผู้สอบบัญชีของข้าพเจ้าโดยให้ข้อสังเกตถึงการเปิดเผยข้อมูลในงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการที่เกี่ยวข้อง หรือถ้าการเปิดเผยดังกล่าวไม่เพียงพอ ความเห็นของข้าพเจ้าจะเปลี่ยนแปลงไป ข้อสรุปของข้าพเจ้าขึ้นอยู่กับหลักฐานการสอบบัญชีที่ได้รับจนถึงวันที่ในรายงานของผู้สอบบัญชีของข้าพเจ้า อย่างไรก็ตาม เหตุการณ์หรือสถานการณ์ในอนาคตอาจเป็นเหตุให้กลุ่มกิจการและบริษัทต้องหยุดการดำเนินงานต่อเนื่อง
- ประเมินการนำเสนอ โครงสร้างและเนื้อหาของงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการโดยรวม รวมถึงการเปิดเผยข้อมูลว่างบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการแสดงรายการ และเหตุการณ์ในรูปแบบที่ทำให้มีการนำเสนอข้อมูลโดยถูกต้องตามที่ควรหรือไม่
- ได้รับหลักฐานการสอบบัญชีที่เหมาะสมอย่างเพียงพอเกี่ยวกับข้อมูลทางการเงินของกิจการภายในกลุ่มหรือกิจกรรมทางธุรกิจภายในกลุ่มกิจการเพื่อแสดงความเห็นต่องบการเงินรวม ข้าพเจ้ารับผิดชอบต่อการกำหนดแนวทาง การควบคุมดูแลและการปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการ ข้าพเจ้าเป็นผู้รับผิดชอบแต่เพียงผู้เดียวต่อความเห็นของข้าพเจ้า

ข้าพเจ้าได้สื่อสารกับคณะกรรมการตรวจสอบในเรื่องต่างๆ ที่สำคัญซึ่งรวมถึงขอบเขตและช่วงเวลาของการตรวจสอบตามที่ได้วางแผนไว้ ประเด็นที่มีนัยสำคัญที่พบจากการตรวจสอบ และข้อบกพร่องที่มีนัยสำคัญในระบบการควบคุมภายในหากข้าพเจ้าได้พบในระหว่างการตรวจสอบของข้าพเจ้า

ข้าพเจ้าได้ให้คำรับรองแก่คณะกรรมการตรวจสอบว่า ข้าพเจ้าได้ปฏิบัติตามข้อกำหนดจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้องกับความเป็นอิสระและได้สื่อสารกับคณะกรรมการตรวจสอบเกี่ยวกับความสัมพันธ์ทั้งหมด ตลอดจนเรื่องอื่นซึ่งข้าพเจ้าเชื่อว่ามีเหตุผลที่บุคคลภายนอกอาจพิจารณาว่ากระทบต่อความเป็นอิสระของข้าพเจ้าและมาตรการที่ข้าพเจ้าใช้เพื่อป้องกันไม่ให้ข้าพเจ้าขาดความเป็นอิสระ

จากเรื่องที่ได้สื่อสารกับคณะกรรมการตรวจสอบ ข้าพเจ้าได้พิจารณาเรื่องต่างๆ ที่มีนัยสำคัญที่สุดในการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการในงวดปัจจุบันและกำหนดเป็นเรื่องสำคัญในการตรวจสอบ ข้าพเจ้าได้อธิบายเรื่องเหล่านี้ในรายงานของผู้สอบบัญชี เว้นแต่กฎหมายหรือข้อบังคับไม่ให้เปิดเผยต่อสาธารณะเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว หรือในสถานการณ์ที่ยากที่จะเกิดขึ้น ข้าพเจ้าพิจารณาว่าไม่ควรสื่อสารเรื่องดังกล่าวในรายงานของข้าพเจ้าเพราะการกระทำดังกล่าวสามารถคาดการณ์ได้อย่างสมเหตุสมผลว่าจะมีผลกระทบในทางลบมากกว่าผลประโยชน์ต่อส่วนได้เสียสาธารณะจากการสื่อสารดังกล่าว

บริษัท ไพร์ซวอเตอร์เฮาส์คูเปอร์ส เอบีเอส จำกัด

ประสิทธิ์ เยื้องศรีกุล

ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเลขที่ 4174

กรุงเทพมหานคร

28 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2561

บริษัท ทรู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)

งบแสดงฐานะการเงิน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2560

หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ		
	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม	
	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2559	
	พันบาท	พันบาท	พันบาท	พันบาท	
สินทรัพย์					
สินทรัพย์หมุนเวียน					
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	14	18,226,744	50,183,813	3,037,381	5,463,811
เงินฝากธนาคารที่มีภาระผูกพัน	15	69,316	42,360	43,992	42,360
เงินลงทุนระยะสั้น	16	2,910	502,312	1,817	501,234
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	17	53,832,189	36,810,522	9,451,587	8,110,689
เงินให้กู้ยืมระยะสั้นแก่กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	42	197,000	147,000	9,573,440	3,000,000
สินค้าคงเหลือ	18	16,849,082	11,251,975	11,261	20,426
ภาษีหัก ณ ที่จ่าย		9,638,664	8,141,389	461,943	169,232
ภาษีมูลค่าเพิ่ม		8,653,539	5,509,182	-	-
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	19	10,342,092	10,089,763	62,206	66,536
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน		117,811,536	122,678,316	22,643,627	17,374,288
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน					
เงินฝากธนาคารที่มีภาระผูกพัน	15	26,763	27,696	-	-
เงินลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อขาย	16	411,992	-	-	-
เงินลงทุนในบริษัทย่อย	20	-	-	181,028,382	178,678,264
เงินลงทุนในบริษัทร่วมและส่วนได้เสียในการร่วมค้า	20	16,539,115	18,174,762	16,327,908	16,327,908
เงินลงทุนในบริษัทอื่น	16	543,848	325,211	241,741	240,741
อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน	21	733,627	760,473	-	-
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	22	175,462,313	143,688,352	1,488,317	1,708,040
ค่าความนิยม	23	11,403,094	11,403,094	-	-
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	24	129,377,058	139,745,965	147,206	1,224,493
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	25	5,396,614	5,375,822	-	99,126
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	26	7,604,976	6,780,769	146,299	149,864
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		347,499,400	326,282,144	199,379,853	198,428,436
รวมสินทรัพย์		465,310,936	448,960,460	222,023,480	215,802,724

หมายเหตุประกอบงบการเงินในหน้า 15 ถึง 124 เป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท ทรู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)

งบแสดงฐานะการเงิน (ต่อ)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2560

		งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
		31 ธันวาคม	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม
		พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2559
		หมายเหตุ	พันบาท	พันบาท	พันบาท
หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น					
หนี้สินหมุนเวียน					
เงินกู้ยืมระยะสั้น	27	46,752,379	37,571,675	39,253,825	16,980,391
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	28	115,494,627	98,514,397	3,151,289	2,814,034
ส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปีของเงินกู้ยืมระยะยาว	27	30,777,810	20,653,960	3,961,911	19,165,857
เงินกู้ยืมระยะสั้นจากกิจการที่เกี่ยวข้องกัน	42	-	-	5,021	-
ภาษีเงินได้ค้างจ่าย		5,338	5,629	-	-
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	29	4,883,041	4,098,147	538,308	509,323
รวมหนี้สินหมุนเวียน		197,913,195	160,843,808	46,910,354	39,469,605
หนี้สินไม่หมุนเวียน					
เงินกู้ยืมระยะยาว	27	49,924,210	60,490,046	8,190,495	12,119,200
หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	25	3,196,865	1,995,052	207,577	-
หนี้สินภายใต้สัญญาและใบอนุญาตให้ดำเนินการ	30	64,633,973	77,652,487	-	-
ภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงาน	31	2,154,845	1,982,115	906,249	555,044
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น	32	13,285,093	14,269,013	-	-
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน		133,194,986	156,388,713	9,304,321	12,674,244
รวมหนี้สิน		331,108,181	317,232,521	56,214,675	52,143,849

หมายเหตุประกอบงบการเงินในหน้า 15 ถึง 124 เป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท ทรู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)

งบแสดงฐานะการเงิน (ต่อ)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2560

		งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
		31 ธันวาคม	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม
		พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2559
		หมายเหตุ	พันบาท	พันบาท	พันบาท
หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น (ต่อ)					
ส่วนของผู้ถือหุ้น					
ทุนเรือนหุ้น	33				
ทุนจดทะเบียน					
หุ้นสามัญ : 33,368,655,464 หุ้น					
มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 4 บาท		133,474,622	133,474,622	133,474,622	133,474,622
ทุนที่ออกและชำระเต็มมูลค่าแล้ว					
หุ้นสามัญ : 33,368,195,301 หุ้น					
มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 4 บาท		133,472,781	133,472,781	133,472,781	133,472,781
ส่วนเกินมูลค่าหุ้น		26,384,073	26,384,073	26,384,073	26,384,073
กำไรสะสม					
ทุนสำรองตามกฎหมาย	34	389,994	282,498	389,994	282,498
กำไรสะสม (ขาดทุนสะสม)		(25,072,523)	(27,287,553)	5,561,957	3,519,523
องค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้น		(1,641,124)	(1,799,588)	-	-
รวมส่วนของบริษัทใหญ่		133,533,201	131,052,211	165,808,805	163,658,875
ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม	35	669,554	675,728	-	-
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น		134,202,755	131,727,939	165,808,805	163,658,875
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น		465,310,936	448,960,460	222,023,480	215,802,724

หมายเหตุประกอบงบการเงินในหน้า 15 ถึง 124 เป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท ทู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)

งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2560

หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	31 ธันวาคม พ.ศ. 2560	31 ธันวาคม พ.ศ. 2559	31 ธันวาคม พ.ศ. 2560	31 ธันวาคม พ.ศ. 2559
	พันบาท	พันบาท	พันบาท	พันบาท
รายได้	8			
รายได้จากการให้บริการโทรศัพท์และบริการอื่น	117,624,253	107,892,009	11,682,109	9,205,238
รายได้จากการขายสินค้า	23,666,212	16,827,189	-	-
รวมรายได้	141,290,465	124,719,198	11,682,109	9,205,238
ต้นทุนขายและการให้บริการ				
ต้นทุนการให้บริการ	84,287,978	78,276,315	4,411,548	4,806,669
ต้นทุนขาย	17,808,045	17,323,335	-	-
รวมต้นทุนขายและการให้บริการ	102,096,023	95,599,650	4,411,548	4,806,669
กำไรขั้นต้น	39,194,442	29,119,548	7,270,561	4,398,569
รายได้อื่น	41			
ค่าใช้จ่ายในการขาย	(19,372,507)	(17,213,181)	(1,052,899)	(921,121)
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร	(13,933,160)	(12,397,980)	(3,340,597)	(2,730,667)
ค่าใช้จ่ายอื่น	(2,585,287)	(2,098,095)	(256,785)	(279,429)
ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุน	20			
ต้นทุนทางการเงิน	11			
กำไร (ขาดทุน) ก่อนภาษีเงินได้	3,631,871	(2,317,390)	2,456,633	530,404
ภาษีเงินได้	12			
กำไร(ขาดทุน)สำหรับปี	2,316,352	(2,807,029)	2,149,930	131,674
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น :				
รายการที่จะไม่จัดประเภทใหม่ไปไว้ในกำไรหรือขาดทุนในภายหลัง:				
การวัดมูลค่าใหม่ของภาระผูกพันผลประโยชน์หลังออกจากงาน				
- สุทธิภาษีเงินได้	-	(463,317)	-	(173,988)
รายการที่จะจัดประเภทรายการใหม่เป็นกำไรหรือขาดทุนในภายหลัง:				
กำไรที่ยังไม่เกิดขึ้นจริงจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่ายุติธรรมของ				
หลักทรัพย์เพื่อขาย - สุทธิภาษีเงินได้	159,180	-	-	-
ผลต่างจากการแปลงค่าทางการเงิน	(706)	660	-	-
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี	2,474,826	(3,269,686)	2,149,930	(42,314)
การแบ่งปันกำไร(ขาดทุน)สำหรับปี				
ส่วนที่เป็นของบริษัทใหญ่	2,322,526	(2,814,348)	2,149,930	131,674
ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม	(6,174)	7,319	-	-
กำไร(ขาดทุน)สำหรับปี	2,316,352	(2,807,029)	2,149,930	131,674

หมายเหตุประกอบงบการเงินในหน้า 15 ถึง 124 เป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท ทูร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)

งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ (ต่อ)

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2560

หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม
	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2559
	พันบาท	พันบาท	พันบาท	พันบาท
การแบ่งปันกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี				
ส่วนที่เป็นของบริษัทใหญ่	2,481,000	(3,276,901)	2,149,930	(42,314)
ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม	(6,174)	7,215	-	-
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี	<u>2,474,826</u>	<u>(3,269,686)</u>	<u>2,149,930</u>	<u>(42,314)</u>
กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐานส่วนที่เป็นของบริษัทใหญ่	13			
- ขั้นพื้นฐาน (บาทต่อหุ้น)	0.0696	(0.0962)	0.0644	0.0045

หมายเหตุประกอบงบการเงินในหน้า 15 ถึง 124 เป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2560

หมายเหตุประกอบงบการเงินในหน้า 15 ถึง 124 เป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท ทูร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)
 งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น (ต่อ)
 สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2560

	หมายเหตุ	งบการเงินเฉพาะกิจการ				พันบาท
		ทุนเรือนหุ้นที่ออก	ส่วนเกินมูลค่าหุ้น	ทุนสำรองตามกฎหมาย		รวม
		และชำระแล้ว หุ้นสามัญ		กฏหมาย	กำไรสะสม	
ยอดคงเหลือต้นปี ณ วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2559		98,431,713	-	275,914	5,208,953	103,916,580
การออกหุ้นสามัญ	33	35,041,068	26,384,073	-	-	61,425,141
จ่ายเงินปันผล		-	-	-	(1,640,532)	(1,640,532)
จัดสรรเป็นทุนสำรองตามกฎหมาย	34	-	-	6,584	(6,584)	-
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี		-	-	-	(42,314)	(42,314)
ยอดคงเหลือสิ้นปี ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2559		133,472,781	26,384,073	282,498	3,519,523	163,658,875
ยอดคงเหลือต้นปี ณ วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2560		133,472,781	26,384,073	282,498	3,519,523	163,658,875
จัดสรรเป็นทุนสำรองตามกฎหมาย	34	-	-	107,496	(107,496)	-
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี		-	-	-	2,149,930	2,149,930
ยอดคงเหลือสิ้นปี ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2560		133,472,781	26,384,073	389,994	5,561,957	165,808,805

หมายเหตุประกอบงบการเงินในหน้า 15 ถึง 124 เป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท ทู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)

งบกระแสเงินสด

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2560

			งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
			31 ธันวาคม	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม
			พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2559
หมายเหตุ			พันบาท	พันบาท	พันบาท	พันบาท
กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน	36		4,993,342	8,096,130	1,727,838	(2,046,871)
กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน						
เงินสดที่มีภาระผูกพัน(เพิ่มขึ้น)ลดลง			(26,021)	536,878	(1,632)	516,613
เงินสดรับ(จ่าย)จากเงินลงทุนระยะสั้น	16		500,000	(499,452)	500,000	(499,459)
เงินให้กู้ยืมแก่กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	42		(50,000)	(300)	(28,952,622)	(27,920,000)
เงินสดจ่ายซื้อที่ดิน อาคารและอุปกรณ์			(34,083,088)	(33,259,990)	(98,856)	(26,899)
เงินสดจ่ายซื้อสินทรัพย์ไม่มีตัวตน			(13,497,899)	(13,725,453)	(105,616)	(16,523)
เงินสดรับคืนจากเงินให้กู้ยืมแก่กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	42		-	300	22,379,182	44,735,000
เงินลงทุนเพิ่มในบริษัทย่อย	20.1		-	-	(4,500,000)	(67,250,930)
เงินลงทุนเพิ่มในบริษัทร่วม	20.2		(35,600)	(51,111)	-	-
เงินลงทุนเพิ่มในส่วนได้เสียในการร่วมค้า			-	(41,234)	-	-
เงินลงทุนในบริษัทอื่น	16		(218,637)	-	(1,000)	-
เงินสดจ่ายเพื่อลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อขาย	16		(213,010)	-	-	-
เงินสดรับคืนจากเงินลงทุนในบริษัทย่อยที่เลิกกิจการ	20.1		-	-	2,134,454	-
เงินสดรับจากการขายที่ดิน อาคารและอุปกรณ์และสินทรัพย์ไม่มีตัวตน			3,990,679	71,519	17,337	11,972
เงินปันผลรับ	42		1,583,807	1,556,866	1,583,807	1,957,495
เงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมลงทุน			(42,049,769)	(45,411,977)	(7,044,946)	(48,492,731)
กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน						
เงินสดรับจากการออกหุ้นสามัญ	33		-	59,948,800	-	59,948,800
ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมลงทุนเพิ่มในหุ้นที่ออกใหม่ของบริษัทย่อย	20.1		-	14,154	-	-
ลงทุนเพิ่มในบริษัทย่อยโดยซื้อหุ้นจากส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม			(10)	(7,671)	-	-
เงินสดรับจากเงินกู้ยืมจากบริษัทย่อย	42		-	-	2,083,562	3,980,000
เงินสดรับจากเงินกู้ยืมระยะสั้น - สุทธิจากเงินสดจ่ายค่าต้นทุนการกู้ยืม			67,206,682	77,191,638	50,267,788	26,110,738
เงินสดรับจากเงินกู้ยืม - สุทธิจากเงินสดจ่ายค่าต้นทุนการกู้ยืม	27		17,665,491	22,950,216	-	-
เงินสดจ่ายชำระคืนเงินกู้ยืมระยะสั้น			(58,444,000)	(69,789,700)	(28,208,000)	(25,325,000)
เงินสดจ่ายชำระคืนเงินกู้ยืมจากบริษัทย่อย	42		-	-	(2,078,541)	(4,535,000)
เงินสดจ่ายชำระคืนเงินกู้ยืม	27		(21,313,690)	(13,177,486)	(19,174,131)	(6,205,835)
เงินปันผลจ่าย			-	(164,190)	-	(164,190)
เงินสดสุทธิได้มาจากกิจกรรมจัดหาเงิน			5,114,473	76,965,761	2,890,678	53,809,513
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด(ลดลง)เพิ่มขึ้นสุทธิ			(31,941,954)	39,649,914	(2,426,430)	3,269,911
ยอดยกมาต้นปี			50,183,813	10,590,382	5,463,811	2,193,900
ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยน			(15,115)	(56,483)	-	-
ยอดคงเหลือสิ้นปี			18,226,744	50,183,813	3,037,381	5,463,811
รายการที่มีใช้เงินสด						
รายการที่มีใช้เงินสดที่สำคัญมีดังนี้						
					งบการเงินรวม	
					31 ธันวาคม	31 ธันวาคม
					พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2559
					ล้านบาท	ล้านบาท
การซื้อที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์โดยการทำสัญญาเช่าการเงิน					2,939.61	2,878.97
การซื้อที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์และสินทรัพย์ไม่มีตัวตนยังไม่ได้จ่ายชำระ					132,762.96	135,606.03
หมายเหตุประกอบงบการเงินในหน้า 15 ถึง 124 เป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้						

1. ข้อมูลทั่วไป

บริษัท ทู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) (“บริษัท”) เป็นบริษัทมหาชนจำกัด ที่จดทะเบียนและดำเนินกิจการในประเทศไทย ที่อยู่ของบริษัท ตามที่ได้จดทะเบียนไว้ตั้งอยู่เลขที่ 18 อาคารทู ทาวเวอร์ ถนนรัชดาภิเษก แขวงจตุจักร กรุงเทพมหานคร ประเทศไทย บริษัทจดทะเบียนเป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนกับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

บริษัทและบริษัทย่อย (รวมเรียกว่า “กลุ่มบริษัททู” หรือ “กลุ่มกิจการ”) ส่วนใหญ่ประกอบธุรกิจทางด้านโทรคมนาคมและการสื่อสารต่างๆ กลุ่มกิจการประกอบธุรกิจหลักในการให้บริการ โทรศัพท์พื้นฐานและบริการเสริมด้านอื่นๆ อาทิเช่น บริการวงจรเช่าระบบดิจิทัล (“DDN”) บริการโทรศัพท์สาธารณะ บริการด้านมัลติมีเดีย บริการอินเทอร์เน็ต (“ISP”) บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ และบริการโทรศัพท์ระบบบอกรับเป็นสมาชิก

ธุรกิจหลักของกลุ่มกิจการเป็นการดำเนินงานภายใต้สัญญาร่วมการทำงานและร่วมลงทุน สัญญาอนุญาตและใบอนุญาตให้ดำเนินการตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุข้อ 2

งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ ได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการบริษัทเมื่อวันที่ 28 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2561

2. สัญญาร่วมการทำงานและร่วมลงทุน สัญญาและใบอนุญาตให้ดำเนินการ

บริการโทรศัพท์พื้นฐาน

ในเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2534 บริษัทได้ร่วมลงนามในสัญญาร่วมการทำงานและร่วมลงทุนขยายบริการ โทรศัพท์ (“สัญญาร่วมการทำงาน”) กับ ทศท.

ตามสัญญาร่วมการทำงานซึ่งเป็นสัญญาประเภท “สร้าง โอนกรรมสิทธิ์และดำเนินงาน” (Build Transfer Operate or BTO) ซึ่งได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมภายหลัง บริษัทได้รับอนุมัติให้ขยายการติดตั้งและบริการ โทรศัพท์พื้นฐานรวมทั้งสิ้น 2.6 ล้านเลขหมายในเขตโทรศัพท์นครหลวง ภายใต้เงื่อนไขของสัญญาดังกล่าว บริษัทมีหน้าที่ดังนี้

1. ลงทุนจัดหาและก่อสร้างเพื่อขยายโครงข่ายระบบ โทรศัพท์ของ ทศท.
2. เมื่อการก่อสร้างเสร็จแล้ว บริษัทจะต้องโอนกรรมสิทธิ์ของสินทรัพย์ภายในโครงข่าย ที่ดินและอาคารแก่ ทศท.
3. เพื่อเป็นการตอบแทนจากการส่งมอบสินทรัพย์ดังกล่าว บริษัทได้รับสิทธิในการดำเนินการและบำรุงรักษาโครงข่ายระบบ โทรศัพท์ เพื่อให้บริการในด้านต่างๆ เป็นระยะเวลา 25 ปี ดังนี้
 - โทรศัพท์พื้นฐาน
 - โทรศัพท์พื้นฐานใช้นอกสถานที่
 - โทรศัพท์สาธารณะ ซึ่งเป็นสัญญาแบบสร้าง ดำเนินงานและโอนกรรมสิทธิ์ภายหลัง (Build Operate Transfer)
 - วงจรเช่าระบบดิจิทัล
 - รับแจ้งเหตุขัดข้องและซ่อมบำรุงจากผู้ปลายทางถึงราวกันฟ้า
 - สำนักบริการลูกค้า

ภายใต้เงื่อนไขของสัญญาร่วมการทำงาน ทศท. และบริษัทจะแบ่งรายได้ที่ได้รับก่อนหักค่าใช้จ่ายในอัตราร้อยละที่ระบุไว้ในสัญญา

2. สัญญาร่วมการทำงานและร่วมลงทุน สัญญาและใบอนุญาตให้ดำเนินการ (ต่อ)

บริการโทรศัพท์พื้นฐาน (ต่อ)

เมื่อวันที่ 29 ตุลาคม พ.ศ. 2560 สัญญาร่วมการทำงาน ทศท. ได้สิ้นสุดลงและบริษัทสิ้นสุดภาระผูกพันในเงื่อนไขของสัญญาดังกล่าว บริษัทอยู่ในระหว่างการตกลงกับ ทศท. เกี่ยวกับข้อตกลงค้างที่เหลืออยู่ การสิ้นสุดสัญญาดังกล่าวไม่มีผลกระทบที่มีสาระสำคัญต่อการดำเนินงานของกลุ่มกิจการ

เมื่อวันที่ 8 ธันวาคม พ.ศ. 2549 TICC ซึ่งเป็นบริษัทย่อยได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการให้บริการโทรศัพท์พื้นฐานแบบที่สามจาก “กทข.” TICC มีสิทธิและหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. 2544 และเงื่อนไขตามที่ระบุไว้ในใบอนุญาต ใบอนุญาตมีกำหนดสิ้นสุดวันที่ 7 ธันวาคม พ.ศ. 2569

เมื่อวันที่ 25 มกราคม พ.ศ. 2550 TIC ซึ่งเป็นบริษัทย่อยได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการให้บริการโทรศัพท์ทางไกลระหว่างประเทศแบบที่สามจาก กทข. TIC มีสิทธิและหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. 2544 และเงื่อนไขตามที่ระบุไว้ในใบอนุญาต ใบอนุญาตมีกำหนดสิ้นสุดวันที่ 24 มกราคม พ.ศ. 2570

เมื่อวันที่ 11 ตุลาคม พ.ศ. 2557 TICC (เดิมชื่อ “TI”) ซึ่งเป็นบริษัทย่อยได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการให้บริการ บัตรโทรศัพท์ทางไกลระหว่างประเทศแบบที่หนึ่งจาก กสทช. TICC มีสิทธิและหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. 2544 และเงื่อนไขตามที่ระบุไว้ในใบอนุญาต ใบอนุญาตมีกำหนดสิ้นสุดวันที่ 10 ตุลาคม พ.ศ. 2562

บริการให้เช่าวงจรสื่อสารสัญญาณความเร็วสูงผ่านโครงข่ายมัลติมีเดีย

ในเดือนตุลาคม พ.ศ. 2540 TM ซึ่งเป็นบริษัทย่อยได้ร่วมลงนามในสัญญาร่วมลงทุนให้บริการเช่าวงจรสื่อสารสัญญาณความเร็วสูงผ่านโครงข่ายมัลติมีเดียกับ ทศท. ภายใต้ข้อกำหนดของสัญญา TM มีภาระผูกพันในการจัดหา ติดตั้ง จัดการ ตลอดจนบำรุงรักษา เครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ในการให้บริการเช่าวงจรสื่อสารสัญญาณความเร็วสูง และต้องโอนกรรมสิทธิ์ในเครื่องมือ และอุปกรณ์ในระบบดังกล่าวให้แก่ ทศท. เมื่อการติดตั้งแล้วเสร็จ สัญญานี้มีระยะเวลาสี่ปี นับจากวันที่ในสัญญาและมีกำหนดสิ้นสุดวันที่ 20 ตุลาคม พ.ศ. 2560 TM ไม่สามารถบอกเลิกสัญญาดังกล่าวได้ หากข้อกำหนดต่างๆ ที่ระบุไว้ยังไม่บรรลุผลสำเร็จในระยะเวลาตามสัญญาข้างต้น TM มีสิทธิในการเรียกค่าบริการ ค่าสมาชิก และค่าธรรมเนียมบริการอื่นๆ จากผู้ให้บริการตามที่ระบุไว้ในสัญญา

TM ได้วางหนังสือค้ำประกันที่ออกโดยธนาคารในประเทศบางแห่งให้แก่ ทศท. เป็นจำนวนเงิน 5.00 ล้านบาท เพื่อเป็นหลักประกันการปฏิบัติตามเงื่อนไขสัญญา

เมื่อวันที่ 20 ตุลาคม พ.ศ. 2560 สัญญาดังกล่าวได้สิ้นสุดลง TM ไม่มีภาระผูกพันจากการสิ้นสุดสัญญา

บริการอินเทอร์เน็ต

เมื่อวันที่ 19 พฤษภาคม พ.ศ. 2559 TIG ซึ่งเป็นบริษัทย่อยได้รับการต่อใบอนุญาตประกอบกิจการให้บริการอินเทอร์เน็ตเขตเฉพาะระหว่างประเทศแบบที่สองจาก กสทช. TIG มีสิทธิและหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. 2544 และเงื่อนไขตามที่ระบุไว้ในใบอนุญาต ใบอนุญาตมีกำหนดสิ้นสุดวันที่ 18 พฤษภาคม พ.ศ. 2564

เมื่อวันที่ 23 มิถุนายน พ.ศ. 2557 KSC ซึ่งเป็นบริษัทย่อยได้รับการต่อใบอนุญาตประกอบกิจการให้บริการอินเทอร์เน็ตแบบที่หนึ่งจาก กสทช. KSC มีสิทธิและหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. 2544 และเงื่อนไขตามที่ระบุไว้ในใบอนุญาต ใบอนุญาตมีกำหนดสิ้นสุดวันที่ 22 มิถุนายน พ.ศ. 2562

2. สัญญาร่วมการทำงานและร่วมลงทุน สัญญาและใบอนุญาตให้ดำเนินการ (ต่อ)

บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่

เมื่อวันที่ 27 มกราคม พ.ศ. 2554 BFKT ซึ่งเป็นบริษัทย่อยได้ทำสัญญาเช่าเครื่องและอุปกรณ์วิทยุคมนาคมระบบ HSPA กับ กสท. สัญญามีอายุ 14.5 ปี ภายใต้เงื่อนไขของสัญญาเช่าอุปกรณ์ระบบ HSPA BFKT มีภาระต้องจัดหา ติดตั้ง บริหารจัดการและบำรุงรักษาอุปกรณ์ตามที่จำเป็นต่อการให้บริการภายใต้เทคโนโลยี HSPA โดยให้เป็นไปตามความจุที่ได้รับไว้ในสัญญาและสัญญาแก้ไขเพิ่มเติมซึ่งมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 3 ธันวาคม พ.ศ. 2556 เป็นระยะเวลา 14.5 ปี และเพื่อเป็นการตอบแทน BFKT มีสิทธิได้รับรายได้จากการให้บริการดังกล่าวตามที่ได้รับไว้ในสัญญา

เมื่อวันที่ 27 มกราคม พ.ศ. 2554 RMV ซึ่งเป็นบริษัทย่อยได้ทำสัญญากับ กสท. (“สัญญา”) ภายใต้เงื่อนไขในสัญญา RMV ต้องให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ภายใต้เทคโนโลยี HSPA ซึ่งได้รับขายส่งมาจาก กสท. เป็นระยะเวลา 14.5 ปี ต่อมาเมื่อวันที่ 16 ธันวาคม พ.ศ. 2558 RMV ได้รับการต่ออายุใบอนุญาตประกอบกิจการให้บริการขายต่อบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่และบริการอินเทอร์เน็ตแบบที่หนึ่งจาก กสท. RMV มีสิทธิและหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. 2544 และเงื่อนไขตามที่ระบุไว้ในใบอนุญาต ใบอนุญาตมีกำหนดสิ้นสุดวันที่ 15 ธันวาคม พ.ศ. 2563

บริษัทย่อยดังกล่าวได้วางหนังสือค้ำประกันที่ออกโดยธนาคารในประเทศบางแห่งให้แก่ กสท. เป็นจำนวนเงิน 200.00 ล้านบาท เพื่อเป็นหลักประกันการปฏิบัติตามเงื่อนไขในสัญญา

เมื่อวันที่ 7 ธันวาคม พ.ศ. 2555 TUC ซึ่งเป็นบริษัทย่อยได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ IMT ย่าน 2.1 GHz (“ใบอนุญาต”) จาก กสท. ใบอนุญาตครอบคลุมสามแถบย่านความถี่ และอนุญาตให้ TUC ใช้เพื่อให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่เป็นระยะเวลา 15 ปี ใบอนุญาตนี้สิ้นสุดวันที่ 6 ธันวาคม พ.ศ. 2570 TUC ต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดและเงื่อนไขและชำระค่าธรรมเนียมตามที่กำหนดไว้ในใบอนุญาต

เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม พ.ศ. 2558 TUC ซึ่งเป็นบริษัทย่อยได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ 1800MHz (“ใบอนุญาต”) จาก กสท. ใบอนุญาตครอบคลุมสองแถบย่านความถี่ และอนุญาตให้ TUC ใช้เพื่อให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่เป็นระยะเวลา 18 ปี ใบอนุญาตสิ้นสุดวันที่ 15 กันยายน พ.ศ. 2576 TUC ต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดและเงื่อนไขและชำระค่าธรรมเนียมตามที่กำหนดไว้ในใบอนุญาต TUC ได้วางหนังสือค้ำประกันที่ออกโดยธนาคารในประเทศเป็นจำนวนเงิน 10,644.36 ล้านบาท (รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม) เพื่อเป็นหลักประกันเงินค่าใบอนุญาตที่ยังไม่ได้ชำระ

เมื่อวันที่ 14 มีนาคม พ.ศ. 2559 TUC ซึ่งเป็นบริษัทย่อยได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ 900MHz (“ใบอนุญาต”) จาก กสท. ซึ่งใบอนุญาตนั้นอนุญาตให้บริษัทย่อยให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่เป็นระยะเวลา 15 ปี ใบอนุญาตสิ้นสุดวันที่ 30 มิถุนายน พ.ศ. 2574 TUC ต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดและเงื่อนไขและชำระค่าธรรมเนียมตามที่กำหนดไว้ในใบอนุญาต TUC ได้วางหนังสือค้ำประกันที่ออกโดยธนาคารในประเทศเป็นจำนวนเงิน 73,036.06 ล้านบาท (รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม) เพื่อเป็นหลักประกันเงินค่าใบอนุญาตที่ยังไม่ได้ชำระ

2. สัญญาร่วมการทำงานและร่วมลงทุน สัญญาและใบอนุญาตให้ดำเนินการ (ต่อ)

บริการโทรทัศน์ระบบบอกรับเป็นสมาชิก

กลุ่มกิจการได้ลงทุนใน True Cable ซึ่งประกอบกิจการให้บริการโทรทัศน์ระบบบอกรับเป็นสมาชิก (ระบบผ่านสายเคเบิล) ภายใต้สัญญากับ อสมท. ลงวันที่ 6 มิถุนายน พ.ศ. 2537 และสัญญาแก้ไขเพิ่มเติมลงวันที่ 9 พฤศจิกายน พ.ศ. 2537 ซึ่งสัญญาดังกล่าวจะหมดอายุในวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2562 ภายใต้สัญญาดังกล่าวข้างต้น True Cable ต้องจ่ายผลประโยชน์ตอบแทนรายปีแก่ อสมท. ในอัตราร้อยละของรายได้ค่าบริการและค่าติดตั้งอุปกรณ์ที่ True Cable ได้รับหรือเท่ากับเงินขั้นต่ำที่ระบุไว้ในสัญญาแล้วแต่จำนวนใดจะสูงกว่า (หมายเหตุข้อ 38.2) นอกจากนั้น True Cable จะต้องดำเนินการจัดหา และส่งมอบอุปกรณ์ตามที่กำหนดไว้ให้เป็นกรรมสิทธิ์ของ อสมท. ภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ในสัญญาเหล่านั้น

True Cable ได้วางหนังสือค้ำประกันที่ออกโดยธนาคารในประเทศบางแห่งให้แก่ อสมท. เป็นจำนวนเงิน 36.20 ล้านบาท เพื่อเป็นหลักประกันการปฏิบัติตามเงื่อนไขในสัญญา

บริษัทย่อย TVG ได้รับอนุญาตประกอบกิจการกระจายเสียงหรือโทรทัศน์เพื่อให้บริการโครงข่ายกระจายเสียงหรือโทรทัศน์ระดับชาติ สำหรับกิจการที่ไม่ใช้คลื่นความถี่เป็นระยะเวลา 15 ปี ใบอนุญาตดังกล่าวมีกำหนดสิ้นสุดวันที่ 20 มกราคม พ.ศ. 2571 นอกจากนี้ TVG และบริษัทย่อย ได้แก่ CNP และ PTE ได้รับใบอนุญาตหลายใบสำหรับให้บริการกระจายเสียงหรือโทรทัศน์ช่องต่าง ๆ จาก กสทช. ภายใต้เงื่อนไขของใบอนุญาต บริษัทย่อยดังกล่าวต้องจ่ายค่าธรรมเนียมรายปีและแบ่งรายได้ตามอัตราร้อยละที่ระบุในใบอนุญาตให้แก่ กสทช.

เมื่อวันที่ 25 เมษายน พ.ศ. 2557 กสทช. ได้ออกใบอนุญาตให้สิทธิในการใช้คลื่นความถี่เพื่อให้บริการโทรทัศน์ในระบบดิจิทัลแก่ True4U และ TNN ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของกลุ่มกิจการ ใบอนุญาตที่ได้รับและสิทธิการใช้คลื่นความถี่เพื่อดำเนินการช่อง Standard Variety สำหรับ True4U และช่องข่าวสำหรับ TNN มีระยะเวลา 15 ปี บริษัทย่อยต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดและเงื่อนไขรวมทั้งจ่ายค่าใบอนุญาตตามที่ระบุในใบอนุญาต นอกจากนี้บริษัทย่อยได้วางหนังสือค้ำประกันที่ออกโดยธนาคารในประเทศให้แก่ กสทช. จำนวน 1,297.27 ล้านบาท (รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม) เพื่อเป็นหลักประกันสำหรับค่าใบอนุญาตที่ยังไม่ได้ชำระ

3. นโยบายการบัญชีที่สำคัญ

นโยบายการบัญชีที่สำคัญที่ใช้ในการจัดทำงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการมีดังต่อไปนี้

3.1 เกณฑ์ในการจัดทำงบการเงิน

งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ ได้จัดทำขึ้นตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไปภายใต้พระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 ซึ่งหมายถึงมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่ออกภายใต้พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 และข้อกำหนดของคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ว่าด้วยการจัดทำและนำเสนอรายงานทางการเงินภายใต้พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535

งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ ได้จัดทำขึ้นโดยใช้เกณฑ์ราคาทุนเดิมในการวัดค่าองค์ประกอบของงบการเงิน และได้มีการปรับมูลค่าหลักทรัพย์เพื่อค่าและเผื่อขายให้เป็นมูลค่ายุติธรรม

การจัดทำงบการเงินให้สอดคล้องกับหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไปในประเทศไทย กำหนดให้ใช้ประมาณการทางบัญชีที่สำคัญและการใช้ดุลยพินิจของผู้บริหารซึ่งจัดทำขึ้นตามกระบวนการในการนำนโยบายการบัญชีของกลุ่มกิจการไปถือปฏิบัติ และต้องเปิดเผยเรื่องการใช้ดุลยพินิจของผู้บริหาร หรือ ความซับซ้อน หรือ เกี่ยวกับข้อสมมติฐานและประมาณการที่มีนัยสำคัญต่องบการเงินรวมในหมายเหตุข้อ 6

งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการฉบับภาษาอังกฤษจัดทำขึ้นจากงบการเงินตามกฎหมายที่เป็นภาษาไทยในกรณีที่มีเนื้อความขัดแย้งกันหรือมีความแตกต่างระหว่างสองภาษาแตกต่างกัน ให้ใช้งบการเงินตามกฎหมายฉบับภาษาไทยเป็นหลัก

3.2 มาตรฐานการรายงานทางการเงินที่มีการปรับปรุงและการตีความที่เกี่ยวข้อง

มาตรฐานการรายงานทางการเงินที่มีการปรับปรุง และการตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ซึ่งจะมีผลบังคับใช้สำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มต้นในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2560 และ พ.ศ. 2561

ผู้บริหารของกลุ่มกิจการได้ประเมินและพิจารณาว่ามาตรฐานที่ปรับปรุงใหม่ไม่มีผลกระทบต่อกลุ่มกิจการ

3.3 การแปลงค่าเงินตราต่างประเทศ

(ก) สกุลเงินที่ใช้ในการดำเนินงานและสกุลเงินที่ใช้นำเสนองบการเงิน

รายการที่รวมในงบการเงินของแต่ละบริษัทในกลุ่มกิจการถูกวัดมูลค่าโดยใช้สกุลเงินของสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจหลักที่บริษัทดำเนินงานอยู่ (สกุลเงินที่ใช้ในการดำเนินงาน) งบการเงินรวมแสดงในสกุลเงินบาท ซึ่งเป็นสกุลเงินที่ใช้ในการดำเนินงานและสกุลเงินที่ใช้นำเสนองบการเงินของกลุ่มกิจการ

3. นโยบายการบัญชีที่สำคัญ (ต่อ)

3.3 การแปลงค่าเงินตราต่างประเทศ (ต่อ)

(ข) รายการและยอดคงเหลือ

รายการที่เป็นสกุลเงินตราต่างประเทศแปลงค่าเป็นสกุลเงินที่ใช้ในการดำเนินงาน โดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่เกิดรายการหรือวันที่ตีราคาหากรายการนั้นถูกวัดมูลค่าใหม่ รายการกำไรและรายการขาดทุนที่เกิดจากการรับหรือจ่ายชำระที่เป็นเงินตราต่างประเทศ และที่เกิดจากการแปลงค่าสินทรัพย์และหนี้สินที่เป็นตัวเงินซึ่งเป็นเงินตราต่างประเทศ ได้บันทึกไว้ในกำไรหรือขาดทุน

เมื่อมีการรับรู้รายการกำไรหรือขาดทุนของรายการที่ไม่เป็นตัวเงินไว้ในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น องค์ประกอบของอัตราแลกเปลี่ยนทั้งหมดของกำไรหรือขาดทุนนั้นจะรับรู้ไว้ในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นด้วย ในทางตรงข้ามหากมีการรับรู้กำไรหรือขาดทุนของรายการที่ไม่เป็นตัวเงินไว้ในกำไรหรือขาดทุน องค์ประกอบของอัตราแลกเปลี่ยนทั้งหมดของกำไรหรือขาดทุนนั้นจะรับรู้ไว้ในกำไรขาดทุนด้วย

(ค) กลุ่มกิจการ

การแปลงค่าผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของบริษัทในกลุ่มกิจการ (ที่มีใช้สกุลเงินของเศรษฐกิจที่มีภาวะเงินเฟ้อรุนแรง) ซึ่งมีสกุลเงินที่ใช้ในการดำเนินงานแตกต่างจากสกุลเงินที่ใช้ในเสนองบการเงิน ได้ถูกแปลงค่าเป็นสกุลเงินที่ใช้ในเสนองบการเงินดังนี้

- สินทรัพย์และหนี้สินที่แสดงอยู่ในงบแสดงฐานะการเงินแต่ละงวดแปลงค่าด้วยอัตราปิด ณ วันที่ของแต่ละงบแสดงฐานะการเงินนั้น
- รายได้และค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ และงบกำไรขาดทุนแปลงค่าด้วยอัตราตัวเฉลี่ย และ
- ผลต่างของอัตราแลกเปลี่ยนทั้งหมดรับรู้ในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

ค่าความนิยมและการปรับมูลค่ายุติธรรมที่เกิดจากการซื้อหน่วยงานในต่างประเทศถือเป็นสินทรัพย์และหนี้สินของหน่วยงานในต่างประเทศนั้นและแปลงค่าด้วยอัตราปิด

3.4 เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

ในงบกระแสเงินสดรวมและงบกระแสเงินสดเฉพาะกิจการ เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดรวมถึงเงินสดในมือ เงินฝากธนาคาร ประเภทจ่ายคืนเมื่อทวงถาม เงินลงทุนระยะสั้นอื่นที่มีสภาพคล่องสูงซึ่งมีอายุไม่เกินสามเดือนนับจากวันที่ได้มา และเงินเบิกเกินบัญชีเงินเบิกเกินบัญชีจะแสดงไว้ในส่วนของหนี้สินหมุนเวียนในงบแสดงฐานะการเงินรวมและงบแสดงฐานะการเงินเฉพาะกิจการ

3.5 เงินลงทุน

กลุ่มกิจการจัดประเภทเงินลงทุนที่นอกเหนือจากเงินลงทุนในบริษัทย่อย บริษัทร่วม และการร่วมค้า แบ่งเป็น 4 ประเภท คือ 1. เงินลงทุนเพื่อค้า 2. เงินลงทุนที่ถือไว้จนครบกำหนด 3. เงินลงทุนเพื่อขาย และ 4. เงินลงทุนทั่วไป การจัดประเภทขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมายขณะลงทุน ฝ่ายบริหารจะเป็นผู้กำหนดการจัดประเภทที่เหมาะสมสำหรับเงินลงทุน ณ เวลาลงทุนและทบทวนการจัดประเภทเป็นระยะ

3. นโยบายการบัญชีที่สำคัญ (ต่อ)

3.5 เงินลงทุน (ต่อ)

1. เงินลงทุนเพื่อค้า คือ เงินลงทุนเพื่อจุดมุ่งหมายหลักในการหากำไรจากการเปลี่ยนแปลงราคาในช่วงเวลาสั้น และแสดงรวมไว้ในสินทรัพย์หมุนเวียน
2. เงินลงทุนที่ถือไว้จนครบกำหนด คือเงินลงทุนที่มีกำหนดเวลาและผู้บริหารตั้งใจแน่วแน่และมีความสามารถถือไว้จนครบกำหนด
3. เงินลงทุนเพื่อขาย คือ เงินลงทุนที่จะถือไว้โดยไม่ระบุช่วงเวลาและอาจขายเพื่อเสริมสภาพคล่องหรือเมื่ออัตราดอกเบี้ยเปลี่ยนแปลง
4. เงินลงทุนทั่วไป คือ เงินลงทุนในตราสารทุนที่ไม่มีตลาดซื้อขายคล่องรองรับ

เงินลงทุนทั้ง 4 ประเภทรับรู้มูลค่าเริ่มแรกด้วยราคาทุน ซึ่งหมายถึงมูลค่ายุติธรรมของสิ่งตอบแทนที่ให้ไปเพื่อให้ได้มาซึ่งเงินลงทุนนั้น รวมทั้งค่าใช้จ่ายในการทำรายการ

เงินลงทุนเพื่อค้าและเงินลงทุนเพื่อขายวัดมูลค่าในเวลาต่อมาด้วยมูลค่ายุติธรรม รายการกำไรขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจริงของเงินลงทุนเพื่อการค้ารับรู้ในกำไรหรือขาดทุน รายการกำไรและขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจริงของเงินลงทุนเพื่อขายรับรู้ในส่วนของกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

เงินลงทุนที่ถือไว้จนครบกำหนดวัดมูลค่าภายหลังการได้มาด้วยวิธีราคาทุนตัดจำหน่ายตามอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง หักด้วยค่าเผื่อการลดลงของมูลค่า

เงินลงทุนทั่วไปแสดงด้วยราคาทุนหักค่าเผื่อการลดลงของมูลค่า

กลุ่มกิจการจะทดสอบการด้อยค่าของมูลค่าของเงินลงทุนเมื่อมีข้อบ่งชี้ว่าเงินลงทุนนั้นอาจเกิดการด้อยค่า หากราคาตามบัญชีของเงินลงทุนสูงกว่ามูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืน กลุ่มบริษัทจะบันทึกรายการขาดทุนจากค่าเผื่อการลดลงของมูลค่ารวมไว้ในกำไรหรือขาดทุน

ในการจำหน่ายเงินลงทุน ผลต่างระหว่างมูลค่ายุติธรรมของผลตอบแทนสุทธิที่ได้รับจากการจำหน่ายเมื่อเปรียบเทียบกับราคาตามบัญชีของเงินลงทุนนั้นจะบันทึกรวมอยู่ในกำไรหรือขาดทุน กรณีที่จำหน่ายเงินลงทุนที่ถือไว้ในตราสารหนี้หรือตราสารทุนชนิดเดียวกันออกไปบางส่วน ราคาตามบัญชีของเงินลงทุนที่จำหน่ายจะกำหนดโดยใช้วิธีถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักด้วยราคาตามบัญชีจากจำนวนทั้งหมดที่ถือไว้

3.6 ลูกหนี้การค้า

ลูกหนี้การค้ารับรู้เริ่มแรกด้วยมูลค่าตามใบแจ้งหนี้ และจะวัดมูลค่าต่อมาด้วยจำนวนเงินที่เหลืออยู่หักด้วยค่าเผ่อนึ่งสงสัยจะสูญซึ่งประมาณจากการสอบทานยอดคงเหลือ ณ วันสิ้นงวด ค่าเผ่อนึ่งสงสัยจะสูญหมายถึงผลต่างระหว่างราคาตามบัญชีของลูกหนี้การค้าเปรียบเทียบกับมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับจากลูกหนี้การค้า หนี้สูญที่เกิดขึ้นจะรับรู้ไว้ในกำไรหรือขาดทุน โดยถือเป็นส่วนหนึ่งของค่าใช้จ่ายในการบริหาร

3.7 สินค้าคงเหลือ

สินค้าคงเหลือแสดงในราคาทุนหรือมูลค่าสุทธิที่คาดว่าจะได้รับแล้วแต่ราคาใดจะต่ำกว่า ราคาทุนของสินค้าคงเหลือคำนวณโดยวิธีถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก ต้นทุนของการซื้อประกอบด้วยราคาซื้อ และค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการซื้อสินค้านั้น เช่นค่าอากรขาเข้าและค่าขนส่งหักด้วยส่วนลดจากการจ่ายเงินตามเงื่อนไข ส่วนลดจากการรับประกันสินค้า หรือส่วนลดการนำบัตรส่วนลดไปขึ้นเป็นเงินสด (rebate) ต้นทุนของสินค้าสำเร็จรูปและงานระหว่างทำประกอบด้วยค่าออกแบบ ค่าวัตถุดิบ ค่าแรงงานทางตรง ค่าใช้จ่ายอื่นทางตรง และค่าเสียหายในการผลิตซึ่งบันทึกส่วนตามเกณฑ์การดำเนินงานตามปกติ แต่ไม่รวมต้นทุนการกักตุน มูลค่าสุทธิที่จะได้รับประมาณจากราคาปกติที่คาดว่าจะขายได้ของธุรกิจหักด้วยค่าใช้จ่ายที่จำเป็นเพื่อให้สินค้านั้นสำเร็จรูป รวมถึงค่าใช้จ่ายในการขาย กลุ่มกิจการบันทึกบัญชีค่าเผื่อการลดมูลค่าของสินค้าเก่า ส้าสมัย หรือเสื่อมคุณภาพเท่าที่จำเป็น

3. นโยบายการบัญชีที่สำคัญ (ต่อ)

3.8 อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน

อสังหาริมทรัพย์ที่ถือครองโดยกลุ่มกิจการเพื่อหาประโยชน์จากรายได้ค่าเช่า หรือจากการเพิ่มขึ้นของมูลค่าของสินทรัพย์หรือทั้งสองอย่าง และไม่ได้มีไว้ใช้งานโดยกิจการในกลุ่มกิจการ จะถูกจัดประเภทเป็น อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน รวมถึงอสังหาริมทรัพย์ที่อยู่ระหว่างก่อสร้างหรือพัฒนาเพื่อเป็นอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนในอนาคต

การรับรู้รายการเมื่อเริ่มแรกของอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนด้วยวิธีราคาทุน รวมถึงต้นทุนในการทำรายการ

การรวมรายจ่ายในภายหลังเข้าเป็นมูลค่าบัญชีของสินทรัพย์จะกระทำก็ต่อเมื่อมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่กลุ่มกิจการจะได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตในรายจ่ายนั้น และต้นทุนสามารถวัดมูลค่าได้อย่างน่าเชื่อถือ ค่าซ่อมแซมและบำรุงรักษาทั้งหมดจะรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายเมื่อเกิดขึ้น เมื่อมีการเปลี่ยนแทนชิ้นส่วนของอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน จะคิดมูลค่าตามบัญชีของส่วนที่ถูกเปลี่ยนแทนออก

หลังการรับรู้เริ่มแรก อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนจะบันทึกด้วยวิธีราคาทุนหักค่าเสื่อมราคาสะสม และค่าเผื่อผลขาดทุนจากการด้อยค่า

ค่าเสื่อมราคาของอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน จะคำนวณตามวิธีเส้นตรง เพื่อที่ปันส่วนราคาทุนตลอดประมาณการให้ประโยชน์ดังนี้

เคลเบิลใยแก้วนำแสง

30 ปี

3.9 เงินลงทุนในบริษัทย่อย บริษัทร่วม และส่วนได้เสียในการร่วมค้า

(ก) เงินลงทุนในบริษัทย่อย

บริษัทย่อยหมายถึงกิจการ(ซึ่งรวมถึงกิจการเฉพาะกิจ) ที่กลุ่มกิจการควบคุม กลุ่มกิจการควบคุมกิจการเมื่อกลุ่มกิจการมีการเปิดรับหรือมีสิทธิในผลตอบแทนผันแปรจากการเกี่ยวข้องกับผู้ที่ได้รับการลงทุนและมีความสามารถทำให้เกิดผลกระทบต่อผลตอบแทนจากการใช้อำนาจเหนือผู้ได้รับการควบคุม กลุ่มกิจการรวมงบการเงินของบริษัทย่อยไว้ในงบการเงินรวมตั้งแต่วันที่กลุ่มกิจการมีอำนาจในการควบคุมบริษัทย่อย กลุ่มกิจการจะไม่นำงบการเงินของบริษัทย่อยมารวมไว้ในงบการเงินร่วมนับจากวันที่กลุ่มกิจการสูญเสียอำนาจควบคุม

กลุ่มกิจการบันทึกบัญชีการรวมธุรกิจโดยถือปฏิบัติตามวิธีซื้อ สิ่งตอบแทนที่โอนให้สำหรับการซื้อบริษัทย่อย ต้องวัดด้วยมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ที่ผู้ซื้อโอนให้และหนี้สินที่ก่อขึ้นเพื่อจ่ายชำระให้แก่เจ้าของเดิมของผู้ถูกซื้อและส่วนได้เสียในส่วนของผู้อื้อหุ้นที่ออกโดยกลุ่มกิจการ รวมถึงมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ หรือหนี้สินที่คาดว่าจะต้องจ่ายชำระ ต้นทุนที่เกี่ยวข้องกับการซื้อจะรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายเมื่อเกิดขึ้น และวัดมูลค่าเริ่มแรกของสินทรัพย์ที่ได้มาที่ระบุได้และหนี้สินและหนี้สินที่อาจจะเกิดขึ้นในการรวมธุรกิจด้วยมูลค่ายุติธรรม ณ วันที่ซื้อ ในการรวมธุรกิจแต่ละครั้ง กลุ่มกิจการวัดมูลค่าของส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมในผู้ถูกซื้อด้วยมูลค่ายุติธรรม หรือ มูลค่าของสินทรัพย์สุทธิที่ระบุได้ของผู้ถูกซื้อตามสัดส่วนของหุ้นที่ถือ

3. นโยบายการบัญชีที่สำคัญ (ต่อ)

3.9 เงินลงทุนในบริษัทย่อย บริษัทร่วม และส่วนได้เสียในการร่วมค้า (ต่อ)

(ก) เงินลงทุนในบริษัทย่อย (ต่อ)

ในการรวมธุรกิจที่ดำเนินการสำเร็จจากการทยอยซื้อ ผู้ซื้อต้องวัดมูลค่าส่วนได้เสียที่ผู้ซื้อถืออยู่ในผู้ถูกซื้อก่อนหน้าการรวมธุรกิจใหม่โดยใช้มูลค่ายุติธรรม ณ วันที่ซื้อและรับรู้ผลกำไรหรือขาดทุนที่เกิดขึ้นจากการวัดมูลค่าใหม่นั้นในกำไรหรือขาดทุน

สิ่งตอบแทนที่คาดว่าจะต้องจ่ายโดยกลุ่มกิจการ รับรู้ด้วยมูลค่ายุติธรรม ณ วันที่ซื้อ การเปลี่ยนแปลงในมูลค่ายุติธรรมของสิ่งตอบแทนที่คาดว่าจะต้องจ่ายที่รับรู้ภายหลังวันที่ซื้อซึ่งจัดประเภทเป็นสินทรัพย์หรือหนี้สินให้รับรู้ผลกำไรขาดทุนที่เกิดขึ้นในกำไรหรือขาดทุน สิ่งตอบแทนที่คาดว่าจะต้องจ่ายซึ่งจัดประเภทเป็นส่วนของผู้ถือหุ้นต้องไม่มีการวัดมูลค่าใหม่ และให้บันทึกการจ่ายชำระภายในภายหลังไว้ในส่วนของผู้ถือหุ้น

กรณีที่มูลค่าสิ่งตอบแทนที่โอนให้ และมูลค่าส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมในผู้ถูกซื้อ และมูลค่ายุติธรรม ณ วันซื้อธุรกิจของส่วนได้เสียในส่วนของผู้ถือหุ้นของผู้ถูกซื้อที่ผู้ซื้อถืออยู่ก่อนการรวมธุรกิจ มากกว่ามูลค่าสุทธิ ณ วันที่ซื้อของสินทรัพย์ที่ได้มาที่ระบุได้ และหนี้สินที่รับมา ผู้ซื้อต้องรับรู้ค่าความนิยม หากมูลค่าของสิ่งตอบแทนที่โอนให้ และมูลค่าส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมในผู้ถูกซื้อ และมูลค่ายุติธรรม ณ วันซื้อธุรกิจของส่วนได้เสียในส่วนของผู้ถือหุ้นของผู้ถูกซื้อที่ผู้ซื้อถืออยู่ก่อนการรวมธุรกิจ น้อยกว่ามูลค่าราคายุติธรรมของสินทรัพย์สุทธิของบริษัทย่อยเนื่องจากการต่อรองราคาซื้อ จะรับรู้ส่วนต่างโดยตรงไปยังงบกำไรขาดทุน

กิจการจะตัดรายการบัญชีระหว่างกิจการ ยอดคงเหลือ และรายการกำไรที่ยังไม่ได้เกิดขึ้นจริงระหว่างกลุ่มกิจการ รายการขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจริงก็จะตัดรายการในทำนองเดียวกัน เว้นแต่รายการนั้นมีหลักฐานว่าสินทรัพย์ที่โอนระหว่างกันเกิดการด้อยค่า นโยบายการบัญชีของบริษัทย่อยได้ถูกเปลี่ยนเพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายการบัญชีของกลุ่มกิจการ

รายชื่อของบริษัทย่อยของกลุ่มกิจการได้แสดงไว้ในหมายเหตุข้อ 20

(ข) รายการและส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม

กลุ่มกิจการปฏิบัติต่อรายการกับส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมเช่นเดียวกันกับส่วนที่เป็นเจ้าของของกลุ่มกิจการ สำหรับการซื้อส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม ผลต่างระหว่างสิ่งตอบแทนที่จ่ายให้และมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์สุทธิของหุ้นที่ซื้อมาในบริษัทย่อยจะถูกบันทึกในส่วนของผู้ถือหุ้น และกำไรหรือขาดทุนจากการขายในส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมจะถูกบันทึกในส่วนของผู้ถือหุ้น

(ค) การจำหน่ายบริษัทย่อย

เมื่อกลุ่มกิจการสูญเสียการควบคุม ต้องหยุดรวมบริษัทย่อยในการจัดทำงานการเงินรวม ส่วนได้เสียในการที่เหลืออยู่จะวัดมูลค่าใหม่โดยใช้มูลค่ายุติธรรม การเปลี่ยนแปลงในมูลค่าจะรับรู้ในกำไรหรือขาดทุน มูลค่ายุติธรรมนั้นจะถือเป็นมูลค่าตามบัญชีเริ่มแรกของมูลค่าของเงินลงทุนเพื่อวัตถุประสงค์ในการวัดมูลค่าในเวลาต่อมาของเงินลงทุนที่เหลืออยู่ในรูปของบริษัทร่วม กิจการร่วมค้า หรือสินทรัพย์ทางการเงิน สำหรับทุกจำนวนที่ควรรับรู้ในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกิจการนั้นจะถูกปฏิบัติเสมือนว่ากลุ่มกิจการมีการจำหน่ายสินทรัพย์หรือหนี้สินที่เกี่ยวข้องนั้นออกไป

3. นโยบายการบัญชีที่สำคัญ (ต่อ)

3.9 เงินลงทุนในบริษัทย่อย บริษัทร่วม และส่วนได้เสียในการร่วมค้า (ต่อ)

(ง) การรวมธุรกิจภายใต้การควบคุมเดียวกัน

กลุ่มกิจการบันทึกบัญชีการรวมธุรกิจภายใต้การควบคุมเดียวกัน โดยรับรู้สินทรัพย์และหนี้สินของกิจการที่ถูกนำมารวมด้วยมูลค่าตามบัญชีของกิจการที่ถูกนำมารวมเฉพาะสัดส่วนที่เคอยู่ภายใต้การควบคุมเดียวกันตามมูลค่าที่แสดงอยู่ในงบการเงินรวมของบริษัทใหญ่ลำดับที่สูงสุดที่ต้องจัดทำงบการเงินรวมก่อนการรวมธุรกิจภายใต้การควบคุมเดียวกัน ณ วันที่มีการรวมธุรกิจภายใต้การควบคุมเดียวกัน โดยกลุ่มกิจการต้องปรับปรุงรายการเสมือนว่าการรวมธุรกิจได้เกิดขึ้นตั้งแต่นับงวดในงบการเงินงวดก่อนที่นำมาเปรียบเทียบซึ่งเป็นไปตามแนวปฏิบัติทางการบัญชีสำหรับการรวมธุรกิจภายใต้การควบคุมเดียวกันที่ออกโดยสภาวิชาชีพบัญชี

ต้นทุนการรวมธุรกิจภายใต้การควบคุมเดียวกัน เป็นผลรวมของมูลค่าธรรมของสินทรัพย์ที่ให้แก่หนี้สินที่เกิดขึ้นหรือรับมาและตราสารทุนที่ออกโดยผู้ซื้อ ณ วันที่มีการแลกเปลี่ยนเพื่อให้ได้มาซึ่งการควบคุม ค่าใช้จ่ายอื่นที่เกี่ยวข้องในการรวมธุรกิจภายใต้การควบคุมเดียวกัน เช่น ค่าธรรมเนียมวิชาชีพจ่ายที่ปรึกษากฎหมาย และที่ปรึกษาอื่นในการรวมธุรกิจ ค่าธรรมเนียมในการจดทะเบียนรวมถึงรายจ่ายในการจัดเตรียมข้อมูลให้แก่ผู้ถือหุ้น รับรู้เป็นต้นทุนของเงินลงทุนในงบการเงินเฉพาะกิจการ และรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายทันทีในงบการเงินรวมในงวดที่มีการรวมธุรกิจเกิดขึ้น

ส่วนต่างระหว่างต้นทุนของการรวมธุรกิจภายใต้การควบคุมเดียวกัน กับส่วนได้เสียของผู้ซื้อในมูลค่าตามบัญชีของกิจการที่ถูกนำมารวม แสดงเป็นรายการ “ส่วนเกินทุนจากการรวมธุรกิจภายใต้การควบคุมเดียวกัน” ในส่วนของเจ้าของ โดยกลุ่มกิจการจะตัดรายการนี้ออกเมื่อขายเงินลงทุนออกไป

(จ) เงินลงทุนในบริษัทร่วม

บริษัทร่วมเป็นกิจการที่กลุ่มกิจการมีอิทธิพลอย่างเป็นสาระสำคัญแต่ไม่ถึงกับควบคุมซึ่งโดยทั่วไปก็คือ การที่กลุ่มกิจการถือหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงอยู่ระหว่างร้อยละ 20 ถึงร้อยละ 50 ของสิทธิออกเสียงทั้งหมด เงินลงทุนในบริษัทร่วมรับรู้โดยใช้วิธีส่วนได้เสียในการแสดงในงบการเงินรวม

รายชื่อของบริษัทร่วมของกลุ่มกิจการได้แสดงไว้ในหมายเหตุข้อ 20

(ฉ) การร่วมการงาน

เงินลงทุนในการร่วมการงานจะถูกจัดประเภทเป็นการดำเนินงานร่วมกัน หรือการร่วมค้า โดยขึ้นอยู่กับสิทธิและภาระผูกพันตามสัญญาของผู้ลงทุนแต่ละราย มากกว่าโครงสร้างรูปแบบทางกฎหมายของการร่วมการงาน

การดำเนินงานร่วมกัน

การร่วมการงานจัดประเภทเป็นการดำเนินงานร่วมกันเมื่อกลุ่มกิจการมีสิทธิในสินทรัพย์และมีภาระผูกพันในหนี้สินที่เกี่ยวข้องกับการร่วมการงานนั้น โดยรับรู้สิทธิโดยตรงในสินทรัพย์ หนี้สิน รายได้และค่าใช้จ่ายของการดำเนินงานร่วมกัน และส่วนแบ่งในสินทรัพย์ หนี้สิน รายได้ และค่าใช้จ่ายที่ร่วมกันถือครองหรือก่อขึ้น ซึ่งรายการดังกล่าวจะแสดงรวมกับรายการแต่ละบรรทัดในงบการเงิน

การร่วมค้า

การร่วมการงานจัดประเภทเป็นการร่วมค้าเมื่อกลุ่มกิจการมีสิทธิในสินทรัพย์สุทธิของการร่วมการงานนั้น เงินลงทุนในการร่วมค้ารับรู้โดยใช้วิธีส่วนได้เสีย

รายละเอียดของการร่วมค้าของกลุ่มกิจการได้แสดงไว้ในหมายเหตุข้อ 20

3. นโยบายการบัญชีที่สำคัญ (ต่อ)

3.9 เงินลงทุนในบริษัทย่อย บริษัทร่วม และส่วนได้เสียในการร่วมค้า (ต่อ)

(ข) การบันทึกเงินลงทุนตามวิธีส่วนได้เสีย

ภายใต้วิธีส่วนได้เสีย กลุ่มกิจการรับรู้เงินลงทุนเมื่อเริ่มแรกด้วยราคาทุน มูลค่าตามบัญชีของเงินลงทุนนี้จะเพิ่มขึ้นหรือลดลงในภายหลังวันที่ได้มาด้วยส่วนแบ่งกำไรหรือขาดทุนของผู้ได้รับการลงทุนตามสัดส่วนที่ผู้ลงทุนมีส่วนได้เสียอยู่ เงินลงทุนในบริษัทร่วมและการร่วมค้า รวมถึงค่าความนิยมที่ระบุได้ ณ วันที่ซื้อเงินลงทุน

ถ้าส่วนได้เสียของเจ้าของในบริษัทร่วมและการร่วมค่านั้นลดลงแต่ยังคงมีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญ กิจการต้องจัดประเภทรายการที่เคຍรับรู้ในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นเข้ากำไรหรือขาดทุนเฉพาะสัดส่วนในส่วนได้เสียของเจ้าของที่ลดลง กำไรและขาดทุนจากการลดสัดส่วนในบริษัทร่วมและการร่วมค้าจะรับรู้ในกำไรหรือขาดทุน

ส่วนแบ่งกำไรหรือขาดทุนของกลุ่มกิจการในบริษัทร่วมและการร่วมค้าที่เกิดขึ้นภายหลังการได้มาจะรวมไว้ในกำไรหรือขาดทุนและส่วนแบ่งในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นที่เกิดขึ้นภายหลังการได้มาจะรวมไว้ในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น ผลสะสมของการเปลี่ยนแปลงภายหลังการได้มาดังกล่าวข้างต้นจะปรับปรุงกับราคาตามบัญชีของเงินลงทุน เมื่อส่วนแบ่งขาดทุนของกลุ่มกิจการในบริษัทร่วมและการร่วมค่านั้นมีมูลค่าเท่ากับหรือเกินกว่ามูลค่าส่วนได้เสียของกลุ่มกิจการในบริษัทร่วมและการร่วมค่านั้น ซึ่งรวมถึงส่วนได้เสียระยะยาวใดๆ ซึ่งโดยเนื้อหาแล้วถือเป็นส่วนหนึ่งของเงินลงทุนสุทธิของกลุ่มกิจการในบริษัทร่วมและการร่วมค่านั้น กลุ่มกิจการจะไม่รับรู้ส่วนแบ่งขาดทุนอีกต่อไป เว้นแต่กลุ่มกิจการมีภาระผูกพันในหนี้ของบริษัทร่วมและการร่วมค้าหรือรับว่าจะจ่ายหนี้แทนบริษัทร่วมและการร่วมค้า

กลุ่มกิจการมีการพิจารณาทุกสิ้นรอบระยะเวลาบัญชีว่ามีข้อบ่งชี้ที่แสดงว่าเงินลงทุนในบริษัทร่วมและการร่วมค้าเกิดการด้อยค่าหรือไม่ หากมีข้อบ่งชี้เกิดขึ้นกลุ่มกิจการจะคำนวณผลขาดทุนจากการด้อยค่า โดยเปรียบเทียบมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนกับมูลค่าตามบัญชีของเงินลงทุน และรับรู้ผลต่างไปที่ส่วนแบ่งกำไร(ขาดทุน)ของเงินลงทุนในบริษัทร่วมและการร่วมค้าในกำไรหรือขาดทุน

รายการกำไรที่ยังไม่ได้เกิดขึ้นจริงระหว่างกลุ่มกิจการกับบริษัทร่วมและการร่วมค้าจะตัดบัญชีตามสัดส่วนที่กลุ่มกิจการมีส่วนได้เสียในบริษัทร่วมและการร่วมค่านั้น รายการขาดทุนที่ยังไม่ได้เกิดขึ้นจริงก็จะตัดบัญชีในทำนองเดียวกัน เว้นแต่รายการนั้นมีหลักฐานว่าสินทรัพย์ที่โอนระหว่างกันเกิดการด้อยค่า บริษัทร่วมและการร่วมค้าจะเปลี่ยนนโยบายการบัญชีเท่าที่จำเป็นเพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายการบัญชีของกลุ่มกิจการ

(ข) งบการเงินเฉพาะกิจการ

ในงบการเงินเฉพาะกิจการ เงินลงทุนในบริษัทย่อย บริษัทร่วม และการร่วมค้า จะบันทึกบัญชีด้วยราคาทุนหักค่าเผื่อการด้อยค่า ต้นทุนจะมีการปรับเพื่อสะท้อนการเปลี่ยนแปลงสิ่งตอบแทนที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่าของสิ่งตอบแทนที่คาดว่าจะต้องจ่าย ต้นทุนจะรวมต้นทุนทางตรงที่เกี่ยวข้องจากการได้มาของเงินลงทุนนี้

3. นโยบายการบัญชีที่สำคัญ (ต่อ)

3.10 ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์

ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ แสดงในราคาทุนเดิมหักด้วยค่าเสื่อมราคาสะสม ต้นทุนเริ่มแรกจะรวมรายจ่าย ที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการซื้อสินทรัพย์นั้น

ต้นทุนที่เกิดขึ้นภายหลังจะรวมอยู่ในมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์หรือรับรู้แยกเป็นอีกสินทรัพย์หนึ่งตามความเหมาะสม เมื่อต้นทุนนั้นเกิดขึ้นและคาดว่าจะให้ประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตแก่บริษัทและต้นทุนดังกล่าว สามารถวัดมูลค่าได้อย่างน่าเชื่อถือ และจะตัดมูลค่าตามบัญชีของชิ้นส่วนที่ถูกเปลี่ยนแทนออก สำหรับค่าซ่อมแซมและบำรุงรักษาอื่นๆ บริษัทจะรับรู้ต้นทุนดังกล่าวเป็นค่าใช้จ่ายในกำไรหรือขาดทุนเมื่อเกิดขึ้น

ที่ดินไม่มีการคิดค่าเสื่อมราคา ค่าเสื่อมราคาคำนวณ โดยวิธีเส้นตรงเพื่อตัดจำหน่ายต้นทุนของสินทรัพย์แต่ละประเภทให้เท่ากับมูลค่าคงเหลือตามอายุการใช้งานโดยประมาณของสินทรัพย์นั้น หรือตามอายุของสัญญาเช่า

รายละเอียดอายุการใช้งานมีดังต่อไปนี้

	จำนวนปี
ส่วนปรับปรุงที่ดิน	20
อาคาร และส่วนปรับปรุงอาคาร	10 - 40
อุปกรณ์ระบบโทรศัพท์	
- อุปกรณ์ Switching	15
- อุปกรณ์เครื่องส่ง	15 - 35
- โครงข่ายคอนนอค	15 - 35
- อุปกรณ์โครงข่ายโทรศัพท์มือถือ	8 - 30
- อุปกรณ์ Wifi	5 - 25
โทรศัพท์สาธารณะ	8 - 15
อุปกรณ์ระบบไฟฟ้าและเครื่องคอมพิวเตอร์	5 - 15
ระบบการบริหารโครงข่าย	15
อุปกรณ์โทรทัศน์ระบบบอกรับเป็นสมาชิก	3 - 20
อุปกรณ์ระบบมัลติมีเดีย	5 - 35
ยานพาหนะ	5 - 7
ส่วนปรับปรุงอาคารเช่า	อายุของสัญญาเช่า
เครื่องตกแต่ง ติดตั้งและอุปกรณ์สำนักงาน	5 - 10

ทุกสิ้นรอบระยะเวลารายงาน ได้มีการทบทวนและปรับปรุงมูลค่าคงเหลือและอายุการให้ประโยชน์ของสินทรัพย์ให้เหมาะสม

ในกรณีที่มูลค่าตามบัญชีสูงกว่ามูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืน มูลค่าตามบัญชีจะถูกปรับลดให้เท่ากับมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืน

ผลกำไรหรือขาดทุนที่เกิดจากการจำหน่ายที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ คำนวณ โดยเปรียบเทียบจากสิ่งตอบแทนสุทธิที่ได้รับจากการจำหน่ายสินทรัพย์กับมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ และจะรับรู้บัญชีผลกำไรหรือขาดทุนอื่นสุทธิในกำไรหรือขาดทุน

3. นโยบายการบัญชีที่สำคัญ (ต่อ)

3.11 สัญญาเช่า - กรณีที่กลุ่มกิจการเป็นผู้เช่า

สัญญาเช่าระยะยาวเพื่อเช่าสินทรัพย์ซึ่งผู้ให้เช่าเป็นผู้รับความเสี่ยงและผลตอบแทนของความเป็นเจ้าของเป็นส่วนใหญ่ สัญญาเช่านั้นถือเป็นสัญญาเช่าค่านางาน เงินที่ต้องจ่ายภายใต้สัญญาเช่าดังกล่าว (สุทธิจากสิ่งตอบแทนจูงใจที่ได้รับจากผู้ให้เช่า) จะบันทึกในกำไรหรือขาดทุนโดยใช้วิธีเส้นตรงตลอดอายุของสัญญาเช่า

สัญญาเช่าที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ซึ่งผู้เช่าเป็นผู้รับความเสี่ยงและผลตอบแทนของความเป็นเจ้าของเกือบทั้งหมด ถือเป็นสัญญาเช่าการเงิน ซึ่งจะบันทึกเป็นรายจ่ายฝ่ายทุนด้วยมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ที่เช่า หรือมูลค่าปัจจุบันสุทธิของจำนวนเงินที่ต้องจ่ายตามสัญญาเช่าแล้วแต่มูลค่าใดจะต่ำกว่า

จำนวนเงินที่ต้องจ่ายดังกล่าวจะเป็นส่วนระหว่างหนี้สินและค่าใช้จ่ายทางการเงินเพื่อให้ได้อัตรดอกเบี้ยคงที่ต่อหนี้สินคงค้างอยู่ โดยพิจารณาแยกแต่ละสัญญา การผูกพันตามสัญญาเช่าหักค่าใช้จ่ายทางการเงินจะบันทึกเป็นหนี้สินระยะยาว ส่วนดอกเบี้ยจ่ายจะบันทึกในกำไรหรือขาดทุนตลอดอายุของสัญญาเช่าเพื่อให้อัตรดอกเบี้ยแต่ละงวดเป็นอัตราคงที่สำหรับยอดคงเหลือของหนี้ที่เหลืออยู่ สินทรัพย์ที่ได้มาตามสัญญาเช่าการเงินจะคิดค่าเสื่อมราคาตลอดอายุการใช้งานของสินทรัพย์ที่เช่าหรืออายุของสัญญาเช่าแล้วแต่ระยะเวลาใดจะน้อยกว่า

สัญญาเช่า - กรณีที่กลุ่มกิจการเป็นผู้ให้เช่า

สินทรัพย์ที่ให้เช่าตามสัญญาเช่าทางการเงินบันทึกเป็นลูกหนี้สัญญาเช่าทางการเงินด้วยมูลค่าปัจจุบันของจำนวนเงินที่จ่ายตามสัญญาเช่า ผลต่างระหว่างยอดรวมของลูกหนี้เบื้องต้นกับมูลค่าปัจจุบันของลูกหนี้บันทึกเป็นรายได้ทางการเงินค้างรับ รายได้จากสัญญาเช่าระยะยาวรับรู้ตลอดอายุของสัญญาเช่าโดยใช้วิธีเงินลงทุนสุทธิซึ่งสะท้อนอัตราผลตอบแทนคงที่ทุกงวด ต้นทุนทางตรงเริ่มแรกที่เกี่ยวข้องในการวัดมูลค่าลูกหนี้สัญญาเช่าทางการเงินเริ่มแรกและจะทยอยรับรู้โดยลดจากรายได้ตลอดอายุของสัญญาเช่า

สินทรัพย์ที่ให้เช่าตามสัญญาเช่าค่านางานรวมแสดงอยู่ในงบแสดงฐานะการเงินในส่วนที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ และตัดค่าเสื่อมราคาตลอดอายุการให้ประโยชน์ของสินทรัพย์ด้วยเกณฑ์เดียวกันกับรายการที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ของกลุ่มกิจการ ซึ่งมีลักษณะคล้ายคลึงกัน รายได้ค่าเช่า (สุทธิจากสิ่งตอบแทนจูงใจที่ได้จ่ายให้แก่ผู้เช่า) รับรู้ด้วยวิธีเส้นตรงตลอดช่วงเวลาการให้เช่า

3.12 ค่าความนิยม

ค่าความนิยมคือสิ่งตอบแทนที่โอนให้ที่สูงกว่ามูลค่ายุติธรรมของส่วนแบ่งของกลุ่มกิจการในสินทรัพย์และหนี้สินที่ระบุได้ และหนี้สินที่อาจเกิดขึ้นของบริษัทย่อย ณ วันที่ได้มาซึ่งบริษัทย่อยนั้น ค่าความนิยมที่เกิดจากการได้มาซึ่งบริษัทย่อยจะแสดงเป็นรายการแยกต่างหากในงบแสดงฐานะการเงินรวม

ค่าความนิยมที่รับรู้จะต้องถูกทดสอบการด้อยค่าทุกปี และแสดงด้วยราคาทุนหักค่าเผื่อการด้อยค่าสะสม ค่าเผื่อการด้อยค่าของค่าความนิยมที่รับรู้แล้วจะไม่มีการกลับรายการ ทั้งนี้มูลค่าคงเหลือตามบัญชีของค่าความนิยมจะถูกรวมคำนวณในกำไรหรือขาดทุนเมื่อมีการขายกิจการ

ในการทดสอบการด้อยค่าของค่าความนิยม ค่าความนิยมจะถูกป็นส่วนไปยังหน่วยที่ก่อให้เกิดกระแสเงินสด โดยที่หน่วยนั้นอาจเป็นหน่วยเดียวหรือหลายหน่วยรวมกันซึ่งคาดว่าจะได้รับประโยชน์จากการรวมธุรกิจ ซึ่งค่าความนิยมเกิดขึ้นจากส่วนงานปฏิบัติการที่ระบุได้

3. นโยบายการบัญชีที่สำคัญ (ต่อ)

3.13 สินทรัพย์ไม่มีตัวตน

(ก) ต้นทุนการพัฒนาโปรแกรมคอมพิวเตอร์

ต้นทุนที่ใช้ในการบำรุงรักษาโปรแกรมคอมพิวเตอร์ให้บันทึกเป็นค่าใช้จ่ายเมื่อเกิดขึ้น ค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการพัฒนาที่เกี่ยวข้องโดยตรงในการออกแบบและทดสอบโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีลักษณะเฉพาะเจาะจงซึ่งกลุ่มกิจการเป็นผู้ดูแล จะรับรู้เป็นสินทรัพย์ไม่มีตัวตนเมื่อเป็นไปตามข้อกำหนดทุกข้อดังนี้

- มีความเป็นไปได้ในทางเทคนิคที่กิจการจะทำสินทรัพย์ไม่มีตัวตนให้เสร็จสมบูรณ์เพื่อนำมาใช้ประโยชน์หรือขายได้
- ผู้บริหารมีความตั้งใจที่จะทำสินทรัพย์ไม่มีตัวตนให้เสร็จสมบูรณ์และนำมาใช้ประโยชน์หรือขาย
- กิจการมีความสามารถที่จะนำสินทรัพย์ไม่มีตัวตนนั้นมาใช้ประโยชน์หรือขาย
- สามารถแสดงว่าโปรแกรมคอมพิวเตอร์นั้นให้ผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจในอนาคตอย่างไร
- มีความสามารถในการจัดหาทรัพยากรด้านเทคนิค ด้านการเงิน และด้านอื่นได้เพียงพอที่จะนำมาใช้เพื่อทำให้การพัฒนาเสร็จสิ้นสมบูรณ์ และนำสินทรัพย์ไม่มีตัวตนมาใช้ประโยชน์หรือนำมาขายได้
- กิจการมีความสามารถที่จะวัดมูลค่าของรายจ่ายที่เกี่ยวข้องกับสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่เกิดขึ้นในระหว่างการพัฒนาได้อย่างน่าเชื่อถือ

ต้นทุนโดยตรงที่รับรู้เป็นส่วนหนึ่งของโปรแกรมคอมพิวเตอร์ จะรวมถึงต้นทุนพนักงานที่ทำงานในทีมพัฒนาโปรแกรมคอมพิวเตอร์และค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องในจำนวนเงินที่เหมาะสม

ต้นทุนการพัฒนาอื่นที่ไม่เข้าเงื่อนไขเหล่านี้จะรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายเมื่อเกิดขึ้น ค่าใช้จ่ายในการพัฒนาหากก่อนหน้านี้รับรู้เป็นค่าใช้จ่ายไปแล้ว จะไม่รับรู้เป็นสินทรัพย์ไม่มีตัวตนในเวลาภายหลัง

ต้นทุนในการพัฒนาโปรแกรมคอมพิวเตอร์จะรับรู้เป็นสินทรัพย์และตัดจำหน่ายตามวิธีเส้นตรงตามระยะเวลาที่คาดว่าจะได้รับประโยชน์ แต่ไม่เกินระยะเวลาสิบปี

(ข) ลิขสิทธิ์

ลิขสิทธิ์ เกิดจากสัญญาซื้อสิทธิ์ระหว่างบริษัทย่อยแห่งหนึ่งกับบริษัทที่เกี่ยวข้องกันของบริษัทย่อยแห่งนั้น โดยให้สิทธิแก่บริษัทย่อยในการให้บริการดาวน์โหลดเพลงและวิดีโอคลิปผ่านทางเว็บไซต์ของบริษัทย่อย ลิขสิทธิ์แสดงด้วยราคาทุนหักค่าตัดจำหน่ายสะสม โดยตัดจำหน่ายตามวิธีเส้นตรงตลอดอายุของสัญญาแต่ไม่เกินระยะเวลาสี่ปี

3. นโยบายการบัญชีที่สำคัญ (ต่อ)

3.13 สินทรัพย์ไม่มีตัวตน (ต่อ)

(ค) ค่าสิทธิสำหรับรายการและภาพยนตร์รอตัดบัญชี

ค่าสิทธิสำหรับรายการและภาพยนตร์แสดงตามราคาทุนหักด้วยค่าตัดจำหน่ายสะสม ค่าสิทธิสำหรับรายการและภาพยนตร์และภาระผูกพันจะถูกบันทึกเป็นสินทรัพย์และหนี้สินภายใต้สัญญาสิทธิเมื่อระยะเวลาของสัญญาเริ่มต้น โดยทราบมูลค่าที่แน่นอนของค่าสิทธิและได้รับวัสดุรายการพร้อมที่จะแพร่ภาพ ค่าสิทธิรายการกีฬาตัดจำหน่ายตามจำนวนการถ่ายทอดการแข่งขัน ส่วนค่าสิทธิรายการและภาพยนตร์อื่น ๆ ตัดจำหน่ายโดยวิธีเส้นตรงตามระยะเวลาของสัญญาแต่ไม่เกินสองปี หรือตามจำนวนครั้งที่ออกอากาศ ถ้ามีการกำหนดจำนวนครั้งไว้ในสัญญา หรือตัดจำหน่ายตามอัตราส่วนของรายได้ที่คาดว่าจะได้รับของรายการนั้นๆ ตลอดระยะเวลาของแผนการออกอากาศนับตั้งแต่ออกอากาศครั้งแรกแต่ไม่เกินห้าปี ค่าตัดจำหน่ายค่าสิทธิรายการและภาพยนตร์บันทึกเป็นต้นทุนบริการ

(ง) สิทธิตามสัญญาอนุญาตให้ดำเนินการ

ภายใต้สัญญาอนุญาตให้ดำเนินการของบริษัทย่อย บริษัทย่อยเหล่านั้นต้องชำระผลตอบแทนรายปีให้กับคู่สัญญาผู้ให้อนุญาตเป็นอัตราร้อยละของรายได้ที่เกี่ยวข้องหรือจ่ายเท่ากับจำนวนผลประโยชน์ตอบแทนขั้นต่ำตามที่ระบุไว้ในสัญญา แล้วแต่จำนวนใดจะมากกว่า สิทธิตามสัญญาอนุญาตให้ดำเนินการแสดงด้วยมูลค่าปัจจุบันของจำนวนผลประโยชน์ตอบแทนขั้นต่ำที่ต้องจ่ายตลอดอายุของสัญญา ซึ่งแสดงไว้ในงบแสดงฐานะการเงินเป็นสินทรัพย์ไม่มีตัวตนและตัดจำหน่ายด้วยวิธีเส้นตรงตลอดอายุของสัญญา ค่าตัดจำหน่ายสิทธิตามสัญญาอนุญาตให้ดำเนินการแสดงรวมอยู่ในต้นทุนการให้บริการ สิทธิตามสัญญาอนุญาตให้ดำเนินการจะไม่มีการตีราคาใหม่หลังจากวันที่รับรู้เมื่อเริ่มแรกแต่จะพิจารณาการด้อยค่าเป็นประจำทุกปี

(จ) สัญญาการให้บริการ

ภายใต้สัญญาการให้บริการของบริษัทย่อย สัญญาการให้บริการแสดงด้วยมูลค่าปัจจุบันของรายได้ค่าบริการตามอายุของสัญญา สัญญาการให้บริการแสดงในงบแสดงฐานะการเงินรวมเป็นสินทรัพย์ไม่มีตัวตนและตัดจำหน่ายด้วยวิธีเส้นตรงตลอดอายุของสัญญา ค่าตัดจำหน่ายสัญญาการให้บริการแสดงรวมอยู่ในต้นทุนการให้บริการ สัญญาการให้บริการจะไม่มีการตีราคาใหม่หลังจากวันที่รับรู้เมื่อเริ่มแรกแต่จะพิจารณาการด้อยค่าเป็นประจำทุกปี

(ฉ) ต้นทุนการได้มาซึ่งใบอนุญาต

ต้นทุนการได้มาซึ่งใบอนุญาตประกอบด้วย ใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่เพื่อให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ ใบอนุญาตเพื่อประกอบกิจการออกอากาศแพร่ภาพทางโทรทัศน์ และต้นทุนทางตรงอื่นที่เกี่ยวข้องกับการได้มาซึ่งใบอนุญาต ต้นทุนใบอนุญาตรับรู้เมื่อเริ่มแรกด้วยราคาเทียบเท่าเงินสดตามมูลค่าปัจจุบันของจำนวนเงินที่ต้องจ่ายชำระ ผลต่างระหว่างจำนวนเงินที่ต้องจ่ายชำระทั้งหมดกับมูลค่าต้นทุนของใบอนุญาตที่ถูกบันทึกด้วยมูลค่าปัจจุบันจะรับรู้เป็นต้นทุนทางการเงินตลอดระยะเวลาการชำระ

3. นโยบายการบัญชีที่สำคัญ (ต่อ)

3.13 สินทรัพย์ไม่มีตัวตน (ต่อ)

(ข) สิทธิการใช้ช่องสัญญาณดาวเทียม

สิทธิการใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมภายใต้สัญญาเช่าระยะยาวคิดค่าเสื่อมราคาตามอายุสัญญาเช่าระยะเวลาสิบสองปี ซึ่งมีระยะเวลาสั้นกว่าอายุการใช้งานทางเศรษฐกิจ

(ข) สินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น

สินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่นประกอบด้วยสิทธิในการขาดสายกระจาย ซึ่งแสดงด้วยราคาทุน ซึ่งเท่ากับราคามูลค่ายุติธรรมของหุ้นที่ออกโดยบริษัทย่อยเพื่อเป็นผลตอบแทนแก่สิทธิดังกล่าว สินทรัพย์ไม่มีตัวตนข้างต้นจัดจำหน่ายตามวิธีเส้นตรงตามระยะเวลาที่คาดว่าจะได้รับประโยชน์ เป็นระยะเวลายี่สิบห้าปี

3.14 การด้อยค่าของสินทรัพย์

สินทรัพย์ที่มีอายุการใช้ประโยชน์ไม่ทราบแน่ชัด เช่น ค่าความนิยม ซึ่งไม่มีการตัดจำหน่าย จะถูกทดสอบการด้อยค่าเป็นประจำทุกปี สินทรัพย์อื่นที่มีการตัดจำหน่ายจะมีการทบทวนการด้อยค่า เมื่อมีเหตุการณ์หรือสถานการณ์บ่งชี้ว่าราคาตามบัญชีอาจต่ำกว่ามูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืน รายการขาดทุนจากการด้อยค่าจะรับรู้เมื่อราคาตามบัญชีของสินทรัพย์สูงกว่ามูลค่าสุทธิที่คาดว่าจะได้รับคืน ซึ่งหมายถึงจำนวนที่สูงกว่าระหว่างมูลค่ายุติธรรมหักต้นทุนในการขายเทียบกับมูลค่าจากการใช้ สินทรัพย์จะถูกจัดเป็นหน่วยที่เล็กที่สุดที่สามารถแยกออกมาได้เพื่อวัตถุประสงค์ของการประเมินการด้อยค่า สินทรัพย์ที่ไม่ใช่สินทรัพย์ทางการเงินนอกเหนือจากค่าความนิยมซึ่งรับรู้รายการขาดทุนจากการด้อยค่าไปแล้ว จะถูกประเมินความเป็นไปได้ที่จะกลับรายการขาดทุนจากการด้อยค่า ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน

3.15 ต้นทุนในการได้มาของผู้ให้บริการ

ต้นทุนในการได้มาของผู้ให้บริการเป็นต้นทุนของอุปกรณ์ที่จำเป็นสำหรับลูกค้าเพื่อเข้าถึงบริการของกลุ่มกิจการ รวมทั้งเครื่องโทรศัพท์ที่มอบให้ผู้ให้บริการโดยไม่คิดมูลค่า ต้นทุนในการได้มาของผู้ให้บริการตัดจำหน่ายตามระยะเวลาของอายุของประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ ต้นทุนในการได้มาของผู้ให้บริการได้แสดงรวมไว้ในสินทรัพย์หมุนเวียนอื่น และสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น

3.16 ภาษีเงินได้และภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี

ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้สำหรับงวดประกอบด้วย ภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบันและภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี ภาษีเงินได้จะรับรู้ในกำไรหรือขาดทุน ยกเว้นส่วนภาษีเงินได้ที่เกี่ยวข้องกับรายการที่รับรู้ในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น หรือรายการที่รับรู้โดยตรงไปยังส่วนของผู้ถือหุ้น ในกรณีนี้ ภาษีเงินได้ต้องรับรู้ในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น หรือโดยตรงไปยังส่วนของผู้ถือหุ้นตามลำดับ

ภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบันคำนวณจากอัตราภาษีตามกฎหมายภาษีอากรที่มีผลบังคับใช้อยู่ หรือ ที่คาดได้ค่อนข้างแน่ว่าจะมีผลบังคับใช้ ภายในสิ้นรอบระยะเวลาที่รายงานในประเทศที่บริษัทอยู่ และบริษัทร่วมของกลุ่มกิจการได้ดำเนินการและเกิดรายได้ทางภาษี ผู้บริหารจะประเมินสถานะของการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเป็นงวด ๆ โดยคำนึงถึงสถานการณ์ที่สามารถนำกฎหมายภาษีอากรไปปฏิบัติ ซึ่งขึ้นอยู่กับการศึกษา และจะตั้งประมาณการค่าใช้จ่ายภาษีอากร หากคาดว่าจะต้องจ่ายชำระให้กับหน่วยงานจัดเก็บภาษีอากร

3. นโยบายการบัญชีที่สำคัญ (ต่อ)

3.16 ภาษีเงินได้และภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี (ต่อ)

ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีรับรู้ตามวิธีหนี้สิน เมื่อเกิดผลต่างชั่วคราวระหว่างฐานภาษีของสินทรัพย์และหนี้สิน และราคาตามบัญชีที่แสดงอยู่ในงบการเงิน อย่างไรก็ตามกลุ่มกิจการจะไม่รับรู้ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีที่เกิดจากการรับรู้เริ่มแรกของรายการสินทรัพย์หรือรายการหนี้สินที่เกิดจากรายการที่ไม่ใช่การรวมธุรกิจ และ ณ วันที่เกิดรายการ รายการนั้นไม่มีผลกระทบต่อกำไรหรือขาดทุนทั้งทางบัญชีหรือทางภาษี ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีคำนวณจากอัตราภาษี (และกฎหมายภาษีอากร) ที่มีผลบังคับใช้อยู่ หรือ ที่คาดได้ค่อนข้างแน่นอนว่าจะมีผลบังคับใช้ภายในสิ้นรอบระยะเวลาที่รายงาน และคาดว่าอัตราภาษีดังกล่าวจะนำไปใช้เมื่อสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอตัดบัญชีที่เกี่ยวข้องได้รับประโยชน์ หรือหนี้สินภาษีเงินได้รอตัดบัญชีได้มีการจ่ายชำระ

สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอตัดบัญชีจะรับรู้หากมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่นอนว่ากลุ่มกิจการจะมีกำไรทางภาษีเพียงพอที่จะนำจำนวนผลต่างชั่วคราวนั้นมาใช้ประโยชน์ กลุ่มกิจการได้ตั้งภาษีเงินได้รอตัดบัญชีโดยพิจารณาจากผลต่างชั่วคราวของเงินลงทุนในบริษัทร่วม และส่วนได้เสียในการร่วมค้าที่ต้องเสียภาษีเว้นแต่กลุ่มกิจการสามารถควบคุมจังหวะเวลาของการกลับรายการผลต่างชั่วคราวและการกลับรายการผลต่างชั่วคราวมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่นอนว่า จะไม่เกิดขึ้นได้ภายในระยะเวลาที่คาดการณ์ได้ในอนาคต

สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีและหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีจะแสดงหักกลบกันกันต่อเมื่อกิจการมีสิทธิตามกฎหมายที่จะนำสินทรัพย์ภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบันมาหักกลบกับหนี้สินภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบัน และทั้งสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีและหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีเกี่ยวข้องกับภาษีเงินได้ที่ประเมินโดยหน่วยงานจัดเก็บภาษีหน่วยงานเดียวกัน โดยการเรียกเก็บเป็นหน่วยภาษีเดียวกันหรือหน่วยภาษีต่างกันซึ่งตั้งใจจะจ่ายหนี้สินและสินทรัพย์ภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบันด้วยยอดสุทธิ

3.17 เงินกู้ยืม

เงินกู้ยืมรับรู้เริ่มแรกด้วยมูลค่าธุรกรรมหักด้วยต้นทุนการจัดทำรายการที่เกิดขึ้น เงินกู้ยืมวัดมูลค่าในเวลาต่อมาด้วยวิธีราคาทุนตัดจำหน่ายตามวิธีอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง ผลต่างระหว่างสิ่งตอบแทน (หักด้วยต้นทุนการจัดทำรายการที่เกิดขึ้น) เมื่อเทียบกับมูลค่าที่จ่ายคืนเพื่อชำระหนี้สินนั้นจะรับรู้ในกำไรหรือขาดทุนตลอดช่วงเวลาการกู้ยืม

ค่าธรรมเนียมที่จ่ายไปเพื่อให้ได้เงินกู้ยืมจะรับรู้เป็นต้นทุนการจัดทำรายการเงินกู้ในกรณีที่มีความเป็นไปได้ที่จะใช้วงเงินกู้บางส่วนหรือทั้งหมด ในกรณีนี้ค่าธรรมเนียมจะรอการรับรู้จนกระทั่งมีการถอนเงิน หากไม่มีหลักฐานที่มีความเป็นไปได้ที่จะใช้วงเงินบางส่วนหรือทั้งหมด ค่าธรรมเนียมจะรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้าสำหรับการให้บริการสภาพคล่องและจะตัดจำหน่ายตามระยะเวลาของวงเงินกู้ที่เกี่ยวข้อง

เงินกู้ยืมจัดประเภทเป็นหนี้สินหมุนเวียนเมื่อกลุ่มกิจการไม่มีสิทธิอันปราศจากเงื่อนไขให้เลื่อนชำระหนี้ออกไปอีกเป็นเวลานานกว่าสิบสองเดือน นับจากวันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน

ต้นทุนการกู้ยืมของเงินกู้ยืมที่กู้มาทั่วไปและที่กู้มาโดยเฉพาะที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการได้มา การก่อสร้าง หรือการผลิตสินทรัพย์ที่เข้าเงื่อนไขต้องนำมาเป็นส่วนหนึ่งของราคาทุนของสินทรัพย์นั้น โดยสินทรัพย์ที่เข้าเงื่อนไขคือสินทรัพย์ที่จำเป็นต้องใช้ระยะเวลานานในการเตรียมสินทรัพย์นั้นให้อยู่ในสภาพพร้อมที่จะใช้ได้ตามประสงค์หรือพร้อมที่จะขาย การรวมต้นทุนการกู้ยืมเป็นราคาทุนของสินทรัพย์ต้องสิ้นสุดลงเมื่อการดำเนินการส่วนใหญ่ ที่จำเป็นในการเตรียมสินทรัพย์ที่เข้าเงื่อนไขให้อยู่ในสภาพพร้อมที่จะใช้ได้ตามประสงค์หรือพร้อมที่จะขายได้เสร็จสิ้นลง

รายได้จากการลงทุนที่เกิดจากการนำเงินกู้ยืมที่กู้มาโดยเฉพาะ ที่ยังไม่ได้นำไปเป็นรายจ่ายของสินทรัพย์ที่เข้าเงื่อนไขไปลงทุนเป็นการชั่วคราวก่อน ต้องนำมาหักจากต้นทุนการกู้ยืมที่สามารถตั้งขึ้นเป็นต้นทุนของสินทรัพย์

ต้นทุนการกู้ยืมอื่นๆ ต้องถือเป็นค่าใช้จ่ายในงวดที่เกิดขึ้น

3. นโยบายการบัญชีที่สำคัญ (ต่อ)

3.18 ประเมินการหนี้สิน

ประมาณการหนี้สินจะรับรู้ก็ต่อเมื่อ กลุ่มกิจการมีภาระผูกพันในปัจจุบันตามกฎหมายหรือตามข้อตกลงที่จัดทำไว้ อันเป็นผลสืบเนื่องมาจากเหตุการณ์ในอดีตซึ่งการชำระภาระผูกพันนั้นมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ว่าจะส่งผลให้กิจการต้องสูญเสียทรัพยากรออกไป และตามประมาณการจำนวนที่ต้องจ่ายได้อย่างน่าเชื่อถือ ประมาณการหนี้สินจะไม่รับรู้สำหรับขาดทุนจากการดำเนินงานในอนาคต

ในกรณีที่ภาระผูกพันที่คล้ายคลึงกันหลายรายการ กลุ่มกิจการกำหนดความน่าจะเป็นที่กิจการจะสูญเสียทรัพยากรเพื่อจ่ายชำระภาระผูกพันเหล่านั้น โดยพิจารณาจากความน่าจะเป็นโดยรวมของภาระผูกพันทั้งประเภท แม้ว่าความเป็นไปได้อย่างค่อนข้างแน่ที่กิจการจะสูญเสียทรัพยากรเพื่อชำระภาระผูกพันบางรายการที่จัดอยู่ในประเภทเดียวกันจะมีระดับต่ำ

กลุ่มกิจการจะวัดมูลค่าของจำนวนประมาณการหนี้สิน โดยใช้มูลค่าปัจจุบันของรายจ่ายที่คาดว่าจะต้องนำมาจ่ายชำระภาระผูกพัน โดยใช้อัตราก่อนภาษีซึ่งสะท้อนถึงการประเมินสถานการณ์ตลาดในปัจจุบันของมูลค่าของเงินตามเวลาและความเสี่ยงเฉพาะของหนี้สินที่กำลังพิจารณาอยู่ การเพิ่มขึ้นของประมาณการหนี้สินเนื่องจากมูลค่าของเงินตามเวลา จะรับรู้เป็นดอกเบี้ยจ่าย

3.19 ผลประโยชน์พนักงาน

กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

กลุ่มกิจการได้จัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ โดยใช้แผนการกำหนดอัตราการจ่ายสมทบโดยที่สินทรัพย์ของกองทุนได้แยกออกจากสินทรัพย์ของกลุ่มกิจการและบริหารโดยผู้จัดการกองทุน กองทุนสำรองเลี้ยงชีพดังกล่าวได้รับเงินเข้าสมทบกองทุนจากพนักงานและกลุ่มกิจการ เงินจ่ายสมทบเข้ากองทุนสำรองเลี้ยงชีพของกลุ่มกิจการ บันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุนสำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่ได้จ่ายเงินสมทบนั้น

เงินชดเชยตามกฎหมาย

เงินชดเชยตามกฎหมายคือ จำนวนเงินผลประโยชน์พนักงานที่พนักงานจะได้รับเมื่อเกษียณอายุ โดยส่วนใหญ่จะขึ้นอยู่กับหลายปัจจัย เช่น อายุ จำนวนปีที่ให้บริการ และค่าตอบแทน

หนี้สินสำหรับโครงการผลประโยชน์จะรับรู้ในงบแสดงฐานะการเงินด้วยมูลค่าปัจจุบันของภาระผูกพัน ณ วันที่สิ้นรอบระยะเวลารายงาน ภาระผูกพันนี้คำนวณโดยนักคณิตศาสตร์ประกันภัยอิสระทุกปีด้วยวิธีคิดลดแต่ละหน่วยที่ประมาณการไว้ ซึ่งมูลค่าปัจจุบันของผลประโยชน์พนักงานจะประมาณการโดยการคิดลดกระแสเงินสดออกในอนาคต โดยใช้อัตราผลตอบแทนในตลาดของพันธบัตรรัฐบาล ซึ่งเป็นสกุลเงินเดียวกับสกุลเงินที่จะจ่ายภาระผูกพัน และวันครบกำหนดของหุ้นกู้ใกล้เคียงกับระยะเวลาที่ต้องชำระหนี้สินของผลประโยชน์พนักงาน

กำไรและขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยเกิดขึ้นจากการปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงข้อสมมติฐานรับรู้ในส่วนของผู้ถือหุ้นผ่านกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นในงวดที่เกิดขึ้น และแสดงรวมในกำไรสะสมในงบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น

ต้นทุนบริการในอดีตจะถูกรับรู้ทันทีในกำไรหรือขาดทุน

3. นโยบายการบัญชีที่สำคัญ (ต่อ)

3.20 ทุนเรือนหุ้น

(ก) หุ้นสามัญจัดเป็นตราสารทุน

(ข) ต้นทุนโดยตรงที่เกี่ยวกับการออกหุ้นใหม่ (ไม่รวมกรณีการรวมธุรกิจ) สุทธิจากภาษี จะแสดงเป็นรายการหักจากเงินที่ได้รับจากการออกตราสารทุน ต้นทุนโดยตรงที่เกี่ยวข้องในการออกหุ้นอื่นเนื่องจากการรวมธุรกิจ จะถูกรวมเป็นราคาทุนของเงินลงทุน

(ค) เงินปันผลจากหุ้นสามัญจะรับรู้ในส่วนของผู้ออกหุ้นเมื่อมีการประกาศจ่าย

3.21 การรับรู้รายได้

ทรูออนไลน์

รายได้ค่าบริการการใช้โทรศัพท์ภายในพื้นที่บริการเขตนครหลวง และโทรทางไกลภายในประเทศ รับรู้ตามระยะเวลาที่ให้บริการในอัตราค่าบริการที่กำหนดโดย ทศท. หากรอบระยะเวลาการแจ้งหนี้แก่ลูกค้าไม่ตรงตามเดือนปฏิทิน บริษัทจะประมาณการใช้จ่ายภายในพื้นที่ โดยดูจากประวัติการใช้โทรศัพท์ของลูกค้า รายได้ค่าบริการที่ยังไม่มีการออกใบแจ้งหนี้บันทึกในงบแสดงฐานะการเงินภายใต้ลูกหนี้การค้า

การโทรทางไกลระหว่างประเทศทั้งโทรเข้าและโทรออกผ่านโครงข่ายของ กสท. โดย กสท. เป็นผู้ออกใบแจ้งหนี้โดยตรงให้กับลูกค้าของบริษัท กสท. จะแบ่งรายได้ให้บริษัทต่อการโทรแต่ละครั้งในอัตราที่ตกลงร่วมกันก่อนหน้า สำหรับการโทรทางไกลระหว่างประเทศทั้งโทรเข้าและโทรออก บริษัทจะรับรู้รายได้ค่าบริการโทรทางไกลระหว่างประเทศตามรายงานการใช้โทรศัพท์ซึ่งออกโดย กสท.

รายได้จากการให้บริการวางรเงา DDN รับรู้ตามระยะเวลาที่ให้บริการในอัตราที่ระบุในสัญญา รายได้จากกาให้บริการ DDN รายปีที่ออกใบแจ้งหนี้แล้วแต่ยังไม่ได้รับรู้เป็นรายได้จะแสดงในงบแสดงฐานะการเงินภายใต้หัวข้อรายได้รอการรับรู้

รายได้จากการให้บริการติดตั้งโทรศัพท์พื้นฐาน จะรับรู้เมื่อให้บริการติดตั้งแล้วเสร็จ รายได้รับล่วงหน้าค่าติดตั้งบันทึกเป็นรายได้รอการรับรู้และแสดงในงบแสดงฐานะการเงินภายใต้หัวข้อรายได้รอการรับรู้

รายได้จากการให้บริการโทรศัพท์สาธารณะรับรู้ตามระยะเวลาการให้บริการโดยอ้างอิงจากข้อมูลในระบบคอมพิวเตอร์ (ตัวเลขมิเตอร์) และเงินสดที่เก็บได้

รายได้จากการให้บริการอินเทอร์เน็ตรับรู้ตามระยะเวลาที่ลูกค้าใช้จริง

3. นโยบายการบัญชีที่สำคัญ (ต่อ)

3.21 การรับรู้รายได้ (ต่อ)

โทรมูฟ เอช

รายได้จากการให้บริการ โทรศัพท์เคลื่อนที่รับรู้เป็นรายได้ตามระยะเวลาที่ให้บริการ เงินสดรับจากการขายบัตรเติมเงินจะรับรู้เป็นรายได้รับล่วงหน้าจนกว่าจะมีการให้บริการกับลูกค้าแล้ว

การโทรทางไกลระหว่างประเทศทั้งโทรเข้าและโทรออกผ่านโครงข่ายของ กสท. โดย กสท. เป็นผู้ออกใบแจ้งหนี้โดยตรงให้กับลูกค้าของบริษัท กสท. จะแบ่งรายได้ให้บริษัทต่อการโทรแต่ละครั้งในอัตราที่ตกลงร่วมกันก่อนหน้า สำหรับการโทรทางไกลระหว่างประเทศทั้งโทรเข้าและโทรออก บริษัทจะรับรู้รายได้ค่าบริการ โทรทางไกลระหว่างประเทศตามรายงานการใช้โทรศัพท์ซึ่งออกโดย กสท.

รายได้จากการให้เช่าอุปกรณ์รับรู้รายได้ตามเกณฑ์คงค้างตามอัตราที่กำหนดไว้ในสัญญาเช่า รายได้จากการให้บริการรับรู้เมื่อการให้บริการแล้วเสร็จ

รายได้จากการขายเครื่อง โทรศัพท์เคลื่อนที่รับรู้เมื่อมีการส่งมอบอุปกรณ์ โทรศัพท์เคลื่อนที่และลูกค้ารับมอบแล้ว

ทิวทัศน์ส์

รายได้จากค่าบริการโทรทัศน์ระบบบอกรับเป็นสมาชิกรายเดือนรับรู้เป็นรายได้ในเดือนที่ให้บริการ โดยเริ่มรับรู้เมื่อติดตั้งอุปกรณ์เสร็จสิ้นค่าบริการรายเดือนรวมค่าเช่าอุปกรณ์จากสมาชิกที่ไม่ได้ซื้อขาดอุปกรณ์

รายได้จากเงินสนับสนุนค่าโฆษณาและค่าคอมมิชชั่นสำหรับสื่อรับรู้เมื่อรายการนั้น ได้มีการออกอากาศและได้มีการจ่ายค่าโฆษณานั้นแล้ว

รายได้จากการติดตั้งอุปกรณ์และค่าเชื่อมต่อ บันทึกลงเป็นรายการรายได้รับล่วงหน้า เมื่อได้ติดตั้งอุปกรณ์แก่ลูกค้าเสร็จแล้ว และจะทยอยรับรู้เป็นรายได้ตลอดอายุการเป็นสมาชิก

รายได้ค่าบริการรักษารับรู้เมื่อการให้บริการบำรุงรักษาเสร็จสิ้น

รายได้จากการขายสินค้าเกี่ยวกับอัลบั้มเพลงแสดงมูลค่าตามราคาในใบกำกับสินค้าที่ขายเป็นจำนวนเงินสุทธิจากภาษีขาย สินค้ารับคืนและส่วนลดแล้ว

รายได้จากการจัดแสดงคอนเสิร์ตเป็นรายได้จากการรับจ้างจัดคอนเสิร์ตและการแสดงรับรู้เป็นรายได้เมื่อมีการแสดงแล้ว

ค่าบอกรับเป็นสมาชิกที่ได้รับเงินล่วงหน้า จะบันทึกเป็นรายได้รอการรับรู้ และจะรับรู้เป็นรายได้เมื่อได้ให้บริการตามระยะเวลาในสัญญา

รายได้จากการขายอุปกรณ์แปลงสัญญาณรับรู้เมื่อได้ส่งมอบอุปกรณ์แปลงสัญญาณ และลูกค้ารับมอบแล้ว

3. นโยบายการบัญชีที่สำคัญ (ต่อ)

3.21 การรับรู้รายได้ (ต่อ)

กลุ่มกิจการ

ตามที่ระบุไว้ในสัญญาดังกล่าวในหมายเหตุข้อ 2 ทศท. และ อสมท. มีสิทธิในส่วนแบ่งรายได้ที่กลุ่มกิจการได้รับ ส่วนแบ่งรายได้คำนวณตามอัตราร้อยละ และวิธีการตามที่ระบุไว้ในสัญญา ส่วนแบ่งรายได้ดังกล่าวได้รวมอยู่ในต้นทุนการให้บริการ

รายได้ทุกประเภทแสดงสุทธิจากส่วนลดเงินสด และส่วนลดจากการส่งเสริมการขายที่เป็นเงินสดที่เกี่ยวข้อง

กลุ่มกิจการรับรู้รายได้อื่น ดังนี้

รายได้จากการให้เช่าและค่าสิทธิ - รับรู้ตามเกณฑ์คงค้าง

ดอกเบี้ยรับ - รับรู้ตามผลตอบแทนที่แท้จริง และ

เงินปันผลรับ - รับรู้เมื่อกลุ่มบริษัทได้รับสิทธิ

3.22 ข้อมูลจำแนกตามส่วนงาน

ส่วนงานดำเนินงานได้ถูกรายงานในลักษณะเดียวกับรายงานภายในที่นำเสนอให้ผู้มีอำนาจตัดสินใจสูงสุดด้านการดำเนินงาน ผู้มีอำนาจตัดสินใจสูงสุดด้านการดำเนินงานหมายถึงบุคคลที่มีหน้าที่ในการจัดสรรทรัพยากรและประเมินผลการปฏิบัติงานของส่วนงานดำเนินงาน ซึ่งพิจารณาว่าคือ คณะผู้บริหารที่ทำการตัดสินใจเชิงกลยุทธ์

3.23 สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน (กลุ่มสินทรัพย์ที่ยกเลิก) ที่ถือไว้เพื่อขาย

สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน (หรือกลุ่มสินทรัพย์ที่ยกเลิก) จะถูกจัดประเภทเป็นสินทรัพย์ที่ถือไว้เพื่อขายเมื่อมูลค่าตามบัญชีที่จะได้รับคืนส่วนใหญ่มาจากการขาย และการขายนั้นต้องมีความเป็นไปได้สูงมาก สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน (หรือกลุ่มสินทรัพย์ที่ยกเลิก) นั้นจะวัดมูลค่าด้วยจำนวนที่ต่ำกว่าระหว่างมูลค่าตามบัญชีกับมูลค่ายุติธรรมหักต้นทุนในการขาย หากมูลค่าตามบัญชีที่จะได้รับคืนส่วนใหญ่มาจากการขายมากกว่าที่จะได้รับคืนจากการใช้สินทรัพย์นั้นต่อไป

4. การเปลี่ยนแปลงประมาณการบัญชี

ระหว่างเดือนกันยายน พ.ศ. 2560 ผู้บริหารได้ทำการทบทวนอายุการให้ประโยชน์ของสินทรัพย์ประจำปี ปัจจัยสำคัญที่ใช้ในการพิจารณาอายุการให้ประโยชน์ประกอบด้วย การเทียบเคียงกับธุรกิจโทรคมนาคมในประเทศสากล การพัฒนาทางด้านเทคโนโลยี ปัจจัยทางด้านสิ่งแวดล้อม มาตรฐานการบำรุงรักษาและเงื่อนไขในการใช้งาน รวมถึงการขอคำแนะนำจากผู้ผลิต และความเห็นจากวิศวกรผู้เชี่ยวชาญ ผู้บริหารได้ข้อสรุปว่าควรเปลี่ยนแปลงการอายุการให้ประโยชน์ของสินทรัพย์บางประเภทต่อไปนี้เริ่มตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2560

	อายุการใช้งานเดิม ปี	อายุการใช้งานใหม่ ปี
อุปกรณ์โครงข่ายแบบ passive	20 - 25	25 - 30

ผลของการเปลี่ยนแปลงค่าเสื่อมราคาที่มีต่องบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2560 แสดงเปรียบเทียบได้ดังนี้

	งบการเงินรวม	
	อายุการใช้งานเดิม ล้านบาท	อายุการใช้งานใหม่ ล้านบาท
ค่าเสื่อมราคา	1,048.67	755.95

5. การจัดการความเสี่ยงทางการเงิน

5.1 ปัจจัยความเสี่ยงทางการเงิน

กิจกรรมของกลุ่มกิจการย่อมมีความเสี่ยงทางการเงินที่หลากหลายซึ่งได้แก่ ความเสี่ยงจากตลาด (รวมถึงความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยน ความเสี่ยงด้านมูลค่ายุติธรรมอันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงในอัตราดอกเบี้ย ความเสี่ยงด้านกระแสเงินสดอันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ย และความเสี่ยงด้านราคา) ความเสี่ยงด้านการให้สินเชื่อ และความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง แผนการจัดการความเสี่ยงโดยรวมของกลุ่มกิจการจึงมุ่งเน้นความผันผวนของตลาดการเงินและแสวงหาวิธีการลดผลกระทบที่ทำให้เสียหายต่อผลการดำเนินงานทางการเงินของกลุ่มกิจการให้เหลือน้อยที่สุดเท่าที่เป็นไปได้ กลุ่มกิจการจึงใช้เครื่องมืออนุพันธ์ทางการเงินเพื่อป้องกันความเสี่ยงที่เกิดขึ้น

(ก) ความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ

การซื้อสินทรัพย์ อุปกรณ์และอุปกรณ์โครงข่ายส่วนใหญ่ทำในสกุลเงินตราต่างประเทศ เพื่อบริหารจัดการความเสี่ยงที่เกิดจากความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยน กลุ่มกิจการใช้สัญญาซื้อขายอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า กลุ่มกิจการไม่มีนโยบายการเก็งกำไรจากสัญญาซื้อขายอัตราแลกเปลี่ยนล่วงหน้า

สัญญาซื้อขายอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศที่กลุ่มกิจการทำไว้กับบุคคลภายนอกเป็นการป้องกันความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยนเกี่ยวกับสินทรัพย์ หนี้สิน หรือรายการธุรกรรมในอนาคตที่เฉพาะเจาะจง ในหมายเหตุข้อ 5.2

5. การจัดการความเสี่ยงทางการเงิน (ต่อ)

5.1 ปัจจัยความเสี่ยงทางการเงิน (ต่อ)

(ข) ความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ย

ความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ยเกิดขึ้นจากความผันผวนของอัตราดอกเบี้ยในตลาด ซึ่งอาจจะส่งผลกระทบต่อผลการดำเนินงาน และกระแสเงินสดของกลุ่มกิจการ อย่างไรก็ตาม รายได้และกระแสเงินสดจากการดำเนินงานของกลุ่มกิจการส่วนใหญ่ไม่ขึ้นกับการเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ยในตลาด และกลุ่มกิจการไม่ได้ใช้อนุพันธ์ด้านอัตราดอกเบี้ยเพื่อป้องกันความเสี่ยงที่เกิดจากความผันผวนของอัตราดอกเบี้ยดังกล่าว

(ค) ความเสี่ยงด้านการให้สินเชื่อ

การให้สินเชื่อของกลุ่มกิจการมีลักษณะที่ไม่มีการกระจุกตัวอย่างมีนัยสำคัญ กลุ่มกิจการมีนโยบายที่จะทำให้แน่ใจว่าการขายสินค้าและการให้บริการไปยังลูกค้าที่มีประวัติสินเชื่ออยู่ในระดับที่มีความเหมาะสม คู่สัญญาในอนุพันธ์และรายการเงินสดได้เลือกที่จะทำรายการกับสถาบันการเงินที่มีคุณภาพความน่าเชื่อถืออยู่ในระดับสูง

(ง) ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง

กลุ่มกิจการจัดการความเสี่ยงของสภาพคล่องอย่างรอบคอบ โดยการดำรงเงินสดและหลักทรัพย์ที่มีตลาดรองรับอย่างเพียงพอและจัดให้มีแหล่งเงินทุนที่เหมาะสมโดยมีวงเงินสินเชื่อที่ได้มีการตกลงไว้แล้วอย่างเพียงพอในการชำระภาระผูกพันใดๆ กลุ่มกิจการมีวัตถุประสงค์ในการดำรงความยืดหยุ่นด้านสภาพคล่องด้วยการพยายามรักษาวงเงินสินเชื่อที่ได้ตกลงไว้ให้มีความเพียงพอ

5.2 การบัญชีสำหรับอนุพันธ์ที่เป็นเครื่องมือทางการเงินและกิจกรรมป้องกันความเสี่ยง

กลุ่มกิจการเป็นคู่สัญญาในอนุพันธ์ที่เป็นเครื่องมือทางการเงินซึ่งประกอบด้วยสัญญาอัตราแลกเปลี่ยนล่วงหน้า สัญญาอัตราแลกเปลี่ยนล่วงหน้าช่วยป้องกันกลุ่มกิจการจากความเคลื่อนไหวของอัตราแลกเปลี่ยนด้วยการกำหนดอัตราที่จะใช้รับรู้สินทรัพย์ที่เป็นสกุลเงินต่างประเทศซึ่งจะได้รับจริง หรือที่จะใช้รับรู้หนี้สินที่เป็นสกุลเงินต่างประเทศซึ่งจะต้องจ่ายชำระ

ณ วันที่ทำสัญญา เครื่องมืออนุพันธ์ทางการเงินจะถูกบันทึกด้วยราคาทุนและ ณ วันสิ้นงวดบัญชีเครื่องมืออนุพันธ์ทางการเงินจะถูกวัดด้วยมูลค่ายุติธรรมซึ่งอ้างอิงจากราคาตลาด นอกจากนี้ถ้าไรชาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้น ณ วันสิ้นงวดจะถูกรับรู้ในงบกำไรและขาดทุน และรับรู้เป็นลูกหนี้หรือเจ้าหนี้อนุพันธ์ทางการเงินในงบแสดงฐานะการเงิน จำนวนที่เพิ่มขึ้นหรือลดลงจากจำนวนเงินที่จะได้รับจากสินทรัพย์หรือที่จะต้องจ่ายชำระหนี้สินจะถูกหักกลับกับมูลค่าที่เปลี่ยนแปลงไปของสัญญาอัตราแลกเปลี่ยนล่วงหน้าที่เกี่ยวข้อง ณ วันที่ได้รับหรือจ่ายชำระจริง

รายละเอียดของอนุพันธ์ที่เป็นเครื่องมือทางการเงินที่กลุ่มกิจการเป็นคู่สัญญาได้เปิดเผยไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงิน ข้อ 37

6. ประมาณการทางบัญชีที่สำคัญ ข้อสมมติฐาน และการใช้ดุลยพินิจ

การประมาณการ ข้อสมมติฐานและการใช้ดุลยพินิจได้มีการประเมินทบทวนอย่างต่อเนื่อง และอยู่บนพื้นฐานของประสบการณ์ในอดีตและปัจจัยอื่น ๆ ซึ่งรวมถึงการคาดการณ์ถึงเหตุการณ์ในอนาคตที่เชื่อว่ามีเหตุผลในสถานการณ์ขณะนั้น กลุ่มกิจการมีการประมาณการทางบัญชีและใช้ข้อสมมติฐานที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ในอนาคต ผลของประมาณการทางบัญชีอาจไม่ตรงกับผลที่เกิดขึ้นจริง ประมาณการทางบัญชีที่สำคัญและข้อสมมติฐานที่มีความเสี่ยงอย่างเป็นสาระสำคัญที่อาจเป็นเหตุให้เกิดการปรับปรุงยอดคงเหลือของสินทรัพย์และหนี้สินในรอบระยะเวลาบัญชีหน้ามีดังนี้

6.1 ประมาณการทางบัญชีที่สำคัญและข้อสมมติฐาน

(ก) การด้อยค่าของค่าความนิยม ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ และสินทรัพย์ไม่มีตัวตน

กลุ่มกิจการทดสอบการด้อยค่าความนิยมทุกปีตามที่ได้กล่าวในหมายเหตุข้อ 3.14 และพิจารณาข้อบ่งชี้การด้อยค่าของที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ และสินทรัพย์ไม่มีตัวตน มูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนของหน่วยสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสด พิจารณาจากการคำนวณมูลค่าจากการใช้ การคำนวณดังกล่าวอาศัยการประมาณการของผู้บริหาร การเปลี่ยนแปลงของสมมติฐานจะมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงของมูลค่าที่จะได้รับคืน

ในการประเมินการด้อยค่าของค่าความนิยม หากประมาณการต้นทุนของเงินทุนหลังภาษีที่ใช้ในการคำนวณกระแสเงินสดคิดลด สูงขึ้นร้อยละ 10 ของอัตราที่ผู้บริหารประมาณไว้ (เช่น ร้อยละ 11.33 แทนที่จะเป็นร้อยละ 10.30) มูลค่าจากการใช้ของค่าความนิยมยังสูงกว่ามูลค่าตามบัญชีของส่วนงานดำเนินงาน ดังนั้นค่าความนิยมของส่วนงานดำเนินการทั้งหมดจึงไม่ด้อยค่า

(ข) ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ

ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญเป็นการปรับมูลค่าของลูกค้านี้ด้วยมูลค่าที่คาดว่าจะเกิดความเสี่ยงเนื่องจากการเก็บหนี้ไม่ได้ ผู้บริหารใช้ดุลยพินิจในการประมาณค่าความเสี่ยงสำหรับยอดลูกหนี้คงเหลือโดยพิจารณาจากหลายวิธีผสมกัน เช่น ตามอัตราร้อยละของรายได้ การวิเคราะห์อายุหนี้ ประสิทธิภาพการเก็บหนี้ โดยพิจารณาสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจปัจจุบันร่วมด้วย อย่างไรก็ตามการใช้วิธีประมาณค่าและสมมติฐานต่างๆ เหล่านี้อาจมีผลกระทบต่อมูลค่าการประมาณการค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญและอาจต้องมีการปรับปรุงค่าเผื่อดังกล่าวในอนาคต

(ค) อายุการใช้งานของที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ และสินทรัพย์ไม่มีตัวตน

ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ และสินทรัพย์ไม่มีตัวตนของกลุ่มกิจการประกอบด้วย โครงข่ายโทรคมนาคมและเครือข่ายคอมพิวเตอร์ การประมาณอายุการใช้งานและมูลค่าคงเหลือเมื่อสิ้นสุดการใช้งานของสินทรัพย์แต่ละประเภท มีผลอย่างมากต่อค่าเสื่อมราคา อายุการใช้งาน และมูลค่าคงเหลือเมื่อสิ้นสุดการใช้งานของสินทรัพย์จะมีการประเมินทุกปี เพื่อสะท้อนอายุการใช้งานที่คงเหลืออยู่จริง โดยคำนึงถึงการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยี การใช้ประโยชน์เชิงเศรษฐกิจ และสภาพทางกายภาพของสินทรัพย์ที่เกี่ยวข้อง

6. ประมาณการทางบัญชีที่สำคัญ ข้อสมมติฐาน และการใช้ดุลยพินิจ (ต่อ)

6.1 ประมาณการทางบัญชีที่สำคัญและข้อสมมติฐาน (ต่อ)

(ง) ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี

สินทรัพย์ภาษีเงินได้และหนี้สินภาษีเงินได้จะรับรู้จากผลแตกต่างชั่วคราวระหว่างฐานภาษีของสินทรัพย์และหนี้สิน กับมูลค่าคงเหลือตามบัญชี ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน ผู้บริหารต้องใช้ดุลยพินิจอย่างมากในการพิจารณาว่ากลุ่มกิจการจะมีความเป็นไปได้สูงที่จะมีกำไรทางภาษีในอนาคตเพื่อใช้กลับรายการสินทรัพย์ภาษีเงินได้ กลุ่มกิจการใช้ข้อสมมติฐานในการประมาณการกำไรทางภาษีในอนาคต และช่วงเวลาที่คาดว่าจะมีผลแตกต่างชั่วคราวนั้น การเปลี่ยนแปลงข้อสมมติฐานดังกล่าวในแต่ละงวดอาจทำให้มีผลกระทบอย่างมีสาระสำคัญต่อสถานะการเงินและผลการดำเนินงาน

(จ) เงินกู้ยืม

กลุ่มกิจการได้คำนวณมูลค่ายุติธรรมของเงินกู้ยืมจากการคิดลดกระแสเงินสดโดยอัตราคิดลดอ้างอิงจากอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืม ซึ่งกรรมการของกลุ่มกิจการคาดว่าจะจัดหาเงินกู้ยืมได้ ณ วันที่รายงานทางการเงิน การเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ยในอนาคตจะมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงมูลค่ายุติธรรมของเงินกู้ยืม

(ฉ) ผลประโยชน์พนักงาน

มูลค่าปัจจุบันของภาระผูกพันที่ต้องจ่ายพนักงานเมื่อเกษียณอายุขึ้นอยู่กับหลายปัจจัยที่ใช้ในการคำนวณตามหลักคณิตศาสตร์ ประกันภัย โดยมีข้อสมมติฐานหลายตัว รวมถึงสมมติฐานเกี่ยวกับอัตราคิดลด การเปลี่ยนแปลงของข้อสมมติฐานเหล่านี้จะส่งผลกระทบต่อมูลค่าของภาระผูกพันที่ต้องจ่ายเมื่อเกษียณอายุ

กลุ่มกิจการได้พิจารณาอัตราคิดลดที่เหมาะสมในแต่ละปี ซึ่งได้แก่อัตราดอกเบี้ยที่ควรจะใช้ในการกำหนดมูลค่าปัจจุบันของประมาณการกระแสเงินสดที่คาดว่าจะต้องจ่ายภาระผูกพันเมื่อเกษียณอายุ ในการพิจารณาอัตราคิดลดที่เหมาะสม กลุ่มกิจการพิจารณาใช้อัตราผลตอบแทนในตลาดของพันธบัตรรัฐบาล ซึ่งเป็นสกุลเงินเดียวกับสกุลเงินที่ต้องจ่ายชำระผลประโยชน์เมื่อเกษียณอายุ

ข้อสมมติฐานหลักอื่นๆ สำหรับภาระผูกพันบำนาญบำนาญอ้างอิงกับสถานการณ์ปัจจุบันในตลาด ข้อมูลเพิ่มเติมเปิดเผยในหมายเหตุข้อ 31

หากอัตราคิดลดที่ใช้เปลี่ยนแปลงไปร้อยละ 1 จากที่ผู้บริหารคาดการณ์ไว้ มูลค่าภาระผูกพันบำนาญบำนาญจะลดลง 218.37 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้น 258.61 ล้านบาท

(ช) สัญญาการให้บริการ

มูลค่าปัจจุบันของสัญญาการให้บริการ ณ วันเริ่มแรกคำนวณจากการคิดลดกระแสเงินสดของประมาณการรายได้จากสัญญาการให้บริการ โดยอัตราคิดลดของอัตราดอกเบี้ยถ่วงน้ำหนักต้นทุนของเงินทุนของกลุ่มกิจการ ("WACC") การเปลี่ยนแปลงข้อสมมติฐานดังกล่าวจะมีผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงของมูลค่าตามบัญชีของสัญญาการให้บริการ

6. ประมาณการทางบัญชีที่สำคัญ ข้อสมมติฐาน และการใช้ดุลยพินิจ (ต่อ)

6.2 การใช้ดุลยพินิจที่สำคัญในการปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชี

(ก) งบการเงินรวมของกิจการที่กลุ่มกิจการถือหุ้นน้อยกว่าร้อยละ 50

ผู้บริหารได้พิจารณาว่ากลุ่มกิจการมีอำนาจควบคุมทางพฤตินัย (de facto control) เหนือ TKSC ถึงแม้ว่าจะถือหุ้นน้อยกว่าร้อยละ 50 ของสิทธิในการออกเสียง กลุ่มกิจการมีอำนาจควบคุมทางการเงินและการดำเนินงานของ TKSC และไม่มีข้อมูลในอดีตที่ปรากฏว่าผู้ถือหุ้นรายอื่นได้รวมกลุ่มเพื่อใช้สิทธิในการออกเสียงร่วมกัน ดังนั้น TKSC ได้ถูกจัดประเภทเป็นบริษัทย่อยและจะถูกนำมาจัดทำงบการเงินรวมของกลุ่มกิจการ

(ข) เงินลงทุนในบริษัทร่วม

ผู้บริหารได้ประเมินระดับของความมีอิทธิพลที่กลุ่มบริษัทมีใน DIF TrueAxiom และ TG ได้ตัดสินใจว่ากลุ่มกิจการมีอิทธิพลอย่างเป็นทางการถึงแม้จะมีการถือหุ้นเป็นจำนวนร้อยละ 28.11 ร้อยละ 40.00 และร้อยละ 46.80 ตามลำดับ ดังนั้นจึงจัดเป็นประเภทเงินลงทุนดังกล่าวเป็นเงินลงทุนในบริษัทร่วม

(ค) การร่วมการงาน

บริษัทถือสิทธิในการออกเสียงที่ต่างกันในการร่วมการงานของกลุ่มกิจการ กลุ่มกิจการมีการควบคุมร่วมในการงานนี้ เนื่องจากภายใต้สัญญาที่ตกลงร่วมกันได้กำหนดว่าการตัดสินใจใดๆเกี่ยวกับกิจกรรมที่เกี่ยวข้องจะต้องได้รับความเห็นชอบอย่างเป็นทางการจากผู้เข้าร่วมกันควบคุมการงานแล้วเท่านั้น

การร่วมการงานของกลุ่มกิจการได้จัดตั้งขึ้นในรูปแบบบริษัทจำกัด และให้สิทธิในสินทรัพย์สุทธิของบริษัทจำกัดนี้แก่กลุ่มกิจการและผู้ร่วมการงานอื่น ภายใต้ข้อตกลงร่วมกัน ดังนั้นเงินลงทุนนี้จึงจัดเป็น “การร่วมค้า”

7. การจัดการความเสี่ยงเกี่ยวกับทุน

วัตถุประสงค์ของกลุ่มกิจการในการบริหารทุนของบริษัทนั้นเพื่อดำรงไว้ซึ่งความสามารถในการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องของกลุ่มกิจการเพื่อสร้างผลตอบแทนต่อผู้ถือหุ้นและเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่มีส่วนได้เสียอื่น และเพื่อดำรงไว้ซึ่งโครงสร้างของทุนที่เหมาะสม เพื่อลดต้นทุนของเงินทุน

ในการดำรงไว้หรือปรับโครงสร้างของทุน กลุ่มกิจการอาจออกหุ้นใหม่หรือออกหุ้นกู้เพื่อปรับโครงสร้างหนี้ หรือการขายทรัพย์สินเพื่อลดภาระหนี้สิน

8. ข้อมูลทางการเงินจำแนกตามส่วนงานรวม

คณะผู้บริหารเป็นผู้มีอำนาจตัดสินใจสูงสุดด้านการดำเนินงาน คณะผู้บริหารได้พิจารณาส่วนงานดำเนินงานโดยใช้ข้อมูลภายในกลุ่มกิจการที่ผู้บริหารใช้ในการประเมินผลการปฏิบัติงานเป็นรายไตรมาส ระหว่างปี พ.ศ. 2560 คณะผู้บริหารได้เปลี่ยนหลักเกณฑ์ในการประเมินผลการปฏิบัติงานของกลุ่มกิจการ โดยได้เปลี่ยนแปลงการรายงานข้อมูลทางการเงินจำแนกตามส่วนงาน ข้อมูลทางการเงินจำแนกตามส่วนงานของกลุ่มกิจการประกอบด้วย

1. ทูมูฟ เอช
2. ทูออนไลน์
3. ทูวิชั่นส์

คณะผู้บริหารพิจารณาว่ากลุ่มกิจการดำเนินธุรกิจเฉพาะในประเทศไทยเป็นส่วนใหญ่ ดังนั้นฝ่ายบริหารจึงพิจารณาว่ากลุ่มกิจการมีส่วนงานทางภูมิศาสตร์เพียงส่วนงานเดียว ผลการปฏิบัติงานจะถูกประเมินจากกำไรก่อนภาษี ซึ่งเป็นข้อมูลที่เหมาะสมกว่าและสามารถเปรียบเทียบผลการปฏิบัติงานกับกิจการอื่นในกลุ่มอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้อง

ไม่มีลูกค้านำรายใดรายหนึ่งเป็นลูกค้ารายใหญ่ เนื่องจากลูกค้าของกลุ่มกิจการมีลูกค้าจำนวนมาก ซึ่งได้แก่ผู้ใช้บริการทั้งภาคธุรกิจและผู้ใช้รายย่อยทั่วไป

ข้อมูลทางการเงินจำแนกตามส่วนงานรวม

รายได้จากภายนอก

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม

	พ.ศ. 2560 ล้านบาท	พ.ศ. 2559 ล้านบาท
ทูมูฟ เอช	105,974.62	91,985.51
ทูออนไลน์	25,782.49	23,036.08
ทูวิชั่นส์	9,533.36	9,697.61
รวม	141,290.47	124,719.20

กำไร(ขาดทุน)ก่อนภาษีเงินได้ของส่วนงาน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม

	พ.ศ. 2560 ล้านบาท	พ.ศ. 2559 ล้านบาท
ทูมูฟ เอช	5,182.54	231.44
ทูออนไลน์	1,479.69	653.46
ทูวิชั่นส์	(3,030.36)	(3,202.29)
รวม	3,631.87	(2,317.39)

8. ข้อมูลทางการเงินจำแนกตามส่วนงานรวม (ต่อ)

ทรัพย์สินของส่วนงาน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม

	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2559
	ล้านบาท	ล้านบาท
ทูลูฟ เอช	337,319.04	330,609.02
ทูลูออนไลน์	102,717.17	90,175.52
ทูลูวิชั่นส์	25,274.73	28,175.92
รวม	465,310.94	448,960.46

หนี้สินของส่วนงาน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม

	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2559
	ล้านบาท	ล้านบาท
ทูลูฟ เอช	234,729.62	225,977.87
ทูลูออนไลน์	87,724.90	80,988.09
ทูลูวิชั่นส์	8,653.66	10,266.56
รวม	331,108.18	317,232.52

9. มูลค่ายุติธรรม

9.1 การประมาณการมูลค่ายุติธรรม

ตารางต่อไปนี้จะแสดงถึงเครื่องมือทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมจำแนกตามวิธีการประมาณมูลค่า ความแตกต่างของระดับข้อมูลสามารถแสดงได้ดังนี้

- ข้อมูลระดับที่ 1 ได้แก่ ราคาเสนอซื้อขาย (ไม่ต้องปรับปรุง) ในตลาดที่มีสภาพคล่องสำหรับสินทรัพย์หรือหนี้สินอย่างเดียวกัน
- ข้อมูลระดับที่ 2 ได้แก่ ข้อมูลอื่นนอกเหนือจากราคาเสนอซื้อขายซึ่งรวมอยู่ในระดับที่ 1 ที่สามารถสังเกตได้โดยตรง (ได้แก่ ข้อมูลราคาตลาด) หรือโดยอ้อม (ได้แก่ ข้อมูลที่คำนวณมาจากราคาตลาด) สำหรับสินทรัพย์นั้นหรือหนี้สินนั้น
- ข้อมูลระดับที่ 3 ได้แก่ ข้อมูลสำหรับสินทรัพย์หรือหนี้สินซึ่งไม่ได้อ้างอิงจากข้อมูลที่สามารถสังเกตได้จากตลาด (ข้อมูลที่ไม่สามารถสังเกตได้)

9. มูลค่าสุทธิธรรม (ต่อ)

9.1 การประมาณการมูลค่าสุทธิธรรม (ต่อ)

ตารางต่อไปนี้แสดงถึงสินทรัพย์ทางการเงินและหนี้สินทางการเงินของกลุ่มบริษัทที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่าสุทธิธรรม ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2560

		งบการเงินรวม			
		31 ธันวาคม พ.ศ. 2560		31 ธันวาคม พ.ศ. 2559	
		ข้อมูลระดับ 1	ข้อมูลระดับ 2	ข้อมูลระดับ 1	ข้อมูลระดับ 2
		ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท
สินทรัพย์					
หลักทรัพย์เพื่อค้า					
• เงินลงทุนในกองทุนรวม	-	1.93	-	1.91	
หลักทรัพย์เพื่อขาย					
• ตราสารทุน	411.99	-	-	-	
ลูกหนี้อนุพันธ์ทางการเงิน	-	6.18	-	514.42	
หนี้สิน					
เจ้าหนี้อนุพันธ์ทางการเงิน	-	2,889.21	-	23.50	
		งบการเงินเฉพาะกิจการ			
		31 ธันวาคม พ.ศ. 2560		31 ธันวาคม พ.ศ. 2559	
		ข้อมูลระดับ 1	ข้อมูลระดับ 2	ข้อมูลระดับ 1	ข้อมูลระดับ 2
		ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท
สินทรัพย์					
หลักทรัพย์เพื่อค้า					
• เงินลงทุนในกองทุนรวม	-	1.82	-	1.80	
หนี้สิน					
เจ้าหนี้อนุพันธ์ทางการเงิน	-	-	-	21.55	

9.2 เทคนิคการประเมินมูลค่าสำหรับการวัดมูลค่าสุทธิธรรมระดับที่ 2

หลักทรัพย์เพื่อค้าซึ่งมูลค่าสุทธิธรรมอยู่ในระดับที่ 2 วัดมูลค่าสุทธิธรรมโดยใช้วิธีคิดมูลค่าสินทรัพย์สุทธิ (“NAV”) ณ วันสิ้นงวด ซึ่งเป็นข้อมูลที่เผยแพร่ในตลาดตราสารหนี้แห่งประเทศไทย คำนวณโดยผู้จัดการกองทุนผู้ออกตราสารนั้น

อนุพันธ์ทางการเงินที่อยู่ในระดับที่ 2 วัดมูลค่าสุทธิธรรมของหลักทรัพย์โดยใช้ข้อมูลที่สามารถสังเกตได้จากตลาด เช่น อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ที่ประกาศไว้ในแหล่งข้อมูลที่ประชาชนทั่วไปสามารถเข้าถึงได้ ณ วันที่ทำการสุดท้ายของวันที่ในงบแสดงฐานะการเงิน

บริษัท ทู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)

หมายเหตุประกอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2560

10. ค่าใช้จ่ายตามลักษณะ

รายการดังต่อไปนี้เป็นรายการที่รวมอยู่ในการคำนวณกำไร(ขาดทุน)จากการดำเนินงาน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2559
	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท
ค่าใช้จ่ายทางตรงที่เกี่ยวข้องกับรายได้	41,470.27	40,653.39	459.52	782.11
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับโครงข่าย	12,695.75	11,855.41	877.66	877.99
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการพนักงาน	13,417.06	12,898.49	3,808.91	2,672.94
ค่าใช้จ่ายในการขาย โฆษณา และประชาสัมพันธ์	5,287.89	5,540.48	787.24	796.32
หนี้สงสัยจะสูญ	1,830.63	1,795.45	140.19	222.03
ค่าเสื่อมราคา				
- สิทธิประโยชน์ของกิจการ	11,933.21	9,224.39	309.68	327.46
- สิทธิประโยชน์ตามสัญญาเช่าการเงิน	1,533.00	1,190.47	-	-
ค่าตัดจำหน่าย				
- สิทธิประโยชน์ไม่มีตัวตน (หมายเหตุข้อ 24)	14,257.41	11,927.37	1,178.59	1,412.10
- อื่นๆ	8,382.35	5,612.09	-	-

11. ต้นทุนทางการเงิน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2559
	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท
ดอกเบี้ยจ่าย	5,916.68	4,671.53	1,953.06	2,331.64
(กำไร)ขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ	(134.56)	(34.30)	1.02	8.15
ต้นทุนทางการเงินที่เกี่ยวข้องกับใบอนุญาต	2,392.92	1,422.35	-	-
ต้นทุนทางการเงินอื่น	118.94	106.80	74.80	72.16
รวมต้นทุนทางการเงิน	8,293.98	6,166.38	2,028.88	2,411.95

บริษัท ทู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)

หมายเหตุประกอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2560

12. ภาษีเงินได้

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2559
	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท
ภาษีเงินได้ในปัจจุบัน	(174.30)	(259.58)	-	-
ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี				
ความแตกต่างชั่วคราว (หมายเหตุข้อ 25)	(1,141.22)	(230.06)	(306.71)	(398.73)
ภาษีเงินได้	(1,315.52)	(489.64)	(306.71)	(398.73)

ผลต่างระหว่างภาษีที่คำนวณจากกำไร(ขาดทุน)ทางบัญชี และภาษีเงินได้ที่แสดงไว้ดังนี้

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2559
	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท
กำไร(ขาดทุน)ก่อนภาษีเงินได้	3,631.87	(2,317.39)	2,456.63	530.40
ภาษีเงินได้อัตราร้อยละ 20	(726.37)	463.48	(491.33)	(106.08)
รายได้ที่ไม่ต้องเสียภาษีเงินได้	30.90	-	355.06	391.50
ค่าใช้จ่ายที่ไม่สามารถหักภาษีเงินได้	(1,240.37)	422.09	(185.59)	(44.32)
ขาดทุนทางภาษีปัจจุบันที่ไม่ได้รับรู้เป็น				
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอตัดบัญชี	(1,986.95)	(4,477.07)	15.16	(639.83)
การใช้ผลขาดทุนทางภาษีในอดีตที่ไม่ได้รับรู้เป็น				
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอตัดบัญชี	1,976.51	2,181.15	-	-
ผลการดำเนินงานของบริษัทรวม - สุทธิจากภาษี	630.76	921.71	-	-
ภาษีเงินได้	(1,315.52)	(489.64)	(306.70)	(398.73)

ข้อมูลเกี่ยวกับภาษีเงินได้รอตัดบัญชีแสดงไว้ในหมายเหตุข้อ 25

บริษัท ทู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)

หมายเหตุประกอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2560

13. กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน

กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐานคำนวณโดยการหารกำไร(ขาดทุน)สุทธิที่เป็นของผู้ถือหุ้นสามัญของบริษัท ด้วยจำนวนหุ้นสามัญเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักที่ถือโดยผู้ถือหุ้นในระหว่างปี

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2559
ส่วนแบ่งกำไร(ขาดทุน)ที่เป็นของเจ้าของบริษัทใหญ่				
(ล้านบาท)	2,322.53	(2,814.35)	2,149.93	131.67
จำนวนหุ้นสามัญเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก (ล้านหุ้น)	33,368.20	29,263.11	33,368.20	29,263.11
กำไร(ขาดทุน)ต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน (บาท)	0.0696	(0.0962)	0.0644	0.0045

14. เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

ณ วันที่ 31 ธันวาคม

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2559
	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท
เงินสดในมือ	2,136.77	1,138.51	9.00	57.98
เงินฝากธนาคารประเภทจ่ายคืนเมื่อทวงถาม	16,089.97	49,045.30	3,028.38	5,405.83
	18,226.74	50,183.81	3,037.38	5,463.81

15. เงินฝากธนาคารที่มีภาระผูกพัน

เงินฝากธนาคารที่มีภาระผูกพันประกอบด้วย

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2559
	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท
ประเภทหมุนเวียน	69.32	42.36	43.99	42.36
ประเภทไม่หมุนเวียน	26.76	27.70	-	-
	96.08	70.06	43.99	42.36

ประเภทหมุนเวียน

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2559
	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท
เงินฝากออมทรัพย์	69.32	42.36	43.99	42.36

บริษัท ทู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)

หมายเหตุประกอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2560

15. เงินฝากธนาคารที่มีภาระผูกพัน (ต่อ)

ประเภทไม่หมุนเวียน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2559
	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท
เงินฝากออมทรัพย์	0.08	0.82	-	-
เงินฝากประจำ	26.68	26.88	-	-
	26.76	27.70	-	-

ภายใต้ข้อกำหนดของสัญญาเงินกู้ยืม สัญญาการจัดหาเงินและหนี้สินต่างๆ บริษัทย่อยบางแห่งได้นำบัญชีเงินฝากธนาคารข้างต้นมาประกันเพื่อเป็นหลักประกันกับคู่สัญญา

16. เงินลงทุน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2559
	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท
ประเภทหมุนเวียน	2.91	502.31	1.82	501.23
ประเภทไม่หมุนเวียน	955.84	325.21	241.74	240.74
รวม	958.75	827.52	243.56	741.97
ประเภทหมุนเวียน				
เงินฝากประจำ	0.98	0.97	-	-
หลักทรัพย์เพื่อค้า - ตราสารหนี้	-	499.43	-	499.43
หลักทรัพย์เพื่อค้า - ตราสารทุน	1.93	1.91	1.82	1.80
รวมเงินลงทุนระยะสั้น	2.91	502.31	1.82	501.23

การเปลี่ยนแปลงของเงินลงทุนประเภทหมุนเวียนมีดังนี้

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2560	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะกิจการ
	ล้านบาท	ล้านบาท
มูลค่าตามบัญชีสุทธิ ณ ต้นปี	502.31	501.23
การจำหน่ายเงินลงทุน	(500.00)	(500.00)
ดอกเบี้ยรับ	0.58	0.57
การเปลี่ยนแปลงมูลค่ายุติธรรม	0.02	0.02
มูลค่าตามบัญชีสุทธิ ณ สิ้นปี	2.91	1.82

บริษัท ทู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)

หมายเหตุประกอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2560

16. เงินลงทุน (ต่อ)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2559
	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท
ไม่หมุนเวียน				
หลักทรัพย์เพื่อขาย				
- ตราสารทุน	411.99	-	-	-
เงินลงทุนทั่วไป				
- ตราสารทุนที่ไม่อยู่ในความต้องการของตลาด	543.85	325.21	241.74	240.74
รวม	955.84	325.21	241.74	240.74

การวิเคราะห์เงินลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อขายแสดงดังนี้

	งบการเงินรวม	
	31 ธันวาคม พ.ศ. 2560	
	ราคาทุน ล้านบาท	มูลค่ายุติธรรม ล้านบาท
หลักทรัพย์เพื่อขาย	213.01	213.01
บวก การเปลี่ยนแปลงมูลค่ายุติธรรม	-	198.98
รวมหลักทรัพย์เพื่อขาย	213.01	411.99

การเปลี่ยนแปลงของเงินลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อขายมีดังนี้

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2560	งบการเงินรวม
	ล้านบาท
มูลค่าตามบัญชีสุทธิ ณ วันต้นปี	-
ลงทุนเพิ่ม	213.01
การเปลี่ยนแปลงมูลค่ายุติธรรม	198.98
มูลค่าตามบัญชีสุทธิ ณ วันสิ้นปี	411.99

เมื่อวันที่ 3 มีนาคม พ.ศ. 2560 บริษัทขายได้ลงทุนในบริษัท Capstram Ventres Inc. ซึ่งเป็นบริษัทที่จดทะเบียนใน TSX Venture Exchange เป็นจำนวนเงิน 213.01 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 8.84 ในบริษัทดังกล่าว

หลักทรัพย์เพื่อขายถูกจำกัดการขายเป็นระยะเวลา 3 ปี นับจากไตรมาส 1 พ.ศ. 2560 จึงถูกจัดประเภทเป็นสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน

บริษัท ทู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)

หมายเหตุประกอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2560

16. เงินลงทุน (ต่อ)

การเปลี่ยนแปลงของเงินลงทุนทั่วไปมีดังนี้

	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะกิจการ
	ล้านบาท	ล้านบาท
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2560		
มูลค่าตามบัญชีสุทธิ ณ วันต้นปี	325.21	240.74
ลงทุนเพิ่ม	218.64	1.00
มูลค่าตามบัญชีสุทธิ ณ วันสิ้นปี	543.85	241.74

เมื่อวันที่ 16 มิถุนายน พ.ศ. 2560 บริษัทย่อยได้ลงทุนในบริษัท อินทิเกรเทด อินไซต์ จำกัด จำนวน 6.14 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 7.00 ในบริษัทดังกล่าว

เมื่อวันที่ 25 ธันวาคม พ.ศ. 2560 บริษัทย่อยได้ลงทุนในบริษัท ชูเปอร์เนป (ประเทศไทย) จำกัด จำนวน 211.5 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 15.00 ในบริษัทดังกล่าว

17. ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น

ณ วันที่ 31 ธันวาคม	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2559
	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท
ลูกหนี้ ทศท.	664.54	685.29	664.54	685.29
ลูกหนี้การค้า	21,655.59	20,293.14	1,532.84	1,994.15
ลูกหนี้และรายได้ค้างรับ - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน (หมายเหตุข้อ 42)	10,738.13	7,873.13	7,914.79	6,176.90
ลูกหนี้การค้า	33,058.26	28,851.56	10,112.17	8,856.34
รายได้ค้างรับ	14,725.88	11,025.30	2,390.96	2,220.65
ลูกหนี้ค่าบริการค่าโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ ภายในประเทศ	8,706.58	-	-	-
รวมลูกหนี้การค้า	56,490.72	39,876.86	12,503.13	11,076.99
หัก ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ	(7,051.59)	(7,127.71)	(3,178.92)	(3,113.67)
ลูกหนี้การค้า - สุทธิ	49,439.13	32,749.15	9,324.21	7,963.32
ค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้า	2,844.09	2,420.07	43.08	80.46
ลูกหนี้อื่น	1,495.08	1,573.90	57.23	57.54
ดอกเบี้ยค้างรับ	53.89	67.40	27.07	9.37
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	53,832.19	36,810.52	9,451.59	8,110.69

17. ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น (ต่อ)

ลูกหนี้การค้า ณ วันที่ 31 ธันวาคม สามารถวิเคราะห์ได้ดังนี้

ณ วันที่ 31 ธันวาคม	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2559
	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท
ยอดที่ยังไม่ครบกำหนดชำระ	14,458.65	14,473.16	1,601.27	1,132.24
ค้างชำระน้อยกว่า 3 เดือน	8,168.83	5,524.89	2,057.18	1,205.03
ค้างชำระ 3 - 6 เดือน	1,922.53	871.59	1,757.41	269.97
ค้างชำระ 6 - 12 เดือน	3,245.37	3,137.17	982.45	4,147.20
ค้างชำระมากกว่า 12 เดือน	5,262.88	4,844.75	3,713.86	2,101.90
ลูกหนี้การค้า	33,058.26	28,851.56	10,112.17	8,856.34
รายได้ค้างรับ	14,725.88	11,025.30	2,390.96	2,220.65
ลูกหนี้ ค่าบริการค่าโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่				
ภายในประเทศ	8,706.58	-	-	-
รวมลูกหนี้การค้า	56,490.72	39,876.86	12,503.13	11,076.99
หัก ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ	(7,051.59)	(7,127.71)	(3,178.92)	(3,113.67)
ลูกหนี้การค้า - สุทธิ	49,439.13	32,749.15	9,324.21	7,963.32

กลุ่มกิจการไม่มีการกระจัดตัวของความเสี่ยงจากการให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้การค้า เนื่องจากลูกค้านของกลุ่มกิจการมีจำนวนมาก ซึ่งได้แก่ ผู้ให้บริการโทรศัพท์ ทั้งภาครัฐกิจและผู้ขายรายย่อยทั่วไป ผู้บริหารเชื่อว่าค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญที่ได้บันทึกไว้เพียงพอแล้ว และจะไม่มีความเสี่ยงด้านการให้สินเชื่อมากไปกว่าจำนวนหนี้สงสัยจะสูญที่ได้บันทึกแล้ว โดยคำนึงจากลักษณะของลูกหนี้การค้าของกลุ่มกิจการ และจากประสบการณ์การเรียกเก็บหนี้ของกลุ่มกิจการ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2560 ลูกหนี้การค้าในงบแสดงฐานะการเงินรวมและงบแสดงฐานะการเงินเฉพาะกิจการได้รวมรายได้ค้างรับจาก ทศท. สำหรับค่าเชื่อมต่อโครงข่ายบริการโทรศัพท์ระหว่างประเทศ จำนวน 256.98 ล้านบาท (พ.ศ. 2559 : 252.96 ล้านบาท) ทั้งนี้เนื่องจาก ทศท. ไม่สามารถให้ข้อมูลที่ชัดเจนเพียงพอที่บริษัทจะเห็นชอบกับวิธีการที่ ทศท. ใช้ในการคำนวณค่าเชื่อมต่อโครงข่ายในปัจจุบันได้ บริษัท จึงได้บันทึกรายการค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโดยใช้ข้อมูลปัจจุบันที่บริษัทสามารถหาได้โดยการบันทึกจำนวนการใช้ของโทรศัพท์ระหว่างประเทศ ของลูกค้าเพื่อคำนวณค่าเชื่อมต่อโครงข่าย เรื่องนี้กำลังอยู่ระหว่างการเจรจาดังกับ ทศท. ผู้บริหารของบริษัทเชื่อว่าบริษัทจะได้รับชำระ ยอดคงค้างดังกล่าว

บริษัท ทูร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)

หมายเหตุประกอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2560

18. สินค้ำคงเหลือ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2559
	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท
สินค้ำคงเหลือที่เกี่ยวข้องกับโครงข่าย				
วัสดุโครงข่าย (ราคาทุน)	195.98	214.13	146.64	155.81
หัก ค่าเผื่อมูลค่าลดลง	(137.21)	(137.21)	(137.21)	(137.21)
วัสดุโครงข่าย - สุทธิ	58.77	76.92	9.43	18.60
งานระหว่างทำ (ราคาทุน)	6,196.09	5,101.38	-	-
รวมสินค้ำคงเหลือที่เกี่ยวข้องกับโครงข่าย - สุทธิ	6,254.86	5,178.30	9.43	18.60
สินค้ำมีไว้เพื่อขาย				
สินค้ำมีไว้เพื่อขาย (ราคาทุน)	10,968.01	6,479.67	3.03	3.03
หัก ค่าเผื่อมูลค่าลดลง	(373.79)	(405.99)	(1.20)	(1.20)
รวมสินค้ำมีไว้เพื่อขาย - สุทธิ	10,594.22	6,073.68	1.83	1.83
สินค้ำคงเหลือ - สุทธิ	16,849.08	11,251.98	11.26	20.43

ในระหว่างปี พ.ศ. 2560 กลุ่มกิจการรับรู้การกลับรายการค่าสินค้ำเสียหายและล่าสมัยในกำไรหรือขาดทุนรวมเป็นจำนวนเงิน 32.20 ล้านบาท (พ.ศ. 2559 : ค่าสินค้ำเสียหายและล่าสมัยรับรู้ในกำไรหรือขาดทุนรวมเป็นจำนวนเงิน 122.49 ล้านบาท)

19. สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น

ณ วันที่ 31 ธันวาคม	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2559
	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท
ภาษีมูลค่าเพิ่มที่รอใบกำกับภาษี	2,966.45	3,075.23	62.21	66.54
ค่าสิทธิสำหรับรายการและภาพยนตร์ (หมายเหตุข้อ 24)	415.35	555.70	-	-
ต้นทุนในการได้มาของผู้ใช้บริการ - สุทธิ	6,954.17	6,062.72	-	-
ลูกหนี้ธนุพันธ์ทางการเงิน	6.12	396.11	-	-
	10,342.09	10,089.76	62.21	66.54

ต้นทุนในการได้มาของผู้ใช้บริการส่วนใหญ่ ได้แก่ ต้นทุนของอุปกรณ์ที่จำเป็นสำหรับลูกค้าเพื่อเข้าถึงบริการของกลุ่มกิจการรวมทั้งเครื่องโทรศัพท์ที่มอบให้ผู้ให้บริการโดยไม่คิดมูลค่า ต้นทุนในการได้มาของผู้ใช้บริการตัดจำหน่ายตามระยะเวลาของอายุของประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ ค่าตัดจำหน่ายสำหรับปีที่รับรู้ในงบการเงินรวมเป็นจำนวนเงิน 8,382.35 ล้านบาท (พ.ศ. 2559 : 5,559.31 ล้านบาท)

บริษัท ทู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)

หมายเหตุประกอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2560

20. เงินลงทุนในบริษัทย่อย บริษัทร่วม และส่วนได้เสียในการร่วมค้า

20.1 เงินลงทุนในบริษัทย่อย

การเปลี่ยนแปลงของเงินลงทุน มีดังนี้

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม

มูลค่าตามบัญชีสุทธิ ณ วันต้นปี

เงินลงทุนเพิ่ม

การด้อยค่าของเงินลงทุน

บริษัทย่อยเลิกกิจการ

มูลค่าตามบัญชีสุทธิ ณ วันสิ้นปี

งบการเงินเฉพาะกิจการ

	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2559
	ล้านบาท	ล้านบาท
มูลค่าตามบัญชีสุทธิ ณ วันต้นปี	178,678.26	111,484.96
เงินลงทุนเพิ่ม	4,500.00	67,250.93
การด้อยค่าของเงินลงทุน	-	(57.63)
บริษัทย่อยเลิกกิจการ	(2,149.88)	-
มูลค่าตามบัญชีสุทธิ ณ วันสิ้นปี	181,028.38	178,678.26

20. เงินลงทุนในบริษัทย่อย บริษัทร่วม และส่วนได้เสียในการร่วมค้า (ต่อ)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2560

งบการเงินเฉพาะกิจการ							
ประเภทธุรกิจ	ลักษณะความสัมพันธ์	ทุนชำระแล้ว ล้านบาท	อัตราร้อยละ ของการถือหุ้น	เงินลงทุนตาม			เงินลงทุน - สุทธิ ล้านบาท
				วิธีราคาทุน ล้านบาท	การด้อยค่า ล้านบาท		
บริษัทย่อย							
บริษัท เทเลคอมโฮลดิ้ง จำกัด	ธุรกิจลงทุน	ผู้ถือหุ้น	46,019.04	100.00	46,019.04	10,271.43	35,747.61
บริษัท ทูร มูฟ เอช ยูนิเวอร์แซล คอมมิวนิเคชั่น จำกัด	ให้บริการโทรคมนาคม ประเภทสื่อสารไร้สาย	ผู้ถือหุ้น	144,843.77	100.00	144,843.77	-	144,843.77
บริษัท เค. ไอ. เอ็น. (ประเทศไทย) จำกัด	ธุรกิจลงทุน	ผู้ถือหุ้น	192.70	93.62	180.40	180.40	-
บริษัท ทูร อินเตอร์เนชั่นแนล เกดเวย์ จำกัด	บริการโทรคมนาคมและอินเทอร์เน็ต	ผู้ถือหุ้น	436.00	100.00	436.00	-	436.00
บริษัท ทูร พับลิค คอมมิวนิเคชั่น จำกัด	บริการโทรคมนาคม	ผู้ถือหุ้น	97.00	100.00	97.00	97.00	-
บริษัท ทูร วิสต้า จำกัด	ผลิตและจำหน่ายภาพยนตร์	ผู้ถือหุ้น	46.63	100.00	46.63	46.63	-
บริษัท ทูร อินเตอร์เน็ต คอร์ปอเรชั่น จำกัด	บริการโทรคมนาคมและบริการอินเทอร์เน็ต	ผู้ถือหุ้น	10,000.00	0.01	1.00	-	1.00
รวมเงินลงทุนในบริษัทย่อย					191,623.84	10,595.46	181,028.38

20. เงินลงทุนในบริษัทย่อย บริษัทร่วม และส่วนได้เสียในการร่วมค้า (ต่อ)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2559	งบการเงินเฉพาะกิจการ						
	ประเภทธุรกิจ	ลักษณะความสัมพันธ์	ทุนชำระแล้ว ล้านบาท	อัตราร้อยละ ของการถือหุ้น	เงินลงทุนตาม วิธีราคาทุน ล้านบาท	การด้อยค่า ล้านบาท	เงินลงทุน - สุทธิ ล้านบาท
บริษัทย่อย							
บริษัท เทเลคอมโฮลดิ้ง จำกัด	ธุรกิจลงทุน	ผู้ถือหุ้น	41,519.04	100.00	41,519.04	10,271.43	31,247.61
บริษัท ทูร มูฟ เอช ยูนิเวอร์แซล คอมมิวนิเคชั่น จำกัด	ให้บริการโทรคมนาคม ประเภทสื่อสารไร้สาย	ผู้ถือหุ้น	144,843.77	100.00	144,843.77	-	144,843.77
บริษัท ทูร อินเตอร์เน็ต จำกัด	ผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ต	ผู้ถือหุ้น	2,149.88	100.00	2,149.88	-	2,149.88
บริษัท เค. ไอ. เอ็น. (ประเทศไทย) จำกัด	ธุรกิจลงทุน	ผู้ถือหุ้น	192.70	93.62	180.40	180.40	-
บริษัท ทูร อินเตอร์เนชั่นแนล เกดเวย์ จำกัด	บริการโทรคมนาคมและอินเทอร์เน็ต	ผู้ถือหุ้น	436.00	100.00	436.00	-	436.00
บริษัท ทูร พับลิค คอมมิวนิเคชั่น จำกัด	บริการโทรคมนาคม	ผู้ถือหุ้น	97.00	100.00	97.00	97.00	-
บริษัท ทูร วิสต้าส์ จำกัด	ผลิตและจำหน่ายภาพยนตร์	ผู้ถือหุ้น	46.63	100.00	46.63	46.63	-
บริษัท ทูร อินเตอร์เน็ต คอร์ปอเรชั่น จำกัด	บริการโทรคมนาคมและบริการอินเทอร์เน็ต	ผู้ถือหุ้น	10,000.00	0.01	1.00	-	1.00
รวมเงินลงทุนในบริษัทย่อย					189,273.72	10,595.46	178,678.26

20. เงินลงทุนในบริษัทย่อย บริษัทร่วม และส่วนได้เสียในการร่วมค้า (ต่อ)

บริษัทย่อยประกอบด้วย

ชื่อบริษัทย่อย	อัตราร้อยละ ของการถือหุ้น	ประเภทธุรกิจ	ประเทศที่จดทะเบียน
บริษัท เอฟเอนด์ โปรดัคชั่น จำกัด	70.00	ธุรกิจบันเทิง	ประเทศไทย
บริษัท เอเซีย ไรร์เลส คอมมิวนิเคชั่น จำกัด	100.00	ผู้ให้บริการอุปกรณ์โทรคมนาคม	ประเทศไทย
บริษัท กรุงเทพอินเตอร์เทเลเทค จำกัด (มหาชน)	99.74	ธุรกิจลงทุน	ประเทศไทย
บริษัท บีบอยด์ ซีจี จำกัด	84.67	ผลิตภัณฑ์ดูแลนิมชั้น	ประเทศไทย
บริษัท บีเอฟเคที (ประเทศไทย) จำกัด	100.00	ผู้ให้บริการอุปกรณ์โทรคมนาคม	ประเทศไทย
บริษัท ซินิเพ็กซ์ จำกัด	100.00	ผลิตรายการโทรทัศน์	ประเทศไทย
บริษัท อัทริสัน ซีเอที ไรร์เลส มัลติมีเดีย จำกัด	68.20	หยุดดำเนินงาน	ประเทศไทย
บริษัท อัทริสัน มัลติมีเดีย เซอร์วิส (ประเทศไทย) จำกัด	100.00	หยุดดำเนินงาน	ประเทศไทย
บริษัท อัทริสันเทเลคอมมิวนิเคชั่นส์ (ประเทศไทย) จำกัด	100.00	หยุดดำเนินงาน	ประเทศไทย
บริษัท อัทริสัน ไรร์เลส มัลติมีเดีย โฮลดิ้งส์ จำกัด	92.26	ธุรกิจลงทุน	ประเทศไทย
บริษัท ศูนย์บริการวิชาการ อินเตอร์เนต จำกัด	56.93	การสื่อสาร โทรคมนาคมที่มีใช้ภาครัฐ	ประเทศไทย
บริษัท เคเอสซี คอมเมอร์เชียล อินเตอร์เนต จำกัด	56.83	บริการอินเทอร์เน็ต	ประเทศไทย
บริษัท เอ็มเคเอสซีเวิลด์คอตคอม จำกัด	91.08	ธุรกิจอินเทอร์เน็ตและผู้จัดทำน่าย	ประเทศไทย
บริษัท แพนเทอร์ เอ็นเทอร์เทนเมนท์ จำกัด	99.99	ให้บริการด้านการบริหารจัดการแก๊สปิโน และ ธุรกิจอื่นที่เกี่ยวข้อง	ประเทศไทย
บริษัท เรียล มูฟ จำกัด	99.74	ผู้ให้บริการขายค่าบริการ โทรศัพท์เคลื่อนที่	ประเทศไทย
บริษัท สมุทรปราการ มีเดีย คอร์ปอเรชั่น จำกัด	99.69	หยุดดำเนินงาน	ประเทศไทย
บริษัท แซทเทลไลท์ เซอร์วิส จำกัด	99.53	ขายและให้บริการอุปกรณ์เกี่ยวกับบริการโทรทัศน์ ระบบบอกรับเป็นสมาชิก	ประเทศไทย
บริษัท เอสเอ็ม ทู จำกัด	51.00	ให้บริการด้านการบริหารจัดการแก๊สปิโนและ ธุรกิจอื่นที่เกี่ยวข้อง	ประเทศไทย
บริษัท ส่องดาว จำกัด	99.67	หยุดดำเนินงาน	ประเทศไทย
บริษัท เทเลเอ็นจิเนียริง แอนด์ เซอร์วิสเชส จำกัด	100.00	ให้บริการเนื้อหา	ประเทศไทย
บริษัท เทเลคอม แอสเซท แมนเนจเม้นท์ จำกัด	100.00	บริหารจัดการการตลาด	ประเทศไทย
บริษัท เทเลคอมโฮลดิ้ง จำกัด	100.00	ธุรกิจลงทุน	ประเทศไทย
บริษัท เทเลคอม เคเอสซี จำกัด	34.39	หยุดดำเนินงาน	ประเทศไทย
บริษัท ไทย นิวส์ เน็ตเวิร์ค (ทีเอ็นเอ็น) จำกัด	100.00	ช่องข่าวโทรทัศน์	ประเทศไทย
บริษัท ทู ดิจิตอล แอนด์ มีเดีย แพลตฟอร์ม จำกัด	100.00	ประกอบกิจการค้าและให้บริการทาง อินเทอร์เน็ต รวมถึง สื่อดิจิทัลออนไลน์ บนเว็บไซต์และอุปกรณ์สื่อสาร	ประเทศไทย
บริษัท ทู ดิจิทัล พาร์ค จำกัด	100.00	ให้บริการธุรกิจครบวงจร	ประเทศไทย
บริษัท ทู ดิสทริบิวชั่น แอนด์ เซลส์ จำกัด	99.70	ธุรกิจจัดจำหน่าย	ประเทศไทย
บริษัท ทูไฟร์ยู สเตชัน จำกัด	100.00	กิจการโทรทัศน์และบริการอื่นที่เกี่ยวข้อง	ประเทศไทย
บริษัท ทู โอคอนเท้นท์ จำกัด	100.00	ให้บริการเนื้อหา	ประเทศไทย
บริษัท ทู อินคิวบ์ จำกัด	100.00	ธุรกิจลงทุน	ประเทศไทย
บริษัท ทู อินฟอร์เมชั่น เทคโนโลยี จำกัด	100.00	ให้บริการระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ	ประเทศไทย
บริษัท ทู อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล คอมมิวนิเคชั่น จำกัด	100.00	บริการโทรคมนาคม	ประเทศไทย
บริษัท ทู อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล เกดเวย์ จำกัด	100.00	บริการโทรคมนาคมและบริการอินเทอร์เน็ต	ประเทศไทย
บริษัท ทู อินเทอร์เน็ต คอร์ปอเรชั่น จำกัด	100.00	บริการโทรคมนาคมและบริการอินเทอร์เน็ต	ประเทศไทย
บริษัท ทู โลฟ พัส จำกัด	100.00	ผู้ค้าปลีกบริการ โทรคมนาคม	ประเทศไทย

บริษัท ทู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)

หมายเหตุประกอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2560

20. เงินลงทุนในบริษัทย่อย บริษัทร่วม และส่วนได้เสียในการร่วมค้า (ต่อ)

บริษัทย่อยประกอบด้วย (ต่อ)

ชื่อบริษัทย่อย	อัตราร้อยละ ของการถือหุ้น	ประเภทธุรกิจ	ประเทศที่จดทะเบียน
บริษัท ทู มีเดีย โซลูชั่น จำกัด	100.00	ขายโฆษณาและตัวแทนโฆษณา	ประเทศไทย
บริษัท ทู มูฟ จำกัด	99.70	ผู้ให้บริการด้านการจัดการธุรกิจโทรคมนาคม	ประเทศไทย
บริษัท ทู มูฟ เอช ยูนิเวอร์แซล คอมมิวนิเคชั่น จำกัด	100.00	ให้บริการ โทรคมนาคม ประเภท สื่อสารไร้สาย	ประเทศไทย
บริษัท ทู มัลติมีเดีย จำกัด	91.08	บริการมัลติมีเดีย	ประเทศไทย
บริษัท ทู มิวสิค จำกัด	99.67	ให้บริการเนื้อหา	ประเทศไทย
บริษัท ทู พับลิค คอมมิวนิเคชั่น จำกัด	100.00	บริการ โทรคมนาคม	ประเทศไทย
บริษัท ทู แทช จำกัด	100.00	บริการ Call centre	ประเทศไทย
บริษัท ทู ยูไนเต็ด ฟุตบอล คลับ จำกัด	70.00	จัดการทีมฟุตบอลและกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง	ประเทศไทย
บริษัท ทู วิชั่นส์ เคเบิล จำกัด (มหาชน)	99.10	ให้บริการ โทรทัศน์ระบบบอกรับเป็นสมาชิก ผ่านสายเคเบิล	ประเทศไทย
บริษัท ทู วิชั่นส์ กรุ๊ป จำกัด	100.00	โทรทัศน์ระบบบอกรับเป็นสมาชิก	ประเทศไทย
บริษัท ทู วิชั่นส์ จำกัด (มหาชน)	99.53	โทรทัศน์ระบบบอกรับเป็นสมาชิก	ประเทศไทย
บริษัท ทู วิสดีส์ จำกัด	100.00	ผลิตและจำหน่ายภาพยนตร์	ประเทศไทย
K.I.N. (Thailand) Co., Ltd.	100.00	ธุรกิจลงทุน	British Virgin Island
Gold Palace Investments Limited	100.00	ธุรกิจลงทุน	British Virgin Island
Golden Light Co., Ltd.	100.00	ธุรกิจลงทุน	Republic of Mauritius
Goldsky Co., Ltd.	100.00	ธุรกิจลงทุน	Republic of Mauritius
Rosy Legend Limited	99.74	ธุรกิจลงทุน	British Virgin Island
Prospect Gain Limited	100.00	ธุรกิจลงทุน	British Virgin Island
True Internet Technology (Shanghai) Company Limited	100.00	พัฒนา ออกแบบ ผลิตและขายผลิตภัณฑ์ซอฟต์แวร์	สาธารณรัฐประชาชนจีน
True Trademark Holdings Company Limited	100.00	ธุรกิจลงทุน	British Virgin Island

แม้ว่ากลุ่มกิจการมีเงินลงทุนใน TKSC เพียงร้อยละ 34.39 อย่างไรก็ตามกลุ่มกิจการมีอำนาจควบคุมทางการเงินและการดำเนินงานของ TKSC ดังนั้น TKSC ได้ถูกจัดประเภทเป็นบริษัทย่อยของกลุ่มกิจการ

รายการที่เกิดขึ้นระหว่างปี พ.ศ. 2560

เมื่อวันที่ 3 มกราคม พ.ศ. 2560 บริษัทลงทุนเพิ่มใน TH เป็นจำนวนเงิน 4,500.00 ล้านบาท โดยบริษัทถือหุ้นร้อยละ 100 ในบริษัทย่อยดังกล่าว

เมื่อวันที่ 6 มกราคม พ.ศ. 2560 บริษัทย่อยแห่งหนึ่งลงทุนใน TDMP ซึ่งเป็นบริษัทที่จัดตั้งขึ้นใหม่เป็นจำนวนเงิน 1.00 ล้านบาท TDMP ประกอบธุรกิจเกี่ยวกับการให้บริการสื่อดิจิทัลออนไลน์บนเว็บไซต์และอุปกรณ์สื่อสาร

20. เงินลงทุนในบริษัทย่อย บริษัทร่วม และส่วนได้เสียในการร่วมค้า (ต่อ)

รายการที่เกิดขึ้นระหว่างปี พ.ศ. 2560 (ต่อ)

เมื่อวันที่ 17 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2560 TMR ซึ่งเป็นบริษัทย่อยที่กลุ่มกิจการถือหุ้นอยู่ร้อยละ 69.94 ได้เสร็จสิ้นการจดทะเบียนเลิกบริษัทและการชำระบัญชี กลุ่มกิจการรับรู้กำไรจากการเลิกกิจการจำนวน 5.28 ล้านบาทในงบการเงินรวมสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2560

เมื่อวันที่ 28 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2560 TI ซึ่งเป็นบริษัทย่อยที่บริษัทถือหุ้นอยู่ทั้งหมด TI ได้โอนธุรกิจทั้งหมดของบริษัทให้แก่ TICC ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของกลุ่มกิจการ ต่อมาเมื่อวันที่ 13 มิถุนายน พ.ศ. 2560 TI ได้จดทะเบียนเลิกบริษัทกับกระทรวงพาณิชย์ บริษัทได้รับเงินจำนวน 2,134.45 ล้านบาท เป็นเงินคืนทุน และรับรู้ขาดทุนจากการเลิกกิจการจำนวนเงิน 15.43 ล้านบาท ภายใต้ “ค่าใช้จ่ายอื่น” ในงบการเงินเฉพาะกิจการสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2560

เมื่อวันที่ 11 สิงหาคม พ.ศ. 2560 บริษัทย่อยลงทุนใน TDPK ซึ่งเป็นบริษัทที่จัดตั้งขึ้นใหม่เป็นจำนวนเงิน 1.00 ล้านบาท TDPK ประกอบธุรกิจเกี่ยวกับให้บริการทางธุรกิจครบวงจร

รายการที่เกิดขึ้นระหว่างปี พ.ศ. 2559

บริษัทลงทุนเพิ่มในบริษัทย่อยที่บริษัทถือหุ้นทั้งหมด ได้แก่ TUC, TH, TVT และ TPC เป็นจำนวนเงิน 60,000.00 ล้านบาท 7,228.80 ล้านบาท 11.13 ล้านบาท และ 11.00 ล้านบาท ตามลำดับ

บริษัทได้ประเมินว่าเกิดการค้อยค่าของเงินลงทุนใน TPC และ TVT เป็นจำนวน 11.00 ล้านบาทและ 46.63 ล้านบาท ตามลำดับ และรับรู้ขาดทุนจากการค้อยค่าของเงินลงทุนจำนวน 57.63 ล้านบาท ภายใต้ “ค่าใช้จ่ายอื่น” ในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จเฉพาะกิจการสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2559

Bboyd ซึ่งเป็นบริษัทย่อย ได้เพิ่มทุนจำนวน 108.15 ล้านบาท โดยได้รับชำระค่าหุ้นจำนวน 14.15 ล้านบาท จากส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม

GDP ซึ่งเป็นบริษัทย่อยที่กลุ่มกิจการถือหุ้นทั้งหมดได้เลิกกิจการ และกลุ่มกิจการได้รับรู้ขาดทุนจากการเลิกกิจการจำนวน 24.88 ล้านบาท ภายใต้ “ค่าใช้จ่ายอื่น” ในงบการเงินรวม

BITCO ซึ่งเป็นบริษัทย่อยได้ซื้อหุ้นของ TMV มูลค่า 7.67 ล้านบาท จากส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม ทำให้สัดส่วนการถือหุ้นใน TMV ของกลุ่มกิจการเพิ่มเป็นร้อยละ 99.70 ผลขาดทุนจากการเปลี่ยนแปลงสัดส่วนการลงทุนใน TMV จำนวน 7.23 ล้านบาท ถูกรับรู้เข้าส่วนได้เสียที่เป็นของบริษัทใหญ่โดยตรงในงบการเงินรวม

TUC บริษัทย่อยที่กลุ่มกิจการถือหุ้นทั้งหมดได้ซื้อหุ้นเพิ่มทุนที่ออกใหม่ของ BITCO จำนวน 8,020.00 ล้านบาท ทำให้สัดส่วนการถือหุ้นใน BITCO ของกลุ่มกิจการเพิ่มเป็นร้อยละ 99.74 ขาดทุนจากการเปลี่ยนแปลงสัดส่วนการลงทุนใน BITCO จำนวน 9.73 ล้านบาทได้รับรู้เข้าส่วนได้เสียที่เป็นของบริษัทใหญ่โดยตรงในงบการเงินรวม

20. เงินลงทุนในบริษัทย่อย บริษัทร่วม และส่วนได้เสียในการร่วมค้า (ต่อ)

ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม

ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2560 จำนวนรวม 669.55 ล้านบาท (พ.ศ. 2559: 675.73 ล้านบาท) ซึ่งในจำนวนนี้ 497.88 ล้านบาท (พ.ศ. 2559: 486.33 ล้านบาท) เป็นของ TM ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมที่เหลือเป็นของ IKSC, BITCO, TVG และ HWMH ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมทั้งหมดไม่เป็นสาระสำคัญต่อส่วนได้เสียของกลุ่มกิจการ

บริษัทร่วมและส่วนได้เสียในการร่วมค้า

ณ วันที่ 31 ธันวาคม	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2559
	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท
บริษัทร่วม	16,482.63	18,101.48	16,327.91	16,327.91
ส่วนได้เสียในการร่วมค้า	56.49	73.28	-	-
	<u>16,539.12</u>	<u>18,174.76</u>	<u>16,327.91</u>	<u>16,327.91</u>

จำนวนที่รับรู้ในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จมีดังต่อไปนี้

สำหรับปีสิ้นสุด วันที่ 31 ธันวาคม	งบการเงินรวม	
	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2559
	ล้านบาท	ล้านบาท
ส่วนแบ่งกำไร		
- บริษัทร่วม	3,209.39	4,659.58
- ส่วนได้เสียในการร่วมค้า	(16.79)	(13.85)
	<u>3,192.60</u>	<u>4,645.73</u>
รายการระหว่างกัน	(38.80)	(37.11)
	<u>3,153.80</u>	<u>4,608.62</u>

20. เงินลงทุนในบริษัทย่อย บริษัทร่วม และส่วนได้เสียในการร่วมค้า (ต่อ)

20.2 เงินลงทุนในบริษัทร่วม

ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2560		งบการเงินรวม				
					เงินลงทุน ตามวิธี ราคาทุน	เงินลงทุน ตามวิธี ส่วนได้เสีย
		ประเภทธุรกิจ	ลักษณะ ความสัมพันธ์	ทุนชำระแล้ว ล้านบาท	อัตราร้อยละ ของการถือหุ้น	ล้านบาท
บริษัทร่วม						
กองทุนรวมโครงสร้างพื้นฐาน โทรคมนาคม ดิจิทัล	ลงทุนในโครงสร้าง พื้นฐาน โทรคมนาคม	ผู้ถือหุ้น	58,080.00	28.11	16,327.91	16,453.68
บริษัท ทู เจเอส จำกัด	จำหน่ายสินค้าผ่าน สื่อต่างๆ	ผู้ถือหุ้น	340.00	46.80	159.11	-
บริษัท ทู แอ็กซอน อินเตอร์แอคทีฟ จำกัด	สถาบันพัฒนานักเขียน โปรแกรม	ผู้ถือหุ้น	89.00	40.00	35.60	28.95
รวมเงินลงทุนในบริษัทร่วม					16,522.62	16,482.63
ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2559		งบการเงินรวม				
					เงินลงทุน ตามวิธี ราคาทุน	เงินลงทุน ตามวิธี ส่วนได้เสีย
		ประเภทธุรกิจ	ลักษณะ ความสัมพันธ์	ทุนชำระแล้ว ล้านบาท	อัตราร้อยละ ของการถือหุ้น	ล้านบาท
บริษัทร่วม						
กองทุนรวมโครงสร้างพื้นฐาน โทรคมนาคม ดิจิทัล	ลงทุนในโครงสร้าง พื้นฐาน โทรคมนาคม	ผู้ถือหุ้น	58,080.00	28.11	16,327.91	18,101.48
บริษัท ทู เจเอส จำกัด	จำหน่ายสินค้าผ่าน สื่อต่างๆ	ผู้ถือหุ้น	340.00	46.80	159.11	-
รวมเงินลงทุนในบริษัทร่วม					16,487.02	18,101.48
บริษัทร่วมทั้งหมดดำเนินการในประเทศไทย						
การเปลี่ยนแปลงของเงินลงทุน มีดังนี้						
					งบการเงินรวม	
					ล้านบาท	
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2560					18,101.48	
มูลค่าตามบัญชีสุทธิ ณ วันต้นปี						
เงินลงทุนเพิ่ม					35.60	
กำไรที่ยังไม่รับรู้จากการขายสินทรัพย์ (หมายเหตุข้อ 41)					(3,280.03)	
ส่วนแบ่งกำไร					3,209.39	
เงินปันผลรับ (หมายเหตุข้อ 42)					(1,583.81)	
มูลค่าตามบัญชีสุทธิ ณ วันสิ้นปี					16,482.63	

บริษัท ทู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)

หมายเหตุประกอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2560

20. เงินลงทุนในบริษัทย่อย บริษัทร่วม และส่วนได้เสียในการร่วมค้า (ต่อ)

20.2 เงินลงทุนในบริษัทร่วม (ต่อ)

รายการที่เกิดขึ้นระหว่างปี พ.ศ. 2560

ในระหว่างปี พ.ศ. 2560 กลุ่มกิจการได้ลงทุนใน TrueAxiom จำนวน 35.60 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 40.00 ในบริษัทดังกล่าว TrueAxiom ดำเนินธุรกิจเกี่ยวกับการพัฒนาโปรแกรมการเล่นเกมส์ และจัดตั้งสถาบันพัฒนานักเขียนโปรแกรม

รายการที่เกิดขึ้นระหว่างปี พ.ศ. 2559

TVG บริษัทย่อยของกลุ่มกิจการได้ลงทุนเพิ่มใน TG จำนวน 51.11 ล้านบาท ทำให้สัดส่วนการถือหุ้นของกลุ่มกิจการเพิ่มเป็นร้อยละ 46.80 (พ.ศ. 2558 : ร้อยละ 45.00)

งบแสดงฐานะการเงินโดยสรุป

ณ วันที่ 31 ธันวาคม	DIF		TG		TrueAxiom	รวม	
	พ.ศ. 2560 ล้านบาท	พ.ศ. 2559 ล้านบาท	พ.ศ. 2560 ล้านบาท	พ.ศ. 2559 ล้านบาท	พ.ศ. 2560 ล้านบาท	พ.ศ. 2560 ล้านบาท	พ.ศ. 2559 ล้านบาท
สินทรัพย์หมุนเวียน							
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	1,024.05	856.89	72.38	67.73	45.13	1,141.56	924.62
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	2,237.33	1,468.23	61.25	55.31	1.76	2,300.34	1,523.54
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	3,261.38	2,325.12	133.63	123.04	46.89	3,441.90	2,448.16
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน							
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	116,544.51	98,135.87	80.85	89.22	33.34	116,658.70	98,225.09
รวมสินทรัพย์	119,805.89	100,460.99	214.48	212.26	80.23	120,100.60	100,673.25
หนี้สินหมุนเวียน							
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	(3,661.25)	(2,577.85)	(248.47)	(218.27)	(7.86)	(3,917.58)	(2,796.12)
รวมหนี้สินหมุนเวียน	(3,661.25)	(2,577.85)	(248.47)	(218.27)	(7.86)	(3,917.58)	(2,796.12)
หนี้สินไม่หมุนเวียน							
หนี้สินทางการเงิน	(25,754.21)	(12,975.20)	(50.00)	-	-	(25,804.21)	(12,975.20)
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น	-	-	(7.93)	(6.94)	-	(7.93)	(6.94)
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน	(25,754.21)	(12,975.20)	(57.93)	(6.94)	-	(25,812.14)	(12,982.14)
รวมหนี้สิน	(29,415.46)	(15,553.05)	(306.40)	(225.21)	(7.86)	(29,729.72)	(15,778.26)
สินทรัพย์สุทธิ	90,390.43	84,907.94	(91.92)	(12.95)	72.37	90,370.88	84,894.99

บริษัท ทู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)

หมายเหตุประกอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2560

20. เงินลงทุนในบริษัทย่อย บริษัทร่วม และส่วนได้เสียในการร่วมค้า (ต่อ)

20.2 เงินลงทุนในบริษัทร่วม (ต่อ)

งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จโดยสรุป

สำหรับปีสิ้นสุด วันที่ 31 ธันวาคม	DIF		TG		TrueAxiom	รวม	
	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2559
	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท
รายได้	6,741.37	6,380.97	974.66	929.24	0.40	7,716.43	7,310.21
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	-	-	(16.76)	(26.47)	(1.20)	(17.96)	(26.47)
ดอกเบี้ยรับ	3.66	10.00	0.07	1.00	0.23	3.96	11.00
ดอกเบี้ยจ่าย	-	-	(0.65)	-	-	(0.65)	-
กำไร(ขาดทุน)จากการดำเนินงานต่อเนื่อง	11,115.91	18,867.07	(78.97)	(107.32)	(16.63)	11,020.31	18,759.75
กำไร(ขาดทุน)หลังหักภาษีจากการดำเนินงานต่อเนื่อง	11,115.91	18,867.07	(78.97)	(107.32)	(16.63)	11,020.31	18,759.75
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวม	11,115.91	18,867.07	(78.97)	(107.32)	(16.63)	11,020.31	18,759.75
เงินปันผลรับจากบริษัทร่วม	1,583.81	1,556.87	-	-	-	1,583.81	1,556.87

การกระทบยอดงบการเงิน โดยสรุปที่แสดงถึงมูลค่าตามบัญชีของส่วนได้เสียในบริษัทร่วม

ณ วันที่ 31 ธันวาคม	DIF		TG		TrueAxiom	รวม	
	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2559
	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท
สินทรัพย์สุทธิ ณ วันที่ 1 มกราคม	84,907.94	71,578.71	(12.95)	(5.63)	-	84,894.99	71,573.08
เรียกชำระค่าหุ้น	-	-	-	100.00	89.00	89.00	100.00
กำไร(ขาดทุน)ในระหว่างปี	11,115.91	18,867.07	(78.97)	(107.32)	(16.63)	11,020.31	18,759.75
เงินปันผลจ่าย	(5,633.42)	(5,537.84)	-	-	-	(5,633.42)	(5,537.84)
สินทรัพย์สุทธิ ณ วันสิ้นปี	90,390.43	84,907.94	(91.92)	(12.95)	72.37	96,004.30	84,894.99
ส่วนได้เสียในบริษัทร่วม	28.11%	28.11%	46.80%	46.80%	40.00%	-	-
กำไรที่ยังไม่รับรู้	25,411.27	23,869.99	-	-	28.95	25,411.27	23,869.99
จากการขายสินทรัพย์	(8,957.59)	(5,768.51)	-	-	-	(8,957.59)	(5,768.51)
มูลค่าตามบัญชี	16,453.68	18,101.48	-	-	28.95	16,482.63	18,101.48

บริษัท ทู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)

หมายเหตุประกอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2560

20. เงินลงทุนในบริษัทย่อย บริษัทร่วม และส่วนได้เสียในการร่วมค้า (ต่อ)

20.3 เงินลงทุนในส่วนได้เสียในการร่วมค้า

ชื่อกิจการร่วมค้า	อัตราร้อยละ ของการถือหุ้น	ประเภทธุรกิจ	ประเทศที่จดทะเบียน
บริษัท เอเชีย อินโฟเน็ท จำกัด	65.00	หยุดดำเนินงาน	ประเทศไทย
บริษัท บีอีซี-เทโร กรุ๊ป จำกัด	50.00	กีฬาและสันทนาการ	ประเทศไทย
บริษัท ทรานส์ฟอร์มชั่นส์ จำกัด	28.57	ผลิตและจัดสร้างภาพยนตร์	ประเทศไทย
บริษัท ทู ซีเจ ครีเอชั่นส์ จำกัด	51.00	ผลิตรายการภาพยนตร์	ประเทศไทย
บริษัท ทู วอยซ์ จำกัด	55.00	ให้บริการเกี่ยวกับการรู้จำเสียงพูด และ อุปกรณ์ฮาร์ดแวร์และซอฟต์แวร์ที่เกี่ยวข้อง	ประเทศไทย

การเปลี่ยนแปลงของส่วนได้เสียในการร่วมการค้า มีดังนี้

	งบการเงินรวม
	ล้านบาท
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2560	
มูลค่าตามบัญชีสุทธิ ณ วันต้นปี	73.28
ส่วนแบ่งกำไร	(16.79)
มูลค่าตามบัญชีสุทธิ ณ วันสิ้นปี	56.49

รายการที่เกิดขึ้นระหว่างปี พ.ศ. 2560

เมื่อวันที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2560 บริษัท BEC กิจการร่วมค้าได้จดทะเบียนเลิกกิจการกับกระทรวงพาณิชย์และอยู่ระหว่างกระบวนการชำระบัญชี ผู้บริหารของกลุ่มกิจการเชื่อว่าการเลิกกิจการดังกล่าวไม่มีผลกระทบอย่างมีสาระสำคัญต่อกลุ่มกิจการ

รายการที่เกิดขึ้นระหว่างปี พ.ศ. 2559

เมื่อวันที่ 28 ตุลาคม พ.ศ. 2559 บริษัทย่อยสองแห่งได้ร่วมลงทุนใน True CJ จำนวน 41.24 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนการถือหุ้นร้อยละ 51.00 True CJ ดำเนินธุรกิจผลิตรายการภาพยนตร์ทางโทรทัศน์และเกมส์โชว์

กลุ่มกิจการมีส่วนได้เสียในการร่วมค้า ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2560 รวมจำนวน 56.49 ล้านบาท (พ.ศ. 2559 : 73.28 ล้านบาท) ซึ่งส่วนได้เสียในการร่วมค้าทั้งหมดไม่เป็นสาระสำคัญต่อส่วนได้เสียของกลุ่มกิจการ

บริษัท ทู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)

หมายเหตุประกอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2560

21. อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน

	งบการเงินรวม เคลือบไลยแก้วนำแสง ล้านบาท
ณ วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2559	
ราคาทุน	5.53
<u>หัก</u> ค่าเสื่อมราคาสะสม	823.37
ค่าเผื่อการด้อยค่าของสินทรัพย์	(32.65)
มูลค่าตามบัญชีสุทธิ	796.25
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2559	
มูลค่าตามบัญชีสุทธิ ณ วันต้นปี	796.25
ค่าเสื่อมราคา	(35.78)
มูลค่าตามบัญชีสุทธิ ณ วันสิ้นปี	760.47
ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2559	
ราคาทุน	838.39
<u>หัก</u> ค่าเสื่อมราคาสะสม	(68.43)
ค่าเผื่อการด้อยค่าของสินทรัพย์	(9.49)
มูลค่าตามบัญชีสุทธิ	760.47
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2560	
มูลค่าตามบัญชีสุทธิ ณ วันต้นปี	760.47
ค่าเสื่อมราคา	(26.84)
มูลค่าตามบัญชีสุทธิ ณ วันสิ้นปี	733.63
ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2560	
ราคาทุน	838.39
<u>หัก</u> ค่าเสื่อมราคาสะสม	(95.27)
ค่าเผื่อการด้อยค่าของสินทรัพย์	(9.49)
มูลค่าตามบัญชีสุทธิ	733.63

มูลค่ายุติธรรมของอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนถูกประเมินด้วยการอ้างอิงราคาซื้อขายในตลาดล่าสุดที่สามารถซื้อได้อย่างอิสระ และมูลค่ายุติธรรมมีมูลค่ามากกว่า มูลค่าตามบัญชีของอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน

จำนวนเงินที่เกี่ยวข้องกับอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน ที่ได้รับรู้ในกำไรหรือขาดทุน มีรายละเอียดดังนี้

	งบการเงินรวม	
	พ.ศ. 2560 ล้านบาท	พ.ศ. 2559 ล้านบาท
รายได้ค่าเช่า	441.98	441.98

22. ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์

ณ วันที่ 31 ธันวาคม	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2559
	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท
อุปกรณ์โครงสร้าง				
มูลค่าตามบัญชีสุทธิ ณ วันต้นปี	138,641.30	93,206.46	1,577.62	1,855.02
ซื้อเพิ่ม	43,550.72	54,734.10	2.07	0.28
จำหน่ายสินทรัพย์ - สุทธิ	(687.50)	(241.77)	(5.72)	(6.92)
จัดประเภทรายการใหม่	(25.19)	37.97	-	-
ค่าเสื่อมราคา	(12,060.94)	(9,095.46)	(252.29)	(270.76)
มูลค่าตามบัญชีสุทธิ ณ วันสิ้นปี	169,418.39	138,641.30	1,321.68	1,577.62
อุปกรณ์นอกระบบโครงสร้าง				
มูลค่าตามบัญชีสุทธิ ณ วันต้นปี	5,047.05	4,459.75	130.42	162.36
ซื้อเพิ่ม	2,579.28	2,323.53	96.79	26.62
จำหน่ายสินทรัพย์ - สุทธิ	(40.30)	(60.58)	(3.18)	(1.85)
จัดประเภทรายการใหม่	(163.68)	(392.04)	-	-
ค่าเสื่อมราคา	(1,378.43)	(1,283.61)	(57.39)	(56.71)
มูลค่าตามบัญชีสุทธิ ณ วันสิ้นปี	6,043.92	5,047.05	166.64	130.42
รวม	175,462.31	143,688.35	1,488.32	1,708.04

22. ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ (ต่อ)

22.1 อุปกรณ์โครงข่าย

สินทรัพย์ภายใต้สัญญาเช่าการเงินของอุปกรณ์โครงข่าย มีรายละเอียดดังนี้

	งบการเงินรวม	
	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2559
	ล้านบาท	ล้านบาท
ราคาทุน - สินทรัพย์ภายใต้สัญญาเช่าการเงิน	12,123.89	10,276.13
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม	(4,595.56)	(3,610.92)
มูลค่าตามบัญชี - สุทธิ	7,528.33	6,665.21

การซื้อสินทรัพย์อุปกรณ์โครงข่ายเพิ่มได้รวมสินทรัพย์ที่ได้จากการทำสัญญาเช่าการเงินเป็นจำนวน 2,917.34 ล้านบาท (พ.ศ. 2559 : 2,872.63 ล้านบาท) (กรณีกลุ่มกิจการเป็นผู้เช่า)

ต้นทุนการกู้ยืมจำนวน 74.37 ล้านบาท ได้ถูกรับรู้เป็นต้นทุนของสินทรัพย์ รวมอยู่ในรายการการซื้อสินทรัพย์เพิ่มระหว่างปี

กลุ่มกิจการใช้อัตราราคาตั้งขึ้นเป็นทุนโดยเฉลี่ยร้อยละ 3.33 อัตราราคาตั้งขึ้นเป็นทุนดังกล่าวเป็นอัตราของต้นทุนการกู้ยืมที่นำมาใช้เป็นเงินทุนในโครงการ

22.2 อุปกรณ์นอกระบบโครงข่าย

สินทรัพย์ภายใต้สัญญาเช่าการเงินเป็นการเช่าคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ มีรายละเอียดดังนี้

	งบการเงินรวม	
	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2559
	ล้านบาท	ล้านบาท
ราคาทุน - สินทรัพย์ภายใต้สัญญาเช่าการเงิน	26.75	22.56
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม	(1.31)	(13.63)
มูลค่าตามบัญชี - สุทธิ	25.44	8.93

การซื้อสินทรัพย์นอกระบบโครงข่ายเพิ่มได้รวมสินทรัพย์ที่ได้จากการทำสัญญาเช่าการเงินเป็นจำนวน 22.28 ล้านบาท (พ.ศ. 2559 : 6.35 ล้านบาท) (กรณีกลุ่มกิจการเป็นผู้เช่า)

บริษัท ทรู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)
หมายเหตุประกอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2560

22. ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ (ต่อ)

อุปกรณ์โครงข่าย	งบการเงินรวม									
	ที่ดินและ ส่วนปรับปรุง ด้านบาท	อาคารและ สิ่งปลูกสร้าง ด้านบาท	อุปกรณ์ ระบบโทรศัพท์ ด้านบาท	อุปกรณ์โครงข่าย โทรศัพท์เคลื่อนที่ ด้านบาท	โทรศัพท์ สาธารณะ ด้านบาท	อุปกรณ์ ระบบมัลติมีเดีย ด้านบาท	อุปกรณ์ระบบไฟฟ้า และเครื่องคอมพิวเตอร์ ด้านบาท	อุปกรณ์โทรศัพท์ ระบบบอกรับ เป็นสมาชิก ด้านบาท	งานระหว่างทำ ด้านบาท	รวม ด้านบาท
ณ วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2559										
ราคาทุน	793.33	763.80	5,492.47	128,521.35	2,006.64	35,821.35	454.09	15,120.13	21,525.63	210,498.79
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม	-	(69.85)	(3,749.95)	(78,398.24)	(1,963.84)	(14,779.93)	(362.36)	(9,459.34)	-	(108,783.51)
ค่าเผื่อการด้อยค่าของสินทรัพย์	-	-	-	(8,025.21)	(35.84)	(154.70)	-	(293.07)	-	(8,508.82)
มูลค่าตามบัญชีสุทธิ	793.33	693.95	1,742.52	42,097.90	6.96	20,886.72	91.73	5,367.72	21,525.63	93,206.46
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2559										
มูลค่าตามบัญชีสุทธิ ณ วันต้นปี	793.33	693.95	1,742.52	42,097.90	6.96	20,886.72	91.73	5,367.72	21,525.63	93,206.46
ซื้อเพิ่ม	-	284.72	0.28	2,818.06	-	5,230.29	-	1,522.10	44,878.65	54,734.10
จำหน่ายสินทรัพย์ - สุทธิ	-	-	-	(173.83)	(6.92)	(21.78)	-	(13.16)	(26.08)	(241.77)
รายการปรับปรุง/จัดประเภทรายการใหม่	(259.96)	272.35	-	24,427.32	13.46	4,286.93	-	25.33	(28,727.46)	37.97
ค่าเสื่อมราคา	-	(23.91)	(248.60)	(4,235.34)	(3.66)	(3,117.46)	(29.35)	(1,437.14)	-	(9,095.46)
มูลค่าตามบัญชีสุทธิ ณ วันสิ้นปี	533.37	1,227.11	1,494.20	64,934.11	9.84	27,264.70	62.38	5,464.85	37,650.74	138,641.30
ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2559										
ราคาทุน	533.37	1,320.79	5,492.65	152,596.07	1,729.43	45,239.33	454.09	15,874.87	37,650.74	260,891.34
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม	-	(93.68)	(3,998.45)	(79,848.62)	(1,690.35)	(17,823.61)	(391.71)	(10,290.59)	-	(114,137.01)
ค่าเผื่อการด้อยค่าของสินทรัพย์	-	-	-	(7,813.34)	(29.24)	(151.02)	-	(119.43)	-	(8,113.03)
มูลค่าตามบัญชีสุทธิ	533.37	1,227.11	1,494.20	64,934.11	9.84	27,264.70	62.38	5,464.85	37,650.74	138,641.30

บริษัท ทรู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)

หมายเหตุประกอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2560

22. ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ (ต่อ)

อุปกรณ์โครงข่าย (ต่อ)	งบการเงินรวม									
	ที่ดินและ ส่วนปรับปรุง ด้านบาท	อาคารและ สิ่งปลูกสร้าง ด้านบาท	อุปกรณ์ ระบบโทรศัพท์ ด้านบาท	อุปกรณ์โครงข่าย โทรศัพท์เคลื่อนที่ ด้านบาท	โทรศัพท์ สาธารณะ ด้านบาท	อุปกรณ์ ระบบมัลติมีเดีย ด้านบาท	อุปกรณ์ระบบไฟฟ้า และเครื่องคอมพิวเตอร์ ด้านบาท	อุปกรณ์โทรศัพท์ ระบบบอกรับ เป็นสมาชิก ด้านบาท	งานระหว่างทำ ด้านบาท	รวม ด้านบาท
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2560										
มูลค่าตามบัญชีสุทธิ ณ วันต้นปี	533.37	1,227.11	1,494.20	64,934.11	9.84	27,264.70	62.38	5,464.85	37,650.74	138,641.30
ซื้อเพิ่ม	-	165.74	2.07	2,324.80	-	7,351.34	-	1,136.56	32,570.21	43,550.72
จำหน่ายสินทรัพย์ - สุทธิ	-	-	(0.62)	(528.62)	(4.36)	(79.74)	-	(32.75)	(41.41)	(687.50)
รายการปรับปรุง/จัดประเภทรายการใหม่	-	-	-	432.72	-	9,190.27	-	-	(9,648.18)	(25.19)
ค่าเสื่อมราคา	-	(70.48)	(232.60)	(5,153.66)	(2.72)	(5,028.99)	(26.21)	(1,546.28)	-	(12,058.15)
มูลค่าตามบัญชีสุทธิ ณ วันสิ้นปี	533.37	1,322.37	1,263.05	62,009.35	2.76	38,697.58	36.17	5,022.38	60,531.36	169,418.39
ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2560										
ราคาทุน	533.37	1,486.53	5,488.87	95,897.16	1,450.22	63,685.31	453.96	15,901.60	60,531.36	245,428.38
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม	-	(164.16)	(4,225.82)	(33,887.81)	(1,419.42)	(24,840.60)	(417.79)	(10,761.62)	-	(75,717.22)
ค่าเพื่อการด้อยค่าของสินทรัพย์	-	-	-	-	(28.04)	(147.13)	-	(117.60)	-	(292.77)
มูลค่าตามบัญชีสุทธิ	533.37	1,322.37	1,263.05	62,009.35	2.76	38,697.58	36.17	5,022.38	60,531.36	169,418.39

บริษัท ทรู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)

หมายเหตุประกอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2560

22. ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ (ต่อ)

อุปกรณ์นอกระบบโครงข่าย	งบการเงินรวม						รวม ล้านบาท
	ที่ดินและ ส่วนปรับปรุง ล้านบาท	อาคารและ สิ่งปลูกสร้าง ล้านบาท	เครื่องตกแต่ง ติดตั้ง และอุปกรณ์สำนักงาน ล้านบาท	อุปกรณ์ระบบไฟฟ้า และเครื่องคอมพิวเตอร์ ล้านบาท	ยานพาหนะ ล้านบาท	งานระหว่างทำ ล้านบาท	
ณ วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2559							
ราคาทุน	148.86	2,015.31	4,056.62	5,660.97	51.60	504.92	12,438.28
<u>หัก</u> ค่าเสื่อมราคาสะสม	-	(1,216.20)	(2,729.21)	(3,924.74)	(26.49)	-	(7,896.64)
ค่าเผื่อการด้อยค่าของสินทรัพย์	-	(7.45)	(73.41)	-	(1.03)	-	(81.89)
มูลค่าตามบัญชีสุทธิ	148.86	791.66	1,254.00	1,736.23	24.08	504.92	4,459.75
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2559							
มูลค่าตามบัญชีสุทธิ ณ วันต้นปี	148.86	791.66	1,254.00	1,736.23	24.08	504.92	4,459.75
ซื้อเพิ่ม	-	30.60	708.35	80.30	-	1,504.28	2,323.53
จำหน่ายสินทรัพย์ - สุทธิ	-	(46.51)	(13.10)	(0.97)	-	-	(60.58)
รายการปรับปรุง/จัดประเภทรายการใหม่	-	206.60	28.91	191.61	-	(819.16)	(392.04)
ค่าเสื่อมราคา	-	(243.17)	(661.29)	(374.64)	(4.51)	-	(1,283.61)
มูลค่าตามบัญชีสุทธิ ณ วันสิ้นปี	148.86	739.18	1,316.87	1,632.53	19.57	1,190.04	5,047.05
ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2559							
ราคาทุน	148.86	2,161.66	4,398.82	5,800.33	50.46	1,190.04	13,750.17
<u>หัก</u> ค่าเสื่อมราคาสะสม	-	(1,415.03)	(3,008.56)	(4,167.80)	(29.86)	-	(8,621.25)
ค่าเผื่อการด้อยค่าของสินทรัพย์	-	(7.45)	(73.39)	-	(1.03)	-	(81.87)
มูลค่าตามบัญชีสุทธิ	148.86	739.18	1,316.87	1,632.53	19.57	1,190.04	5,047.05

บริษัท ทรู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)
หมายเหตุประกอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2560

22. ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ (ต่อ)

อุปกรณ์ในระบบโครงข่าย (ต่อ)	งบการเงินรวม						รวม ล้านบาท
	ที่ดินและ ส่วนปรับปรุง ล้านบาท	อาคารและ สิ่งปลูกสร้าง ล้านบาท	เครื่องตกแต่ง คัดตั้ง และอุปกรณ์สำนักงาน ล้านบาท	อุปกรณ์ระบบไฟฟ้า และเครื่องคอมพิวเตอร์ ล้านบาท	ยานพาหนะ ล้านบาท	งานระหว่างทำ ล้านบาท	
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2560							
มูลค่าตามบัญชีสุทธิ ณ วันต้นปี	148.86	739.18	1,316.87	1,632.53	19.57	1,190.04	5,047.05
ซื้อเพิ่ม	-	26.08	991.67	257.61	-	1,303.92	2,579.28
จำหน่ายสินทรัพย์ - สุทธิ	-	(27.90)	(11.25)	(0.60)	(0.55)	-	(40.30)
รายการปรับปรุง/จัดประเภทรายการใหม่	24.86	375.37	1,310.23	123.38	-	(1,997.52)	(163.68)
ค่าเสื่อมราคา	-	(305.58)	(716.02)	(352.37)	(4.46)	-	(1,378.43)
มูลค่าตามบัญชีสุทธิ ณ วันสิ้นปี	173.72	807.15	2,891.50	1,660.55	14.56	496.44	6,043.92
ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2560							
ราคาทุน	173.72	2,454.33	6,155.66	5,936.35	49.47	496.44	15,265.97
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม	-	(1,639.73)	(3,190.77)	(4,275.80)	(33.88)	-	(9,140.18)
ค่าเพื่อการด้อยค่าของสินทรัพย์	-	(7.45)	(73.39)	-	(1.03)	-	(81.87)
มูลค่าตามบัญชีสุทธิ	173.72	807.15	2,891.50	1,660.55	14.56	496.44	6,043.92

บริษัท ทรู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)

หมายเหตุประกอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2560

22. ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ (ต่อ)

อุปกรณ์โครงข่าย	งบการเงินเฉพาะกิจการ						รวม ล้านบาท
	อาคารและ สิ่งปลูกสร้าง ล้านบาท	อุปกรณ์ ระบบโทรศัพท์ ล้านบาท	อุปกรณ์โครงข่าย โทรศัพท์เคลื่อนที่ ล้านบาท	โทรศัพท์ สาธารณะ ล้านบาท	อุปกรณ์ระบบไฟฟ้า และเครื่องคอมพิวเตอร์ ล้านบาท	งานระหว่างทำ ล้านบาท	
ณ วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2559							
ราคาทุน	49.31	5,492.47	5,115.89	2,006.64	224.59	15.54	12,904.44
<u>หัก</u> ค่าเสื่อมราคาสะสม	(29.26)	(3,749.95)	(3,145.52)	(1,963.83)	(165.67)	-	(9,054.23)
ค่าเผื่อการด้อยค่าของสินทรัพย์	-	-	(1,959.34)	(35.85)	-	-	(1,995.19)
มูลค่าตามบัญชีสุทธิ	20.05	1,742.52	11.03	6.96	58.92	15.54	1,855.02
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2559							
มูลค่าตามบัญชีสุทธิ ณ วันต้นปี	20.05	1,742.52	11.03	6.96	58.92	15.54	1,855.02
ซื้อเพิ่ม	-	0.28	-	-	-	-	0.28
จำหน่ายสินทรัพย์ – สุทธิ	-	-	-	(6.91)	-	(0.01)	(6.92)
รายการปรับปรุง/จัดประเภทรายการใหม่	0.16	-	-	13.45	-	(13.61)	-
ค่าเสื่อมราคา	(2.70)	(248.60)	(2.25)	(3.66)	(13.55)	-	(270.76)
มูลค่าตามบัญชีสุทธิ ณ วันสิ้นปี	17.51	1,494.20	8.78	9.84	45.37	1.92	1,577.62
ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2559							
ราคาทุน	49.47	5,492.65	5,115.89	1,729.43	224.59	1.92	12,613.95
<u>หัก</u> ค่าเสื่อมราคาสะสม	(31.96)	(3,998.45)	(3,147.77)	(1,690.35)	(179.22)	-	(9,047.75)
ค่าเผื่อการด้อยค่าของสินทรัพย์	-	-	(1,959.34)	(29.24)	-	-	(1,988.58)
มูลค่าตามบัญชีสุทธิ	17.51	1,494.20	8.78	9.84	45.37	1.92	1,577.62

บริษัท ทรู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)

หมายเหตุประกอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2560

22. ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ (ต่อ)

อุปกรณ์โครงข่าย (ต่อ)	งบการเงินเฉพาะกิจการ						รวม ล้านบาท
	อาคารและ สิ่งปลูกสร้าง ล้านบาท	อุปกรณ์ ระบบโทรศัพท์ ล้านบาท	อุปกรณ์โครงข่าย โทรศัพท์เคลื่อนที่ ล้านบาท	โทรศัพท์ สาธารณะ ล้านบาท	อุปกรณ์ระบบไฟฟ้า และเครื่องคอมพิวเตอร์ ล้านบาท	งานระหว่างทำ ล้านบาท	
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2560							
มูลค่าตามบัญชีสุทธิ ณ วันต้นปี	17.51	1,494.20	8.78	9.84	45.37	1.92	1,577.62
ซื้อเพิ่ม	-	2.07	-	-	-	-	2.07
จำหน่ายสินทรัพย์ - สุทธิ	-	(0.62)	-	(4.36)	-	(0.74)	(5.72)
ค่าเสื่อมราคา	(2.63)	(232.60)	(0.91)	(2.72)	(13.43)	-	(252.29)
มูลค่าตามบัญชีสุทธิ ณ วันสิ้นปี	14.88	1,263.05	7.87	2.76	31.94	1.18	1,321.68
ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2560							
ราคาทุน	49.47	5,488.87	340.02	1,450.22	224.59	1.18	7,554.35
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม	(34.59)	(4,225.82)	(332.15)	(1,419.42)	(192.65)	-	(6,204.63)
ค่าเพื่อการด้อยค่าของสินทรัพย์	-	-	-	(28.04)	-	-	(28.04)
มูลค่าตามบัญชีสุทธิ	14.88	1,263.05	7.87	2.76	31.94	1.18	1,321.68

บริษัท ทูร์ คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)
หมายเหตุประกอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2560

22. ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ (ต่อ)

อุปกรณ์นอกกระบบโครงข่าย	งบการเงินเฉพาะกิจการ					
	ส่วนปรับปรุง อาคารเข้า ล้านบาท	เครื่องตกแต่ง ติดตั้ง และอุปกรณ์สำนักงาน ล้านบาท	อุปกรณ์ระบบไฟฟ้า และเครื่องคอมพิวเตอร์ ล้านบาท	ยานพาหนะ ล้านบาท	งานระหว่างทำ ล้านบาท	รวม ล้านบาท
ณ วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2559						
ราคาทุน	373.63	539.33	1,043.84	3.23	44.99	2,005.02
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม	(353.61)	(484.07)	(1,002.59)	(2.39)	-	(1,842.66)
มูลค่าตามบัญชีสุทธิ	20.02	55.26	41.25	0.84	44.99	162.36
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2559						
มูลค่าตามบัญชีสุทธิ ณ วันต้นปี	20.02	55.26	41.25	0.84	44.99	162.36
ซื้อเพิ่ม	0.11	5.71	3.52	-	17.28	26.62
จำหน่ายสินทรัพย์ – สุทธิ	-	(1.49)	(0.36)	-	-	(1.85)
รายการปรับปรุง/จัดประเภทรายการใหม่	32.22	3.03	8.77	-	(44.02)	-
ค่าเสื่อมราคา	(22.09)	(13.78)	(20.54)	(0.30)	-	(56.71)
มูลค่าตามบัญชีสุทธิ ณ วันสิ้นปี	30.26	48.73	32.64	0.54	18.25	130.42
ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2559						
ราคาทุน	403.24	528.87	1,031.50	3.23	18.25	1,985.09
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม	(372.98)	(480.14)	(998.86)	(2.69)	-	(1,854.67)
มูลค่าตามบัญชีสุทธิ	30.26	48.73	32.64	0.54	18.25	130.42

บริษัท ทรู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)

หมายเหตุประกอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2560

22. ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ (ต่อ)

อุปกรณ์นอกระบบโครงข่าย (ต่อ)	งบการเงินเฉพาะกิจการ					
	ส่วนปรับปรุง	เครื่องตกแต่ง ติดตั้ง	อุปกรณ์ระบบไฟฟ้า	ยานพาหนะ	งานระหว่างทำ	รวม
	อาคารเช่า	และอุปกรณ์สำนักงาน	และเครื่องคอมพิวเตอร์			
	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2560						
มูลค่าตามบัญชีสุทธิ ณ วันต้นปี	30.26	48.73	32.64	0.54	18.25	130.42
ซื้อเพิ่ม	2.33	25.21	25.36	-	43.89	96.79
จำหน่ายสินทรัพย์ – สุทธิ	(0.68)	(1.96)	(0.54)	-	-	(3.18)
รายการปรับปรุง/จัดประเภทรายการใหม่	61.03	0.20	0.01	-	(61.24)	-
ค่าเสื่อมราคา	(31.03)	(12.30)	(13.77)	(0.29)	-	(57.39)
มูลค่าตามบัญชีสุทธิ ณ วันสิ้นปี	61.91	59.88	43.70	0.25	0.90	166.64
ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2560						
ราคาทุน	437.84	542.44	1,008.68	3.21	0.90	1,993.07
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม	(375.93)	(482.56)	(964.98)	(2.96)	-	(1,826.43)
มูลค่าตามบัญชีสุทธิ	61.91	59.88	43.70	0.25	0.90	166.64

23. ค่าความนิยม

ไม่มีการเปลี่ยนแปลงของค่าความนิยมในระหว่างปี พ.ศ. 2560 และ พ.ศ. 2559

ค่าความนิยมได้ถูกปันส่วนให้แก่หน่วยสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสด (CGUs) ที่ถูกกำหนดตามส่วนงานดำเนินงานซึ่งการปันส่วนของค่าความนิยมให้แก่หน่วยสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสดสามารถแสดงได้ดังนี้

	ล้านบาท		
	งบการเงินรวม		
	ทรูออนไลน์	ทรูวิชั่นส์	รวม
การปันส่วนค่าความนิยมตามส่วนงานดำเนินงาน			
มูลค่าตามบัญชีสุทธิ ณ วันต้นปี	360.62	11,042.47	11,403.09
มูลค่าตามบัญชีสุทธิ ณ วันสิ้นปี	360.62	11,042.47	11,403.09

มูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนของหน่วยสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสดพิจารณาจากมูลค่าจากการใช้สินทรัพย์ดังกล่าวที่คำนวณโดยประมาณการกระแสเงินสดหลังภาษีที่อ้างอิงจากงบประมาณครอบคลุมระยะเวลา 5 ปี ซึ่งได้รับอนุมัติจากผู้บริหาร กระแสเงินสดหลังจากปีที่ 5 มีสมมติฐานว่าได้จัดทำขึ้นตามหลักความระมัดระวังว่าไม่มีอัตราการเติบโตและนอกจากนี้ยังไม่สูงกว่าอัตราการเติบโตเฉลี่ยของส่วนงานที่หน่วยสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสดนั้นดำเนินงานอยู่

ข้อสมมติฐานที่ใช้ในการคำนวณมูลค่าจากการใช้สินทรัพย์ ได้แก่

ส่วนงานดำเนินงาน	ทรูออนไลน์ (ร้อยละ)	ทรูวิชั่นส์ (ร้อยละ)
กำไรขั้นต้น ¹	28.66	6.78
อัตราการเติบโต ²	0.00	0.00
อัตราคิดลด ³	10.30	10.30

¹ กำไรขั้นต้นจากงบประมาณ

² อัตราการเติบโตเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักของกระแสเงินสดสำหรับรอบระยะเวลาที่ครอบคลุมโดยงบประมาณหรือประมาณการทางการเงินล่าสุด

³ อัตราคิดลดหลังภาษีที่ใช้ในการประมาณการกระแสเงินสด

ข้อสมมติฐานเหล่านี้ได้ถูกใช้เพื่อการวิเคราะห์หน่วยสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสดภายในส่วนงานดำเนินงาน

ผู้บริหารพิจารณากำไรขั้นต้นจากงบประมาณโดยอ้างอิงจากผลประกอบการในอดีตที่ผ่านมาประกอบกับการคาดการณ์การเติบโตของตลาดอัตราการเติบโตเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักที่ใช้สอดคล้องกับประมาณการที่รวมอยู่ในรายงานของอุตสาหกรรม ซึ่งอัตราคิดลดต้องเป็นอัตราหลังหักภาษีที่สะท้อนถึงความเสี่ยงซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะของส่วนงานนั้น ๆ นอกจากนี้ผู้บริหารยังเชื่อว่าความเสี่ยงของส่วนงานดำเนินงาน ทรูออนไลน์และส่วนงานดำเนินงานทรูวิชั่นมีความใกล้เคียงกันภายใต้อุตสาหกรรมสื่อสาร โทรคมนาคม ดังนั้นผู้บริหารใช้อัตราคิดลดเดียวกันสำหรับส่วนงานดำเนินงานทั้งสองส่วน

บริษัท ทู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)

หมายเหตุประกอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2560

24. สินทรัพย์ไม่มีตัวตน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2559
	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท
ประเภทหมุนเวียน (รวมอยู่ใน “สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น” (หมายเหตุข้อ 19))	415.35	555.70	-	-
ประเภทไม่หมุนเวียน	129,377.06	139,745.97	147.21	1,224.49
รวม	129,792.41	140,301.67	147.21	1,224.49

บริษัท ทรู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)

หมายเหตุประกอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2560

24. สินทรัพย์ไม่มีตัวตน (ต่อ)

งบการเงินรวม								
เครื่องหมายการค้า	ค่าสิทธิสำหรับ							
ค่าสิทธิและใบอนุญาต	โปรแกรมคอมพิวเตอร์	สิทธิตามสัญญาอนุญาตให้ดำเนินการ	รายการและภาพยนตร์รอตต์บัญญัติ	สัญญาการให้บริการ	สิทธิการใช้งานสัญญาควบเติม	งานระหว่างทำ	รวม	
ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท	
ณ วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2559								
ราคาทุน	56,030.44	14,483.26	73,577.14	3,569.59	10,755.00	3,493.58	280.27	162,189.28
หัก ค่าตัดจำหน่ายสะสม	(3,328.51)	(10,236.30)	(70,010.28)	(2,506.59)	(3,649.24)	(1,161.77)	-	(90,892.60)
ค่าเผื่อการด้อยค่าของสินทรัพย์	-	(694.15)	-	-	-	-	(40.68)	(734.83)
มูลค่าตามบัญชีสุทธิ	52,701.93	3,552.81	3,566.86	1,063.00	7,105.76	2,331.81	239.59	70,561.76
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2559								
มูลค่าตามบัญชีสุทธิ ณ วันต้นปี	52,701.93	3,552.81	3,566.86	1,063.00	7,105.76	2,331.81	239.59	70,561.76
ซื้อเพิ่ม	78,513.52	432.81	-	2,081.74	-	-	288.00	81,316.07
จำหน่ายสินทรัพย์ - สุทธิ	-	(1.12)	-	(1.73)	-	-	-	(2.85)
รายการปรับปรุง/จัดประเภทรายการใหม่	9.90	748.12	-	12.85	-	-	(416.81)	354.06
ค่าตัดจำหน่าย	(6,049.73)	(712.17)	(1,515.20)	(2,391.54)	(740.39)	(518.34)	-	(11,927.37)
มูลค่าตามบัญชีสุทธิ ณ วันสิ้นปี	125,175.62	4,020.45	2,051.66	764.32	6,365.37	1,813.47	110.78	140,301.67
ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2559								
ราคาทุน	134,553.87	15,662.71	73,459.98	2,190.56	10,755.00	3,493.58	151.46	240,267.16
หัก ค่าตัดจำหน่ายสะสม	(9,378.25)	(10,948.11)	(71,408.32)	(1,426.24)	(4,389.63)	(1,680.11)	-	(99,230.66)
ค่าเผื่อการด้อยค่าของสินทรัพย์	-	(694.15)	-	-	-	-	(40.68)	(734.83)
มูลค่าตามบัญชีสุทธิ	125,175.62	4,020.45	2,051.66	764.32	6,365.37	1,813.47	110.78	140,301.67

บริษัท ทรู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)

หมายเหตุประกอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2560

24. สินทรัพย์ไม่มีตัวตน (ต่อ)

เครื่องหมายการค้า	งบการเงินรวม							
	ค่าสิทธิสำหรับ							
	ค่าสิทธิและใบอนุญาต	โปรแกรมคอมพิวเตอร์	สิทธิตาม	รายการและ	สัญญาการให้บริการ	สิทธิการใช้ช่อง	งานระหว่างทำ	รวม
			สัญญาอนุญาตให้ดำเนินการ	ภาพยนตร์		สัญญาอนุญาตเพิ่มเติม		
			ล้านบาท	ล้านบาท		ล้านบาท		
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ 2560								
มูลค่าตามบัญชีสุทธิ ณ วันต้นปี	125,175.62	4,020.45	2,051.66	764.32	6,365.37	1,813.47	110.78	140,301.67
ซื้อเพิ่ม	134.75	1,011.07	-	1,930.18	-	-	476.09	3,552.09
จำหน่ายสินทรัพย์สุทธิ	(2.39)	(0.36)	-	-	-	-	-	(2.75)
รายการปรับปรุง/จัดประเภทรายการใหม่	72.23	221.23	-	-	-	-	(94.65)	198.81
ค่าตัดจำหน่าย	(8,837.26)	(754.38)	(1,280.16)	(2,124.85)	(742.42)	(518.34)	-	(14,257.41)
มูลค่าตามบัญชีสุทธิ ณ วันสิ้นปี	116,542.95	4,498.01	771.50	569.65	5,622.95	1,295.13	492.22	129,792.41
ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2560								
ราคาทุน	134,758.21	16,890.60	2,128.61	1,807.33	10,755.00	3,493.58	532.90	170,366.23
หัก ค่าตัดจำหน่ายสะสม	(18,215.26)	(11,698.44)	(1,357.11)	(1,237.68)	(5,132.05)	(2,198.45)	-	(39,838.99)
ค่าเผื่อการด้อยค่าของสินทรัพย์	-	(694.15)	-	-	-	-	(40.68)	(734.83)
มูลค่าตามบัญชีสุทธิ	116,542.95	4,489.01	771.50	569.65	5,622.95	1,295.13	492.22	129,792.41

24. สินทรัพย์ไม่มีตัวตน (ต่อ)

เครื่องหมายการค้า ลิขสิทธิ์และใบอนุญาต

ประกอบด้วย

1. ใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ IMT ย่าน 2.1 GHz ที่ออกโดย กสทช. สำหรับระยะเวลา 15 ปี มูลค่าตามบัญชี 8,671.16 ล้านบาท (สุทธิจากค่าตัดจำหน่ายสะสมจำนวน 4,425.23 ล้านบาท)
2. ใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ย่าน 1800 MHz ที่ออกโดย กสทช. สำหรับระยะเวลา 18 ปี มูลค่าตามบัญชี 34,092.01 ล้านบาท (สุทธิจากค่าตัดจำหน่ายสะสมจำนวน 4,510.34 ล้านบาท) ค่าใบอนุญาตค้างชำระจำนวน 9,948.00 ล้านบาท ครบกำหนดในวันที่ 4 ธันวาคม พ.ศ. 2561 และได้รับรู้ภายใต้ “เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น” ในงบการเงินรวม
3. ใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ย่าน 900 MHz ที่ออกโดย กสทช. สำหรับระยะเวลา 15 ปี มูลค่าตามบัญชี 63,123.05 ล้านบาท (สุทธิจากค่าตัดจำหน่ายสะสมจำนวน 7,030.75 ล้านบาท) ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2560 ค่าใบอนุญาตค้างชำระจำนวน 64,938.41 ล้านบาท (มูลค่าปัจจุบัน) จะแบ่งชำระเป็น 3 งวด ระหว่าง พ.ศ. 2561 ถึง พ.ศ. 2563 จำนวนที่ยังไม่ได้ชำระได้รับรู้ภายใต้ “เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น” (ส่วนที่ครบกำหนดภายในหนึ่งปี) และ “หนี้สินภายใต้สัญญาและใบอนุญาตให้ดำเนินการ” ในงบการเงินรวม
4. ใบอนุญาตให้บริการโทรทัศน์ในระบบดิจิทัล ที่ออกโดย กสทช. สำหรับระยะเวลา 15 ปี มูลค่าตามบัญชี 2,576.56 ล้านบาท (สุทธิจากค่าตัดจำหน่ายสะสมจำนวน 835.57 ล้านบาท) จำนวนค้างชำระ 1,212.40 ล้านบาท จะแบ่งชำระเป็น 2 งวด ระหว่าง พ.ศ. 2561 ถึง พ.ศ. 2562 จำนวนที่ค้างชำระได้รับรู้ภายใต้ “เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น” (ส่วนที่ครบกำหนดภายในหนึ่งปี) และ “หนี้สินภายใต้สัญญาและใบอนุญาตให้ดำเนินการ” ในงบการเงินรวม

สิทธิตามสัญญาอนุญาตให้ดำเนินการ

สิทธิในการดำเนินการเป็นกระแสเงินสดลดลงจากจำนวนเงินขั้นต่ำที่จะต้องจ่ายให้กับ อสมท. ตามที่อธิบายไว้ในหมายเหตุข้อ 38.2 และสิทธิในการดำเนินการซึ่งได้รับมาจากการซื้อกิจการ

สัญญาให้บริการ

สัญญาให้บริการเป็นมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนซึ่งได้มาจากการซื้อกิจการ

บริษัท ทู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)

หมายเหตุประกอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2560

24. สินทรัพย์ไม่มีตัวตน (ต่อ)

รายการเปลี่ยนแปลงของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนของบริษัทมีดังต่อไปนี้

	งบการเงินเฉพาะกิจการ		
	โปรแกรม	สิทธิตามสัญญา	รวม
	คอมพิวเตอร์	อนุญาตให้ดำเนินการ	
	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท
ณ วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2559			
ราคาทุน	2,349.36	71,331.36	73,680.72
หัก ค่าตัดจำหน่ายสะสม	(2,270.59)	(68,790.06)	(71,060.65)
มูลค่าตามบัญชีสุทธิ	78.77	2,541.30	2,620.07
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2559			
มูลค่าตามบัญชีสุทธิ ณ วันต้นปี	78.77	2,541.30	2,620.07
ซื้อเพิ่ม	16.52	-	16.52
ค่าตัดจำหน่าย	(25.71)	(1,386.39)	(1,412.10)
มูลค่าตามบัญชีสุทธิ ณ วันสิ้นปี	69.58	1,154.91	1,224.49
ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2559			
ราคาทุน	2,365.88	71,331.36	73,697.24
หัก ค่าตัดจำหน่ายสะสม	(2,296.30)	(70,176.45)	(72,472.75)
มูลค่าตามบัญชีสุทธิ	69.58	1,154.91	1,224.49
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2560			
มูลค่าตามบัญชีสุทธิ ณ วันต้นปี	69.58	1,154.91	1,224.49
ซื้อเพิ่ม	105.62	-	105.62
จำหน่ายสินทรัพย์สุทธิ	(4.31)	-	(4.31)
ค่าตัดจำหน่าย	(23.68)	(1,154.91)	(1,178.59)
มูลค่าตามบัญชีสุทธิ ณ วันสิ้นปี	147.21	-	147.21
ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2560			
ราคาทุน	2,465.70	-	2,465.70
หัก ค่าตัดจำหน่ายสะสม	(2,318.49)	-	(2,318.49)
มูลค่าตามบัญชีสุทธิ	147.21	-	147.21

25. ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี

ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีคำนวณจากผลแตกต่างชั่วคราวทั้งจำนวนตามวิธีหนี้สิน โดยใช้อัตราภาษีร้อยละ 20 ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีเป็นรายการผลแตกต่างชั่วคราวระหว่างราคาตามบัญชีและฐานภาษีของสินทรัพย์และหนี้สินของกลุ่มกิจการสรุปได้ดังนี้

ณ วันที่ 31 ธันวาคม	งบการเงินรวม			
	รายได้(ค่าใช้จ่าย) ในกำไรหรือ		(ค่าใช้จ่าย) รับรู้ในส่วน	พ.ศ. 2560
	ขาดทุน		ของเจ้าของ	
	พ.ศ. 2559	ขาดทุน	ของเจ้าของ	
	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี				
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	1,134.56	(180.02)	-	954.54
ค่าเผื่อ	2,594.00	(167.28)	-	2,426.72
เงินกู้ยืม	77.65	(77.65)	-	-
รายได้รอการรับรู้	193.20	32.36	-	225.56
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	33.12	(3.82)	-	29.30
ขาดทุนสะสมทางภาษี	5,532.97	(8.35)	-	5,524.62
ค่าสิทธิสำหรับรายการและภาพยนตร์	20.75	(1.59)	-	19.16
ภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงาน	89.26	24.40	-	113.66
ประมาณการหนี้สิน	457.18	(457.18)	-	-
เจ้าหนี้อ่อนพันธทางการเงิน	4.31	572.29	-	576.60
	10,137.00	(266.84)	-	9,870.16
หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี				
ลูกหนี้การค้า	(270.46)	65.03	-	(205.43)
ต้นทุนการกู้ยืม	(54.56)	8.49	-	(46.07)
สินทรัพย์ภายใต้สัญญาเช่าการเงิน	(91.64)	71.15	-	(20.49)
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	(2,177.47)	(706.45)	-	(2,883.92)
เงินกู้ยืม	(2,308.33)	139.67	-	(2,168.66)
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	(1,751.28)	(554.76)	-	(2,306.04)
เงินลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อขาย	-	-	(39.80)	(39.80)
ลูกหนี้อ่อนพันธทางการเงิน	(102.49)	102.49	-	-
	(6,756.23)	(874.38)	(39.80)	(7,670.41)
ภาษีเงินได้รอตัดบัญชี - สุทธิ	3,380.77	(1,141.22)	(39.80)	2,199.75

บริษัท ทู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)

หมายเหตุประกอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2560

25. ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี (ต่อ)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม	งบการเงินเฉพาะกิจการ		
	รายได้(ค่าใช้จ่าย)		
	พ.ศ. 2559 ล้านบาท	ในกำไรหรือขาดทุน ล้านบาท	พ.ศ. 2560 ล้านบาท
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี			
ค่าเสื่อมราคา	321.86	(320.86)	1.00
ค่าเผื่อ	27.68	-	27.68
เงินกู้ยืม	57.37	(57.37)	-
เจ้าหนี้ธนุภัณฑ์ทางการเงิน	4.31	(4.31)	-
	411.22	(382.54)	28.68
หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี			
ลูกหนี้การค้า	(270.45)	65.02	(205.43)
ค่าเสื่อมราคา	(3.81)	2.55	(1.26)
ต้นทุนการกู้ยืม	(37.83)	8.26	(29.57)
	(312.09)	75.83	(236.26)
ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี - สุทธิ	99.13	(306.71)	(207.58)

สินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีสามารถวิเคราะห์ได้ดังนี้

ณ วันที่ 31 ธันวาคม	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2559
	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี				
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีที่จะใช้ประโยชน์				
ภายใน 12 เดือน	2,676.81	848.53	0.31	320.35
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีที่จะใช้ประโยชน์				
เกินกว่า 12 เดือน	7,193.35	9,288.47	28.37	90.88
	9,870.16	10,137.00	28.68	411.23
หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี				
หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีที่จะจ่ายชำระ				
ภายใน 12 เดือน	(2,092.02)	(1,714.44)	(135.96)	(197.64)
หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีที่จะจ่ายชำระ				
เกินกว่า 12 เดือน	(5,578.39)	(5,041.79)	(100.30)	(114.46)
	(7,670.41)	(6,756.23)	(236.26)	(312.10)
ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี - สุทธิ	2,199.75	3,380.77	(207.58)	99.13

บริษัท ทู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)

หมายเหตุประกอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2560

25. ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี (ต่อ)

งบแสดงฐานะการเงินแสดงยอดคงเหลือดังนี้

ณ วันที่ 31 ธันวาคม	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2559
	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	5,396.61	5,375.82	-	99.13
หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	(3,196.86)	(1,995.05)	(207.58)	-
ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี – สุทธิ	2,199.75	3,380.77	(207.58)	99.13

สินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีจะสามารถแสดงหักกลบกกันได้เมื่อสินทรัพย์ และหนี้สินภาษีเงินได้ดังกล่าวเกี่ยวข้องกับหน่วยงานจัดเก็บภาษีเดียวกัน ในงบแสดงฐานะการเงินรวม สินทรัพย์ และหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีแสดงยอดรวมของสินทรัพย์ และหนี้สินสุทธิในแต่ละบริษัท

รายการเคลื่อนไหวของบัญชีภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีมีดังนี้

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2559
	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท
มูลค่าตามบัญชี ณ วันต้นปี	3,380.77	3,588.64	99.13	497.86
รายการตัดบัญชีในกำไรหรือขาดทุน (หมายเหตุข้อ 12)	(1,141.22)	(230.06)	(306.71)	(398.73)
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น	(39.80)	22.19	-	-
มูลค่าตามบัญชี ณ วันสิ้นปี	2,199.75	3,380.77	(207.58)	99.13

สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีสำหรับรายการขาดทุนทางภาษีที่ยังไม่ได้ใช้ยกไปจะรับรู้ได้ไม่เกินจำนวนที่เป็นไปได้ค่อนข้างแน่นอนจะมีกำไรทางภาษีในอนาคตเพียงพอที่จะใช้ประโยชน์ทางภาษีนั้น

กลุ่มกิจการไม่ได้รับรู้สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีจำนวน 8,675.11 ล้านบาท ที่เกิดจากขาดทุนสะสมทางภาษีจำนวน 43,375.56 ล้านบาท ขาดทุนสะสมยกไปสามารถแยกตามปีที่จะหมดประโยชน์ทางภาษีได้ดังนี้

ปีที่หมดประโยชน์ทางภาษี	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะกิจการ
	ล้านบาท	ล้านบาท
พ.ศ. 2561	4,549.89	1,705.50
พ.ศ. 2562	6,528.37	-
พ.ศ. 2563	4,555.17	-
พ.ศ. 2564	19,039.52	3,281.70
พ.ศ. 2565	8,702.61	-
	43,375.56	4,987.20

บริษัท ทู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)

หมายเหตุประกอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2560

26 สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น

ณ วันที่ 31 ธันวาคม	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2559
	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท
เงินมัดจำ	1,376.35	1,184.95	114.15	98.50
ต้นทุนการได้มาของผู้ใช้บริการ – สุทธิ	4,686.53	4,644.01	-	-
ค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้า	1,005.79	694.43	-	-
ลูกหนี้อนุพันธ์ทางการเงิน	0.06	118.30	-	-
อื่นๆ	536.25	139.08	32.15	51.36
รวม	7,604.98	6,780.77	146.30	149.86

27. เงินกู้ยืม

เงินกู้ยืมระยะสั้น

ณ วันที่ 31 ธันวาคม	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2559
	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท
เงินกู้ยืมจากธนาคาร	3,969.36	16,578.39	3,969.36	6,984.64
หุ้นกู้	42,783.02	20,993.29	35,284.47	9,995.75
รวม	46,752.38	37,571.68	39,253.83	16,980.39

เงินกู้ยืมจากธนาคารไม่มีหลักประกัน มีอัตราดอกเบี้ย MLR ต่อปีและจะถึงกำหนดชำระภายในห้าเดือนข้างหน้า

เงินกู้ยืมระยะยาว

เงินกู้ยืมของกลุ่มกิจการเป็นเงินกู้ยืมในสกุลเงินบาท เงินเหรียญสหรัฐอเมริกา และเงินเยนญี่ปุ่น

ณ วันที่ 31 ธันวาคม	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2559
	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท
ประเภทหมุนเวียน				
- หนี้สินภายใต้สัญญาเช่าการเงิน	2,129.22	1,488.10	-	-
- หุ้นกู้	28,648.59	18,899.57	3,961.91	18,899.57
- เงินกู้ยืมที่เกี่ยวกับสัญญาจัดหาและติดตั้งอุปกรณ์	-	266.29	-	266.29
รวมเงินกู้ยืมประเภทหมุนเวียน	30,773.81	20,653.96	3,961.91	19,165.86

บริษัท ทู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)

หมายเหตุประกอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2560

27. เงินกู้ยืม (ต่อ)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม (ต่อ)	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2559
	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท
ประเภทไม่หมุนเวียน				
- หนี้สินภายใต้สัญญาเช่าการเงิน	5,801.47	5,451.99	-	-
- หุ้นกู้	44,122.74	55,038.06	8,190.50	12,119.20
รวมเงินกู้ยืมประเภทไม่หมุนเวียน	49,924.21	60,490.05	8,190.50	12,119.20
รวมเงินกู้ยืม	80,702.02	81,144.01	12,152.41	31,285.06

การเปลี่ยนแปลงของเงินกู้ยืมมีดังนี้

	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะกิจการ
	ล้านบาท	ล้านบาท
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2560		
มูลค่าตามบัญชีสุทธิ ณ วันต้นปี	81,144.01	31,285.06
เงินกู้ยืมเพิ่ม		
- เงินต้น - สุทธิจากต้นทุนการกู้ยืม	17,665.49	-
- รายการที่ไม่ใช่เงินสด - สัญญาเช่าการเงิน	2,939.61	-
- ดอกเบี้ย	371.27	0.16
จ่ายคืนเงินกู้ยืม		
- รายการที่เป็นเงินสด	(21,313.69)	(19,174.13)
- กำไรจากอัตราแลกเปลี่ยนที่เกิดขึ้นจริง	(3.31)	(3.31)
การตัดจำหน่ายต้นทุนการกู้ยืม	79.21	44.63
การแปลงค่าเงินตราต่างประเทศ	(180.57)	-
มูลค่าตามบัญชีสุทธิ ณ วันสิ้นปี	80,702.02	12,152.41

เงินกู้ยืมแสดงสุทธิจากต้นทุนเงินกู้ยืมที่ยังไม่ตัดจำหน่ายจำนวน 221.38 ล้านบาท และ 140.29 ล้านบาท สำหรับงบการเงินรวมและสำหรับงบการเงินเฉพาะกิจการ ตามลำดับ (พ.ศ. 2559 : 266.07 ล้านบาท และ 184.92 ล้านบาท สำหรับงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการตามลำดับ)

บริษัท ทู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)

หมายเหตุประกอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2560

27. เงินกู้ยืม (ต่อ)

เงินกู้ยืมประเภทไม่หมุนเวียน (ไม่รวมหนี้สินภายใต้สัญญาเช่าการเงินและต้นทุนเงินกู้ยืมที่ยังไม่ตัดจำหน่าย) ถึงกำหนดชำระดังนี้

ณ วันที่ 31 ธันวาคม	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2559
	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท
ครบกำหนดภายใน 1 ปี แต่ไม่เกิน 2 ปี	-	23,962.70	-	3,962.70
ครบกำหนดภายใน 2 ปี แต่ไม่เกิน 5 ปี	30,108.10	10,974.70	8,330.00	-
ครบกำหนดหลังจาก 5 ปี	14,221.90	20,355.30	-	8,330.00
	44,330.00	55,292.70	8,330.00	12,292.70

มูลค่าตามบัญชีและมูลค่ายุติธรรมของเงินกู้ยืมประเภทไม่หมุนเวียน (ไม่รวมหนี้สินภายใต้สัญญาเช่าการเงิน) มีดังนี้

	งบการเงินรวม			
	มูลค่าตามบัญชี		มูลค่ายุติธรรม	
	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2559
	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท
หุ้นกู้	44,122.74	55,038.06	42,533.83	53,427.55

	งบการเงินเฉพาะกิจการ			
	มูลค่าตามบัญชี		มูลค่ายุติธรรม	
	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2559
	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท
หุ้นกู้	8,190.50	12,119.20	7,929.43	11,783.28

มูลค่ายุติธรรมของเงินกู้ยืมประเภทหมุนเวียนและหนี้สินภายใต้สัญญาเช่าการเงินมีมูลค่าใกล้เคียงกับมูลค่าตามบัญชี เพราะผลจากการคิดลดกระแสเงินสดไม่แตกต่างอย่างมีสาระสำคัญ มูลค่ายุติธรรมของเงินกู้ยืมประเภทไม่หมุนเวียนคำนวณจากกระแสเงินสดในอนาคตคิดลดด้วยอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมของกลุ่มกิจการและบริษัทร้อยละ 4.77 และร้อยละ 4.50 ตามลำดับ (พ.ศ. 2559 : อัตราร้อยละ 4.92 และ 4.92 สำหรับของกลุ่มกิจการและบริษัท ตามลำดับ) โดยจัดประเภทเป็นข้อมูลระดับที่ 2

บริษัท ทู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)

หมายเหตุประกอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2560

27. เงินกู้ยืม (ต่อ)

อัตราดอกเบี้ย

อัตราดอกเบี้ยของหุ้นกู้เป็นอัตราคงที่

อัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงด้วยวิธีถ่วงน้ำหนักของเงินกู้ยืม ได้แก่

ณ วันที่ 31 ธันวาคม	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2559
	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ
อัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงด้วยวิธีถ่วงน้ำหนัก				
- หนี้สินภายใต้สัญญาเช่าการเงิน	3.97	4.31	-	-
- หุ้นกู้	4.77	4.92	4.50	4.92

หนี้สินภายใต้สัญญาเช่าการเงิน

หนี้สินภายใต้สัญญาเช่าการเงินค้ำประกันโดยสิทธิในสินทรัพย์ภายใต้สัญญาเช่า ซึ่งสิทธิดังกล่าวจะโอนกลับไปยังผู้ให้เช่าทันทีที่ผิดนัดชำระหนี้

หนี้สินภายใต้สัญญาเช่าการเงิน - จำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่ายตามสัญญาเช่าการเงิน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม	งบการเงินรวม	
	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2559
	ล้านบาท	ล้านบาท
ส่วนที่ไม่เกิน 1 ปี	2,449.91	1,799.35
ส่วนที่เกิน 1 ปี แต่ไม่เกิน 5 ปี	6,263.74	5,876.10
	8,713.65	7,675.45
ค่าใช้จ่ายทางการเงินภายใต้สัญญาเช่าการเงินที่ยังไม่เกิดขึ้น	(782.96)	(735.36)
มูลค่าปัจจุบันของหนี้สินภายใต้สัญญาเช่าการเงิน	7,930.69	6,940.09

27. เงินกู้ยืม (ต่อ)

หนี้สินภายใต้สัญญาเช่าการเงิน (ต่อ)

มูลค่าปัจจุบันของหนี้สินภายใต้สัญญาเช่าการเงิน ครอบคลุมชำระดังนี้

ณ วันที่ 31 ธันวาคม	งบการเงินรวม	
	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2559
	ล้านบาท	ล้านบาท
ส่วนที่ไม่เกิน 1 ปี	2,129.22	1,488.10
ส่วนที่เกิน 1 ปี แต่ไม่เกิน 5 ปี	5,801.47	5,451.99
	<u>7,930.69</u>	<u>6,940.09</u>

หุ้นกู้

หุ้นกู้เป็นหุ้นกู้ที่ไม่มีหลักประกัน และจะถึงกำหนดชำระในระหว่างปี พ.ศ. 2561 ถึง พ.ศ. 2572 หุ้นกู้ออกจำหน่ายในสกุลเงินบาท และมีดอกเบี้ยถัวเฉลี่ยร้อยละ 4.77 ต่อปี

รายการที่เกิดขึ้นระหว่างปี พ.ศ. 2560

บริษัท ได้ถอนหุ้นกู้ไม่มีประกันในวันครบกำหนด จำนวน 18.91 พันล้านบาท

บริษัทย่อย TUC ออกหุ้นกู้เพื่อนำเงินมาใช้ในการดำเนินการดังต่อไปนี้

1. ออกหุ้นกู้ไม่มีประกันจำนวน 4.70 ล้านหน่วย ราคาหน่วยละ 1,000 บาท โดยได้รับเงินสุทธิจำนวน 4.69 พันล้านบาท หุ้นกู้มีดอกเบี้ยอัตรา ร้อยละ 3.10 ต่อปี กำหนดจ่ายดอกเบี้ยครั้งเดียวในวันหุ้นกู้ครบกำหนด คือวันที่ 28 พฤษภาคม พ.ศ. 2561
2. ออกหุ้นกู้ไม่มีประกันจำนวน 6.26 ล้านหน่วย ราคาหน่วยละ 1,000 บาท โดยได้รับเงินสุทธิจำนวน 6.24 พันล้านบาท หุ้นกู้มีดอกเบี้ยอัตรา ร้อยละ 4.50 ต่อปี กำหนดจ่ายดอกเบี้ยเป็นรายไตรมาส เริ่มตั้งแต่วันที่ 4 สิงหาคม พ.ศ. 2560 หุ้นกู้ครบกำหนดวันที่ 4 พฤษภาคม พ.ศ. 2565
3. ออกหุ้นกู้ไม่มีประกันจำนวน 2.79 ล้านหน่วย ราคาหน่วยละ 1,000 บาท โดยได้รับเงินสุทธิจำนวน 2.78 พันล้านบาท หุ้นกู้มีดอกเบี้ยอัตรา ร้อยละ 5.00 ต่อปี กำหนดจ่ายดอกเบี้ยเป็นรายไตรมาส เริ่มตั้งแต่วันที่ 4 สิงหาคม พ.ศ. 2560 หุ้นกู้ครบกำหนดวันที่ 4 พฤษภาคม พ.ศ. 2567
4. ออกหุ้นกู้ไม่มีประกันจำนวน 1.38 ล้านหน่วย ราคาหน่วยละ 1,000 บาท โดยได้รับเงินสุทธิจำนวน 1.37 พันล้านบาท หุ้นกู้มีดอกเบี้ยอัตรา ร้อยละ 5.50 ต่อปี กำหนดจ่ายดอกเบี้ยเป็นรายไตรมาส เริ่มตั้งแต่วันที่ 4 สิงหาคม พ.ศ. 2560 หุ้นกู้ครบกำหนดวันที่ 4 พฤษภาคม พ.ศ. 2570
5. ออกหุ้นกู้ไม่มีประกันจำนวน 2.58 ล้านหน่วย ราคาหน่วยละ 1,000 บาท โดยได้รับเงินสุทธิจำนวน 2.57 พันล้านบาท หุ้นกู้มีดอกเบี้ยอัตรา ร้อยละ 5.75 ต่อปี กำหนดจ่ายดอกเบี้ยเป็นรายไตรมาส เริ่มตั้งแต่วันที่ 4 สิงหาคม พ.ศ. 2560 หุ้นกู้ครบกำหนดวันที่ 4 พฤษภาคม พ.ศ. 2572

27. เงินกู้ยืม (ต่อ)

หุ้นกู้ (ต่อ)

รายการที่เกิดขึ้นระหว่างปี พ.ศ. 2559

บริษัท ได้ถอนหุ้นกู้ไม่มีประกันในวันครบกำหนดจำนวน 5.92 พันล้านบาท

บริษัทขอ TUC ออกหุ้นกู้เพื่อนำเงินมาใช้ในการดำเนินการดังต่อไปนี้

1. ออกหุ้นกู้ไม่มีประกันจำนวน 10.97 ล้านหน่วยราคาหน่วยละ 1,000 บาท โดยได้รับเงินสุทธิจำนวน 10.95 พันล้านบาท หุ้นกู้มีดอกเบี้ยอัตรา ร้อยละ 4.50 ต่อปี กำหนดจ่ายดอกเบี้ยเป็นรายไตรมาส เริ่มตั้งแต่วันที่ 2 มีนาคม พ.ศ. 2560 หุ้นกู้ครบกำหนด วันที่ 2 ธันวาคม พ.ศ. 2564
2. ออกหุ้นกู้ไม่มีประกันจำนวน 4.55 ล้านหน่วยราคาหน่วยละ 1,000 บาท โดยได้รับเงินสุทธิจำนวน 4.54 พันล้านบาท หุ้นกู้มีดอกเบี้ยอัตรา ร้อยละ 5.00 ต่อปี กำหนดจ่ายดอกเบี้ยเป็นรายไตรมาส เริ่มตั้งแต่วันที่ 2 มีนาคม พ.ศ. 2560 หุ้นกู้ครบกำหนด วันที่ 2 ธันวาคม พ.ศ. 2566
3. ออกหุ้นกู้ไม่มีประกันจำนวน 7.48 ล้านหน่วยราคาหน่วยละ 1,000 บาท โดยได้รับเงินสุทธิจำนวน 7.46 พันล้านบาท หุ้นกู้มีดอกเบี้ยอัตรา ร้อยละ 5.50 ต่อปี กำหนดจ่ายดอกเบี้ยเป็นรายไตรมาส เริ่มตั้งแต่วันที่ 2 มีนาคม พ.ศ. 2560 หุ้นกู้ครบกำหนด วันที่ 2 ธันวาคม พ.ศ. 2566

TUC ได้ถอนหุ้นกู้ไม่มีประกันในวันครบกำหนดจำนวน 5.00 พันล้านบาท

เงินกู้ยืมที่เกี่ยวกับสัญญาจัดหาและติดตั้งอุปกรณ์

เงินกู้ยืมที่เกี่ยวกับสัญญาจัดหาและติดตั้งอุปกรณ์เป็น Deferred Payment Note (“DPN”) ที่บริษัทออกให้แก่เจ้าหนี้ในปี พ.ศ. 2545 เป็นตัว ในสกุลเงินเยนญี่ปุ่น โดยจะถึงกำหนดชำระในปี พ.ศ. 2560 และมีดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 2.00 ต่อปี

บริษัทและเจ้าหนี้ไม่มีหลักประกันบางรายได้ตกลงเพื่อชำระหนี้ตามสัญญาปรับโครงสร้างหนี้เจ้าหนี้ไม่มีหลักประกันลงวันที่ 22 ธันวาคม พ.ศ. 2542 (“สัญญา DPN”)

ในวันที่ 15 กรกฎาคม พ.ศ. 2560 บริษัทได้ชำระหนี้ทั้งหมดตามสัญญาปรับโครงสร้างหนี้ไม่มีหลักประกัน (“สัญญา DPN”)

บริษัท ทู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)

หมายเหตุประกอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2560

28. เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น

ณ วันที่ 31 ธันวาคม	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2559
	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท
เจ้าหนี้การค้า	67,540.23	64,421.77	1,514.43	988.32
เจ้าหนี้อื่น	133.82	165.42	89.89	103.13
รายได้รับล่วงหน้า	2,918.37	2,800.50	12.68	184.64
เจ้าหนี้ค่าบริการค่าโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่				
ภายในประเทศ	8,706.58	-	-	-
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	36,195.63	31,126.71	1,534.29	1,537.94
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	115,494.63	98,514.40	3,151.29	2,814.03

ค่าใช้จ่ายค้างจ่ายสามารถวิเคราะห์ได้ดังนี้

ณ วันที่ 31 ธันวาคม	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2559
	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท
ค่าใช้จ่ายตามสัญญาร่วมการงาน				
และสัญญาอนุญาตให้ดำเนินการ	7,945.26	7,379.07	201.08	296.36
หนี้สินภายใต้สัญญาและใบอนุญาตให้ดำเนินการ				
ที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี (หมายเหตุข้อ 30)	15,401.85	11,795.29	-	-
ค่าใช้จ่ายโครงข่ายค้างจ่าย	1,570.45	1,067.07	10.50	134.36
ค่าตอบแทนผลการปฏิบัติงาน	1,067.96	1,183.89	358.72	243.43
ดอกเบี้ยค้างจ่าย	1,359.47	707.62	706.76	380.93
อื่นๆ	8,850.64	8,993.77	257.23	482.86
รวมค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	36,195.63	31,126.71	1,534.29	1,537.94

29. หนี้สินหมุนเวียนอื่น

ณ วันที่ 31 ธันวาคม	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2559
	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท
ภาษีมูลค่าเพิ่มรอใบกำกับภาษี	2,890.60	3,113.03	413.91	429.91
เจ้าหนี้อ่อนพันธทางการเงิน	704.52	22.79	-	21.55
อื่นๆ	1,287.92	962.33	124.40	57.86
รวม	4,883.04	4,098.15	538.31	509.32

บริษัท ทู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)

หมายเหตุประกอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2560

30. หนี้สินภายใต้สัญญาและใบอนุญาตนให้ดำเนินการ

รายละเอียดหนี้สินภายใต้สัญญาและใบอนุญาตนให้ดำเนินการมีดังต่อไปนี้

ณ วันที่ 31 ธันวาคม	งบการเงินรวม	
	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2559
	ล้านบาท	ล้านบาท
หมุนเวียน (รวมอยู่ใน “ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย”) (หมายเหตุข้อ 28)	15,401.85	11,795.29
ไม่หมุนเวียน	64,633.97	77,652.49
	80,035.82	89,447.78

การเปลี่ยนแปลงของหนี้สินภายใต้สัญญาและใบอนุญาตนให้ดำเนินการมีดังนี้

	งบการเงินรวม
	ล้านบาท
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2560	
มูลค่าตามบัญชีสุทธิ ณ วันต้นปี	89,447.78
จ่ายชำระ	(11,804.88)
ดอกเบี้ยจ่าย (หมายเหตุข้อ 11)	2,392.92
มูลค่าตามบัญชีสุทธิ ณ วันสิ้นปี	80,035.82

31. ภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงาน

ผลประโยชน์ตอบแทนพนักงานเมื่อเกษียณอายุ

กลุ่มกิจการมีแผนการจ่ายผลตอบแทนให้แก่พนักงานที่เข้าเงื่อนไขในประเทศไทย ภายใต้แผน พนักงานมีสิทธิได้รับเงินชดเชยตามกฎหมายเริ่มจากสามสิบวันถึงสามร้อยวันของอัตราค่าจ้างสุดท้ายในวันครบเกษียณอายุ มูลค่าปัจจุบันของภาระผูกพันที่ต้องจ่ายมีดังต่อไปนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	31 ธันวาคม พ.ศ. 2560	31 ธันวาคม พ.ศ. 2559	31 ธันวาคม พ.ศ. 2560	31 ธันวาคม พ.ศ. 2559
	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท
หนี้สินในงบแสดงฐานะการเงิน				
ภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงาน	2,154.85	1,982.12	906.25	555.04
ค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ				
ผลประโยชน์พนักงาน	221.12	196.05	358.68	41.30
การวัดมูลค่าใหม่ของภาระผูกพันผลประโยชน์				
หลังจากออกจากงาน	-	485.52	-	173.99
	221.12	681.57	368.68	215.29

การเปลี่ยนแปลงของภาระผูกพันผลประโยชน์ที่กำหนดไว้ระหว่างปีมีดังนี้

	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะกิจการ
	ล้านบาท	ล้านบาท
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2560		
มูลค่าตามบัญชีสุทธิ ณ วันต้นปี	1,982.12	555.04
ต้นทุนบริการปัจจุบัน	159.62	35.01
ต้นทุนดอกเบี้ย	61.50	16.29
โอนเข้า	-	307.38
จ่ายผลประโยชน์	(48.39)	(7.47)
มูลค่าตามบัญชีสุทธิ ณ วันสิ้นปี	2,154.85	906.25

31. ภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงาน (ต่อ)

ผลประโยชน์ตอบแทนพนักงานเมื่อเกษียณอายุ (ต่อ)

ค่าใช้จ่ายที่รับรู้ในกำไรหรือขาดทุนประกอบด้วย

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2559
	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท
ต้นทุนบริการปัจจุบัน	159.62	136.59	35.01	27.09
ต้นทุนดอกเบี้ย	61.50	59.46	16.29	16.16
โอนเข้า(ออก)	-	-	307.38	(1.95)
รวม (แสดงเป็นส่วนหนึ่งของค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงาน)	221.12	196.05	358.67	41.30
จัดประเภทเป็น				
ต้นทุนการให้บริการ	79.61	90.97	125.48	3.61
ค่าใช้จ่ายในการขาย	2.51	26.79	20.26	2.47
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร	139.00	78.29	212.94	35.22
	221.12	196.05	358.68	41.30

ข้อสมมติฐานหลักในการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยที่ใช้เป็นดังนี้

	งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ	
	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2559
	ร้อยละ	ร้อยละ
อัตราคิดลด	3.30	3.30
อัตราการเพิ่มขึ้นของเงินเดือนที่คาดไว้	6.00	6.00

สมมติฐานเกี่ยวกับอัตราการเสียชีวิตกำหนดโดยคำแนะนำของนักคณิตศาสตร์ประกันภัยซึ่งมีการพิมพ์เผยแพร่ในประเทศไทย ตาราง TMO08 เป็นตารางอัตราการเสียชีวิตที่ได้มีการสำรวจผู้ถือกรรมสิทธิ์ประกันชีวิตของบริษัทประกันในประเทศไทย จึงเหมาะสมที่จะใช้เป็นอัตราที่สะท้อนอัตราการเสียชีวิตของประชากรในประเทศไทย

ความอ่อนไหวของข้อสมมติฐานหลัก :

	ผลกระทบต่อภาระผูกพันโครงการผลประโยชน์ที่กำหนดไว้					
	การเปลี่ยนแปลงในข้อ		การเพิ่มขึ้นของข้อ		การลดลงของข้อ	
	สมมติ		สมมติ		สมมติ	
	ร้อยละ		ร้อยละ		ร้อยละ	
อัตราคิดลด	1.00		ลดลง	10.13	เพิ่มขึ้น	12.00
อัตราการเพิ่มขึ้นของเงินเดือนที่คาดไว้	1.00		เพิ่มขึ้น	11.73	ลดลง	10.12

31. ภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงาน (ต่อ)

ผลประโยชน์ตอบแทนพนักงานเมื่อเกษียณอายุ (ต่อ)

การวิเคราะห์ความอ่อนไหวข้างต้นนี้อ้างอิงจากการเปลี่ยนแปลงข้อสมมติ ขณะที่ให้ข้อสมมติอื่นคงที่ ในทางปฏิบัติสถานการณ์ดังกล่าวยากที่จะเกิดขึ้น และการเปลี่ยนแปลงในข้อสมมติอาจมีความสัมพันธ์กัน ในการคำนวณการวิเคราะห์ความอ่อนไหวของภาระผูกพันผลประโยชน์ที่กำหนดไว้ที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงในข้อสมมติหลักได้ใช้วิธีเดียวกับ (มูลค่าปัจจุบันของภาระผูกพันโครงการผลประโยชน์ที่กำหนดไว้) คำนวณด้วยวิธีคิดลดแต่ละหน่วยที่ประมาณการไว้ (Project Unit Credit Method) ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน) ในการคำนวณหนี้สินบำนาญบำนาญที่รับรู้ในงบแสดงฐานะการเงิน

วิธีการและประเภทของข้อสมมติที่ใช้ในการวิเคราะห์ความอ่อนไหวไม่มีการเปลี่ยนแปลงเมื่อเปรียบเทียบกับงวดก่อน

กลุ่มกิจการมีความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงาน โดยความเสี่ยงที่มีนัยสำคัญคือ

การเปลี่ยนแปลงในอัตราผลตอบแทนที่แท้จริงของพันธบัตร อัตราผลตอบแทนที่แท้จริงของพันธบัตรรัฐบาลที่ลดลงจะทำให้หนี้สินของโครงการเพิ่มสูงขึ้น

ระยะเวลาถ่วงเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักของภาระผูกพันตามโครงการผลประโยชน์พนักงานคือ 19 ปี

การวิเคราะห์การครบกำหนดของการจ่ายชำระภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงานที่ไม่มีการคิดลดระหว่างปี พ.ศ. 2561 ถึง พ.ศ. 2569 มีดังนี้

	งบการเงินรวม			
	ส่วนที่ไม่เกิน 1 ปี	ระหว่าง 1 ถึง 2 ปี	ส่วนที่เกิน 3 ปี	รวม
	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท
ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2560				
ภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงาน	61.91	152.90	948.06	1,162.87
รวม	61.91	152.90	948.06	1,162.87

	งบการเงินเฉพาะกิจการ			
	ส่วนที่ไม่เกิน 1 ปี	ระหว่าง 1 ถึง 2 ปี	ส่วนที่เกิน 3 ปี	รวม
	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท
ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2560				
ภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงาน	33.00	55.99	271.86	360.85
รวม	33.00	55.99	271.86	360.85

บริษัท ทู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)

หมายเหตุประกอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2560

32. หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น

ณ วันที่ 31 ธันวาคม	งบการเงินรวม	
	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2559
	ล้านบาท	ล้านบาท
เงินรับล่วงหน้าจากสัญญาเช่าดำเนินงานระยะยาว	9,936.92	10,551.58
เงินมัดจำรับจากลูกค้า	1,096.16	1,360.05
ประมาณการหนี้สิน	-	2,285.89
เจ้าหนี้อ่อนพื้นที่ทางการเงิน	2,184.69	0.70
อื่น ๆ	67.32	70.79
รวม	13,285.09	14,269.01

ระหว่างปี พ.ศ. 2560 ประมาณการสำหรับการใช้สิทธิของ กสท. จำนวน 2,285.89 ล้านบาท (พ.ศ. 2559 : 1,186.71 ล้านบาท) ได้ถูกกลับรายการและรับรู้เป็นรายได้อื่นในงบการเงินรวม เนื่องจากคู่สัญญาได้แสดงเจตจำนงที่จะไม่ใช้สิทธิ

AWC ซึ่งเป็นบริษัทย่อยได้ทำสัญญาเช่าระยะยาวรวมทั้งสิทธิในการซื้อกับ DIF เมื่อวันที่ 5 มีนาคม พ.ศ. 2558 ซึ่ง DIF ได้ชำระค่าเช่าทรัพย์สินล่วงหน้าเป็นจำนวนเงิน 12,293.12 ล้านบาท ไม่รวมภาษีมูลค่าเพิ่มแก่ AWC สำหรับการเช่าระบบใยแก้วนำแสง เป็นเวลา 20 ปี ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2560 รายได้รับล่วงหน้าจำนวน 614.66 ล้านบาท และจำนวน 9,936.62 ล้านบาท แสดงไว้ภายใต้ “เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น” และ “หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น” ตามลำดับ สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2560 กลุ่มกิจการรับรู้รายได้ค่าเช่าจำนวน 441.86 ล้านบาท

33. ทุนเรือนหุ้น และส่วนเกินมูลค่าหุ้น

หุ้นจดทะเบียนจำนวนทั้งสิ้น 33,368.66 ล้านหุ้น (พ.ศ. 2559 : 33,368.66 ล้านหุ้น) ซึ่งมีมูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 4 บาท (พ.ศ. 2559 : หุ้นละ 4 บาท)

	จำนวนหุ้น ล้านหุ้น	หุ้นสามัญ ล้านบาท	ส่วนเกินมูลค่าหุ้น ล้านบาท	รวม ล้านบาท
หุ้นจดทะเบียน				
ณ วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2559	24,607.93	98,431.71	-	98,431.71
จดทะเบียนหุ้นเพิ่ม	8,760.73	35,042.91	-	35,042.91
ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2559	33,368.66	133,474.62	-	133,474.62
ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2560	33,368.66	133,474.62	-	133,474.62

บริษัท ทู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)

หมายเหตุประกอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2560

33. ทุนเรือนหุ้น และส่วนเกินมูลค่าหุ้น (ต่อ)

	จำนวนหุ้น ล้านหุ้น	หุ้นสามัญ ล้านบาท	ส่วนเกินมูลค่าหุ้น ล้านบาท	รวม ล้านบาท
หุ้นที่ออกจำหน่ายได้รับชำระเต็มมูลค่าแล้ว				
ณ วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2559	24,607.93	98,431.71	-	98,431.71
การออกหุ้นสามัญ	8,760.27	35,041.07	26,384.07	61,425.14
ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2559	33,368.20	133,472.78	26,384.07	159,856.85
ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2560	33,368.20	133,472.78	26,384.07	159,856.85

ในระหว่างเดือนพฤษภาคม ถึง มิถุนายน พ.ศ. 2559 บริษัทได้รับชำระค่าหุ้นจำนวน 59,948.80 ล้านบาท (สุทธิจากต้นทุนการออกหุ้น) จากการออกหุ้นใหม่ภายใต้การเสนอขายหุ้นใหม่ต่อผู้ถือหุ้นเดิมจำนวน 8,391.18 ล้านหุ้นในราคาใช้สิทธิ 7.15 บาทต่อหุ้น และจากการออกหุ้นใหม่จำนวน 369.09 ล้านหุ้น เป็นการจ่ายหุ้นปันผล บริษัทได้ออกหุ้นและเสร็จสิ้นการจดทะเบียนหุ้นทุนที่ออกและชำระแล้วกับกระทรวงพาณิชย์เมื่อวันที่ 29 มิถุนายน พ.ศ. 2559 หุ้นที่ออกได้รับชำระเต็มมูลค่าแล้ว

34. สำรองตามกฎหมาย

สำรองตามกฎหมายตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติบริษัทมหาชน พ.ศ. 2535 ซึ่งกำหนดให้บริษัทต้องจัดสรรเงินสำรองอย่างน้อยร้อยละ 5 ของกำไรสุทธิประจำปีหลังหักส่วนของขาดทุนสะสมยกมา (ถ้ามี) จนกระทั่งสำรองนี้มีมูลค่าไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ของทุนจดทะเบียน สำรองตามกฎหมายดังกล่าวนี้ไม่สามารถนำมาจ่ายปันผลได้ ระหว่างปี พ.ศ. 2560 บริษัทได้จัดสรรกำไรจำนวน 107.50 ล้านบาท (พ.ศ. 2559 : 6.58 ล้านบาท) เป็นสำรองตามกฎหมาย

35. ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม

ณ วันที่ 31 ธันวาคม	งบการเงินรวม	
	พ.ศ. 2560 ล้านบาท	พ.ศ. 2559 ล้านบาท
มูลค่าตามบัญชีสุทธิ ณ วันต้นปี	675.73	659.08
ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมลงทุนเพิ่มในหุ้นที่ออกใหม่ของบริษัทย่อย	-	14.15
ซื้อหุ้นจากส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม	0.01	(7.67)
สัดส่วนของส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมเพิ่มขึ้น	(0.01)	2.95
ขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย	-	(0.10)
ส่วนแบ่งผลขาดทุนในบริษัทย่อย	(6.18)	7.32
มูลค่าตามบัญชีสุทธิ ณ วันสิ้นปี	669.55	675.73

บริษัท ทู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)

หมายเหตุประกอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2560

36. กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน

การกระทบยอดกำไร(ขาดทุน)สุทธิให้เป็นกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานมีดังต่อไปนี้

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม	หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
		พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2559
		ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท
กำไร(ขาดทุน)ก่อนภาษีเงินได้		3,631.87	(2,317.39)	2,456.63	530.40
รายการปรับปรุง :					
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย		36,266.56	28,079.76	1,563.07	1,811.72
ดอกเบี้ยรับ		(532.98)	(442.21)	(253.98)	(498.10)
ดอกเบี้ยจ่าย	11	5,916.68	4,671.53	1,953.06	2,331.64
ต้นทุนทางการเงินที่เกี่ยวข้องกับใบอนุญาต	11	2,392.92	1,422.35	-	-
เงินปันผลรับ	42	-	-	(1,583.81)	(1,957.50)
ขาดทุน(กำไร)จากการขายที่ดิน อาคารและอุปกรณ์		119.86	233.66	(4.12)	(3.20)
กำไรจากการขายสินทรัพย์โครงสร้างพื้นฐาน	41	(2,429.88)	-	-	-
หนี้สงสัยจะสูญ	10	1,830.63	1,795.45	140.19	222.03
การด้อยค่าของเงินลงทุนบริษัทย่อย		-	-	-	57.63
การด้อยค่าของเงินลงทุนกิจการร่วมค้า		-	0.95	-	-
กลับรายการประมาณการหนี้สินจากการใช้สิทธิของ กสท.	32	(2,285.89)	(1,186.71)	-	-
ภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงานที่เพิ่มขึ้น	31	221.12	196.05	358.67	41.30
(กำไร)ขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนที่ยังไม่เกิดขึ้นจริง		(416.75)	388.81	(21.55)	40.95
(กำไร)ขาดทุนจากการเลิกกิจการในบริษัทย่อย	20.1	(5.28)	24.88	15.43	-
(กำไร)ขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนที่เกี่ยวข้องกับการจ่าย					
ชำระคืนเงินกู้ยืม	27	(3.31)	17.85	(3.31)	17.85
ส่วนแบ่งผลกำไร	20	(3,192.60)	(4,645.73)	-	-

36. กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน (ต่อ)

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม	หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
		พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2559
		ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท
การเปลี่ยนแปลงของสินทรัพย์และหนี้สินดำเนินงาน					
- ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น		(18,893.40)	36.16	(1,508.35)	(3,744.27)
- เงินลงทุนระยะสั้น		(0.02)	(0.02)	-	-
- สินค้าคงเหลือ		(5,607.12)	(2,957.40)	9.17	7.75
- สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น		(12,393.56)	(10,994.89)	25.84	(13.99)
- เงินลงทุนในค่าสิทธิสำหรับรายการภาพยนตร์		(1,930.19)	(2,081.75)	-	-
- สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น		(899.92)	(256.48)	3.56	30.82
- เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น		8,620.18	642.04	12.18	(342.42)
- หนี้สินหมุนเวียนอื่น		106.39	726.55	72.65	382.73
- หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น		(317.33)	(230.12)	(7.47)	(54.59)
กระแสเงินสดได้มาจาก(ใช้ไปใน)การดำเนินงาน		10,197.98	13,123.34	3,227.86	(1,139.25)
<u>บวก</u> เงินสดรับ - ดอกเบี้ยรับ		546.63	406.12	236.28	493.40
เงินสดรับ - ภาษีเงินได้		1,820.07	1,750.80	-	921.92
<u>หัก</u> เงินสดจ่าย - ดอกเบี้ยจ่าย		(4,079.41)	(4,026.29)	(1,443.59)	(2,153.71)
เงินสดจ่าย - ภาษีเงินได้		(3,491.93)	(3,157.84)	(292.71)	(169.23)
เงินสดสุทธิได้มาจาก(ใช้ไปใน)กิจกรรมดำเนินงาน		4,993.34	8,096.13	1,727.84	(2,046.87)

37. เครื่องมือทางการเงิน

วัตถุประสงค์และข้อตกลงและเงื่อนไขที่สำคัญ

กลุ่มกิจการได้นำวิธีการบริหารความเสี่ยงที่เกิดจากเงินตราต่างประเทศดังต่อไปนี้มาใช้ เพื่อป้องกันความเสี่ยงที่เกิดจากการผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ

- ทำสัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า
- เจรจากดลงเงื่อนไขการจ่ายชำระหนี้ในสกุลเงินตราต่างประเทศสำหรับแต่ละรายการ และ
- เจรจากดลงกับเจ้าหนี้ต่างประเทศ เพื่อแบ่งภาระจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ

การพิจารณาความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยนจะทำในแต่ละสกุลเงิน และประมาณการอัตราแลกเปลี่ยนล่วงหน้าหกเดือน ซึ่งประมาณการอัตราแลกเปลี่ยนดังกล่าวจะอาศัยข้อมูลเกี่ยวกับการเคลื่อนไหวของอัตราแลกเปลี่ยนจากสถาบันวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางการเงินที่เชื่อถือได้และข้อมูลดังกล่าวข้างต้นจะนำมาพิจารณาพร้อมกับต้นทุนในการประกันความเสี่ยง และความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องอื่นๆ เพื่อที่จะตัดสินใจในการทำการประกันความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยน

ในการป้องกันความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยน โดยการใช้สัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้านั้น กลุ่มกิจการจะพิจารณารายการที่เป็นเงินตราต่างประเทศแต่ละรายการ

37. เครื่องมือทางการเงิน (ต่อ)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2560 และ พ.ศ. 2559 ยอดคงเหลือสินทรัพย์และหนี้สินที่มีมูลค่าเป็นเงินตราต่างประเทศมีดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2559
	หน่วยเงินตราต่างประเทศ : ล้าน	หน่วยเงินตราต่างประเทศ : ล้าน	หน่วยเงินตราต่างประเทศ : ล้าน	หน่วยเงินตราต่างประเทศ : ล้าน
สินทรัพย์				
ดอลลาร์สหรัฐ	31.50	22.86	-	-
ยูโร	0.81	12.37	-	-
เยนญี่ปุ่น	0.10	0.10	-	-
หนี้สิน				
ดอลลาร์สหรัฐ	1,602.09	1,460.59	-	0.04
เยนญี่ปุ่น	0.04	855.35	-	855.32
ปอนด์สเตอร์ลิง	0.03	0.03	-	-
ยูโร	0.89	0.94	-	-
ดอลลาร์ฮ่องกง	0.02	-	-	-
ดอลลาร์สิงคโปร์	0.01	-	-	-

ยอดสินทรัพย์ที่มีมูลค่าเป็นเงินตราต่างประเทศประกอบด้วย เงินสดและลูกหนี้ ส่วนยอดหนี้สินที่มีมูลค่าเป็นเงินตราต่างประเทศ ประกอบด้วย ยอดเจ้าหนี้การค้า เงินกู้ยืมและเจ้าหนี้อื่น

38. สัญญาและภาระผูกพัน

38.1 บริษัทได้ทำสัญญาร่วมการทำงานและร่วมลงทุนขยายบริการโทรศัพท์พื้นฐานจำนวน 2.6 ล้านเลขหมายในเขตโทรศัพท์นครหลวงกับ ทศท. และได้จัดทำข้อตกลงแนบท้ายสัญญาดังกล่าว สำหรับบริการดังต่อไปนี้

- บริการโทรศัพท์พื้นฐาน
- ข้อตกลงบริการเสริม
- ข้อตกลงดำเนินการโทรศัพท์พื้นฐานในสถานที่ไม่ใช่สถานที่ (Personal Communication Telephone)
- ข้อตกลงดำเนินการโทรศัพท์สาธารณะ
- ข้อตกลงดำเนินการเกี่ยวกับการรับค่าขอโทรศัพท์ กำหนดเลขหมายโทรศัพท์ รวมทั้งการชำระค่าติดตั้งและเงินประกันการใช้โทรศัพท์แทน ทศท.
- ข้อตกลงการรับแจ้งเหตุขัดข้องและการซ่อมบำรุงจากผู้ปกปลายทาง (Distribution Point) ถึงราวกันฟ้า (Protector)
- ข้อตกลงให้ดำเนินการโทรศัพท์พื้นฐานในสถานที่ไม่ใช่สถานที่ภายใต้โครงข่ายของ ทศท.

ภายใต้เงื่อนไขของสัญญา สัญญาแก้ไขเพิ่มเติมและข้อตกลงแนบท้ายดังกล่าว ทศท. จะแบ่งรายได้ที่ได้รับจริงก่อนหักค่าใช้จ่ายให้แก่ บริษัทในอัตราร้อยละ 75 ในสัญญาและข้อตกลงแนบท้าย นอกจากนี้บริษัทมีภาระผูกพันต่างๆ เช่น จะต้องลงทุน จัดหา ติดตั้ง จัดการ ตลอดจนบำรุงรักษาอุปกรณ์ในระบบต่างๆ และจะต้องโอนกรรมสิทธิ์ในอุปกรณ์ในระบบดังกล่าวบางส่วนตลอดจนที่ดินและอาคารที่บริษัทเป็นผู้จัดหาและติดตั้งให้แก่ ทศท. เป็นต้น

เมื่อวันที่ 29 ตุลาคม พ.ศ. 2560 สัญญาที่ได้กล่าวไปข้างต้นได้สิ้นสุดอายุลง บริษัทไม่มีภาระผูกพันที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

38.2 บริษัทย่อยบางแห่งได้ทำสัญญากับ อสมท. เพื่อให้บริการโทรทัศระบบบอกรับเป็นสมาชิก

ภายใต้สัญญาเหล่านี้ บริษัทย่อยมีภาระในการลงทุน จัดหา ติดตั้ง ควบคุม ตลอดจนบำรุงรักษาอุปกรณ์ บริษัทย่อยมีภาระที่จะต้องโอนกรรมสิทธิ์ในอุปกรณ์ในระบบข้างต้นให้แก่ อสมท. เมื่ออุปกรณ์และระบบข้างต้นติดตั้งแล้วเสร็จ ตามเงื่อนไขของสัญญา บริษัทย่อยได้รับสิทธิในการเรียกเก็บเงินมัดจำ ค่าสมาชิกและค่าธรรมเนียมบริการอื่นๆ จากผู้ใช้บริการในอัตราที่ระบุไว้ในสัญญา

นอกจากนี้บริษัทย่อยดังกล่าวข้างต้นมีภาระผูกพันกับธนาคารในประเทศบางแห่งจากการออกหนังสือค้ำประกันแก่ อสมท. เป็นจำนวนเงิน 31.20 ล้านบาท หนังสือค้ำประกันเหล่านี้ใช้เพื่อเป็นหลักประกันการปฏิบัติตามสัญญาข้างต้นของบริษัทย่อย

ภายใต้เงื่อนไขในสัญญา บริษัทย่อยบางแห่งมีข้อผูกพันที่ต้องจ่ายผลตอบแทนขั้นต่ำให้แก่คู่สัญญาดังต่อไปนี้

งวดกำหนดชำระ	จำนวนเงินขั้นต่ำ
	ที่ต้องชำระ ล้านบาท
ภายใน 1 ปี	35.00
ระหว่าง 1 ถึง 2 ปี	35.00

38. สัญญาและภาระผูกพัน (ต่อ)

38.3 เมื่อวันที่ 27 มกราคม พ.ศ. 2554 BFKT บริษัทย่อยของกลุ่มกิจการได้ทำสัญญา กับ กสท. ในการเช่าเครื่องและอุปกรณ์วิทยุคมนาคมระบบ HSPA โดยมีอายุสัญญา 14.5 ปี ภายใต้สัญญาเช่าอุปกรณ์ระบบ HSPA BFKT มีภาระต้องจัดหา ติดตั้ง บริหารจัดการและบำรุงรักษาอุปกรณ์ตามที่จำเป็นต่อการให้บริการภายใต้เทคโนโลยี HSPA โดยให้เป็นไปตามความจุที่ได้ระบุไว้ในสัญญาและสัญญาแก้ไขเพิ่มเติมที่มีผลบังคับใช้วันที่ 3 ธันวาคม พ.ศ. 2556 เป็นระยะเวลา 14.5 ปี และเพื่อเป็นการตอบแทน BFKT มีสิทธิได้รับรายได้จากการให้บริการดังกล่าวตามที่ได้ระบุไว้ในสัญญา

เมื่อวันที่ 27 มกราคม พ.ศ. 2554 RMV บริษัทย่อยของกลุ่มกิจการได้ทำสัญญากับ กสท. (“สัญญา”) ภายใต้เงื่อนไขในสัญญา RMV ต้องให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ภายใต้เทคโนโลยี HSPA ซึ่งได้รับขายส่งมาจาก กสท. เป็นระยะเวลา 14.5 ปี เมื่อวันที่ 16 ธันวาคม พ.ศ. 2558 RMV ได้รับการต่ออายุใบอนุญาตประกอบกิจการให้บริการขายต่อบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่และบริการอินเทอร์เน็ตแบบที่หนึ่งจาก กทช. RMV มีสิทธิและหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบกิจการ โทรคมนาคม พ.ศ. 2544 และเงื่อนไขตามทีระบุไว้ในใบอนุญาต ใบอนุญาตมีกำหนดสิ้นสุดวันที่ 15 ธันวาคม พ.ศ. 2563

ต่อมาได้มีความเห็นที่ต่างกันระหว่างกลุ่มกิจการและ กสท. ในหลายประเด็นที่เกี่ยวกับการตีความสัญญาและในรายละเอียดของการคำนวณรายได้และค่าใช้จ่ายต่างๆที่เกี่ยวข้อง อย่างไรก็ตาม ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2558 กลุ่มกิจการและ กสท. ได้บรรลุข้อตกลงในการรับและจ่ายชำระหนี้บางส่วนสำหรับรายได้ค่าเช่าและค่าบริการของ BFKT และต้นทุนการดำเนินงานของ RMV และได้บรรลุข้อตกลงในหลายประเด็นโดยมีวัตถุประสงค์ในการยุติข้อพิพาทที่มีต่อกันและรวมถึงยอดเงินคงค้างที่ยังไม่ได้ชำระระหว่างกัน

สำหรับประเด็นที่ยังเหลือและยอดคงค้างที่ยังตกลงกันไม่ได้ ทั้งสองฝ่ายจะทำการหารือเพื่อให้ได้ข้อสรุปต่อไป ผู้บริหารเชื่อว่าผลสรุปจะไม่มีผลกระทบอย่างมีสาระสำคัญต่อกลุ่มกิจการ

ภายใต้สัญญาต่าง ๆ ข้างต้น กลุ่มกิจการมีภาระผูกพันกับธนาคารในประเทศบางแห่งจากการออกหนังสือค้ำประกันให้แก่ กสท. เป็นจำนวนเงิน 200.00 ล้านบาท

38.4 เมื่อวันที่ 7 ธันวาคม พ.ศ. 2555 TUC บริษัทย่อยของกลุ่มกิจการได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ IMT ย่าน 2.1 GHz จาก กสทช. ใบอนุญาตครอบคลุมสามแถบย่านความถี่ และอนุญาตให้ใช้เพื่อให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่เป็นระยะเวลา 15 ปี TUC ต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดและเงื่อนไขและชำระค่าธรรมเนียมตามที่กำหนดไว้ในใบอนุญาต

38.5 เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม พ.ศ. 2558 TUC บริษัทย่อยของกลุ่มกิจการได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ย่าน 1800MHz จาก กสทช. ใบอนุญาตครอบคลุมสองแถบย่านความถี่ และอนุญาตให้ใช้เพื่อให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่เป็นระยะเวลา 18 ปี TUC ต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดและเงื่อนไขและชำระค่าธรรมเนียมตามที่กำหนดไว้ในใบอนุญาต

38.6 เมื่อวันที่ 14 มีนาคม พ.ศ. 2559 TUC ซึ่งเป็นบริษัทย่อยได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ 900MHz จาก กสทช. ซึ่งใบอนุญาตนั้นอนุญาตให้บริษัทย่อยให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่เป็นระยะเวลา 15 ปี ใบอนุญาตสิ้นสุดวันที่ 30 มิถุนายน พ.ศ. 2574 TUC ต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดและเงื่อนไขและชำระค่าธรรมเนียมตามที่กำหนดไว้ในใบอนุญาต

38.7 บริษัทและบริษัทย่อยมีภาระผูกพันกับธนาคารในประเทศบางแห่งตามสัญญาค้ำประกันที่ออกให้หน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจและบริษัทต่าง ๆ รวมเป็นเงิน 3,799.65 ล้านบาท และ 1,191.35 ล้านบาท ตามลำดับ

38. สัญญาและภาระผูกพัน (ต่อ)

- 38.8 ภายใต้ข้อกำหนดของสัญญาต่างๆ ที่บริษัทและบริษัทย่อยบางแห่งได้ทำไว้ สิทธิประโยชน์ของบริษัทและบริษัทย่อยบางแห่งซึ่งนำไปค้าประกันหรือจ้างเพื่อเป็นหลักประกันสำหรับหนี้สิน มีรายละเอียดดังนี้

	มูลค่าตามบัญชี ณ วันที่ 31 ธันวาคม			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	พ.ศ. 2560 ล้านบาท	พ.ศ. 2559 ล้านบาท	พ.ศ. 2560 ล้านบาท	พ.ศ. 2559 ล้านบาท
เงินฝากประจำและเงินฝาก				
ออมทรัพย์	96.08	70.06	43.99	42.36
เงินลงทุนในหุ้นทุนใน				
บริษัทรวม	699.90	770.00	694.56	694.55

- 38.9 บริษัทและบริษัทย่อยมีสัญญากับบริษัทหลายแห่งเพื่อจัดหาและติดตั้งอุปกรณ์โครงข่ายโทรศัพท์เพิ่มเติม เพื่อขยายประสิทธิภาพของอุปกรณ์โครงข่ายและสัญญาต่างๆ ที่เกี่ยวกับรายจ่ายฝ่ายทุน ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2560 ภาระผูกพันตามสัญญาดังกล่าวข้างต้นถูกบันทึกไว้ในงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการเป็นจำนวน 25,866.98 ล้านบาท และ 15.91 ล้านบาท ตามลำดับ (พ.ศ. 2559 : 27,772.53 ล้านบาท และ 25.46 ล้านบาท ตามลำดับ)

- 38.10 กลุ่มกิจการทำสัญญาเช่าดำเนินงานที่ไม่สามารถยกเลิกได้สำหรับอุปกรณ์โทรคมนาคมระยะเวลาของสัญญาเช่าอยู่ระหว่าง 5 ถึง 16 ปี

ยอดรวมของจำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่ายในอนาคตตามสัญญาเช่าดำเนินงานที่ไม่สามารถยกเลิกได้ มีดังนี้

	งบการเงินรวม	
	พ.ศ. 2560 ล้านบาท	พ.ศ. 2559 ล้านบาท
ภายใน 1 ปี	4,263.58	3,313.62
เกินกว่า 1 ปีแต่ไม่เกิน 5 ปี	16,099.78	12,646.89
เกินกว่า 5 ปี	22,520.80	15,594.68
	42,884.16	31,555.19

39. คลิฟร็อกและข้อพิพาทยื่นต่ออนุญาโตตุลาการและหนี้สินที่อาจเกิดขึ้น

39.1 คลิฟร็อกที่ค้างอยู่ที่ศาลปกครอง

39.1.1 ข้อพิพาทเกี่ยวกับการตีความสัญญาของบริษัทกับผู้ถือหุ้นสาธารณะ

เมื่อวันที่ 23 กรกฎาคม พ.ศ. 2547 ทศท. ยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่ออนุญาโตตุลาการจากการที่บริษัทตีความสัญญาของบริษัทกับผู้ถือหุ้นสาธารณะเป็นการไม่ปฏิบัติตามข้อตกลงร่วมกันระหว่างบริษัทกับ ทศท. เรื่องโทรศัพท์สาธารณะ ทศท. เรียกค่าเสียหายเป็นจำนวนเงิน 433.85 ล้านบาท เมื่อวันที่ 12 กรกฎาคม พ.ศ. 2549 อนุญาโตตุลาการได้ตัดสินชี้ขาดให้ ทศท. ชนะคดีดังกล่าว บริษัทได้ยื่นคำคัดค้านคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการต่อศาลปกครองกลางและทศท. ได้ยื่นคำร้องเพื่อให้ศาลบังคับให้เป็นไปตามคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการและให้บริษัทชดเชยเป็นจำนวนเงิน 150.00 ล้านบาท และจ่ายค่าเสียหายเป็นจำนวนเงิน 90 บาท ต่อเดือนต่อผู้โทรศัพท์หนึ่งคู่ ตั้งแต่วันเสนอข้อพิพาทจนกว่าบริษัทจะหยุดใช้ตราสัญลักษณ์บริษัทโทรศัพท์สาธารณะ ศาลปกครองกลางได้มีคำสั่งให้รวมคดี เมื่อวันที่ 24 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2552 ศาลปกครองกลางพิจารณาให้ยกคำร้องของบริษัท และให้บังคับตามคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการ โดยให้บริษัทชำระเงินจำนวน 150.00 ล้านบาท ภายใน 60 วันนับแต่วันที่คดีถึงที่สุด และให้คืนค่าธรรมเนียมศาลจำนวน 80,000 บาท ให้แก่ ทศท. บริษัทได้ดำเนินการยื่นอุทธรณ์ต่อศาลปกครองสูงสุด เมื่อวันที่ 15 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2560 ศาลปกครองสูงสุดได้พิพากษายืนตามคำตัดสินของศาลปกครองกลางและคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการ โดยบริษัทได้รับรู้ค่าชดเชยจำนวน 192.69 ล้านบาทเป็นค่าใช้จ่ายอื่น ในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จของบริษัท สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2560 เพื่อให้เป็นไปตามคำพิพากษา

39.1.2 ข้อพิพาทเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายและเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม (Interconnection Charge)

เมื่อวันที่ 4 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2554 บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) ได้ยื่นคำฟ้องต่อศาลปกครองกลางเพื่อขอให้บริษัทและ ทศท. ร่วมกันชำระค่าใช้จ่ายและเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมตามข้อเสนองการเชื่อมต่อโครงข่ายของผู้ฟ้องคดีเป็นเงินจำนวน 3.94 พันล้านบาท ขณะนี้คดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองกลาง

39.1.3 ข้อพิพาทกรณีบริษัทพิมพ์รูปสัญลักษณ์ของบริษัทบนใบแจ้งหนี้ ใบกำกับภาษี และใบเสร็จรับเงิน

เมื่อวันที่ 13 ธันวาคม พ.ศ. 2547 ทศท. ได้ยื่นคำเสนอข้อพิพาทเรียกค่าเสียหายจากการที่บริษัทพิมพ์รูปสัญลักษณ์บนใบแจ้งหนี้ และใบเสร็จรับเงิน การเปลี่ยนรูปแบบของใบแจ้งหนี้ ค่าใช้จ่ายในการจัดส่งใบแจ้งหนี้ และค่าเสียหายด้านการตลาดและภาพลักษณ์ จำนวนรวมทั้งสิ้น 1,848.95 ล้านบาท เมื่อวันที่ 20 กันยายน พ.ศ. 2556 คณะอนุญาโตตุลาการได้มีคำชี้ขาดให้บริษัทชำระค่าเสียหายจำนวน 98.59 ล้านบาท ต่อมาเมื่อวันที่ 27 ธันวาคม พ.ศ. 2556 บริษัทได้ยื่นคำร้องขอเพิกถอนคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการต่อศาลปกครองกลาง และเมื่อวันที่ 14 ตุลาคม พ.ศ. 2558 ทศท. ได้ยื่นคำร้องขอให้บังคับตามคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการต่อศาลปกครองกลางเช่นเดียวกัน ปัจจุบันคดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองกลาง

39. คลื่นฟ้องร้องและข้อพิพาทยื่นต่ออนุญาโตตุลาการและหนี้สินที่อาจเกิดขึ้น (ต่อ)

39.1 คลื่นฟ้องร้องที่ค้างอยู่ที่ศาลปกครอง (ต่อ)

39.1.4 ข้อพิพาทเกี่ยวกับสัญญาข้อ 38 ของสัญญาร่วมการงาน

เมื่อวันที่ 15 พฤษภาคม พ.ศ. 2549 บริษัทได้ยื่นคำเสนอข้อพิพาทซึ่งไม่มีทุนทรัพย์ต่ออนุญาโตตุลาการเกี่ยวกับเรื่องขอให้ ทศท. ระบุการใช้อำนาจกำกับดูแลสัญญาร่วมการงาน และระบุการใช้อำนาจตามสัญญา นับตั้งแต่วันที่สถานภาพ ทศท. เปลี่ยนแปลงไป และให้อำนาจกำกับดูแลเป็นของกระทรวงคมนาคม หรือกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ต่อมาเมื่อวันที่ 8 พฤศจิกายน พ.ศ. 2549 บริษัทได้ยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่ออนุญาโตตุลาการ เรื่องการปฏิเสธอำนาจกำกับดูแลของ ทศท. ตามข้อ 38 ของสัญญาร่วมการงานเป็นคดีใหม่อีกเรื่องหนึ่ง ซึ่งทั้งสองข้อพิพาทนี้ คณะอนุญาโตตุลาการได้มีคำชี้ขาดแล้ว เมื่อวันที่ 4 กันยายน พ.ศ. 2557 ว่าการใช้อำนาจของ ทศท. เป็นการใช้อำนาจตามสัญญาพิพาท ซึ่งต่อมาเมื่อวันที่ 26 พฤศจิกายน พ.ศ. 2557 บริษัทยื่นคำร้องขอเพิกถอนคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการของทั้งสองข้อพิพาทนี้ต่อศาลปกครองกลาง ต่อมา เมื่อวันที่ 2 พฤษภาคม พ.ศ. 2559 ทศท. ได้ยื่นคำร้องขอให้ศาลบังคับตามคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการต่อศาลปกครองกลาง ศาลได้มีคำสั่งรวมคดีเข้าด้วยกัน ปัจจุบันคดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองกลาง

39.1.5 ข้อพิพาทเกี่ยวกับส่วนแบ่งรายได้ตามสัญญาร่วมการงาน

เมื่อวันที่ 22 มกราคม พ.ศ. 2551 ทศท. ได้ยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่ออนุญาโตตุลาการเรียกคืนส่วนแบ่งรายได้ที่บริษัทได้รับเกินกว่าสิทธิที่พึงจะได้รับจำนวน 1,479.62 ล้านบาทพร้อมดอกเบี้ย บริษัทได้ยื่นคำคัดค้านเมื่อวันที่ 18 เมษายน พ.ศ. 2551 ต่อมา เมื่อวันที่ 26 มิถุนายน พ.ศ. 2557 อนุญาโตตุลาการโดยเสียงข้างมากได้ชี้ขาดให้บริษัทชำระเงินจำนวน 1,217.50 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับตั้งแต่วันที่ 22 มกราคม พ.ศ. 2551 จนกว่าจะชำระเสร็จสิ้นให้แก่ ทศท. บริษัทได้ยื่นคำร้องขอเพิกถอนคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการต่อศาลปกครองกลางเมื่อวันที่ 7 ตุลาคม พ.ศ. 2557 ส่วน ทศท. ได้ยื่นคำร้องเพื่อให้ศาลบังคับตามคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการเมื่อวันที่ 31 มีนาคม พ.ศ. 2559 ขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองกลาง

ผลที่สุดของคดีความดังกล่าวข้างต้นไม่สามารถคาดการณ์ได้ในขณะนี้ ดังนั้นกลุ่มกิจการจึงไม่ได้ตั้งสำรองสำหรับผลเสียหายที่อาจเกิดขึ้นจากผลของคดีดังกล่าวไว้ในงบการเงินเว้นแต่ตามที่ระบุไว้

39.2 ข้อพิพาทที่ยังคงค้างอยู่ที่สถาบันอนุญาโตตุลาการ

39.2.1 ข้อพิพาทกับ ทศท. ที่บริษัทเป็นผู้เสนอ

ข้อพิพาทเกี่ยวกับส่วนแบ่งรายได้ในส่วนค่าโทรศัพท์ทางไกลต่างประเทศ

เมื่อวันที่ 28 มกราคม พ.ศ. 2548 บริษัทได้ยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่ออนุญาโตตุลาการเกี่ยวกับเรื่องการคำนวณส่วนแบ่งรายได้ที่เกิดจากค่าโทรศัพท์ทางไกลต่างประเทศ ภายใต้สัญญาร่วมการงานและร่วมลงทุน บริษัทได้เรียกร้องค่าเสียหายสำหรับการที่ ทศท. ไม่สามารถคำนวณแยกค่าส่วนแบ่งรายได้ที่ ทศท. ได้รับจากการใช้โทรศัพท์ต่างประเทศในส่วนโครงข่ายของบริษัทออกจากส่วนของโครงข่าย ทศท. เป็นจำนวนเงิน 5,000.00 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ย และค่าเสียหายจากการคำนวณจำนวนเงินผิดพลาดอีก 3,407.68 ล้านบาทพร้อมดอกเบี้ย ต่อมาบริษัทได้แก้ไขการเรียกร้องค่าเสียหายเพิ่มเติม เป็น 8,699.00 ล้านบาท เมื่อวันที่ 22 พฤศจิกายน พ.ศ. 2560 คณะอนุญาโตตุลาการได้มีคำชี้ขาดให้ยกคำเสนอข้อพิพาทของบริษัท ขณะนี้บริษัทอยู่ระหว่างการเตรียมการเพื่อยื่นคำร้องขอเพิกถอนคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการต่อศาลปกครองกลาง

39. คลื่นฟ้องและข้อพิพาทยื่นต่ออนุญาโตตุลาการและหนี้สินที่อาจเกิดขึ้น (ต่อ)

39.2 ข้อพิพาทที่ยังคงค้างอยู่ที่สถาบันอนุญาโตตุลาการ (ต่อ)

39.2.1 ข้อพิพาทกับ ทศท. ที่บริษัทเป็นผู้เสนอ (ต่อ)

ข้อพิพาทเกี่ยวกับส่วนแบ่งรายได้ค่าโทรศัพท์ทางไกลระหว่างประเทศ (ต่อ)

เมื่อวันที่ 25 ธันวาคม พ.ศ. 2550 บริษัทได้ยื่นเสนอข้อพิพาทต่ออนุญาโตตุลาการเรียกร้องให้ ทศท. ชำระเงินที่เป็นส่วนแบ่งรายได้อันเกิดจากค่าโทรศัพท์ทางไกลระหว่างประเทศเป็นจำนวนเงิน 1,968.70 ล้านบาท ซึ่ง ทศท. นำส่งส่วนแบ่งรายได้ดังกล่าวขาดไป ไม่เป็นไปตามเงื่อนไขของอัตราส่วนแบ่งรายได้ที่ระบุไว้ในสัญญา โดยบริษัทได้ร้องขอให้อนุญาโตตุลาการพิจารณาวินิจฉัยสั่งการในเรื่องต่อไปนี้

1. ให้ ทศท. ปฏิบัติตามสัญญาร่วมการทำงาน และข้อตกลงเรื่องการจัดเก็บและแบ่งรายได้ โดยให้ชำระส่วนแบ่งรายได้ค่าบริการโทรศัพท์ทางไกลระหว่างประเทศให้ถูกต้องครบถ้วนตามเงื่อนไขของสัญญาข้อตกลงดังกล่าว
2. ให้ ทศท. ชำระค่าเสียหายให้แก่บริษัทเป็นจำนวนเงิน 1,968.70 ล้านบาท
3. ให้ ทศท. คำนวณส่วนแบ่งรายได้ค่าบริการโทรศัพท์ทางไกลระหว่างประเทศโดยทั้งจากการเรียกเข้าและเรียกออกโดยใช้อัตรา 6 บาทต่อนาทีตามที่ระบุในสัญญามาเป็นฐานในการคำนวณส่วนแบ่งรายได้นับแต่เดือนกันยายน พ.ศ. 2550 เป็นต้นไป
4. ให้ ทศท. ชำระดอกเบี้ยที่เกี่ยวข้องตามสัญญาข้อ 21 (อัตราเฉลี่ย MLR+1) หรือในอัตราร้อยละ 7.86 ต่อปีจากส่วนแบ่งรายได้ที่ ทศท. ค้างชำระนับแต่วันที่ยื่นคำเสนอข้อพิพาทจนกว่าจะชำระครบถ้วน

เมื่อวันที่ 29 เมษายน พ.ศ. 2551 ทศท. ได้ยื่นคำคัดค้าน ขณะนี้ข้อพิพาทอยู่ระหว่างกระบวนการทางอนุญาโตตุลาการอย่างไรก็ตาม เมื่อวันที่ 11 กรกฎาคม พ.ศ. 2556 ทศท. ได้มีหนังสือแจ้งขอชำระเงินค่าส่วนแบ่งรายได้ค่าโทรศัพท์ทางไกลระหว่างประเทศของช่วงเวลา วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2547 ถึง วันที่ 30 มิถุนายน พ.ศ. 2547 จำนวน 133.16 ล้านบาท ซึ่งบริษัทได้ตอบรับการชำระเงินดังกล่าว และตกลงที่จะไม่เรียกร้องค่าส่วนแบ่งรายได้ค่าโทรศัพท์ทางไกลในช่วงเวลาดังกล่าว อย่างไรก็ตาม การรับชำระเงินดังกล่าวไม่ถือเป็นการสละประเด็นข้อต่อสู้หรือเป็นการระงับข้อพิพาทแต่อย่างใด

39.2.2 ข้อพิพาทกับ ทศท. ที่ ทศท. เป็นผู้เสนอ

ข้อพิพาทเกี่ยวกับค่าเช่าโทรศัพท์สาย

เมื่อวันที่ 31 พฤษภาคม พ.ศ. 2548 ทศท. ได้ยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่ออนุญาโตตุลาการ เรียกร้องให้บริษัทชำระเงินค่าเช่าโทรศัพท์สายบริเวณเมืองทองธานี ตั้งแต่เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2547 ถึงเดือน เมษายน พ.ศ. 2548 เป็นจำนวนเงิน 6.72 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ย บริษัทได้ยื่นคำคัดค้านเมื่อวันที่ 19 กันยายน พ.ศ. 2548 ขณะนี้อยู่ระหว่างกระบวนการทางอนุญาโตตุลาการ

เมื่อวันที่ 17 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2557 ทศท. ได้ยื่นเสนอข้อพิพาทกับบริษัทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการ เรียกร้องให้บริษัทชำระค่าเช่าใช้โทรศัพท์สายบริเวณเมืองทองธานีให้แก่ ทศท. สำหรับค่าเช่าช่วงระหว่างเดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2548 ถึงเดือน ธันวาคม พ.ศ. 2556 จำนวน 59.17 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ย ทั้งนี้ บริษัทมีความเห็นว่าโทรศัพท์สายตามคำเสนอข้อพิพาทนี้ไม่ใช่กรรมสิทธิ์ของ ทศท. บริษัทจึงไม่มีหน้าที่ชำระค่าเช่าใช้โทรศัพท์สายให้แก่ ทศท. ตามข้อเรียกร้องในคำเสนอข้อพิพาทแต่อย่างใด ขณะนี้ข้อพิพาทอยู่ระหว่างกระบวนการทางอนุญาโตตุลาการ

39. คลื่นฟ้องและข้อพิพาทยื่นต่ออนุญาโตตุลาการและหนี้สินที่อาจเกิดขึ้น (ต่อ)

39.2 ข้อพิพาทที่ยังคงค้างอยู่ที่สถาบันอนุญาโตตุลาการ (ต่อ)

39.2.2 ข้อพิพาทกับ ทศท. ที่ ทศท. เป็นผู้เสนอ (ต่อ)

ข้อพิพาทเกี่ยวกับเรื่องค่าโทรศัพท์ทางไกลในประเทศ TA 1234

เมื่อวันที่ 30 มิถุนายน พ.ศ. 2548 ทศท. ได้ยื่นคำเสนอข้อพิพาทเรียกร้องค่าเสียหายจากการสูญเสียรายได้ตั้งแต่วันที่ 16 พฤศจิกายน พ.ศ. 2543 ถึงวันที่ 30 มิถุนายน พ.ศ. 2548 รวมเป็นเงินจำนวน 16,865.09 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยจากกรณีนี้ที่บริษัทลดค่าบริการทางไกลในประเทศภายใต้โครงการ TA 1234 และร้องขอให้บริษัทเรียกเก็บค่าบริการทางไกลในประเทศตามอัตราที่ตกลงกันภายใต้สัญญาร่วมการงานและร่วมลงทุน เมื่อวันที่ 23 กันยายน พ.ศ. 2559 คณะอนุญาโตตุลาการได้ชี้ขาดให้บริษัทจ่ายเงินจำนวน 1,703.10 ล้านบาทพร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 6.69 ต่อปีนับตั้งแต่วันที่ 29 พฤษภาคม พ.ศ. 2548 จนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น พร้อมกับให้ชำระค่าเสียหายจากการที่ ทศท. ขาดรายได้จากการให้บริการบริการโทรศัพท์จำนวน 27.17 ล้านบาทต่อเดือนพร้อมดอกเบี้ยอัตราเดียวกันนับถัดจากวันเสนอข้อพิพาทจนกว่าจะยุติการให้บริการโทรศัพท์ทางไกล TA1234 เมื่อวันที่ 6 มกราคม พ.ศ. 2560 บริษัทได้ยื่นคำร้องขอเพิกถอนคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการต่อศาลปกครองกลางและต่อมาเมื่อวันที่ 26 กรกฎาคม พ.ศ. 2560 ทศท. ได้ยื่นคำร้องขอให้ศาลบังคับตามคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการต่อศาลปกครองกลาง ขณะนี้คดีทั้งสองอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองกลาง

ข้อพิพาทเกี่ยวกับการให้บริการ อินเทอร์เน็ตความเร็วสูง (ADSL)

เมื่อวันที่ 28 ตุลาคม พ.ศ. 2548 ทศท. ได้ยื่นคำเสนอข้อพิพาทระบุว่าบริษัทละเมิดข้อตกลงในสัญญาร่วมการงาน โดยให้บริการหรือยินยอมให้ผู้อื่นนำอุปกรณ์ในระบบไปให้บริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง (ADSL) ทศท. เรียกร้องค่าเสียหายเป็นจำนวนเงิน 2,010.21 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ย นอกจากนี้ ทศท. ยังเรียกร้องให้บริษัทชำระค่าเสียหายต่อเนื่องจากเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2548 อัตราเดือนละ 180.00 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ย และขอให้บริษัทระงับการให้บริการหรืออนุญาตให้ผู้อื่นให้บริการ ADSL ต่อมาเมื่อวันที่ 6 พฤศจิกายน พ.ศ. 2558 ทศท. ได้ยื่นคำร้องขอแก้ไขค่าเสียหายจากการขาดรายได้จากการให้บริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง ADSL สำหรับงวดบริการตั้งแต่เดือนถึงเดือนกันยายน พ.ศ. 2554 ถึงเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2558 เพิ่มเติมเป็นจำนวน 63,457.92 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ย 22,748.37 ล้านบาท รวมเป็นเงินจำนวน 86,206.29 ล้านบาท เมื่อวันที่ 29 มกราคม พ.ศ. 2559 บริษัทยื่นคำร้องขอคัดค้านการแก้ไขค่าเสียหายดังกล่าว ขณะนี้อยู่ระหว่างกระบวนการทางอนุญาโตตุลาการ

39. คลีฟอิงร็อกและข้อพิพาทยื่นต่ออนุญาโตตุลาการและหนี้สินที่อาจเกิดขึ้น (ต่อ)

39.2 ข้อพิพาทที่ยังคงค้างอยู่ที่สถาบันอนุญาโตตุลาการ (ต่อ)

39.2.2 ข้อพิพาทกับ ทศท. ที่ ทศท. เป็นผู้เสนอ (ต่อ)

ข้อพิพาทเกี่ยวกับค่าธรรมเนียมเลขหมายโทรคมนาคม

เมื่อวันที่ 21 มิถุนายน พ.ศ. 2556 ทศท. ได้เสนอข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการ เรียกร้องให้บริษัทชำระค่าธรรมเนียมเลขหมายโทรคมนาคมพร้อมภาษีมูลค่าเพิ่มสำหรับช่วงระยะเวลาที่ระบุเป็นจำนวนเงิน 539.02 ล้านบาท เมื่อวันที่ 11 ธันวาคม พ.ศ. 2556 บริษัทได้ยื่นคำคัดค้านต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการ ปัจจุบันข้อพิพาทอยู่ระหว่างกระบวนการทางอนุญาโตตุลาการ

ข้อพิพาทกรณีการใช้ผู้โทรศัพท์สาธารณะ

เมื่อวันที่ 15 พฤษภาคม พ.ศ. 2560 ทศท. ได้ยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการ เรียกค่าเสียหายจากบริษัท จำนวน 1,052.65 ล้านบาท กรณีที่บริษัททำการโฆษณาบนผู้โทรศัพท์สาธารณะและยินยอมให้บริษัทย่อยให้บริการเติมเงินผ่านผู้โทรศัพท์สาธารณะ ขณะนี้ข้อพิพาทอยู่ระหว่างกระบวนการทางอนุญาโตตุลาการ

ผลที่สุดของคดีความดังกล่าวข้างต้นไม่สามารถคาดการณ์ได้ในขณะนี้ ดังนั้นบริษัทจึงไม่ได้บันทึกรายได้หรือไม่ได้ตั้งสำรองสำหรับผลเสียหายที่อาจเกิดขึ้นจากผลของคดีดังกล่าวไว้ในงบการเงินนอกจากตามที่ระบุไว้

39.3 การประเมินภาษีสรรพสามิต

เมื่อวันที่ 3 ธันวาคม พ.ศ. 2558 บริษัทย่อยแห่งหนึ่งได้ยื่นฟ้องกรมสรรพากรต่อศาลภาษีอากรกลางโดยขอให้ศาลเพิกถอนการประเมินของเจ้าหน้าที่ประเมินและเพิกถอนคำวินิจฉัยของคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ สืบเนื่องจากการที่เจ้าหน้าที่ประเมินภาษีอากรได้แจ้งให้บริษัทย่อยชำระภาษีเงินได้นิติบุคคลหัก ณ ที่จ่ายสำหรับรอบระยะเวลาดังแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2546 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2550 เป็นจำนวนเงิน 14.97 ล้านบาท โดยอ้างว่าบริษัทย่อยหักภาษี ณ ที่จ่ายไว้ไม่ถูกต้อง ต่อมาวันที่ 23 ธันวาคม พ.ศ. 2559 ศาลภาษีอากรกลางได้พิพากษายกฟ้อง ทั้งนี้บริษัทย่อยจึงได้ยื่นอุทธรณ์คำพิพากษาของศาลภาษีอากรกลางต่อศาลฎีกา ซึ่งต่อมาเมื่อวันที่ 26 กันยายน พ.ศ. 2560 ศาลฎีกาได้พิพากษายกฟ้อง คดีจึงถึงที่สุด

39. คลื่นฟ้องและข้อพิพาทยื่นต่ออนุญาโตตุลาการและหนี้สินที่อาจจะเกิดขึ้น (ต่อ)

39.4 คลื่นฟ้องและข้อพิพาทของบริษัทย่อย

39.4.1 เมื่อวันที่ 13 ตุลาคม พ.ศ. 2549 กสท. ได้ยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการเรียกร้องให้บริษัทย่อยแห่งหนึ่งชำระค่าธรรมเนียมเลขหมายโทรคมนาคมเป็นจำนวนเงิน 113.58 ล้านบาท ต่อมาเมื่อวันที่ 15 สิงหาคม พ.ศ. 2551 คณะอนุญาโตตุลาการได้มีคำชี้ขาดให้บริษัทย่อยชำระเงินให้ กสท. จำนวน 99.60 ล้านบาท (ไม่รวมดอกเบี้ยร้อยละ 7.5 ต่อปี) บริษัทย่อยได้รับทราบคำชี้ขาดเมื่อวันที่ 24 สิงหาคม พ.ศ. 2551 และบริษัทย่อยได้ดำเนินการคัดค้านคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการต่อศาลปกครองกลาง และศาลปกครองกลางได้มีคำพิพากษาเมื่อวันที่ 23 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2554 ว่าคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการไม่ชอบด้วยกฎหมายซึ่งการยอมรับหรือบังคับตามคำชี้ขาดนั้นจะเป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ศาลจึงมีคำสั่งเพิกถอนคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการ เมื่อวันที่ 22 มีนาคม พ.ศ. 2554 กสท. ได้อุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวต่อศาลปกครองสูงสุด ต่อมาเมื่อวันที่ 16 มิถุนายน พ.ศ. 2554 กสท. ได้ยื่นคำร้องต่อศาลปกครองกลางเพื่อขอให้บังคับตามคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการ ให้บริษัทย่อยชำระเงินแก่ กสท. ซึ่งบริษัทได้แย้งคำร้องดังกล่าวเนื่องจากคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการได้ถูกเพิกถอนโดยคำพิพากษาของศาลปกครองกลางแล้ว กสท. จึงไม่มีสิทธิที่จะยื่นคำร้องดังกล่าว เมื่อวันที่ 1 มิถุนายน พ.ศ. 2560 ศาลปกครองกลางได้พิพากษาให้ยกคำร้องขอบังคับตามคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการของกสท.

39.4.2 เมื่อวันที่ 9 มกราคม พ.ศ. 2551 กสท. ได้ยื่นเสนอข้อพิพาทกับบริษัทย่อยแห่งหนึ่งต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการเรียกร้องให้บริษัทย่อยแห่งนั้นชำระค่าส่วนแบ่งรายได้ที่ส่งขาดไป รวมค่าปรับและดอกเบี้ยจำนวนรวมทั้งสิ้น 8,969.08 ล้านบาท เมื่อวันที่ 16 กันยายน พ.ศ. 2554 คณะอนุญาโตตุลาการได้มีคำวินิจฉัยชี้ขาดให้ยกคำเสนอข้อพิพาทดังกล่าว เป็นผลให้บริษัทย่อยแห่งนั้นไม่ต้องชำระผลประโยชน์ตอบแทนตามคำเรียกร้องดังกล่าว ต่อมา กสท. ได้ยื่นคำร้องขอเพิกถอนคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการต่อศาลปกครองกลางเมื่อวันที่ 25 พฤศจิกายน พ.ศ. 2554 และเมื่อวันที่ 22 กรกฎาคม พ.ศ. 2557 ศาลปกครองกลางได้มีคำพิพากษายกคำร้องขอเพิกถอนคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการของ กสท. ซึ่งต่อมา กสท. ได้ยื่นอุทธรณ์คำพิพากษาของศาลปกครองกลางต่อศาลปกครองสูงสุด ขณะนี้คดีอยู่ระหว่างกระบวนการของศาลปกครองสูงสุด

39.4.3 เมื่อวันที่ 19 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2551 กสท. ได้ยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่ออนุญาโตตุลาการ เรียกร้องให้บริษัทย่อยแห่งหนึ่งชำระค่าส่วนแบ่งรายได้เพิ่มเติมจำนวน 45.95 ล้านบาท เมื่อวันที่ 6 มีนาคม พ.ศ. 2555 คณะอนุญาโตตุลาการมีคำวินิจฉัยชี้ขาดให้บริษัทย่อยชำระเงินจำนวน 7.00 ล้านบาท (ไม่รวมดอกเบี้ย) เมื่อวันที่ 29 มิถุนายน พ.ศ. 2555 บริษัทย่อยได้ยื่นคำร้องต่อศาลปกครองกลาง ขณะเดียวกัน กสท. ก็ยื่นขอเพิกถอนคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการเช่นกัน ต่อมาเมื่อวันที่ 26 ธันวาคม พ.ศ. 2560 ศาลปกครองกลางได้มีคำพิพากษายกคำร้องขอเพิกถอนคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการของบริษัทย่อยและ กสท. ทั้งนี้ คู่พิพาทมีสิทธิอุทธรณ์คำพิพากษาของศาลปกครองกลางต่อศาลปกครองสูงสุดภายใน 30 วันนับแต่วันที่คำพิพากษา

39. คลิฟร็อกและข้อพิพาทยื่นต่ออนุญาโตตุลาการและหนี้สินที่อาจเกิดขึ้น (ต่อ)

39.4 คลิฟร็อกและข้อพิพาทของบริษัทย่อย (ต่อ)

39.4.4 เกี่ยวกับข้อพิพาทระหว่าง กสท. กับบริษัทย่อยแห่งหนึ่ง กสท. เรียกกร้องให้บริษัทย่อยชำระค่าธรรมเนียมใบอนุญาตค่าธรรมเนียมเลขหมายโทรคมนาคม เงินประกันรายได้ขั้นต่ำเพิ่มเติมและค่าภาษีสรรพสามิตตามสัญญาบริการด้านการตลาดระบบเซลลูลาร์ ดิจิตอล แอมป์ 800 แบนด์ เอ จำนวน 1,445.00 ล้านบาท (มูลค่า 1,204.00 ล้านบาท และ 241.00 ล้านบาท) ทั้งนี้ บริษัทย่อยได้เรียกร้องแย้งในข้อพิพาทดังกล่าวเพื่อเรียกค่าเสียหาย เป็นจำนวนเงินประมาณ 2,544.72 ล้านบาท ต่อมาเมื่อวันที่ 11 กันยายน พ.ศ. 2558 คณะอนุญาโตตุลาการได้มีคำชี้ขาดให้ยกคำร้องของ กสท. ในทุกประเด็นสำหรับมูลค่าที่เรียกร้องจำนวน 1,204.00 ล้านบาท และให้ยกข้อเรียกร้องแย้งของบริษัทย่อยที่เรียกร้องจำนวนเงิน 2,544.72 ล้านบาทด้วย ซึ่ง กสท. ได้ยื่นคำร้องต่อศาลปกครองกลางเพื่อขอเพิกคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการในวันที่ 25 ธันวาคม พ.ศ. 2558 ขณะนี้คดีกำลังอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองกลาง

เมื่อวันที่ 13 สิงหาคม พ.ศ. 2558 คณะอนุญาโตตุลาการได้มีคำชี้ขาดให้บริษัทย่อยชำระเงินเป็นจำนวน 91.83 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยร้อยละ 7.5 ต่อปี สำหรับมูลค่าเรียกร้องจำนวน 241.00 ล้านบาท ซึ่งเป็นค่าปรับจากการชำระค่าบริการรายเดือนตามงวดใบแจ้งหนี้ล่าช้าและให้ยกคำขออื่นๆ ทั้งนี้บริษัทย่อยได้บันทึกประมาณการหนี้สินนี้ทั้งจำนวน 91.83 ล้านบาท ต่อมาเมื่อวันที่ 25 พฤศจิกายน พ.ศ. 2558 บริษัทย่อยและ กสท. ได้ยื่นคำร้องต่อศาลปกครองกลางเพื่อขอให้เพิกถอนคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการซึ่งศาลได้มีคำสั่งให้รวมการพิจารณาคดีทั้งสองเข้าไว้ด้วยกัน ปัจจุบันคดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองกลาง

39.4.5 เมื่อวันที่ 15 พฤษภาคม พ.ศ. 2552 กสท. ได้ยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่ออนุญาโตตุลาการเรียกร้องให้บริษัทย่อยแห่งหนึ่งชำระค่าธรรมเนียมเลขหมายโทรคมนาคมพิเศษสี่หลัก เลขหมาย 1331 เป็นจำนวนเงิน 3.96 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยร้อยละ 7.5 ต่อปี ภาษีมูลค่าเพิ่มและค่าปรับร้อยละ 1.25 ต่อเดือนของยอดเงินค่าธรรมเนียมเลขหมายโทรคมนาคมพิเศษนับแต่ กสท. ชำระให้แก่ กทช. จนกว่าบริษัทย่อยแห่งนั้นจะชำระให้แก่ กสท. เมื่อวันที่ 7 กันยายน พ.ศ. 2559 คณะอนุญาโตตุลาการได้ตัดสินเป็นประโยชน์กับบริษัทย่อยโดยมีคำชี้ขาดให้ยกคำเสนอข้อพิพาทของ กสท. ทั้งนี้ เมื่อวันที่ 29 ธันวาคม พ.ศ. 2559 กสท. ได้ยื่นคำร้องขอเพิกถอนคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการต่อศาลปกครองกลาง ขณะนี้คดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองกลาง

39.4.6 เมื่อวันที่ 16 มิถุนายน พ.ศ. 2553 ตัวแทนของบริษัทโทรทัศน์ระบบบอกรับเป็นสมาชิกต่างประเทศแห่งหนึ่งยื่นฟ้องบริษัทย่อยร่วมกับกลุ่มบุคคล ให้ชดเชยค่าสินไหมทดแทนค่าเสียหายจำนวน 660.00 ล้านบาท ต่อมาศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์ตัดสินให้ยกฟ้องเนื่องจากคดีขาดอายุความ โจทก์ได้ยื่นฎีกาเมื่อวันที่ 7 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2556 ต่อมาเมื่อวันที่ 11 ธันวาคม พ.ศ. 2557 ศาลฎีกาได้มีคำพิพากษาว่าคดีฟ้องของโจทก์ขาดอายุความ ให้ยกฟ้อง จากนั้นพบว่าโจทก์ได้ยื่นอุทธรณ์ไว้อีกฉบับหนึ่ง ศาลฎีกาจึงมีคำสั่งให้ศาลอุทธรณ์รับพิจารณาอุทธรณ์ของโจทก์ และสั่งให้บริษัทย่อยทำคำคัดค้านอุทธรณ์ สุดท้ายโจทก์ได้นำคดีขึ้นสู่ศาลฎีกา ขณะนี้คดีจึงอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลฎีกา

39. คลิฟร็อกและข้อพิพาทยื่นต่ออนุญาโตตุลาการและหนี้สินที่อาจเกิดขึ้น (ต่อ)

39.4 คลิฟร็อกและข้อพิพาทของบริษัทย่อย (ต่อ)

39.4.7 เมื่อวันที่ 25 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2554 กสท. ได้ยื่นคำเสนอข้อพิพาทกับบริษัทย่อยแห่งหนึ่งต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการ เพื่อเรียกร้องให้บริษัทย่อยแห่งนั้นนำหนังสือค้ำประกันผลประโยชน์ตอบแทนขั้นต่ำวงเงิน 646.00 ล้านบาท และ 679.00 ล้านบาท รวมทั้งสิ้น 1,325.00 ล้านบาท สำหรับปีดำเนินการที่ 14 และ 15 มาวงค้ำประกัน ต่อมาเมื่อวันที่ 7 ตุลาคม พ.ศ. 2554 บริษัทย่อยได้ทำการยื่นข้อเรียกร้องแย้งในคดีดังกล่าวโดยให้ กสท. คืนหนังสือค้ำประกันผลประโยชน์ตอบแทนขั้นต่ำของปีดำเนินการที่ 11 ถึงปีที่ 13 และเรียกร้องค่าเสียหายจาก กสท. เป็นเงินทั้งสิ้น 56.19 ล้านบาท เมื่อวันที่ 30 สิงหาคม พ.ศ. 2556 กสท. ได้ยื่นคำเสนอเรียกร้องให้บริษัทย่อยวางหนังสือค้ำประกันสำหรับปีดำเนินการที่ 16 และ 17 และบริษัทย่อยได้ยื่นคำคัดค้านไปเมื่อวันที่ 18 มิถุนายน พ.ศ. 2556 จนเมื่อวันที่ 24 กันยายน พ.ศ. 2558 คณะอนุญาโตตุลาการเสียงข้างมาก ได้มีคำชี้ขาดให้ยกคำเสนอข้อพิพาทของ กสท. และให้ กสท. ชดใช้ค่าเสียหายแก่บริษัทย่อยจำนวน 60.46 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยร้อยละ 7.50 ต่อปี และให้ กสท. ชดใช้ค่าธรรมเนียมหนังสือค้ำประกันสำหรับปีดำเนินการที่ 11 ถึงปีที่ 13 ในอัตรา ร้อยละ 2.00 ต่อปี ของวงเงินตามหนังสือค้ำประกันเป็นเงินปีละ 26.20 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.50 ต่อปี จนกว่า กสท. จะคืนหนังสือค้ำประกันดังกล่าวแก่บริษัทย่อย ทั้งนี้ กสท. ได้ยื่นฟ้องเพิกถอนคำชี้ขาดต่อศาลปกครอง และเมื่อวันที่ 1 พฤศจิกายน พ.ศ. 2559 บริษัทย่อยได้ยื่นคำร้องขอบังคับตามคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการในข้อพิพาทดังกล่าวต่อศาลปกครองกลาง ปัจจุบันคดีอยู่ภายใต้การพิจารณาของศาลปกครองกลาง

39.4.8 เมื่อวันที่ 8 กันยายน พ.ศ. 2554 กสท. ได้ยื่นคำเสนอข้อพิพาทเรียกร้องให้บริษัทย่อยชำระค่าผลประโยชน์ตอบแทน สำหรับปีดำเนินการที่ 10 ถึงปีดำเนินการที่ 14 ให้ กสท. ให้ครบถ้วน เป็นเงินจำนวน 11,946.15 ล้านบาท ปัจจุบันข้อพิพาทอยู่ระหว่างกระบวนการทางอนุญาโตตุลาการ

39.4.9 เมื่อวันที่ 14 กันยายน พ.ศ. 2554 มีการยื่นข้อพิพาทระหว่างบริษัทย่อยแห่งหนึ่งกับ กสท. ในฐานะหน่วยงานกำกับดูแล เรื่องการจัดเก็บข้อมูลและรายละเอียดเกี่ยวกับผู้ใช้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ประเภทเรียกเก็บค่าบริการล่วงหน้า กำหนดให้ชำระค่าปรับทางปกครองวันละ 80,000 บาท ภายใน 30 วันนับจากวันที่ได้รับหนังสือแจ้งเตือน เมื่อวันที่ 3 มีนาคม พ.ศ. 2557 บริษัทย่อยได้ชำระเงินจำนวน 34.96 ล้านบาท เป็นค่าปรับวันละ 80,000 บาท จำนวนตั้งแต่วันที่ 6 กรกฎาคม พ.ศ. 2555 ถึงวันที่ 15 กันยายน พ.ศ. 2556 อย่างไรก็ตาม การชำระดังกล่าวมิได้เป็นการยอมรับว่าค่าปรับทางปกครองดังกล่าวชอบด้วยกฎหมาย หากผลของคดีมีคำพิพากษาถึงที่สุดอันเป็นคุณแก่บริษัทย่อย บริษัทย่อยสามารถเรียกคืนเงินค่าปรับทางปกครองที่ได้ชำระไปแล้วดังกล่าวจาก กสท. เมื่อวันที่ 12 พฤษภาคม พ.ศ. 2559 ศาลปกครองกลางได้ตัดสินเป็นคุณกับบริษัทย่อย ต่อมาเมื่อวันที่ 6 มกราคม 2560 บริษัทย่อยได้รับสำเนาคำอุทธรณ์คำพิพากษาของ กสท. ทั้งนี้ ปัจจุบันคดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองสูงสุด

39. คลิฟร็อกและข้อพิพาทยื่นต่ออนุญาโตตุลาการและหนี้สินที่อาจจะเกิดขึ้น (ต่อ)

39.4 คลิฟร็อกและข้อพิพาทของบริษัทย่อย (ต่อ)

39.4.10 เมื่อวันที่ 8 พฤษภาคม พ.ศ. 2555 บริษัทย่อยได้ยื่นฟ้องคณะกรรมการ กสทช. และเลขาธิการ กสทช. ขอให้เพิกถอนคำสั่งและมติของคณะกรรมการ กสทช. ที่ห้ามผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ประเภทเรียกเก็บค่าบริการล่วงหน้ากำหนดรายการส่งเสริมการขายในลักษณะเป็นการบังคับให้ผู้ให้บริการต้องใช้บริการภายในระยะเวลาที่กำหนด (Validity) พร้อมขอให้ศาลกำหนดมาตรการและวิธีการเพื่อบรรเทาทุกข์เป็นการชั่วคราวก่อนการพิพาท กสทช. ได้มีหนังสือให้บริษัทย่อยดำเนินการปรับปรุงเงื่อนไขการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ประเภทเรียกเก็บค่าบริการล่วงหน้า ไม่ให้มีข้อกำหนดในลักษณะเป็นการบังคับให้ผู้ให้บริการต้องใช้บริการภายในระยะเวลาที่กำหนดและห้ามมิให้กำหนดเงื่อนไขที่มีลักษณะเป็นการบังคับให้ผู้ให้บริการต้องใช้บริการภายในระยะเวลาที่กำหนดต่อไป เมื่อวันที่ 31 พฤษภาคม พ.ศ. 2555 เลขาธิการ กสทช. ได้มีหนังสือกำหนดให้บริษัทย่อยจะต้องชำระค่าปรับทางปกครองในอัตราวันละ 100,000 บาท ตั้งแต่วันที่ 30 พฤษภาคม พ.ศ. 2555 เป็นต้นไป ต่อมาบริษัทย่อยได้ยื่นคำร้องขอต่อศาลให้มีคำสั่งให้ทุเลาการบังคับตามคำสั่งและมติของคณะกรรมการ ศาลได้ยกคำร้องดังกล่าว อย่างไรก็ตามบริษัทย่อยได้ทำการอุทธรณ์คำสั่งต่อเลขาธิการ กสทช. เพื่อระงับค่าปรับทางปกครอง ผลการพิจารณาปรากฏว่าบริษัทย่อยยังคงต้องชำระค่าปรับตามคำสั่ง ค่าปรับระหว่างวันที่ 30 พฤษภาคม พ.ศ. 2555 ถึงวันที่ 18 มกราคม พ.ศ. 2556 เป็นจำนวนเงิน 23.30 ล้านบาท เมื่อวันที่ 10 มกราคม พ.ศ. 2556 บริษัทย่อยได้ยื่นฟ้องเลขาธิการ กสทช. ต่อศาลปกครองกลางเพื่อเพิกถอนคำสั่งกำหนดค่าปรับดังกล่าว และได้ยื่นคำร้องขอให้ศาลกำหนดมาตรการและวิธีการเพื่อบรรเทาทุกข์เป็นการชั่วคราวก่อนการพิพาท อย่างไรก็ตาม หลังจากที่ กสทช. ได้มีมติเห็นชอบแนวทางการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่แบบชำระค่าบริการล่วงหน้าที่บริษัทย่อยเป็นผู้นำเสนอ จึงได้มีคำสั่งยุติค่าปรับจำนวนตั้งแต่วันที่ 18 มกราคม พ.ศ. 2556 ดังนั้นเมื่อวันที่ 20 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2557 บริษัทย่อยได้ชำระเงินจำนวน 23.30 ล้านบาทเป็นค่าปรับทางปกครอง อย่างไรก็ตามการชำระเงินดังกล่าวมิได้เป็นการยอมรับว่า คำสั่งทางปกครองดังกล่าวชอบด้วยกฎหมาย หากผลของคดีมีคำพิพากษาถึงที่สุดอันเป็นคุณแก่บริษัทย่อย บริษัทย่อยสามารถเรียกคืนเงินค่าปรับทางปกครองที่ได้ชำระไปแล้วดังกล่าว เมื่อวันที่ 27 ตุลาคม พ.ศ. 2559 ศาลปกครองกลางได้มีคำพิพากษายกคำฟ้องในคดีนี้ วันที่ 24 พฤศจิกายน พ.ศ. 2559 บริษัทย่อยได้ยื่นอุทธรณ์คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ปัจจุบันคดียังอยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองสูงสุด

39.4.11 เมื่อวันที่ 28 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2556 กสท. ได้ยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการ เรียกร้องให้บริษัทย่อยชำระเงินค่าผลประโยชน์ตอบแทนส่วนเพิ่ม ของปีดำเนินการที่ 15 จำนวน 1,571.60 ล้านบาท โดยอ้างว่าบริษัทย่อยคำนวณไม่เหมาะสม เมื่อวันที่ 1 กันยายน พ.ศ. 2558 คณะอนุญาโตตุลาการเสียงข้างมากได้มีคำสั่งให้บริษัทย่อยชำระเงินจำนวน 1,571.60 ล้านบาท พร้อมเงินเพิ่มเบี้ยปรับในอัตราร้อยละ 15.00 ต่อปี ของเงินจำนวนดังกล่าวนับตั้งแต่วันที่ 14 ธันวาคม พ.ศ. 2554 จนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น บริษัทย่อยได้ยื่นคำร้องขอเพิกถอนคำสั่งชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการต่อศาลปกครองกลางแล้วเมื่อวันที่ 4 ธันวาคม พ.ศ. 2558 ขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองกลาง

39.4.12 เมื่อวันที่ 22 เมษายน พ.ศ. 2556 กสท. ได้ยื่นเสนอข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการ เรียกร้องให้บริษัทย่อยส่งมอบทรัพย์สินที่เป็นโครงสร้างพื้นฐานโทรคมนาคมประเภท Passive หรือให้ชดเชยค่ารวมเป็นเงินทั้งสิ้น 821.14 ล้านบาท บริษัทย่อยดังกล่าวได้ยื่นคัดค้านคำเสนอข้อพิพาทแล้วเมื่อวันที่ 28 สิงหาคม พ.ศ. 2556 ขณะนี้อยู่ระหว่างกระบวนการพิจารณาของอนุญาโตตุลาการ

39. คลิฟร็อกและข้อพิพาทยื่นต่ออนุญาโตตุลาการและหนี้สินที่อาจจะเกิดขึ้น (ต่อ)

39.4 คลิฟร็อกและข้อพิพาทของบริษัทย่อย (ต่อ)

39.4.13 เมื่อวันที่ 30 สิงหาคม พ.ศ. 2556 กสท. ได้ยื่นเสนอข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการ เรียกร้องให้บริษัทย่อยชำระเงินค่าผลประโยชน์ตอบแทนส่วนหนึ่งของปีดำเนินการที่ 16 จำนวน 2,441.69 ล้านบาท เนื่องจากการคำนวณไม่เหมาะสม ขณะนี้อยู่ระหว่างกระบวนการพิจารณาของอนุญาโตตุลาการ

39.4.14 เมื่อวันที่ 12 พฤศจิกายน พ.ศ. 2556 กสท. ได้ยื่นเสนอข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการ เรียกร้องให้บริษัทย่อยส่งมอบพร้อมอินทรมลฑลเครื่องและอุปกรณ์ Generator จำนวน 59 สถานีหรือชดใช้ราคาแทนจำนวน 39.57 ล้านบาท ขณะนี้อยู่ระหว่างกระบวนการพิจารณาของอนุญาโตตุลาการ

39.4.15 กรณีพิพาทระหว่าง กสท. และบริษัทย่อย ซึ่ง กสท. เรียกร้องภายใต้สัญญาบริการด้านการตลาดระบบเซลลูลาร์ ดิจิตอล แอมป์ 800 แบนด์ เอ เมื่อวันที่ 20 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2557 HCAT ซึ่งเป็นบริษัทย่อยได้ยื่นคำร้องต่อศาลแพ่ง เรียกร้องให้ศาลมีคำสั่งให้ กสท. ระงับการใช้สิทธิเรียกร้องตามหนังสือสัญญาคู่ประกัน ซึ่ง HCAT เป็นผู้มอบให้ไว้จำนวนเงิน 63.02 ล้านบาท ซึ่งศาลแพ่งได้มีคำสั่งไม่ให้ กสท. เรียกร้องให้ธนาคารผู้ค้ำประกันชำระเงินให้แก่ กสท. จนกว่าคดีจะสิ้นสุด และได้มีการชี้เขตอำนาจศาลสำหรับกรณีพิพาทนี้อยู่ในเขตอำนาจของศาลปกครองกลาง เมื่อวันที่ 20 มีนาคม พ.ศ. 2557 กสท. ได้ยื่นฟ้อง HCAT และ BFKT ต่อศาลปกครองกลาง เรียกร้องให้บริษัทย่อยดังกล่าวจ่ายค่าเสียหายจำนวน 1,576.19 ล้านบาท เป็นค่ากระทำความผิดสัญญาต่างๆ หลายสัญญาที่บริษัทได้ตกลงไว้กับ กสท. ภายหลังศาลปกครองกลางได้มีคำสั่งรวมการพิจารณาคดีที่ กสท. เรียกร้องและบริษัทย่อยเรียกร้องเข้าไว้ด้วยกัน ขณะนี้คดีอยู่ระหว่างระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองกลาง

39.4.16 เมื่อวันที่ 20 พฤษภาคม พ.ศ. 2558 และวันที่ 11 กันยายน พ.ศ. 2558 กสท. ได้ยื่นฟ้องบริษัทย่อยแห่งหนึ่งโดยอ้างว่าบริษัทย่อยได้ใช้เครื่องอุปกรณ์โทรคมนาคมที่ได้ส่งมอบให้ กสท. แล้วในวันสิ้นสุดสัญญาให้ดำเนินการให้บริการวิทยุคมนาคมระบบเซลลูลาร์ 1800 MHz วันที่ 16 กันยายน พ.ศ. 2556 โดยที่บริษัทย่อยมิได้ทำความตกลงใดๆ กับ กสท. ทั้งนี้ กสท. ได้ร้องเรียกค่าเสียหายจำนวน 23,016.55 ล้านบาท สำหรับค่าใช้อุปกรณ์โทรคมนาคมที่ได้ส่งมอบให้ กสท. แล้วนับจากวันสิ้นสุดสัญญาจนถึงวันที่ 16 กรกฎาคม พ.ศ. 2558 ช่วงเวลาดังกล่าวเป็นเวลาที่ กสท. ประกาศให้บริษัทย่อยเป็นผู้มีหน้าที่ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่บนคลื่นความถี่ 1800 MHz และเป็นช่วงเวลาที่คณะรักษาความสงบแห่งชาติ (“คสช”) ได้ประกาศขยายช่วงเวลาคุ้มครองผู้ใช้บริการหลังวันสิ้นสุดอายุสัญญาเป็นเวลาสองปี ขณะนี้ทั้งสองคดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองกลาง

เมื่อวันที่ 27 พฤษภาคม พ.ศ. 2559 กสท. ได้ยื่นฟ้องบริษัทย่อยแห่งหนึ่งร่วมกับบุคคลอื่นต่อศาลปกครองกลางเรียกร้องค่าเสียหายจำนวน 2,206.04 ล้านบาท โดยกล่าวอ้างว่าบริษัทย่อยได้ใช้เครื่องและอุปกรณ์โทรคมนาคมซึ่งส่งมอบให้ กสท. หลังจากสัญญาอนุญาตให้ดำเนินการสิ้นสุดลง สำหรับช่วงเวลาจากวันที่ 18 กรกฎาคม พ.ศ. 2558 ถึง วันที่ 3 ธันวาคม พ.ศ. 2558 ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่ กสท. อนุญาตให้บริษัทย่อยดำเนินการเพื่อเป็นการคุ้มครองผู้ใช้บริการในกรณีสิ้นสุดของสัญญาอนุญาตให้ดำเนินการและได้รับการขยายระยะเวลาตามประกาศของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (“คสช”) ขณะนี้คดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองกลาง

39. คลิฟร็อกและข้อพิพาทยื่นต่ออนุญาโตตุลาการและหนี้สินที่อาจจะเกิดขึ้น (ต่อ)

39.4 คลิฟร็อกและข้อพิพาทของบริษัทย่อย (ต่อ)

39.4.17 เมื่อวันที่ 17 พฤศจิกายน พ.ศ. 2558 บริษัทย่อยแห่งหนึ่งได้ยื่นฟ้อง กสทช. กทล. สำนักงาน กสทช. และ เลขาธิการ กสทช. ต่อศาลปกครองกลาง เรียกฟ้องให้เพิกถอนมติของ กทล. ที่สั่งให้บริษัทย่อยนำส่งรายได้ที่คำนวณขึ้นเอง จำนวน 1,069.98 ล้านบาท จากการให้บริการในช่วงมาตรการเยียวยาผู้ใช้บริการ ระหว่างวันที่ 16 กันยายน พ.ศ. 2556 ถึงวันที่ 17 กรกฎาคม พ.ศ. 2557 นอกจากนี้บริษัทย่อยได้เรียกฟ้องให้ผู้ถูกฟ้องดังกล่าวจ่ายคืนค่าใช้จ่ายในการให้บริการระหว่างช่วงเวลาดังกล่าว จำนวน 16,074.10 ล้านบาท และยังเรียกร้องขอคืนค่าธรรมเนียมเลขหมายที่บริษัทย่อยได้จ่ายให้ กสทช. ด้วยการถูกทำให้เข้าใจผิดภายหลังสัญญาให้ดำเนินการให้บริการวิทยุคมนาคมระบบเซลล์ลู่ล่า DIGITAL PCN 1800 สิ้นสุดจำนวน 190.97 ล้านบาท เมื่อวันที่ 13 พฤษภาคม พ.ศ. 2559 กสทช. ได้ยื่นคำร้องต่อศาลปกครองกลางขอให้จำหน่ายคดีชั่วคราวเพื่อทบทวนคำสั่งตามมติของ กทล. ดังกล่าว บริษัทย่อยได้ยื่นคำแถลงคัดค้านคำร้องดังกล่าวต่อศาลปกครองกลางเมื่อวันที่ 15 มิถุนายน พ.ศ. 2559 ขณะนี้คดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองกลาง

เมื่อวันที่ 2 พฤศจิกายน พ.ศ. 2559 บริษัทย่อยได้ยื่นฟ้อง กสทช. กทล. สำนักงาน กสทช. และ เลขาธิการ กสทช. ต่อศาลปกครองกลาง เรียกฟ้องให้ชำระค่าใช้จ่ายให้บริษัทย่อย อันเนื่องมาจากการปฏิบัติตามประกาศ กสทช. ระหว่างวันที่ 1 พฤศจิกายน พ.ศ. 2558 ถึง วันที่ 3 ธันวาคม พ.ศ. 2558 จำนวนเงิน 709.65 ล้านบาท ขณะนี้คดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองกลาง

39.4.18 เมื่อวันที่ 29 ธันวาคม พ.ศ. 2558 กสท. ได้ยื่นฟ้องบริษัทย่อยแห่งหนึ่งต่อศาลปกครองกลาง เรียกฟ้องเงินจำนวน 83.94 ล้านบาทซึ่งรวมดอกเบี้ยร้อยละ 7.5 ต่อปีนับแต่วันฟ้องไปจนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น โดยกล่าวอ้างว่าบริษัทย่อยได้ติดตั้งเครื่องและอุปกรณ์โทรคมนาคมเชื่อมต่อกับเครื่องและอุปกรณ์ของ กสท. ปัจจุบันคดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองกลาง

39.4.19 เมื่อวันที่ 18 มกราคม พ.ศ. 2559 บริษัทย่อยได้ยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการ เรียกฟ้องให้ กสท. ชำระเงินจำนวน 11,827.67 ล้านบาท สำหรับปีดำเนินการที่ 11 ถึงปีดำเนินการที่ 17 พร้อมดอกเบี้ยร้อยละ 15 ต่อปีนับแต่วันยื่นคำเสนอข้อพิพาทไปจนกว่าการชำระจะเสร็จสิ้น ค่าเสียหายที่เรียกฟ้องเป็นส่วนแบ่งรายได้ที่ได้จ่ายเกินไปเนื่องจากการนำรายได้จากการเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมตามกฎหมาย (IC) มารวมคำนวณส่วนแบ่งรายได้ ซึ่งตามสัญญา รายได้จากการเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมไม่ถือเป็นรายได้ที่จะต้องนำมารวมคำนวณเพื่อแบ่งให้ กสท. ขณะนี้คดีอยู่ระหว่างกระบวนการทางอนุญาโตตุลาการ

39.4.20 เมื่อวันที่ 15 มีนาคม พ.ศ. 2559 กสท. ได้ยื่นเสนอข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการเรียกร้องให้บริษัทย่อยแห่งหนึ่งชำระเงินจำนวน 2,596.51 ล้านบาท เป็นค่าผลประโยชน์ตอบแทนส่วนเพิ่มของปีดำเนินการที่ 17 โดยกล่าวอ้างว่าบริษัทย่อยคำนวณไม่ถูกต้อง ขณะนี้คดีอยู่ระหว่างกระบวนการทางอนุญาโตตุลาการ

39.4.21 เมื่อวันที่ 31 มีนาคม พ.ศ. 2559 กสทช. ได้ยื่นฟ้องบริษัทย่อยแห่งหนึ่งต่อศาลปกครองกลางเรียกฟ้องให้ชำระเงินจำนวน 878.37 ล้านบาท เป็นค่าธรรมเนียมเลขหมายโทรศัพท์สำหรับบริการ โทรศัพท์เคลื่อนที่และค่าธรรมเนียมเพิ่มเติมสำหรับระยะเวลาบริการตั้งแต่เดือนมีนาคม พ.ศ. 2557 ถึงเดือนธันวาคม พ.ศ. 2558 ซึ่งเป็นช่วงเวลาตามประกาศ กสทช. เรื่องมาตรการคุ้มครองผู้ใช้บริการในกรณีสิ้นสุดการอนุญาต สัมปทาน หรือสัญญาให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ พ.ศ. 2556 และประกาศ กสทช. เรื่อง การคุ้มครองผู้ใช้บริการเป็นการชั่วคราวในกรณีสิ้นสุดการอนุญาตหรือสัมปทานตามคำสั่งคณะกรรมการกำกับดูแลกิจการสื่อสาร (“คสช”) ฉบับที่ 94/2557 ปัจจุบันคดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองกลาง

39. คลื่นฟองและข้อพิพาทยื่นต่ออนุญาโตตุลาการและหนี้สินที่อาจจะเกิดขึ้น (ต่อ)

39.4 คลื่นฟองและข้อพิพาทของบริษัทย่อย (ต่อ)

- 39.4.22 เมื่อวันที่ 7 เมษายน พ.ศ. 2559 กสท. ได้ยื่นฟ้องบริษัทย่อยแห่งหนึ่งต่อศาลปกครองกลางเรียกร้องให้ชำระเงินจำนวน 22,972.07 ล้านบาท เป็นค่าตอบแทนการใช้บริการข้ามโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ภายในประเทศสำหรับช่วงเวลาดังตั้งแต่วันที่ 27 เมษายน พ.ศ. 2554 ถึงวันที่ 15 พฤศจิกายน พ.ศ. 2558 เมื่อวันที่ 29 พฤษภาคม พ.ศ. 2560 กสท. ได้ยื่นฟ้องเรียกค่าเสียหายเพิ่มเติมอีกจำนวน 376.86 ล้านบาท สำหรับช่วงเวลาดังตั้งแต่วันที่ 16 พฤศจิกายน พ.ศ. 2558 ถึงวันที่ 3 ธันวาคม พ.ศ. 2558 รวมจำนวนค่าเสียหายทั้งสิ้น 23,348.93 ล้านบาท ปัจจุบันคดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองกลาง
- 39.4.23 เมื่อวันที่ 28 เมษายน พ.ศ. 2559 กสท. ได้ยื่นฟ้องบริษัทย่อยแห่งหนึ่งต่อศาลปกครองกลาง เรียกร้องให้ชำระค่าธรรมเนียมการจัดให้มีบริการโทรคมนาคมพื้นฐานโดยทั่วถึงและบริการเพื่อสังคม (“USO”) ที่ กสท. ชำระให้แก่ กสทช. ตามประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการจัดให้มีบริการโทรคมนาคมพื้นฐานโดยทั่วถึงและบริการเพื่อสังคม สำหรับระยะเวลาดังตั้งแต่วันที่ 3 สิงหาคม พ.ศ. 2548 ถึงวันที่ 30 มิถุนายน พ.ศ. 2556 เป็นจำนวนเงิน 501.34 ล้านบาท (รวมภาษีมูลค่าเพิ่มและดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับตั้งแต่วันที่ผิดนัด คือ 16 สิงหาคม 2557 ถึงวันฟ้องคดีแล้ว) นอกจากนี้ กสท. ยังเรียกค่าใช้บริการ CDMA ส่วนกลางจำนวน 509.38 ล้านบาทสำหรับระยะเวลาดังตั้งเดือน มกราคม พ.ศ. 2555 ถึงวันที่ 26 เมษายน พ.ศ. 2556 (รวมภาษีมูลค่าเพิ่มและดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี โดยคำนวณตั้งแต่วันที่ผิดนัดถึงวันฟ้องคดีแล้ว) และค่าตอบแทนทำการตลาดเป็นจำนวนเงิน 2.66 ล้านบาท (รวมภาษีมูลค่าเพิ่มและดอกเบี้ยร้อยละ 7.5 ต่อปี นับตั้งแต่วันที่ผิดนัดจนถึงวันฟ้องคดี) รวมทุนทรัพย์ที่เรียกร้อง 1,013.38 ล้านบาท ปัจจุบันคดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองกลาง
- 39.4.24 เมื่อวันที่ 21 กรกฎาคม พ.ศ. 2559 กสท. ได้ยื่นฟ้องบริษัทย่อยแห่งหนึ่งต่อศาลปกครองกลางเรียกร้องให้ชำระเงินจำนวน 19,500.17 ล้านบาท (รวมดอกเบี้ยแล้ว) เป็นค่าตอบแทนการบริการขายส่งบริการตามสัญญาขายส่งบริการบนโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ระบบ HSPA ปัจจุบันคดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองกลาง
- 39.4.25 เมื่อวันที่ 5 สิงหาคม พ.ศ. 2559 กสทช. ได้ยื่นฟ้องบริษัทย่อยแห่งหนึ่งต่อศาลปกครองกลาง เรียกร้องให้นำส่งเงินจำนวน 1,150.66 ล้านบาท โดยกล่าวอ้างว่าเป็นรายได้จากการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่บนคลื่นความถี่ 1800 MHz ระหว่างวันที่ 16 กันยายน พ.ศ. 2556 ถึง วันที่ 17 กรกฎาคม พ.ศ. 2557 ซึ่งเป็นช่วงระยะเวลาคุ้มครองผู้ใช้บริการปัจจุบันข้อพิพาทอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองกลาง
- 39.4.26 เมื่อวันที่ 11 สิงหาคม พ.ศ. 2559 กสท. ได้ยื่นเสนอข้อพิพาทกับบริษัทย่อยแห่งหนึ่งต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการเรียกให้บริษัทย่อยเคลื่อนย้าย รื้อถอนเครื่องและอุปกรณ์โทรคมนาคมของบุคคลอื่นที่ติดตั้งหรือเชื่อมต่อกับอุปกรณ์ภายใต้สัญญาที่ กสท. ทำกับบริษัทย่อย หรือให้ชดเชยค่าเสียหายจำนวน 417.66 ล้านบาท ข้อพิพาทอยู่ระหว่างกระบวนการทางอนุญาโตตุลาการ
- 39.4.27 เมื่อวันที่ 17 สิงหาคม พ.ศ. 2559 บริษัทย่อยสองแห่งได้ยื่นฟ้อง กสทช. กับพวกต่อศาลปกครองกลางเนื่องจากการละเว้นและละเลยการปฏิบัติหน้าที่หรือปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดอย่างล่าช้าเกินสมควรในหลายกรณี รวมถึงจงใจหรือประมาทเลินเล่อให้ข้อมูลที่ผิดหรือข้อมูลที่รู้หรือควรรู้อยู่แล้วว่าไม่อาจดำเนินการได้ ทำให้บริษัทย่อยหลงเชื่อเข้าร่วมประมูลที่ผิดพลาดไปโดยหลงผิดในข้อมูล บริษัทย่อยทั้งสองแห่งเรียกร้องค่าเสียหายจำนวน 6,737.80 ล้านบาท ปัจจุบันคดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองกลาง

39. คดีฟ้องร้องและข้อพิพาทยื่นต่ออนุญาโตตุลาการและหนี้สินที่อาจจะเกิดขึ้น (ต่อ)

39.4 คดีฟ้องร้องและข้อพิพาทของบริษัทย่อย (ต่อ)

39.4.28 เมื่อวันที่ 4 พฤศจิกายน พ.ศ. 2559 บริษัทย่อยแห่งหนึ่งยื่นฟ้อง กสท. ต่อศาลแพ่ง เรียกให้ กสท. ชำระค่าเสียหายที่ กสท. ไม่สามารถจัดหาเลขหมายโทรคมนาคมให้บริษัทย่อยได้ตามสัญญาบริการขายส่งบริการบนโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ในระบบ HSPA เป็นจำนวน 30,680.24 ล้านบาท ปัจจุบันคดีได้ถูกโอนย้ายมาอยู่ในการพิจารณาของศาลแพ่ง

39.4.29 เมื่อวันที่ 5 เมษายน พ.ศ. 2560 บริษัทย่อยแห่งหนึ่งได้ฟ้องบริษัทมหาชนแห่งหนึ่งซึ่งเป็นผู้สัญญาที่อนุญาตให้ถ่ายทอดออกอากาศรายการฟุตบอลต่อศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ เรียกร้องให้จ่ายคืนเงินจำนวน 390.75 ล้านบาท เนื่องจากบริษัทมหาชนดังกล่าวไม่สามารถส่งมอบการถ่ายทอดออกอากาศให้บริษัทย่อยได้ ต่อมาเมื่อวันที่ 27 มิถุนายน พ.ศ. 2560 บริษัทมหาชนแห่งนั้นได้ยื่นฟ้องเจ้าของสิทธิการถ่ายทอดออกอากาศและบริษัทย่อยดังกล่าวและบุคคลอื่นอีก 18 ราย ต่อศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศเรียกร้องให้ชดเชยค่าเสียหายจำนวน 1,401.22 ล้านบาทจากการถูกยกเลิกสัญญา ขณะนี้ทั้งสองคดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ

ผลที่สุดของคดีความดังกล่าวข้างต้นยังไม่สามารถคาดการณ์ได้ในขณะนี้ ดังนั้นกลุ่มกิจการจึงไม่ได้ตั้งสำรองสำหรับผลเสียหายที่อาจจะเกิดขึ้นจากผลของคดีดังกล่าวไว้ในงบการเงินยกเว้นตามที่ระบุไว้

40. ค่าแอสเสทชาร์จ

40.1 ค่าแอสเสทชาร์จของบริษัท

เมื่อวันที่ 21 สิงหาคม พ.ศ. 2545 บริษัทได้ยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่อคณะอนุญาโตตุลาการเกี่ยวกับกรณีพิพาทที่เกิดจากสัญญาร่วมการงานระหว่างบริษัท กับ ทศท. ตามสัญญาร่วมการงานระบุไว้ว่าบริษัทมีสิทธิได้รับผลประโยชน์ตอบแทนจากการที่ ทศท. นำบริการหรืออนุญาตให้บุคคลที่สามให้บริการพิเศษบนโครงข่าย ทศท. ได้อนุญาตให้ กสท. และผู้ให้บริการโทรคมนาคมรายอื่นให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่บนโครงข่ายและได้รับค่าเชื่อมโยงโครงข่ายจาก กสท. และผู้ให้บริการโทรคมนาคมรายอื่น อย่างไรก็ตาม ทศท. เห็นว่าบริการดังกล่าวไม่ได้เป็นบริการพิเศษ ดังนั้นจึงปฏิเสธที่จะจ่ายผลตอบแทนในส่วนของบริษัทดังกล่าว ดังนั้นบริษัทจึงขอให้อนุญาโตตุลาการชี้ขาดให้ ทศท. จ่ายส่วนแบ่งในส่วนของบริษัทสำหรับค่าเชื่อมโยงโครงข่ายที่ ทศท. ได้รับนับตั้งแต่เดือนตุลาคม พ.ศ. 2535 ถึง เดือนมิถุนายน พ.ศ. 2546 เป็นจำนวนเงิน 25,419.40 ล้านบาท เมื่อวันที่ 21 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2549 คณะอนุญาโตตุลาการได้ส่งคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการ ลงวันที่ 17 มกราคม พ.ศ. 2549 มายังบริษัท คณะอนุญาโตตุลาการได้มีคำชี้ขาดโดยเสียงข้างมากซึ่งสามารถสรุปได้ดังต่อไปนี้

40. ค่าแอสเสทจารีจ (ต่อ)

40.1 ค่าแอสเสทจารีจของบริษัท (ต่อ)

1. ให้บริษัทมีสิทธิรับผลประโยชน์จากการที่ ทศท. นำบริการพิเศษมาใช้ผ่านโครงข่ายของบริษัทหรือการที่ ทศท. อนุญาตให้บุคคลอื่นนำบริการพิเศษมาใช้ผ่านโครงข่ายของบริษัท
2. สำหรับผลประโยชน์นับตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงวันที่ 22 สิงหาคม พ.ศ. 2545 ให้ ทศท. ชำระเงินจำนวน 9,175.82 ล้านบาท พร้อมด้วยดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปีของเงินจำนวนดังกล่าวนับตั้งแต่วันที่ 22 สิงหาคม พ.ศ. 2545 ให้แก่บริษัทจนกว่า ทศท. จะชำระเสร็จสิ้นให้ ทศท. ชำระเงินตามคำชี้ขาดข้อนี้ให้แก่บริษัทภายใน 60 วันนับตั้งแต่วันที่ได้รับคำชี้ขาด อย่างไรก็ตาม ทศท. ไม่ได้ชำระค่าเสียหายใดๆ ซึ่งค่าเสียหาย ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2554 เป็นจำนวน 15,620.26 ล้านบาท
3. สำหรับผลประโยชน์ตั้งแต่วันที่ 23 สิงหาคม พ.ศ. 2545 เป็นต้นไป ให้ ทศท. แบ่งผลประโยชน์ตอบแทนให้บริษัทในอัตราร้อยละ 50 ของผลประโยชน์ที่ ทศท. ได้รับจริง

เมื่อวันที่ 20 เมษายน พ.ศ. 2549 ทศท. ยื่นคำร้องต่อศาลปกครองกลางเพื่อขอเพิกถอนคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการ ต่อมาเมื่อวันที่ 19 กันยายน พ.ศ. 2549 บริษัทได้ยื่นคำคัดค้านต่อศาลปกครองกลางและศาลปกครองกลางได้รับเรื่องไว้แล้วเมื่อวันที่ 28 กันยายน พ.ศ. 2549 และเมื่อวันที่ 8 พฤษภาคม พ.ศ. 2551 บริษัทได้ขอให้มีการบังคับตามคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการ ศาลปกครองกลางได้มีคำสั่งให้รวมคดีที่ ทศท. เป็นผู้ร้องเพื่อขอให้ศาลเพิกถอนคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการมาพิจารณาพร้อมกัน

เมื่อวันที่ 19 กันยายน พ.ศ. 2555 ศาลปกครองกลางได้ตัดสินเป็นประโยชน์กับทาง ทศท. โดยพิพากษาให้เพิกถอนคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการลงวันที่ 17 มกราคม พ.ศ. 2549 เมื่อวันที่ 18 ตุลาคม พ.ศ. 2556 บริษัทได้ยื่นอุทธรณ์คำพิพากษาของศาลปกครองกลางต่อศาลปกครองสูงสุด

เมื่อวันที่ 19 สิงหาคม พ.ศ. 2559 ศาลปกครองสูงสุดได้พิพากษายืนตามคำพิพากษาของศาลปกครองกลางให้เพิกถอนคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการ

เมื่อวันที่ 26 ตุลาคม พ.ศ. 2559 บริษัทยื่นคำร้องเพื่อขอให้พิจารณาใหม่ต่อศาลปกครองกลาง ต่อมาเมื่อวันที่ 18 มกราคม พ.ศ. 2560 ศาลปกครองกลางไม่รับการยื่นคำร้องในข้างต้น ต่อมาเมื่อวันที่ 15 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2560 บริษัทยื่นอุทธรณ์ต่อศาลปกครองสูงสุดสำหรับคำร้องขอพิจารณาคดีใหม่

40. ค่าแอสเสทชาร์จ (ต่อ)

40.2 ค่าแอสเสทชาร์จของบริษัทย่อย

เมื่อวันที่ 5 ตุลาคม พ.ศ. 2549 บริษัทย่อยแห่งหนึ่งได้ส่งจดหมายถึง ทศท. ให้เข้าร่วมเจรจาเกี่ยวกับสัญญาการเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม (“IC”) ระหว่างโครงข่ายของบริษัทย่อยและโครงข่ายของ ทศท. ต่อมาเมื่อวันที่ 17 พฤศจิกายน พ.ศ. 2549 บริษัทย่อยได้ส่งหนังสือแจ้ง ทศท. และ กสท. เพื่อแจ้งว่าจะหยุดชำระค่าแอสเสทชาร์จ (Access charge) ภายใต้สัญญาเชื่อมต่อโครงข่าย (“สัญญา AC”) เนื่องจากอัตราและการเรียกเก็บค่าแอสเสทชาร์จภายใต้สัญญา AC ขัดแย้งกับกฎหมายหลายประการ บริษัทย่อยได้ร้องขอให้ ทศท. เข้าร่วมลงนามในสัญญา IC กับบริษัทย่อยเพื่อให้เป็นไปตามกฎหมายหรือให้เรียกเก็บอัตราเรียกเก็บชั่วคราวที่ประกาศโดย กทช. ขณะที่การเจรจาเรื่องการเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมกับ ทศท. ยังไม่มีข้อยุติ

อย่างไรก็ตาม เมื่อวันที่ 23 พฤศจิกายน พ.ศ. 2549 ทศท. ได้ส่งหนังสือเพื่อแจ้งว่าบริษัทย่อยดังกล่าวไม่มีสิทธิที่จะใช้และเชื่อมต่อโครงข่ายของบริษัทย่อยกับโครงข่ายของ ทศท. เนื่องจากบริษัทย่อยแห่งนั้นไม่ได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมซึ่งออกโดย กทช. และไม่มีโครงข่ายโทรคมนาคมเป็นของตนเอง ทศท. ได้แจ้งว่าสัญญา AC ไม่ได้ฝ่าฝืนกฎหมายใด ๆ ดังนั้น อัตราและการเรียกเก็บค่าแอสเสทชาร์จภายใต้สัญญา AC ยังคงมีผลใช้บังคับต่อไป

เมื่อวันที่ 29 มิถุนายน พ.ศ. 2550 บริษัทย่อยดังกล่าวได้ยื่นข้อพิพาทเข้าสู่กระบวนการระงับข้อพิพาท กทช. ว่าด้วยการใช้และเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม (IC) เพื่อขอให้คณะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาท (“กทพ.”) มีคำวินิจฉัยให้ ทศท. ดำเนินการทำสัญญาเชื่อมต่อโครงข่าย (IC) กับบริษัทย่อย กทพ. มีคำวินิจฉัยและ กทช. มีคำชี้ขาดว่า บริษัทย่อยมีสิทธิที่จะเข้าเจรจาทำสัญญาเชื่อมต่อโครงข่าย (IC) กับ ทศท. เมื่อวันที่ 21 พฤศจิกายน พ.ศ. 2550 และวันที่ 28 พฤศจิกายน พ.ศ. 2550 ตามลำดับ ต่อมาเมื่อวันที่ 23 มิถุนายน พ.ศ. 2551 ทศท. ได้ตกลงที่จะเข้าเจรจาทำสัญญาเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม (IC) กับบริษัทย่อยแล้วแต่มีเงื่อนไขว่าจะทำสัญญาเฉพาะเลขหมายใหม่ของบริษัทย่อยที่ได้รับจัดสรรจาก กทช. เท่านั้น บริษัทย่อยดังกล่าวได้ตกลงตามที่ ทศท. เสนอ แต่สำหรับเลขหมายเก่านั้นบริษัทย่อยยังคงดำเนินการให้เป็นเรื่องของข้อพิพาทและอยู่ในดุลยพินิจของศาลแพ่งต่อไป

เมื่อวันที่ 16 พฤศจิกายน พ.ศ. 2550 ทศท. ได้ยื่นฟ้องบริษัทย่อยต่อศาลแพ่งฐานผิดสัญญา (ข้อตกลง) เชื่อมโยงโครงข่าย (แอสเสทชาร์จ) และเรียกร้องให้บริษัทย่อยชำระค่าแอสเสทชาร์จที่ค้างชำระพร้อมดอกเบี้ยและภาษีมูลค่าเพิ่มเป็นจำนวนเงิน 4,508.10 ล้านบาท เมื่อวันที่ 16 กันยายน พ.ศ. 2552 ศาลแพ่งและศาลปกครองกลางมีความเห็นพ้องกันว่าคดีดังกล่าวอยู่ในเขตอำนาจศาลปกครอง ดังนั้น ศาลแพ่งจึงจำหน่ายคดีออกจากศาลแพ่ง

ต่อมาเมื่อวันที่ 9 พฤษภาคม พ.ศ. 2554 ทศท. ได้ยื่นฟ้อง กสท. ร่วมกับบริษัทย่อยต่อศาลปกครองกลาง เรียกร้องให้ชำระค่าเชื่อมโยงโครงข่ายจำนวนเงิน 41,540.27 ล้านบาท

เมื่อวันที่ 31 กรกฎาคม พ.ศ. 2557 ทศท. ได้ยื่นคำร้องขอเพิ่มเติมจำนวนเงินที่เรียกร้องเป็น 59,628.00 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยตั้งแต่วันฟ้องไปจนกว่าจะชำระเสร็จสิ้นขณะนี้คดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองกลาง

ถ้าบริษัทย่อยต้องชำระค่าแอสเสทชาร์จ บริษัทย่อยอาจต้องบันทึกค่าแอสเสทชาร์จเป็นค่าใช้จ่ายและค่าใช้จ่ายค้างจ่ายเพิ่มเติมสำหรับระยะเวลาตั้งแต่วันที่ 18 พฤศจิกายน พ.ศ. 2549 ถึงวันที่ 15 กันยายน พ.ศ. 2556 ดังนี้

40. ค่าแอสเสตชาร์จ (ต่อ)

40.2 ค่าแอสเสตชาร์จของบริษัทย่อย (ต่อ)

	ผลกระทบสุทธิต่อ กำไรหรือขาดทุนรวม ซึ่งสุทธิจากเงิน ส่วนแบ่งรายได้ที่จ่าย ให้แก่ กสท. ล้านบาท	
	ค่าแอสเสตชาร์จ ค้างจ่าย ล้านบาท	ล้านบาท
สำหรับระยะเวลาตั้งแต่วันที่ 18 พฤศจิกายน พ.ศ. 2549 ถึงวันที่ 15 กันยายน พ.ศ. 2556	32,344.56	23,762.55

ฝ่ายบริหารและที่ปรึกษากฎหมายมีความเห็นว่าบริษัทย่อยแห่งนั้นไม่มีภาระผูกพันที่จะต้องจ่ายค่าแอสเสตชาร์จข้างต้น

ผลที่สุดของคดีความดังกล่าวข้างต้นไม่สามารถคาดการณ์ได้ในขณะนี้ ดังนั้นกลุ่มกิจการจึงไม่ได้บันทึกรายได้และไม่ได้ตั้งสำรองสำหรับผลเสียหายที่อาจเกิดขึ้นจากผลของคดีดังกล่าวไว้ในงบการเงิน

41. ธุรกรรมกองทุนรวมโครงสร้างพื้นฐาน

ระหว่างปี พ.ศ. 2560 บริษัทย่อยได้เข้าทำรายการกับ DIF ดังต่อไปนี้

- รายการโอนขายสินทรัพย์และสิทธิรายได้: บริษัทย่อย AWC ได้เข้าทำสัญญาโอนขายสินทรัพย์และสิทธิรายได้เพิ่มเติม (“สัญญา”) ลงวันที่ 24 พฤศจิกายน พ.ศ. 2560 เพื่อโอนสิทธิในรายได้สุทธิจากค่าเช่าเสาโทรคมนาคมจำนวน 149 ต้น (รวมถึงเงินที่ได้รับจากการใช้สิทธิเรียกร้อง สิ่งตอบแทน อำนาจการตัดสินใจ การเรียกร้อง รวมทั้งการดำเนินการหรือสิทธิอื่นใดที่อาจเกิดขึ้นจาก หรือเกี่ยวกับ รายได้หรือสัญญาซึ่งก่อให้เกิดรายได้ดังกล่าว) ตั้งแต่วันที่สัญญา มีผลบังคับใช้ (วันที่ 24 พฤศจิกายน พ.ศ. 2560) จนถึงวันสิ้นสุดสัญญา (วันที่ 3 สิงหาคม พ.ศ. 2568) ภายใต้สัญญา AWC จะต้องโอนกรรมสิทธิ์ความเป็นเจ้าของเสาโทรคมนาคมให้กับ DIF ในวันครบกำหนดสัญญา
- รายการโอนขายสินทรัพย์และเช่ากลับ: เมื่อวันที่ 24 พฤศจิกายน พ.ศ. 2560 บริษัทย่อยคือ TUC TMV และ TICC ได้เข้าทำสัญญาโอนขายสินทรัพย์ (“สัญญา”) และแก้ไขเพิ่มเติมสัญญาให้เข้าช่วงเคเบิลใยแก้วนำแสงและสัญญาให้เช่าหลักลงวันที่ 24 ธันวาคม พ.ศ. 2556 และวันที่ 5 มีนาคม พ.ศ. 2558 ตามลำดับกับ DIF โดยโอนขายและเช่ากลับเสาโทรคมนาคมจำนวน 2,939 ต้น และเคเบิลใยแก้วนำแสงจำนวน 29,693 กิโลเมตร จาก DIF โดยมีระยะเวลาเช่า 16 ปี สัญญาเช่าสิ้นสุดวันที่ 15 กันยายน พ.ศ. 2576 ภายใต้เงื่อนไขของสัญญาบริษัทย่อยดังกล่าวต้องจ่ายค่าเช่ารายเดือนตามที่ระบุไว้ในสัญญา
- รายการให้เช่าระยะยาวและเช่ากลับ: TICC ได้เข้าทำสัญญาให้เช่าระยะยาว (“สัญญาเช่า”) กับ DIF โดยตกลงให้เช่าเคเบิลใยแก้วนำแสงจำนวน 13,542 กิโลเมตรเป็นระยะเวลา 30 ปี โดยมีสิทธิในการซื้อเมื่อสิ้นสุดสัญญาเช่าในราคาใช้สิทธิ 1,500.00 ล้านบาท สัญญาส่วนที่หนึ่งจะสิ้นสุดในวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2590 โดย DIF ได้จ่ายค่าเช่าเป็นการล่วงหน้าตามราคาซื้อขายที่ตกลงกันนอกจากนี้ TICC ได้ทำสัญญาเช่ากลับสินทรัพย์ดังกล่าวจาก DIF เป็นระยะเวลา 16 ปี โดย TICC จะต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ระบุไว้ในสัญญาเช่า

41. ธุรกรรมกองทุนรวมโครงสร้างพื้นฐาน (ต่อ)

กลุ่มบริษัทได้พิจารณาวิธีการปฏิบัติทางบัญชีของรายการดังกล่าวอย่างรอบคอบและละเอียดถี่ถ้วน โดยพิจารณาในเนื้อหาของรายการและสรุปได้ดังนี้

- AWC: โอนขายสิทธิในรายได้สุทธิของเสาโทรคมนาคมจำนวน 149 ต้นและจะโอนกรรมสิทธิ์ทางกฎหมายในสินทรัพย์ที่ขายเมื่อสัญญาเช่าสิ้นสุดลงในวันที่ 3 สิงหาคม พ.ศ. 2568 แม้ว่าก่อนวันสิ้นสุดสัญญาเช่าจะไม่มีการโอนกรรมสิทธิ์ทางกฎหมายของสินทรัพย์ที่ขายแต่ในเนื้อหาสาระ ความเสี่ยงและผลตอบแทนที่มีนัยสำคัญของสินทรัพย์ได้ถูกโอนให้ DIF แล้ว นอกจากนี้กลุ่มบริษัทไม่เกี่ยวข้องในสินทรัพย์ที่ขายในระดับเจ้าของพึงกระทำหรือไม่ได้ควบคุมสินทรัพย์ที่ขายทั้งทางตรงและทางอ้อม ดังนั้นรายการดังกล่าวถือเป็นการขายสินทรัพย์ให้ DIF ณ วันเริ่มแรก
- TMV TUC ขายและโอนกรรมสิทธิ์ตามกฎหมายของสินทรัพย์ การเช่ากลับได้มีการทดสอบตามเงื่อนไขที่ระบุไว้ในมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 17 เรื่อง “สัญญาเช่า” และสรุปว่าเป็นการเช่าดำเนินงาน
- TICC สัญญาเช่าระยะยาวและเช่ากลับ: สัญญาเช่าระยะยาวเป็นเวลา 30 ปีโดยมีสิทธิในการซื้อ ณ วันสิ้นสุดสัญญา ได้มีการทดสอบตามเงื่อนไขที่ระบุไว้ในมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 17 เรื่อง “สัญญาเช่า” สรุปว่าเป็นสัญญาเช่าการเงิน สำหรับสัญญาเช่ากลับเป็นเวลา 16 ปีได้มีการทดสอบและสรุปว่าเป็นสัญญาเช่าดำเนินงาน
- นอกจากนี้ข้อเท็จจริงดังต่อไปนี้ได้นำมาพิจารณาว่าความเสี่ยงและผลตอบแทนที่มีนัยสำคัญเกี่ยวกับสินทรัพย์ที่ขายได้มีการโอนแล้ว
 - DIF เป็นผู้รับความเสี่ยงหากมีความเสียหายต่อสินทรัพย์และความเสี่ยงในความไม่แน่นอนของรายได้ในอนาคต
 - กลุ่มบริษัทไม่มีสิทธิในส่วนแบ่งรายได้ที่ DIF อาจมีเพิ่มในอนาคต
 - หลังจากการขาย AWC เป็นเพียงตัวกลางมีหน้าที่ส่งผ่านรายได้ให้ DIF เท่านั้น
 - ผู้ถือหุ้นหน่วยลงทุนของ DIF เป็นผู้มีอำนาจในการตัดสินใจในฐานะเป็นเจ้าของสินทรัพย์

เมื่อวันที่ 27 พฤศจิกายน พ.ศ. 2560 กลุ่มบริษัทและ DIF ได้เสร็จสิ้นการทำรายการ ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

กลุ่มบริษัทได้รับรู้กำไรจากการขายสินทรัพย์เสาโทรคมนาคมของ AWC และของ TUC จำนวน 2,429.88 ล้านบาท ภายใต้อัตรา “รายได้อื่น” รับรู้รายได้จากการขายเคเบิลใยแก้วนำแสงของ TICC และ TMV จำนวน 6,270.52 ล้านบาท ภายใต้อัตรา “รายได้จากการขายสินค้า” และรับรู้ต้นทุนที่เกี่ยวข้องกับสินค้าที่ขาย จำนวน 311.88 ล้านบาท ภายใต้อัตรา “ต้นทุนขาย” ในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2560

41. ธุรกรรมกองทุนรวมโครงสร้างพื้นฐาน (ต่อ)

	งบการเงินรวม
	พ.ศ. 2560
	ล้านบาท
เงินสดที่ได้รับ	12,898.00
หัก ต้นทุนของสินทรัพย์และต้นทุนอื่นที่เกี่ยวข้อง	(930.85)
หัก ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้อง	(298.60)
กำไรจากการขายสินทรัพย์	11,668.55
หัก กำไรที่ยังไม่รับรู้จากการขายสินทรัพย์	(3,280.03)
กำไรที่รับรู้ในปี พ.ศ. 2560	8,388.52

กำไรที่ยังไม่รับรู้เป็นสัดส่วนร้อยละ 28.11 ของกำไรจากการทำธุรกรรมที่กลุ่มบริษัทยังไม่สามารถรับรู้ได้เนื่องจากกลุ่มบริษัทมีส่วนได้เสียใน DIF ร้อยละ 28.11

42. รายการกับบุคคลและกิจการที่เกี่ยวข้องกัน

บุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันกับบริษัทหมายถึงบุคคลหรือกิจการที่มีอำนาจควบคุมบริษัท ถูกควบคุมโดยบริษัท ไม่ว่าจะเป็นโดยทางตรงหรือทางอ้อม หรืออยู่ภายใต้การควบคุมเดียวกันกับบริษัท รวมถึงบริษัทที่ทำหน้าที่ถือหุ้น บริษัทย่อย กิจการร่วมค้าและกิจการที่เป็นบริษัทย่อยในเครือเดียวกัน นอกจากนี้บุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันยังหมายรวมถึงบริษัทรวมและบุคคลซึ่งถือหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อมและมีอิทธิพลอย่างเป็นสาระสำคัญกับบริษัท ผู้บริหารสำคัญ กรรมการหรือพนักงานของบริษัท ตลอดจนทั้งสมาชิกในครอบครัวที่ใกล้ชิดกับบุคคลดังกล่าว และกิจการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลเหล่านั้น

ในการพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันกับบริษัทแต่ละรายการ บริษัทคำนึงถึงเนื้อหาของความสัมพันธ์มากกว่ารูปแบบทางกฎหมาย

กลุ่มกิจการเครือเจริญโภคภัณฑ์เป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของบริษัท

42. รายการกับบุคคลและกิจการที่เกี่ยวข้องกัน (ต่อ)

รายการต่อไปนี้เป็นรายการกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน

ก) การขายสินค้าและบริการ

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2559
	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท
รายได้จากการขายสินค้า				
บริษัทร่วม	6,271.29	1.37	-	-
บริษัทที่เกี่ยวข้องกัน:				
กลุ่มกิจการเครือเจริญโภคภัณฑ์	684.87	1,725.69	-	-
	<u>6,956.16</u>	<u>1,727.06</u>	<u>-</u>	<u>-</u>
รายได้จากการให้บริการ				
บริษัทย่อย	-	-	9,085.96	5,093.92
กิจการร่วมค้า	3.92	1.23	-	-
บริษัทร่วม	557.86	743.53	-	-
บริษัทที่เกี่ยวข้องกัน				
กลุ่มกิจการเครือเจริญโภคภัณฑ์	1,109.91	1,086.80	24.06	32.95
กลุ่มบริษัท China Mobile	179.79	141.81	-	-
	<u>1,851.48</u>	<u>1,973.37</u>	<u>9,110.02</u>	<u>5,126.87</u>

ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2560 กลุ่มกิจการถือหุ้นทุนในบริษัท เอ็นอีซี คอร์ปอเรชั่น (ประเทศไทย) จำกัด เป็นสัดส่วนร้อยละ 9.42 (พ.ศ. 2559 : ร้อยละ 9.42)

บริษัท ทู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)

หมายเหตุประกอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2560

42. รายการกับบุคคลและกิจการที่เกี่ยวข้องกัน (ต่อ)

รายการต่อไปนี้เป็นรายการกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน (ต่อ)

ข) การซื้อสินค้าและบริการ

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2559
	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท
การซื้อสินค้า				
บริษัทย่อย	-	-	0.30	-
บริษัทที่เกี่ยวข้องกัน				
กลุ่มกิจการเครือเจริญโภคภัณฑ์	2,310.92	4,793.26	-	-
	2,310.92	4,793.26	0.30	-
การซื้อบริการ				
บริษัทย่อย	-	-	977.25	1,004.37
กิจการร่วมค้า	8.52	2.24	-	-
บริษัทร่วม	5,551.52	5,520.31	-	-
บริษัทที่เกี่ยวข้องกัน				
กลุ่มกิจการเครือเจริญโภคภัณฑ์	6,367.63	6,058.81	583.17	443.18
กลุ่มกิจการ China Mobile	88.69	44.54	-	-
บริษัท เอ็นอีซี คอร์ปอเรชั่น (ประเทศไทย) จำกัด	0.26	0.29	-	-
	12,016.62	11,626.19	1,560.42	1,447.55

ค) ยอดค้างชำระที่เกิดจากการซื้อและขายสินค้าและบริการ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2559
	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท
ลูกหนี้บุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน:				
(รวมอยู่ใน “ลูกหนี้การค้า” (หมายเหตุข้อ 17))				
บริษัทย่อย	-	-	7,754.37	6,043.19
กิจการร่วมค้า	3.16	0.15	-	-
บริษัทร่วม	722.72	86.59	-	-
บริษัทที่เกี่ยวข้องกัน				
กลุ่มกิจการเครือเจริญโภคภัณฑ์	9,918.49	7,629.14	160.42	133.71
กลุ่มกิจการ China Mobile	93.76	157.25	-	-
	10,738.13	7,873.13	7,914.79	6,176.90

บริษัท ทู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)

หมายเหตุประกอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2560

42. รายการกับบุคคลและกิจการที่เกี่ยวข้องกัน (ต่อ)

รายการต่อไปนี้เป็นรายการกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน (ต่อ)

ก) ยอดค้างชำระที่เกิดจากการซื้อและขายสินค้าและบริการ(ต่อ)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2559
	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท
เจ้าหนี้บุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน:				
(รวมอยู่ใน “เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น”)				
บริษัทย่อย	-	-	1,146.13	733.17
กิจการร่วมค้า	66.47	3.49	-	-
บริษัทร่วม	309.93	315.85	-	-
บริษัทที่เกี่ยวข้องกัน				
กลุ่มกิจการเครือเจริญโภคภัณฑ์	4,964.58	3,419.11	227.91	74.31
กลุ่มกิจการ China Mobile	28.32	21.16	-	-
	<u>5,369.30</u>	<u>3,759.61</u>	<u>1,374.04</u>	<u>807.48</u>

ง) เงินให้กู้ยืมแก่กิจการที่เกี่ยวข้องกัน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2559
	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท
เงินให้กู้ยืมแก่กิจการที่เกี่ยวข้องกัน				
ประเภทหมุนเวียน	197.00	147.00	9,573.44	3,000.00
รวม	<u>197.00</u>	<u>147.00</u>	<u>9,573.44</u>	<u>3,000.00</u>

การเปลี่ยนแปลงของเงินให้กู้ยืมแก่กิจการที่เกี่ยวข้องกัน มีดังนี้

	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะกิจการ
	ล้านบาท	ล้านบาท
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2560		
มูลค่าตามบัญชีสุทธิ ณ วันต้นปี	147.00	3,000.00
เงินให้กู้ยืมเพิ่ม		
- เงินต้น	50.00	28,952.62
รับชำระคืน		
- เงินต้น	-	(22,379.18)
มูลค่าตามบัญชีสุทธิ ณ วันสิ้นปี	<u>197.00</u>	<u>9,573.44</u>

42. รายการกับบุคคลและกิจการที่เกี่ยวข้องกัน (ต่อ)

รายการต่อไปนี้เป็นรายการกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน (ต่อ)

ง) เงินให้กู้ยืมแก่กิจการที่เกี่ยวข้องกัน (ต่อ)

เงินให้กู้ยืมแก่กิจการที่เกี่ยวข้องกันในงบการเงินรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2560 ประกอบด้วย เงินให้กู้ยืมแก่กลุ่มกิจการเครือเจริญโภคภัณฑ์ จำนวน 147.00 ล้านบาท และเงินให้กู้ยืมแก่ TG จำนวน 50.00 ล้านบาท (พ.ศ. 2559: 147.00 ล้านบาท ซึ่งเป็นเงินให้กู้ยืมแก่กลุ่มกิจการเครือเจริญโภคภัณฑ์) ซึ่งเป็นตัวสัญญาใช้เงินชนิดเมื่อทวงถาม โดยคิดดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ MLR ต่อปี

ดอกเบี้ยรับที่เกี่ยวข้องในงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2560 เป็นจำนวน 10.71 ล้านบาท และ 119.75 ล้านบาท ตามลำดับ (พ.ศ. 2559 : 10.91 ล้านบาท และ 416.01 ล้านบาท ตามลำดับ)

จ) เงินกู้ยืมจากกิจการที่เกี่ยวข้องกัน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม	งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2559
	ล้านบาท	ล้านบาท
ประเภทหมุนเวียน	5.02	-
รวม	5.02	-

การเปลี่ยนแปลงของเงินกู้ยืมจากกิจการที่เกี่ยวข้องกัน มีดังนี้

	งบการเงินเฉพาะกิจการ
	ล้านบาท
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2560	
มูลค่าตามบัญชีสุทธิ ณ วันต้นปี	-
เงินกู้ยืมเพิ่ม	2,083.56
จ่ายเงินคืนเงินกู้ยืม	(2,078.54)
มูลค่าตามบัญชีสุทธิ ณ วันสิ้นปี	5.02

ดอกเบี้ยจ่ายที่เกี่ยวข้องในงบการเงินเฉพาะกิจการ สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2560 เป็นจำนวน 1.14 ล้านบาท (พ.ศ. 2559 : 6.29 ล้านบาท)

42. รายการกับบุคคลและกิจการที่เกี่ยวข้องกัน (ต่อ)

รายการต่อไปนี้เป็นรายการกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน (ต่อ)

ฉ) ดอกเบี้ยค้างรับจากเงินให้กู้ยืมแก่กิจการที่เกี่ยวข้องกัน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2559
	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท
ดอกเบี้ยค้างรับ				
(รวมอยู่ใน “ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น”)				
บริษัทย่อย	-	-	26.68	-
บริษัทที่เกี่ยวข้องกัน	49.34	42.43	-	-
	49.34	42.43	26.68	-

ข) ค่าตอบแทนกรรมการและเจ้าหน้าที่บริหารระดับสูง

ในปี พ.ศ. 2560 ค่าตอบแทนกรรมการและเจ้าหน้าที่บริหารระดับสูงของกลุ่มกิจการและบริษัทเป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 278.26 ล้านบาท และ 220.50 ล้านบาท ตามลำดับ (พ.ศ. 2559 : 260.67 ล้านบาท และ 197.30 ล้านบาท ตามลำดับ)

ผลประโยชน์พนักงานเมื่อเกษียณอายุสำหรับกรรมการและเจ้าหน้าที่บริหารสำหรับปี พ.ศ. 2560 เป็นจำนวนเงิน 10.89 ล้านบาท (พ.ศ. 2559 : 9.72 ล้านบาท)

ช) เงินปันผลรับ

ในระหว่างปี พ.ศ. 2560 บริษัทได้รับเงินปันผลจากบริษัทร่วม จำนวน 1,583.81 ล้านบาท (พ.ศ. 2559 : 1,556.87 ล้านบาท) และรับรู้เป็น “รายได้เงินปันผล” ภายใต้หัวข้อ “รายได้อื่น” ในกำไรหรือขาดทุนเฉพาะกิจการ และรับรู้โดยตรงไปยังเงินลงทุนในบริษัทร่วมในงบการเงินรวม ในระหว่างปีบริษัทไม่ได้รับเงินปันผลจากบริษัทย่อย (พ.ศ. 2559 : 400.63 ล้านบาท)

43. เหตุการณ์ภายหลังวันที่นรายงานทางการเงิน

เมื่อวันที่ 28 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2561 คณะกรรมการของบริษัทได้อนุมัติการจ่ายเงินปันผลในอัตรา 0.031 บาทต่อหุ้น รวมทั้งสิ้น 1,034.41 ล้านบาท โดยจะจ่ายให้กับผู้ถือหุ้นทั้งหมดที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนผู้ถือหุ้น ณ วันที่ 15 มีนาคม พ.ศ. 2561 บริษัทจะนำเสนอเพื่อการอนุมัติจ่ายเงินปันผลดังกล่าวในที่ประชุมสามัญประจำปีของผู้ถือหุ้นของบริษัทต่อไป